

BIBLIOGRAFIA
MAZUR i WARMII
W OKRESIE DZIESIĘCIOLECIA
1945 – 1955

OPRACOWAŁA:
Emilia Sukertowa – Biedrawina

3285/B:68

016(438)

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Olsztynie

060-003285

O.Z.Graf. Lz. 2369 (400) 15.3.60 N 5

BIBLIOGRAFIA MAZUR I WARMII W OKRESIE DZIESIĘCIOLECIA (1945–1955)

Niniejsze zestawienie bibliograficzne obejmuje publikacje związane z regionem mazursko-warmińskim, ogłoszone drukiem w pierwszym dziesięcioleciu Polski Ludowej.

Część pierwsza zawiera spisy polskich wydawnictw zwartych (w osobnych wydaniach) seryjnych i zbiorowych oraz nadbitek i odbitek rozpraw i artykułów, zamieszczonych w czasopismach naukowych. Uwzględniono również recenzje, podając każdorazowo tytuł czasopisma lub dzieła zbiorowego.

Część druga obejmuje rozprawy i artykuły, ogłoszone w periodykach naukowych i popularno-naukowych, wreszcie ważniejsze artykuły, które ukazały się w prasie codziennej polskiej. Podział ten został dokonany w celu większej przejrzystości i ułatwienia orientacji poszukującym pozycji bibliograficznych.

Część I obejmuje następujące działy:

ROZDZIAŁ I

1. Bibliografia ogólna.
2. Informatory i przewodniki.
3. Onomastyka.
4. Demografia.
5. Geografia gospodarcza, historyczna i kartografia.
6. Historia literatury.
7. Etnografia.
8. Językoznawstwo i gwary.
9. Copernicana.
10. Zagadnienia kultury artystycznej.
11. Zagadnienia społeczno-gospodarcze.
12. Zagadnienia narodowościowe, walki narodowo-wyzwoleńcze.
13. Kalendarze.

ROZDZIAŁ II

1. Opracowania ogólne z zakresu historii Mazur i Warmii.
2. Opracowania dotyczące poszczególnych okresów historii Mazur i Warmii:
 - a) okres wczesnohistoryczny,
 - b) okres państwa krzyżackiego (1230 — 1525),
 - c) okres utrwalania gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej (1525 — 1720),
 - d) rozkład feudalizmu, tworzenie się układu kapitalistycznego, imperializm (1720 — 1945),

- e) zagadnienia Polski Ludowej.
- 3. Wydawnictwa różne:
 - a) agrotechnika, hodowla, przyroda, rolnictwo,
 - b) hydrobiologia, hydrologia, mineralogia i rybactwo,
 - c) literatura piękna, poezja ludowa, beletrystyka i inne,
 - d) religia.

Część II obejmuje następujące działy:

ROZDZIAŁ I

- 1. Bibliografia.
- 2. Informatory i przewodniki.
- 3. Demografia.
- 4. Onomastyka.
- 5. Geografia gospodarcza i historyczna.
- 6. Językoznawstwo i gwary.
- 7. Etnografia:
 - a) zwyczaje i wierzenia,
 - b) sztuka ludowa, kultura i przemysł,
 - c) ubiór i zajęcie,
 - d) literatura ludowa i opracowania,
 - e) muzyka ludowa, pieśni i teksty muzyczne.
- 8. Muzea i wystawy:
 - a) muzea i muzealnictwo,
 - b) wystawy.
- 9. Copernicana:
 - a) bibliografia,
 - b) Kopernik, jego twórczość i pobyt na Warmii.
- 10. Piśmiennictwo.
- 11. Oświata i wychowanie.
- 12. Nauka.
- 13. Kultura.
- 14. Zagadnienia kultury artystycznej.
- 15. Zagadnienia społeczno-gospodarcze.
- 16. Zagadnienia narodowościowe, walki wyzwolenicze.
- 17. Przyczynki do dziejów miejscowości.
- 18. Przyczynki do życiorysów uczonych i zasłużonych.
- 19. Czasopisma dziesięciolecia.

ROZDZIAŁ II

- 1. Opracowania ogólne z zakresu historii Mazur i Warmii.
- 2. Opracowania dotyczące poszczególnych okresów historii Mazur i Warmii:
 - a) okres wczesnohistoryczny,
 - b) okres państwa krzyżackiego (1230 — 1525),
 - c) utrwalanie gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej,
 - d) rozkład feudalizmu, tworzenie się układu kapitalistycznego, imperializm (1720 — 1945),
 - e) zagadnienie Polski Ludowej.
- 3. Wydawnictwa różne:
 - a) medycyna,

- b) przyroda i rolnictwo,
- c) hydrologia i rybołówstwo,
- d) religia,
- e) varia.

Część I

1. BIBLIOGRAFIA OGÓLNA

1. Baranowski Henryk: Mikołaj Kopernik — Ekonomista. Bibliografia. *Odbitka*: „Ekonomista” 1953 Nr IV s. 251 — 255.
2. Brożek Ludwik: Bibliografia Kopernikowska 1923 — 1948. Poznań 1949. Instytut Zachodni 8° s. 30. (Bibliografia Zachodnia, dodatek do „Przeglądu Zachodniego” R. 5: 1949 Nr 7 — 8).
3. Chojnacki Władysław: Bibliografia Zachodnia. Druki nieperiodyczne z lat 1945-46. Poznań 1947. Instytut Zachodni 8° s. 64 (Dodatek do „Przeglądu Zachodniego” R. 3: 1947).
4. Chojnacki Władysław: Bibliografia Zachodnia. Druki nieperiodyczne wydane w Polsce 1947 r. wraz z uzupełnieniem r. 1946. Poznań Instytut Zachodni 8° s. 36 (Dod. do „Przeglądu Zachodniego” 1949. R. 5: 1949 Nr 3 — 4).
5. Chojnacki Władysław: Niemiecka i polska bibliografia b. Prus Wschodnich i Pomorza Gdańskiego. Poznań 1955. Instytut Zachodni 8° s. 744—750 (*Nadbitka* „Przeglądu Zachodniego” 1955 Nr 3/4).
6. [Friedbergowa Maria]. Bibliografia Zachodnia. Druki nieperiodyczne z r. 1945. Poznań 1946 Instytut Zachodni 8° s. 16 (Dodatek do „Przeglądu Zachodniego R. 2: 1946 Nr 3).
7. Materiały do Bibliografii prac nad historią Pomorza, wydanych w okresie dziesięciolecia 1944 — 1954. Opracowane w Zakładzie Dokumentacji Instytutu Historii PAN, poz. 1512 s. 147 [tekst powielany].
8. Polska Zachodnia. Przewodnik po literaturze dotyczącej zagadnień Ziemi Odzyskanych oraz stosunków polsko-niemieckich. Poznań 1947. Wydawnictwo Zachodnie 8° s. 29 nlb. 6. Tydzień Ziemi Odzyskanych.
9. [Sukertowa-Biedrawina Emilia]. Pokaz druków mazurskich XVI — XX wieku otwarty dnia 12. I. 1947 w Olsztynie. [Olsztyn 1947] Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 16. [Na okł. tyt.: Katalog druków mazurskich XVI — XX wieku].
10. Wędzki Andrzej: Problematyka pomorska w pracach Instytutu Zachodniego. Poznań 1955. Instytut Zachodni s. 518 — 530. (*Osobne odbicie z czasopisma* „Przegląd Zachodni” 1955 Nr 3/4).

2. INFORMATORY I PRZEWODNIKI

11. Grabek Józef i Saysse Tobieczyk Kazimierz: Warmia i Mazury, Pojezierze Mazowieckie. Poznań 1952 Wyd. Spółdzielczy Instytut „Kraj” [album] cm 15 x 24 s. 96.
12. Grabowski Jan: Mazury i Warmia. Warszawa 1948 Nasza Księgarnia 8° s. 62 (ilustr.).

Biblioteka Pol. Tow. Krajoznawczego: „Piękno Polski”.

Rec.: E. Sukertowa-Biedrawina, Przegląd Zachodni R. 5: 1949, Nr 7/8 s. 158 — 159.

13. Informator dla kandydatów na wyższe uczelnie — WSR.
[Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie] 4°, Olsztyn 1955 s. 44.
14. Jastrzębski Bronisław, Kuran Józef: Wodne wczasy turystyczne na Mazurach. Warszawa 1954. „Sport i Turystyka” s. 32, nlb. 4.
15. Kowalski Waclaw: Dolina Wielkich Jezior. Warszawa Wyd. „Sport i Turystyka” 1954 16° s. 138, nlb. 2 mapa 1.
16. Kowalski Waclaw: Mazury Garbate. Warszawa 1954, Wyd. „Sport i Turystyka” 16° s. 58, nlb. 2 (mapa, ilustr.).
17. Kowalski Waclaw: Mierzeja i Zalew Wiślany. Warszawa 1957 16° s. 31.
18. Kozakiewicz Stefan, Mieczysławski Jan Antoni: Zabytki Fromborka. Warszawa 1948. Związek Historyków Sztuki i Kultury 8° s. 24, nlb. 4, tabl. 5.
19. Kuran Józef: Kajakiem z jezior augustowskich i mazurskich do Warszawy. Warszawa 1955. Wyd. „Sport i Turystyka” 16° s. 147, nlb. 1 (ilustr., mapki w tekście).
20. Kuran Józef, Czajkowski Stanisław: Kajakiem po Mazurach i Warmii. Warszawa 1952. Instytut Wyd. „Kraj” 16° s. 151, nlb. 1, mapa 1 (ilustr.).
21. Kwiatkowski Roman: Olsztyn, Popularna Biblioteka Krajoznawcza. Warszawa 1951. Wyd. „Kraj”, 16° s. 32 (ilustr.).
22. Lęzajny. Warszawa [1951] Wydawnictwo Funduszu Wczasów Pracowniczych CRZZ 8° s. 4 nlb.
23. Mamuszek Franciszek: Frombork — gród Kopernika. Warszawa 1954. Wyd. „Sport i Turystyka” 16° s. 51, nlb. 5 (mapki w tekście, ilustr.).
24. Mikołajki. Ośrodek wczasów na Pojezierzu Mazurskim. Warszawa 1951. Wydawnictwo Funduszu Wczasów Pracowniczych CRZZ 8° s. 4 nlb.
25. Muzolf Władysław: Przewodnik po Olsztynie. Olsztyn 1947. Spółdzielnia Wyd. „Zagon” 16° s. 83, mapki 2 (ilustr.).
26. [Orłowicz Mieczysław.] Kanał Elbląsko-Ostródzki. Zachodnie jeziora mazurskie. Trasa wczasów kajakowych. FWP. Warszawa 1950. Instytut Wydawniczy „Kraj” 16° s. 7 nlb. 1, mapa 1 (ilustr.). Warszawa 1950.
27. Orłowicz Mieczysław i Kołodziejczyk Józef: Pojezierze Warmińsko-Mazurskie. Warszawa 1952, Instytut Wydawniczy „Kraj” 16° s. 154, nlb. 6 (ilustr.).
28. Orłowicz Mieczysław i Menclewski Edward: Zwiedzajcie Warmię i Mazury. Warszawa 1946. Ministerstwo Komunikacji, Wydział Turystyki 8° s. 4.
29. [Orłowicz Mieczysław]: Wielkie Jeziora Mazurskie. Wydawnictwo Funduszu Wczasów Pracowniczych Inst. Wyd. „Kraj” 16° s. 8, mapa 1.
30. Piechocki Witold: Ostródzko-elbląski szlak wodny. Warszawa 1955. „Sport i Turystyka” 16° s. 82, nlb. 2, mapa 1 [ilustr.].
31. Pojezierze Mazurskie [album] Pol. Tow. Krajoznawcze. Warszawa 1952. Instytut Wyd. „Kraj” (32 ilustr.).
32. Poznaj piękno Warmii i Mazur. Poznań 1949. Wyd. Wojew. Olsztyńskiego Zw. Samorządowego, składanka ilustrowana [tekst: Emilia Sukertowa-Biedrawina] cm 42 x 42.

33. Przemysł miejscowy Ziemi Odzyskanych województwa olsztyńskiego, gdańskiego z terenem b. Wolnego m. Gdańska, szczecińskiego, poznańskiego, Ziemia Lubuska. [B. m. w.] 1947 Wyd. Ogólnopolski Informator Przemysłu Miejscowego 8° s. 54.
34. Przypkowski Tadeusz: Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. Przewodnik. Warszawa 1948 Wyd. Prywatne Średn. Tow. Salez. s. 20 tabl. 7.
35. Ruciane. Ośrodek wczasów w mazurskiej krainie 1.000 jezior (Warszawa 1951). Wydawnictwo Funduszu Wczasów Pracowniczych CRZZ 8° s. 4 nlb.
36. Staśko Józef: Kąpieliska bałtyckie (Warszawa 1951) Spółdzielczy Instytut Wydawniczy „Kraj” 8° s. 143, nlb. 1.
37. Targi Olsztyńskie. Informator. Olsztyn 1949 Wyd. Dyrekcja II Targów Olsztyńskich. 8° s. 46, nlb. 2.
38. Targi Wiosenne Olsztyńskie. Informator. Olsztyn 1948 Wyd. Życia Olsztyńskiego. 4° s. 24.
39. Wiśniewski Stanisław: Informator wycieczkowy po województwie olsztyńskim. Olsztyn 1949 Pol. Tow. Krajoznawcze. 16° s. 54, nlb. 2, 1 mapa.
40. Wybrzeże od Braniewa do Helu. Przewodnik — informator. Gdynia 1947 s. 164, nlb. 4, map 2, planów 5.
- 40a. Wystawa 10-letniego dorobku spółdzielczości pracy. Olsztyn 8° październik 1955 s. 48.
41. Wystawa przemysłu drobnego i rzemiosła województw olsztyńskiego i białostockiego. Olsztyn 1952 8° s. 16.
42. Zalesie k. Barczewa. Ośrodek wczasów Ziemi Warmińskiej. Warszawa 1951. Wydawnictwo Funduszu Wczasów Pracowniczych CRZZ 8° s. 4 nlb.
43. Złoteńko Maria: Frombork nad Zalewem Wiślanym. Sopot 1946 8° s. 11.

3. ONOMASTYKA.

44. Chojnacki Władysław: Słownik polskich nazw miejscowych w b. Prusach Wschodnich i na obszarze b. Wolnego m. Gdańska według stanu z r. 1941. Poznań 1946 Instytut Zachodni 8° s. 183.
Rec.: A[ntoniewicz] J[erzy] Dziś i Jutro 1946 Nr 16 s. 12—13; Gieszkowski J., Bellona 1946 Nr 5/6 s. 415—416; Rospond Stanisław: Język Polski 1946 Nr 5 s. 178—179; Sieradzki Józef: Ślad na skale. „Odrodzenie” 1946 Nr 25 <82> s. 11.
45. Grabowski Zbigniew, Jarmoc Antoni: Skorowidz nazw miejscowości województwa olsztyńskiego w brzmieniu nadanym przez Komisję Ustalenia Nazw Miejscowości. Warszawa 1951 Wydawnictwo Gospodarcze 8° s. 287, nlb. 1.
46. Kohutek Ludwik: Słownik nazw miejscowości Pomorza Mazurskiego, zwanego Prusami Wschodnimi z przedmową prof. Kazimierza Dobrowolskiego. Cieszyn 1945 Wyd. Księgarni B. Kotuli 8° s. 178 i uzupełnienie s. 14.
Rec.: Rospond Stanisław: Język Polski 1945 Nr 6 s. 178.
47. Leyding-Mielecki Gustaw: Słownik nazw miejscowych Okręgu Mazurskiego. Cz. I. Olsztyn 1947, Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 215.
Rec.: Rospond Stanisław: O książce Leydinga-Mieleckiego: Język Polski 1947; Urbańczyk Stanisław: Jantar 1947 zesz. 4 s. 372; Życie Olsztyńskie 1947 s. 147.

48. Najważniejsze miejscowości Śląska, Pomorza Zachodniego i Prus Wschodnich (Poznań 1945) Wyd. Oddz. Propag. Gł. Zarz. Polityk. Wych. W. P. Nakł. Wojew. Urzędu Inform. i Propag. 8° s. 8.
49. Olszewicz Bolesław: O naprawę nazewnictwa geograficznego Ziem Odzyskanych. Bydgoszcz — Toruń 1946. Instytut Bałtycki 8° s. 13, nlb. 2.
50. Otrębski Jan: Uwagi o nazwach miejscowości, ustalonych na Pomorzu Mazowieckim. [Poznań 1948] 8° s. 342 — 360. *Nadbitka* ze „Slavia Occidentalis” Tom XIX.
51. Rospond Stanisław: Skorowidz ustalonych nazw miejscowości na Ziemiach Odzyskanych według uchwał Komisji Ustalenia Nazw Miejscowości przy Ministerstwie Administr. Publicznej (Cz. 2. niemiecko-polska). Wrocław 1948 8° s. 339.
Rec.: Wąsowicz Józef: *Sobótka* R. 3: 1948 s. 491 — 492.
52. Rospond Stanisław: Słownik nazw geograficznych Polski zachodniej i północnej. Według uchwał Komisji Ustalenia Nazw Miejscowych pod przewodnictwem Stanisława Srokowskiego. Cz. 1. polsko-niemiecka, cz. 2 niemiecko-polska. Uzupełnienia (Wyd. I) Wrocław 1951 8° s. III, 1 — 418, mapy 3 + 429 — 794
Polskie Towarzystwo Geograficzne.
53. Skorowidz nazw miejscowości Ziem Odzyskanych (B. m. W.) 1948 16° s. 32, mapa 1.
54. Taszycki Witold: Patronomiczne nazwy miejscowości na Mazowszu. Kraków 1951. Polska Akademia Umiejętności 8° s. 105.
PAU Prace Onomastyczne Nr 3.
55. Zabrocki Ludwik: Ankieta Marcina Giersza w sprawie nazw miejscowych w Prusiech Wschodnich (Mazury Pruskie) [Poznań 1948] 8° s. 241 — 245: *Nadbitka* ze Sprawozdań P[oznańskiego] T[owarzystwa] P[rzyjaciół] N[auk] za III i IV kwartał 1948 r.
56. Zabrocki Ludwik: Kilka uwag o nazwach pomorskich (m. in. mazurskich) [Poznań 1948] 8° s. 398—402 *Nadbitka* ze „Slavia Occidentalis”, tom XIX.

4. DEMOGRAFIA.

57. Buławski Rajmund: Problemy osadniczo-przesiedleńcze Ziem Odzyskanych. Kraków 1945 8°, sesja 1, zesz. 2, s. 110.
Studia osadniczo-przesiedleńcze.
58. Kopeć Henryk: Wieś Prus Polskich wraz z obszarem b. Wolnego m. Gdańska. Zob. Nr 145.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych.
59. Potrzeby osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych z zakresu komunikacji. Kraków 1947, 8° Sesja 2, Zesz. 6, s. 63, nlb. 6.
Studia osadniczo-przesiedleńcze Ziem Odzyskanych.
60. Problemy ogólne akcji osadniczo-przesiedleńczej. Warszawa 1946 8° sesja 2, zesz. 1, 232, nlb. 1.
Studia osadniczo-przesiedleńcze Ziem Odzyskanych.
61. Problemy osadnictwa nierolniczego. Warszawa 1946 8° sesja 2, zesz. 3, s. 131, nlb. 1
Studia osadniczo-przesiedleńcze Ziem Odzyskanych.
62. Problemy osadnictwa rolniczego Ziem Odzyskanych. Kraków 1945 8° sesja 2, zesz. 2, s. 213.
Studia osadniczo-przesiedleńcze.
63. Rybicki Paweł: Rys demograficzny Prus Polskich. Zob. Nr 145.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych.

64. Szaflarski Józef: Ruchy ludnościowe na pograniczu polsko-niemieckim w ciągu ostatniego wieku. Gdańsk 1947, Instytut Bałtycki 8° s. 61 nlb. 1, mapa 1.
(Dotyczy m. in. odpływu ludności z Prus Wschodnich w latach 1871 — 1935).
65. Zagadnienia osadnictwa nierolniczego Ziem Odzyskanych. Kraków 1945 8° zesz. 5, Sesja 1, s. 91.
Studia osadniczo-przemieszane.
66. Zagadnienia osadnictwa rolniczego Ziem Odzyskanych. Kraków 1945 8° Sesja 1, zesz. 4, s. 94.
Studia osadniczo-przemieszane.
67. Zagadnienia ogólne osadnictwa Ziem Odzyskanych. Kraków 1945 8° sesja 1, zesz. 3, s. 122.
Studia osadniczo-przemieszane.

5. GEOGRAFIA GOSPODARCZA, HISTORYCZNA I KARTOGRAFIA

68. Atlas Ziem Odzyskanych. Wyd. Główny Urząd Planowania Przestrzennego. Red. Józef Zaremba. Podz. 1:200.000. Warszawa 1947, ark. cm 29 x 42 s. nlb. 8, map. 35.
Rec.: Arnold S[tanisław]: Polska, Świat Współcz. R. 1: 1948 s. 53 — 55.
69. Chojnacki W[ładysław], Kielczewska M[aria]: Okręg Mazurski. Mapa komunikacyjno-administracyjna z niemiecko-polskim i polsko-niemieckim słownikiem nazw. Podz. 1:500.000. Poznań 1946. Wyd. Instytutu Zachodniego, cm 63 x 53 i skorowidz do mapy polsko-niemiecki i niemiecko-polski 8° s. 19, nlb. 1.
70. Dylik Jan: Geografia Ziem Odzyskanych w zarysie (Bydgoszcz 1946) „Książka” 8° s. 307, map 11.
71. Januszko Zbigniew, Kielczewska-Zaleska Maria: Województwo Olsztyńskie. Zarys geografii gospodarczej. Warszawa 1955. Państw. Wydawnictwo Naukowe. 8° s. 109.
72. Kielczewska-Zaleska Maria: Z badań nad osadnictwem pogranicza mazursko-kurpiowskiego. [Poznań 1951] 8° s. 468 — 478. *Nadbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1951 Nr 11/12.
73. Mapa Województwa Mazurskiego. Skala 1:300.000 Olsztyn [1946]. Wyd. Współdzielnia Robót Łądowo-Wodnych cm 62 x 56.
74. Mieczysławski Tadeusz: Gleby i wytwórczość b. Prus Wschodnich. Załącznik do mapy: Gleby b. Prus Wschodnich. Gdańsk — Bydgoszcz Instytut Bałtycki 1946 8° s. 60, mapki 2.
75. Mieczysławski Tadeusz: Mapa gleb b. Prus Wschodnich 1:600.000. Wyd. Wyd. Gleboznawczy Państw. Instytutu Naukowego G. W. w Puławach. Gdańsk — Bydgoszcz 1946 Instytut Bałtycki cm 59,5 x 43.
76. Radwan-Wiatrowski Jerzy: Województwo olsztyńskie. Skala 1:500.00. Olsztyn [1947] Wyd. Woj. Urząd Informacji i Propagandy w Olsztynie, cm 71 x 64.
77. Srokowski Stanisław: Prusy Wschodnie. Studium geograficzne, gospodarcze i społeczne. Gdańsk — Bydgoszcz — Toruń 1945. Instytut Bałtycki 8° s. XII, 231 nlb. 1.
Rec.: Antoniewicz J[erzy]: Dziś i Jutro 1946 Nr 16; Antoniewicz J[erzy]: Odra 1946 Nr 8 s. 7; Deruga A[leksy]: Arkona 1946 Nr 5 s. 24; Galon Rajmund, Jantar 1945 s. 263 — 265.

78. Szaflarski [Józef]: Pomorze Wschodnie. Mapa fizyczno-administracyjna <podział administracyjny wg stanu z 1939 r.> 1:500.000. Nazwy polskie w Prusach Wschodnich opracowali i ustalili: B[olesław] Olszewicz i S[tanisław] Rospond. Bydgoszcz 1945, Instytut Bałtycki, cm 69 x 56.
79. Szaflarski J[ózef]: Skorowidz do mapy „Pomorze Wschodnie” w podziale 1:500.000. Gdańsk 1945 Instytut Bałtycki 8° s. 31.
80. Typy gleb i pojemność gleb na zasiedlenie rolnicze. 2 mapy. Wyd. Instytutu Bałtyckiego. Prace kartograficzne.
81. Województwo Olsztyńskie. Mapa krajoznawcza Polski. Warszawa 1955. Centralny Urząd Geodezji i Kartografii, cm 70 x 52,5.

6. ETNOGRAFIA.

82. Gębik Władysław: Pieśni ludowe Mazur i Warmii. Olsztyn 1952 Wydział Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej 8° s. 151 (ilustr.).
83. Gębik Władysław: Piosenki mazurskie (Kraków 1955) Polskie Wydawnictwo Muzyczne 8° s. 69 nlb. 2.
84. Górska Zofia: Legenda o Leleskim jeziorze. Toruń, Mała Biblioteczka Pomorskiego Instytutu Wydawniczego w Toruniu Nr 3 s. 35, 1 nlb.
85. Kołaczkowski Jerzy: Z Mazur i Warmii 6 pieśni ludowych [Kraków 1955] Polskie Wydawnictwo Muzyczne 8° s. 14, nlb. 10.
86. Kutrzebianka Anna: Etnografia polskich grup ludnościowych na Zachodzie — Prusy i Kaszuby. Kraków 1945. Pol. Związek Zachodni 16° s. 19.
Uniwersytet Jagielloński i Akademia Górnicza. Kurs naukowo-informacyjny o Ziemiach Zachodnich Nr 9.
Rec.: Przegląd Zachodni R. 1: 1945 s. 263.
87. Małłek Karol: Jutrznia Mazurska na Gody. [Słowo wstępne Emilia Sukertowa-Biedrawina]. Olsztyn 1946 Instytut Mazurski 8° s. 61.
88. Małłek Karol: Plon, czyli dożynki na Mazurach. [Słowo wstępne Emilia Sukertowa-Biedrawina]. Olsztyn 1946. Instytut Mazurski 8° s. 21.
Rec.: J. Antoniewicz, Odra 1946 Nr 34.
89. Małłek Karol i Kant Arno: Mazurski śpiewnik regionalny Olsztyn 1947 Instytut Mazurski 8° s. 46.
90. Romanówna Eugenia: Budownictwo drewniane na Mazurach i Kurpiach [Poznań 1951] 8° s. 479 — 487. *Nadbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1951 Nr 11/12.

7. JĘZYKOZNAWSTWO I GWARY.

91. Doroszewski Witold, Koneczna Halina, Pomianowska Wanda: Gwary Warmii i Mazur [Warszawa] 1954. Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii. 4° s. 32 [powiel.].
Sesja Naukowa Pomorska 1954.
92. Milewski Tadeusz: Stosunki językowe polsko-pruskie. Poznań 1947. Nakładem Komitetu Redakcyjnego „Slavia Occidentalis”

8° s. 2 nlb. 21 — 84, XI, nlb. 1. *Nadbitka ze „Slavia Occidentalis”* tom XVIII.

93. Nitsch Kazimierz: *Polskie gwary ludowe Ziem Zachodnich*. Kraków 1945. Wojewódzki Zarząd Okręgowy 16° s. 21.

Rec.: Grobelny Adelin, *Slezsky Sbornik R. 48: 1950 Nr 1 s. 132.*

94. Nitsch Kazimierz: *Dialekty polskie Prus Wschodnich*. Wrocław — Kraków 1954 Zakład im. Ossolińskich 8° s. 438.

95. Nitsch Kazimierz: *Wybór pism polonistycznych t. III. Pisma pomoroznawcze*. Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego. Wrocław 1954 s. 438 z 5 mapami.

Rec.: Władysław Kuraszkiewicz, *Przegląd Zachodni R. 10: 1954 zes. 11 — 12, s. 631 — 632.*

96. Pólnocno-polskie teksty gwarowe od Kaszub po Mazury (z mapką) pod redakcją K. Nitscha. Tow. Miłośników Języka Polskiego Nr 3 8° Kraków 1955 s. 74, 1 mapa.

97. Rospond Stanisław: *Druki Mazurskie XVI wieku*. Olsztyn 1948. Instytut Mazurski 8° s. 126 nlb. 2. (ilustr.).

98. Rospond Stanisław: Stanisław Murzynowski, obrońca języka polskiego. *Odbicie ze „Studia z dziejów kultury polskiej”,* (wyd. zbiorowe) Wyd. Gebethner i Wolff 8° Warszawa 1949, s. 10.

99. Rospond Stanisław: *Studium nad językiem polskim XVI wieku*. Wrocław 1949. Wrocław. Tow. Naukowe 8° s. 534.

(Jan Seklucjan, Stanisław Murzynowski, Jan Sandecki-Malecki, Grzegorz Orszag).

Rec.: Chojnacki Władysław, *Język Polski 1946 Nr 6 s. 178 — 179; Mayenowa Renata: Nowe prace z historii języka polskiego XVI — XVII wieku, Pamiętnik Literacki 1952, zes. 1/2 s. 702 — 711.*

100. Taszycki Witold: *Dawność tzw. mazurzenia w języku polskim*. Warszawa 1948. Tow. Naukowe Warszawskie 8° s. 33.

Rec.: Milewski Tadeusz, „*Slavia Occidentalis*” 1948 tom XIX s. 487 — 496; Pałucki Władysław, *Kwartalnik Historyczny. R. 59: 1952 s. 134 — 140.*

101. Turska Halina: *Dialekt Ziemi Chełmińskiej i jego ekspansja na dialekty sąsiednie [Warmii i Mazur]*. Warszawa 1954. Polska Akademia Nauk. Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 42 [powiel.].

[Sesja Naukowa Pomorska 1954].

102. Zabrocki Ludwik: *Czas teraźniejszy w dialekcie pruskim Sambii*. Poznań 1947. Nakł. Komitetu Redakcyjnego „*Slavia Occidentalis*” 8° s. 8, nlb. 2, 305 — 380, 540 — 542. *Nadbitka ze „Slavia Occidentalis”* tom XVIII.

8. HISTORIA LITERATURY.

103. Kawecka-Gryczowa Alodia: *Zarys dziejów piśmiennictwa polskiego w Prusach Wschodnich*. Warszawa 1946. Państwowe Zakłady Wyd. Szkolnych 8° s. 115 nlb. 1.

Rec.: Antoniewicz Jerzy, *Odra R. 3: 1947 Nr 13 s. 6; Kochański Witold, Przegl. Zach. R. 3: 1947 s. 358 — 359.*

104. Kochański Witold: *Poezja Mazur i Warmii*. Warszawa 1949. Państw. Zakład Wydawnictw Szkolnych 8° s. 135 nlb. 1.

Rec.: Ogrodziński Władysław, *Odra 1949 Nr 18; Chojnacki Władysław, Przegląd Zachodni 1949 Nr 7/8 s. 155 — 158.*

9. COPERNICANA.

[Baranowski Henryk: *Mikołaj Kopernik — Ekonomista Bibliografia Nr 1*].

105. B a r y c z Henryk: Mikołaj Kopernik w dziejach narodu i kultury polskiej. Poznań 1953. Instytut Zachodni 8° s. 60 (*Osobne odbicie z czasopisma „Przegląd Zachodni”* R. 9: 1953 Nr 11/12.)
106. B a r y c z Henryk: Mikołaj Kopernik — wielki uczony Odrodzenia. Warszawa 1953. Państw. Wydawnictwo Naukowe 8° s. 80.
107. B r o ż e k Ludwik: Bibliografia Kopernikowska 1923 — 1948 zob. Nr 2.
108. F l i s Stanisław: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Odbitka z „Polskiego Tygodnika Lekarskiego”* 1953 r. Nr 29, 30, 31, s. 24.
109. G a l i l e i G a l i l e o: Dialog o dwóch najważniejszych układach świata: Ptolemeuszowym i Kopernikowym. Warszawa 1953. Państwowe Wydawnictwo Naukowe 4° s. 540 nlb. 4.
110. G ó r s k i Karol: Domostwa Mikołaja Kopernika w Toruniu. (Toruń, maj 1955) Towarzystwo Bibliofilów im. Lelewela w Toruniu 8° s. 34, nlb. 1, tabl. 3.
111. H a r t l e b Kazimierz: Mikołaj Kopernik. Toruń 1948. Nakł. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 8° s. 55, nlb. 1.
112. K o p e r n i k Mikołaj: O obrotach sfer niebieskich. Księga Pierwsza. Warszawa 1953. Państwowe Wydawnictwo Naukowe 2° str. 118, nlb. 4.
113. [K o p e r n i k Mikołaj]: Teofilakt Symokatta. Listy. Tłumaczył z greckiego na łaciński. [Wrocław 1953] Państw. Wyd. Naukowe 8° s. XIX, 173 nlb. 3 [Wstępem zaopatrzył Ryszard Gansiniec]. [ilustr.].
114. M i a c z y Ń s k i Jan Antoni: Poznaj Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. Warszawa 1950. Związek Historyków Sztuki i Kultury 8° s. 35, nlb. 1.
115. M i a c z y Ń s k i J[an] A[ntoni] i M a r t y n a W[ładysław]: Mikołaj Kopernik 1473 — 1543. Warszawa 1950. Związek Historyków Sztuki i Kultury 8° s. 45, nlb. 1.
116. N ó w i c k i Andrzej: Kopernik — człowiek Odrodzenia. Warszawa 1953. Państw. Wyd. popularno-naukowe „Wiedza Powszechna” 8° s. 176.
117. P a m i ę t n i k Związku Historyków Sztuki i Kultury. Tom wydany na otwarcie Muzeum Kopernika we Fromborku. Warszawa 1948 4° s. 158, nlb. 2.
118. P r z y p k o w s k i Tadeusz: Dzieje myśli Kopernikowskiej. Warszawa 1954. Wyd. Ministerstwa Obrony Narodowej 16° s. 113, nlb. 3.
[P r z y p k o w s k i Tadeusz: Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, zob. Nr 34].
119. P r z y p k o w s k i Tadeusz: O Mikołaju Koperniku. Warszawa 1953. Państw. Wydawnictwo Naukowe 16° s. 133, nlb. 3.
120. R y b k a Eugeniusz i R y b k a Przemysław: Mikołaj Kopernik i jego nauka. Warszawa 1953. „Wiedza Powszechna”, Państw. Wyd. Popularno-Naukowe 8° s. 207, nlb. 1.

Rec.: Jan Gadomski, *Urania* 1955 zesz. 8 s. 246 — 248.

121. S n i a d e c k i Jan: O Koperniku. Biblioteka Narodowa Seria 1. Wrocław 1955. Zakład imienia Ossolińskich 16° s. 240, nlb. 2.
122. S z a n c e r Jan Marcin, F l u k o w s k i Stefan. Warszawa 1953. Państwowy Instytut Wydawniczy 2° Tekstu str. 20 + 16 plansz. [J. M. Szancer — plansze, Ś. Flukowski — tekst].

123. Śliwak Tadeusz: Astrolabium z jodłowego drzewa. Kraków 1953. Wydawnictwo Literackie 16° s. 50, nlb. 4.
124. Wystawa Kopernika w Olsztynie otwarta w 403 rocznicę śmierci wielkiego Astronoma polskiego. Olsztyn 1946. Wydawnictwo Instytutu Mazurskiego 8° s. 18, nlb. 2.

[Zawiera przemówienie wojewody dra Z. Robla wygłoszone podczas otwarcia wystawy, życiorys Kopernika, opracowany przez Feliksa Murawę, katalog, opracowany przez E. Sukertową-Biedrawinę].

10. ZAGADNIENIE KULTURY ARTYSTYCZNEJ.

125. Jednodniówka Biura Centralnych Eliminacji Ogólnopolskiego Konkursu Zespołów Artystycznych. Olsztyn, 21 maja 1955 r. 4° s. 4.
126. Katalog Wystawy Plastyków w Olsztynie. Czerwiec 1946 [maszynopis powielany] 8° s. 6.
127. Katalog Wystawy Plastyków poznańskich maj — czerwiec — 1948. Olsztyn — Zamek 16° [składanka].
128. Katalog wystawy plastyków. Muzeum Państwowe w Olsztynie — Zamek 1950 8° s. 4
129. Katalog wystawy olsztyńskiej plastyki ku czci II Zjazdu PZPR. Wyd. Deleg. Związku Plastyków w Olsztynie 1953/54 8° s. 4 (grudzień 1953 — styczeń 1954).
130. Kłonowski Alfons: Sztuka ludowa Warmii i Mazur. Informator po wystawie objazdowej: Wyd. Muzeum Mazurskie w Olsztynie 8° Olsztyn 1953, s. 40 (ilustr.).
131. Kozłowska Renata: Olsztyn (1945 — 1952) I Ruch naukowy, II Wystawy. *Odbitka*, Zapiski Tow. Naukowego w Toruniu, tom XIX, zes. 1 — 4 s. 387 — 391.
132. Muzeum Mazurskie, Olsztyn — Zamek, Dział etnograficzny, 1947 8° s. 8.
133. Skurpski Hieronim: Muzeum Mazurskie. Olsztyn — Zamek. Dział etnograficzny 1947 8° s. 8 (ilustr.).
134. [Skurpski Hieronim]: Józef Pankiewicz. Olsztyn 1948. Wyd. Związek Zawod. Polskich Artystów Plastyków w Olsztynie 8° s. 8, nlb. 6.
135. Skurpski Hieronim: Sztuka ludowa Mazur i Warmii: Wystawa Muzeum Mazurskiego w Olsztynie. Olsztyn 1948 8°, luty — marzec s. 32, tablic 15. [Słowo wstępne dr Znamierowska-Prüfferowa].
136. Świechowska Aleksandra i Świechowski Zygmunt: Nieznane zabytki rzeźby gotyckiej na Warmii i Pomorzu Gdańskim. Warszawa 1951 (*Nadbitka*) Biul. Hist. Sztuki R. 13: Nr 1 s. 95 — 108, ilustr., 4°.
137. Weź udział w Wystawie Sztuki Ludowej Warmii i Mazur urządzonej na X-lecie Polski Ludowej. Olsztyn 1954, Muzeum Mazurskie — Zamek 8° s. 4.
138. Wystawa Muzeum Mazurskiego w Olsztynie. Olsztyn 1948 8° s. 22, tabl. 15, ilustr. 29.

Rec.: Seweryn Tadeusz, Kwartalnik Muzealny, R. 2: 1948 zes. 1 — 2.

139. Wystawa malarstwa, rzeźby, grafiki, rysunku — Zw. Zaw. Polskich Artystów Plastyków w Olsztynie, Muzeum Mazurskie, Olsztyn — Zamek 1947 listopad — grudzień 8° s. 10, nlb. 2.
140. Wystawa plastyki olsztyńskiej. Związek Pol. Artystów Plastyków. Muzeum Mazurskie, Zamek, 1954-5 [składanka] s. 6.
141. Wystawa zbiorowa prac Hieronima Skurpskiego. Muzeum Mazurskie w Olsztynie 1950 8° s. 12. Słowo wstępne — Marian Turwid (ilustr.).
142. Wystawa szmaciaków Muzeum w Szczytnie, zorganizowana przy współudziale Muzeum w Olsztynie 1955 16° s. 4.
143. Wystawa prac Hieronima Skurpskiego. Słowo wstępne Stefan Sulima [Władysław Ogrodziński] Muzeum Mazurskie w Olsztynie 1955, maj — czerwiec 8° s. 15, nlb. 1 [ilustr.].

11. ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

144. Barciński Florian: Bogactwa naturalne Ziemi Odzyskanych i ich znaczenie gospodarcze dla Polski. Poznań 1947, Polski Związek Zachodni 8° s. 25, nlb. 5.
145. Grabowski Henryk: Rozwój oświaty i szkolnictwa na Warmii i Mazurach w okresie dziesięciolecia [Warszawa] 1954, Polska Akademia Nauk, Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 19 [powiel.].
 Sesja Naukowa Gdańska 1954.
146. Gospodarstwo w wiejskie na Ziemiach Zachodnich i Północnych t. 1. Prusy Polskie. Warszawa 1950, Państwowy Instytut Wydawnictw Rolniczych 4° s. 459 (Wydawnictwo zbiorowe).

TREŚĆ: Rys fizjograficzny. Kobendzina J.: Lice ziemi Prus Polskich; Kaczorowska Z.: Klimat Prus Polskich; Kobendza R.: Roślinność Prus Polskich; Noskiewicz J.: Charakterystyka faunistyczna Prus Pol.; Gleby: Mieczysławski T.: Gleby Prus Polskich wraz z Okręgiem Gdańskim; Melioracje — Turczynowicz S.: Stosunki melioracyjne w Prusach Polskich wraz z Okręgiem Gdańskim; Rys historyczny — Żabko-Potopowicz A.: Rys historyczny wsi w Prusach Polskich; Zagadnienia demograficzne — Rybicki P.: Rys demograficzny Prus Polskich; Kopeć H.: Wieś Prus Polskich wraz z obszarem b. Wolnego Miasta Gdańska. Użytkowanie gruntów, struktura agrarna, stosunek prawny do ziemi — Schmidt S.: Użytkowanie gruntów, struktura agrarna, stosunek prawny do ziemi. Produkcja rolniczo-roślinna — Schmidt S.: Charakterystyka produkcji roślinnej w Prusach Pol.; Wojtysiak A.: Polowa uprawa roślin w Prusach Pol.; Produkcja hodowlana — Schmidt S.: Charakterystyka produkcji zwierzęcej — Rostafiński J.: Zagadnienia hodowli zwierząt domowych Prus Pol. i Okręgu Gdańskiego; Ogrodnictwo — Chroboczek E.: Warzywnictwo Prus Pol. wraz z Okr. Gdańskim; Ślaski J.: Sadownictwo i szkółkarstwo Prus Pol. wraz z Okr. Gdańskim; Leśnictwo i łowiectwo — Niedziałkowski W.: Lasy i gospodarstwo leśne Prus Pol.; Krzysik F.: Drzewnictwo i przemysł leśny Prus Pol.; Więcko E.: Rozwój gdańskiego handlu drzewem; Gieysztor J.: Łowiectwo w Prusach Pol. Rybactwo — Staff F. i Rudnicki A.: Rybactwo Prus Polskich; Olszewski P.: Wody rybne Prus Polskich; Demel K. i Milanowski L.: Rybołówstwo morskie Ziemi Odzyskanych.

Całość ukazywała się w zeszytach: 1946, II, III, IV, V, w 1947, VI, VII, VIII, IX w 1948, X, XI w 1949, XII w 1950.

147. Januszko Zbigniew: Przeobrażenia i osiągnięcia gospodarczo-społeczne województwa olsztyńskiego. *Odbitka* „Przeglądu Zachodniego”, Poznań 1954 Nr 9, s. 27.

148. Jednodniówka Drukarni Państwowej w Olsztynie 1945/46 wyd. z okazji rocznicy powstania Drukarni Państwowej. [Olsztyn 1946 Drukarnia Państwowa] 4° s. 8, 1 nlb.
149. Jednodniówka Miejskiego Handlu Detalicznego w Olsztynie. Olsztyn, grudzień 1954.
150. Jędrzychowski Stefan: Dzięki władzy ludowej przed Ziemiami Odzyskanymi otwarły się perspektywy świetności rozkwitu... Przemówienie, Warszawa 1952 s. 31.
151. Mróz Lucjan: Sprawa lasów Pomorza Wschodniego. Opracowanie dyskusyjne. Gdańsk — Bydgoszcz — Szczecin 1946. Instytut Bałtycki 8° s. X, 52, nlb. 1.
Rec.: Wiadomości Mazurskie. Olsztyn 1947 Nr 20.
152. Niedziałkowski Wacław: Lasy Ziem Odzyskanych. Warszawa 1948, 8° s. 189.
153. Państwowy plan inwestycyjny na rok 1948. Województwo olsztyńskie. Warszawa 1948. Centralny Urząd Planowania s. 13.
154. Pierwsza wojewódzka konferencja PZPR w Olsztynie 1949 s. 96.
155. Rozwój gospodarczy województwa olsztyńskiego w ciągu 8-lecia. Olsztyn 1952. Wojew. Komitet Frontu Narodowego 8° s. 22.
156. Rzemiosło województwa olsztyńskiego [Olsztyn] 1948. Izba Rzemieślnicza w Olsztynie 8° s. 72.
157. Stan i potrzeby gospodarcze Pomorza Wschodniego. Referaty, dyskusje, rezolucje. Konferencja naukowa Instytutu Bałtyckiego w Bydgoszczy. 12/13 XII 1946. Gdańsk — Bydgoszcz — Szczecin 1947 8° s. XVI, 2 nlb. 297, 3 nlb. (Wyd. Instytutu Bałtyckiego XII pod red. Józefa Bórowika).
158. Warmia i Mazury w X rocznicę Polski Ludowej. Olsztyn 1954. 8° s. 15 [osiągnięcia w gospodarstwie wiejskim indywidualnym i zespołowym. 1. Okręg olsztyński. Rol. Wyd. Popularne].
159. Zdzitowiecki Jan: Rola niemieckich prowincji wschodnich w gospodarstwie Rzeszy. Warszawa 1947. Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° s. 56.

12. ZAGADNIENIA NARODOWOŚCIOWE, WALKI NARODOWO-WYZWOLENCE.

160. Kartki z dziejów walki o polskość i wyzwolenie społeczne Warmii i Mazur. Olsztyn 1952, Wojew. Komitet Wyborczy Frontu Narodowego, 8° s. 31.
161. Pietrzak-Pawłowska Irena: Budzenie się świadomości narodowej Mazurów pruskich. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu 19 — 22 września 1948 8° t. 1, Warszawa 1948, s. 111 — 120. *Nadbitka* s. 10.
162. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bojownicy mazurscy, Olsztyn 1946. Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 32.
163. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii na przestrzeni siedmiu wieków. Olsztyn 1954. Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego (Instytut Mazurski) w Olsztynie 8° s. 64 (ilustr.).

164. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Polskość Mazurów i Warmiaków. Olsztyn 1946. Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 11.
Rec.: Antoniewicz J., Odra 1946 s. 11.
165. Wojtkowski Andrzej: Budzenie się świadomości narodowej Mazurów pruskich. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu 19 — 22 września 1948 8° t. 1, Warszawa 1948, s. 101 — 111. *Nadbitka* s. 10.

13. KALENDARZE.

166. Kalendarz dla Mazurów na rok 1947. Rocznik 17, Olsztyn [1946] Wyd. Instytut Mazurski w Olsztynie, 8° s. 96 (ilustr.). Dodatek bezpł. Kalendarz ścienny. [red. Emilia Sukertowa-Biedrawina].
Rec.: Woźnowski Mieczysław, Odra 1947 Nr 5.
167. Kalendarz dla Warmiaków na r. 1947, Olsztyn [1946]. Wyd. Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 96. Dodatek: Kalendarz ścienny [red. Emilia Sukertowa-Biedrawina].
Rec.: Antoniewicz Jerzy, Odra R. 3: 1947 Nr 5, s. 7.
168. Kalendarz dla Mazurów na r. 1948, rocznik osiemnasty. Olsztyn [1947] Wyd. Instytut Mazurski w Olsztynie 8° s. 134, nlb. 1. Dodatki: Kalendarz ścienny i „Pieśni Polskie” (z nutami) s. 8 [red. Emilia Sukertowa-Biedrawina].
169. Kalendarz dla Warmiaków na r. 1948. Olsztyn [1947]. Wyd. Instytut Mazurski w Olsztynie. 8° s. 134, nlb. 2. Dodatki: Kalendarz ścienny i „Pieśni Polskie” (z nutami) s. 8 [red. Emilia Sukertowa-Biedrawina].
170. Kalendarz dla Warmii i Mazur na rok 1953. Warszawa 1952, Instytut Wyd. „Pax” 8° s. 312, nlb. 1.
171. Kalendarz dla Warmii i Mazur na rok 1954. Warszawa [1953] Inst. Wyd. „Pax” 8° s. 319, nlb. 1.
172. Kalendarz Warmii i Mazur na r. 1955. Warszawa [1954] Inst. Wyd. „Pax” 8° s. 399, nlb. 9.
173. Kalendarz Mazur i Warmii na r. 1955. Wyd. „Sport i Turystyka” 8° s. 399, nlb. 5.

ROZDZIAŁ II

1. OPRACOWANIA OGÓLNE Z ZAKRESU HISTORII MAZUR I WARMII

174. Górski Karol: Krótkie dzieje Prus Wschodnich. Warszawa 1946, Państw. Zakłady Wydaw. Szkolnych 8° s. 92, 1 mapa.
Biblioteka Popularno-Naukowa. Seria: Ziemie Odzyskane.
Rec.: Labuda Gerard: Przegląd Zachodni. R. 2: 1946 nr 7/8 s. 701—702; Ręgorowicz Ludwik, Odra. R. 2: 1946 nr 24 s. 8 *).
175. Toż [Wydanie 2], Warszawa 1949. Państw. Zakłady Wydaw. Szkolnych 8° s. 92, 1 mapa.
176. Grabski Władysław: (Dwieście) 200 miast wraca do Polski. Informator historyczny. Poznań 1947. Wydawnictwo Zachodnie 8° s. 461, 2 nlb.

*) Recenzje nie zamieszczone w tym rozdziale znajdują się w rozdziale III.

177. Grabski Władysław Jan: 200 miast wróciło do Polski. Informator historyczny. Wyd. przejrzone i uzupełnione. Poznań 1949. Wydawnictwo Zachodnie 8° s. 546, 2 nlb., mapa 1.
[Ziemie Zachodnie].
Rec.: (Papee Stefan): Dwieście miast wróciło do Polski. Dzień. Literacki. R. 3: 1949 nr. 29.
178. Grabski Władysław Jan: Polska nad Nisą, Odrą i Pasłęką. (B. m. w.) 1945. Nakładem autora 8° s. 77, 1 nlb.
Rec.: Wiadomości Mazurskie 1946 nr 23.
179. Hoszowski Stanisław, Lepsi Kazimierz: Walka o zjednoczenie Pomorza z Polską w XV — XVIII w. [Warszawa] 1954. Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 237 (powiel.).
Sesja Naukowa Pomorska 1954.
180. Kamiński Aleksander: Jaćwież — terytorium, ludność, stosunki gospodarcze i społeczne. Łódź 1953. Łódzkie Towarzystwo Naukowe 4° s. 207, 3 mapy.
181. Labuda Gerard: Wielkie Pomorze w dziejach Polski. Poznań 1947. Wydawnictwo Zachodnie 8° s. 79, 1 nlb., 1 mapa.
Rec.: Weyman Stefan, Przegląd Zachodni. R. 3: 1947 s. 706 — 708.
182. Na Mazurach i Warmii. [W:] Materiały do nauczania na kursach oświatowych na Ziemiach Odzyskanych — opracowała Janina Tumińska. Warszawa 1949. Państw. Zakł. Wydawnictw Szkolnych 8°, rozdział 2, s. 37 — 70.
183. Nieroda Jan: Miasta Pomorza Wschodniego. Gdańsk — Bydgoszcz — Szczecin 1947. Instytut Bałtycki 8° s. 4, nlb. 40.
Wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego.
184. Odzyskane ziemie — odzyskani ludzie. Z współczesnych zagadnień Ziem Odzyskanych (praca zbiorowa) Poznań 1946. Wydawnictwo Zachodnie 8° s. 133, nlb. 2.
185. [Ogrodziński Władysław = nazwisko] Sulima Stefan (pseudonim) Ziemia odnalezionych przeznaczeń. Poznań 1947. Wyd. Zachodnie 8° s. 221.
Rec.: W. Kochański: Ziemia warmińsko-mazurska w pierwszych latach powojennych. Komunikaty Stacji Naukowej Instytutu Zachodniego w Olsztynie 1949 nr 1 — 12 s. 90 — 92; Przegląd Zachodni 1949 nr 7/8 s. 152 — 154; Brzym J.: Ziemia odnalezionych przeznaczeń. Odra 1947 nr 40; Naganowski E.: Trud nowego tematu, Ilustr. Kurier Polski 1948 nr 58; Helsztyński St.: Ożywcza książka, Robotnik 1949 nr 38; Szewczyk W.: Katowicki Grand Prix, Dziennik Zachodni 1948 nr 24.
186. Pałucki Władysław (Antoni Błoński): Ziemie Odzyskane, szkice historyczne, Londyn 1947, F. Mildner and Sons 8° s. 134.
187. Piwarski Kazimierz: Prusy Wschodnie w dziejach Polski. Kraków 1947, Wyd. S. Kamiński 8° s. 87, tab. 4.
Biblioteka Historyczna nr 2.
188. Polska na zawsze zjednoczona. Kongres Ziem Zachodnich. Wrocław 21. IX. 1952. Warszawa 1952 8° s. 154.
189. Sobociński Leon: Na gruzach Smętka. Warszawa 1947. Wyd. B. Kądziała 8° s. 240.
Rec.: Kochański Witold: Ziemia warmińsko-mazurska w pierwszych latach powojennych. Przegląd Zachodni 1949 nr 7/8 s. 150 — 152.
190. Srokowski Stanisław: Miasta i ludzie Prus Wschodnich. Warszawa 1946. Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° s. 81, nlb. 1.

Biblioteka Popularno-Naukowa. Seria: Ziemie Odzyskane.

191. Srokowski Stanisław: Prusy Wschodnie. Mazury, Warmia i Powiśle. Warszawa 1947. Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° s. 43, nlb. 3, mapa 1.

Biblioteka Popularno-Naukowa. Seria geograficzna.

192. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mazurskie dole i niedole. Warszawa 1947. Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° s. 70.

Biblioteka Ziem Odzyskanych.

Rec.: Sulima Stefan (pseud.), [Ogrodziński Władysław, nazwisko]: Książka Ziem Odzyskanych. Odra 1948 nr 12—13; Życie Olsztyńskie [Życie Warszawy] 1948 nr 160.

193. Świętlica Warmińsko-Mazurska. Jednodniówka. Olsztyn 1946 4° s. 20.

Zawiera m. in.: Gębik Wł.: Jasełka kwidzyńskie, Po koledzie; — Sowa P.: Ziemia warmijska — Rzut historyczny, zwyczaje, obyczaje, wierzenia na Warmii; — Sukertowa-Biedrawina E.: Pisarze ziemi mazurskiej.

194. Wach Władysław: Zamek Olsztyński. Olsztyn 1949. Wyd. Spółdziel. „Zagon” 8° s. 24.

195. Warmia i Mazury (Część I i 2). Praca zbiorowa pod red. Stanisławy Zajchowskiej i Marii Kielczewskiej-Zaleskiej. Poznań 1953. Instytut Zachodni 8° s. 407, mapy + s. 378, nlb. 2, mapy.

(Cykl: Ziemie Staropolskie t. 4, cz. 1—2).

Zawiera: Część I. Dział 1. Galon R.: Opis ziemi; — Walas J.: Roślinność; — Prüffer J.: Świat zwierzęcy; — Jakimowicz R.: Pradzieje człowieka; — Łowmiański H.: Prusowie i państwo krzyżackie; — Piwarski K.: Prusy w łączności z Polską; — Koranyi K.: Prusy ośrodkiem imperializmu hohenzollernowskiego; — Leśnodorski B.: W okresie plebiscytowym; — Kielczewska-Zaleska M.: Obraz osadnictwa; Chmarzyński G.: Historia sztuki; — Zabrocki Z.: Mowa ludu polskiego. Nazewnictwo: Dział 2: Region Powiśla. Geografia: Galon R. — Górski K., Biskup M.: Historia. — Świechowski Z.: Historia sztuki, — Znamierowska-Prüfferowa M.: Kultura Ludowa.

Część II. Dział 2. Region Warmii. Geografia: Zajchowska S. — Leśnodorski B.: Historia. — Świechowski Z.: Historia sztuki. — Skurpski H.: Sztuka Ludowa.

Region Mazur. Geografia: Kielczewska-Zaleska M. Historia: oprac. Antoniewicz J., Chojnacki W., Górski K., Pietrzak-Pawłowska I., Sukertowa-Biedrawina E., Świechowski Z. Historia sztuki. — Znamierowska-Prüfferowa M.: Gospodarka i obyczaje ludowe. — Skurpski H.: Sztuka ludowa.

Dział 3. Lewiński J.: Zniszczenia wojenne. — Wiesiołowski B.: Odbudowa administracji; — Stosunki ludnościowe. — Zubelewicz J.: Odbudowa komunikacji. — Lewiński J.: Użytkowanie ziemi. — Stefanowicz J.: Przemysł, spółdzielczość pracy. — Januszko Z.: Handel i spółdzielczość. — Dąbrowski H.: Przejawy życia kulturalnego i szkolnictwo.

Rec.: Biskupski K.: Cenne wydawnictwo. Turysta 1953 nr 10 s. 22; Cieślak T.: Zapiski Historyczne Tow. Nauk. w Toruniu, T. 20, r. 1955 s. 421—424. [Ogrodziński Władysław] N. Stefański: Tygodnik Powszechny 1954 nr 29. Kaczmarczyk Z.: Ziemie Staropolskie, Przegląd Zachodni R. II: 1955 s. 496—505 nr 3/4; Wakar Andrzej: Warmia i Mazury, Świat i My, dod. do Głosu Olsztyńskiego 1953 nr 82.

196. Wielopolski Alfred: Tolkmicko nad Zalewem Wiślanym (Szczecin) 1946. Wyd. Zw. Gospodarczego Miast Morskich 8° s. 9, nlb. 1.

Monografie Miast Morskich.

2. OPRACOWANIA DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH OKRESÓW HISTORII

a) OKRES Wczesnohistoryczny

197. Antoniewicz Jerzy: Nieznana „baba kamienna” z pruskiego terytorium plemiennego. *Odbitka ze Sprawozdań PMA*, T. 3. Warszawa 1950 z. 1 — 4. Wyd. Państw. Muzeum Archeologicznego 8° s. 9, nlb. 1.
198. Antoniewicz Jerzy: Wyniki badań powierzchniowych na stanowisku, zwanym „Zameczek” w Tuchlinie, pow. Pisz. *Odbitka ze Sprawozdań PMA*. Warszawa 1948, 1949 z. 1 — 4. Warszawa (druk) 1949, Wyd. Państw. Muzeum Archeologiczne 4° s. 9, nlb. 1.
199. Antoniewicz Jerzy: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku i podgrodziu w Jeziorku, pow. Giżycko, w 1950 r. *Odbitka z pracy zbiorowej pt. „Materiały wczesnośredniowieczne”, tom 2*. Warszawa 1950. Wyd. Państw. Muzeum Archeologicznego 4° s. 22, tabl. 2, ilustr.
200. Antoniewicz Jerzy: Z zagadnień ochrony zabytków wczesnośredniowiecznego budownictwa obronnego na Warmii i Mazurach. *Odbitka ze „Sprawozdań PMA tomu 3, z. 1 — 4”*. Warszawa 1950. Wyd. Państw. Muzeum Archeologiczne. *Odbitka* 8° s. 51 — 77, s. 27, nlb. 1.
201. Antoniewicz Jerzy: Zagadnienie wczesnożelaznych osiedli obronnych na Wschód od Dolnej Wisły i w dorzeczu rzeki Pregoly. Warszawa 1951. *Odbitka z T. 20 Wiadomości Archeologicznych* 4° s. 41.
202. Antoniewicz Jerzy, Gozdowski Marian: Wyniki badań powierzchniowych w dorzeczu Orzyca. *Sprawozd. Państw. Muzeum Archeolog.* T. 4: 1951 (druk) 1952, z. 3/4 s. 47 — 48, mapa 1, ilustr. *Odbitka* 8° s. 32.
203. Bujak Franciszek: Nasze prawa do Prus Wschodnich. 1947, Wyd. Gospodarstwo Wiejskie na Ziemiach Odzyskanych Nr 3 8° s. 6.
204. Bujak Franciszek: Wenedowie na wschodnich wybrzeżach Bałtyku. Gdańsk 1948 8° s. VII, 72.
Wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego. Prace badawczo-naukowe. Ser.: Rozprawy.
Rec.: Łowmiański Henryk, *Jantar*. R. 6: 1948 s. 329 — 331.
205. Bujak Franciszek: Wenedowie na wybrzeżach Bałtyku. *Odbitka Sprawozdania z czyn. i pos. Polskiej Akademii Umiejętności*, t. 47, R. 1946, str. 8.
Warmia i Mazury, Świat i My, dod. do Głosu Olsztyńskiego 1953 nr 82.
206. Jamka Rudolf: Prusy Wschodnie w dobie przedhistorycznej, Kraków 1945. Wyd. Pol. Zw. Zachodni s. 15, mapki 3.
207. Kiełczewska-Zaleska Maria: Położenie geograficzne grodziska w Jeziorku, pow. Giżycko. Warszawa 1952. Państw. Muzeum Archeologiczne 4°. *Odbitka z pracy zbiorowej: Materiały wczesnośredniowieczne*, t. 2, 1950 s. 10.
208. Kostrzewski Józef: Prastłowiańszczyzna. Zarys dziejów i kultury prastłowian, Poznań 1946, Księgarnia Akademicka [68 rycin, mapki] 4° s. 162.
Rec.: Antoniewicz J., *Odra* 1946 nr 28.

209. Krysiak Kazimierz: Charakterystyka materiału zwierzęcego ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko. Materiały wczesnośredniowieczne t. 2: 1950 (druk) 1952. *Odbitka* 4° s. 7.
210. Lehr-Spławiński Tadeusz: O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian. Poznań 1946, Instytut Zachodni 8° s. 237, nlb. 3, map. 6.
Rec.: Otrębski Jan, *Slavia Occidentalis* 1947, t. 18, s. 446 — 459.
211. Tymieniecki Kazimierz: Ziemie polskie w starożytności, ludy i kultury najdawniejsze. Poznań 1951. Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk 8° s. XXIV, 834, map 18.
Rec.: Majewski Kazimierz: Historia Ziem Polskich w pierwszych wiekach nowej ery, *Kwartal. Historyczny*. R. 60: 1953 nr 1, s. 202 — 210.
212. Zabłocki Jan: Szczątki roślin ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko, wydobyte w r. 1950. *Odbitka*: Państw. Muzeum Archeologiczne. Materiały wczesnośredniowieczne [T. 2] 4° s. 15.

b) OKRES PAŃSTWA KRZYŻACKIEGO

1230 — 1524

213. Bartkowiak Marian: Towarzystwo Jaszczurcze w latach 1387 — 1437. Toruń 1948. Towarzystwo Naukowe 4° s. 56, nlb. 2.
Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu, rocz. 51, zes. 2, rok 1946.
Rec.: Chłopocka Helena. *Rocz. Hist. R.* 18:1949 s. 425 — 427; Zajackowski Stanisław, *Przegląd Histor.* t. 39: 1949 s. 131 — 133.
214. Biskup Marian: Do genezy inkorporacji Prus [Poznań 1954] 8° s. 293 — 306. *Odbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1954 z. 7/8.
215. Bortnowski Władysław: Bitwa pod Grunwaldem. Szkic historyczno-wojskowy. Warszawa 1951. Wyd. Ministerstwo Obrony Narodowej 8° s. 55, nlb. 3.
216. Brzostowski Tadeusz: Paweł Włodkowic. Walka z Zakonem Krzyżackim. Warszawa 1954. Wyd. „Pax” 8° s. 154, nlb. 4.
217. Chwałbińska Jadwiga: Ród Prusów w wiekach średnich. Toruń 1948. Tow. Naukowe 8° s. 4, nlb., 176. nlb. 1, map 3.
Roczniki Tow. Nauk. w Toruniu. R. 52: 1947 [druk] 1948 z. [XIII—XV].
218. Górski Karol: Państwo Krzyżackie w Prusach. Gdańsk — Bydgoszcz 1946. Instytut Bałtycki 8° s. 295.
Wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego. Prace naukowo-informacyjne. Seria: Pomorze.
Rec.: Antoniewicz Jerzy: Marginesy dwu prac o Krzyżakach. *Odra*. R. 2: 1946 nr 34 s. 5; Hejnosz Wojciech: *Czas. Praw. Histor.* s. 466 — 469; Jabczyński Mieczysław, *Przegląd Wielkopolski*. R. 3: 1947 nr 1 — 3 s. 52 — 55; Jasienica Paweł: *Dzieje złego sumienia*, *Tyg. Powszechny*. R. 2: 1946 nr 48 s. 8; Labuda Gerard, *Przegląd Zachodni*. R. 2:1946 nr 10 s. 873 — 879; Łowmiański Henryk, *Rocz. Historyczny*. R. 16: 1947 s. 276 — 286; Piwarski Kazimierz, *Jantar*. R. 4: 1946 z. 2, s. 95 — 97; Sreniowska Krystyna, *Myśl współczesna*. R. 1: 1946. T. 2, s. 119 — 120.
219. Górski Karol: Pisma polskie w obronie Związku Pruskiego, geneza „złotej wolności”. Poznań 1949 8° s. 81 — 104. *Nadbitka* z „Roczników Historycznych”, *Rocznik XVIII — 1949*.
220. Górski Karol: Wojna trzynastoletnia (1454 — 1466). Poznań 1954. Instytut Zachodni 8° s. 331 — 352. *Odbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1954 nr 7/8.

221. Grunwald, symbol jedności słowiańskiej [B. m. w.] 1946. Wyd. Agit. i Prop. Zarz. Polit. Wych. KBW 16° s. 61, nlb. 1. Biblioteka żołnierza KBW, nr 7.
222. Hejnosz Wojciech: Prawnopaństwowy stosunek Prus do Korony w świetle aktu inkorporacyjnego z roku 1454. Poznań 1954. Instytut Zachodni s. 307 — 330. *Odbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1954 nr 7/8, s. 23.
223. Jednodniówka wydana... z okazji zwycięstwa oręża polskiego nad Krzyżakami pod Grunwaldem, 1410 — 1945. Olsztyn 1945. Pol. Związek Zachodni 4° s. 12.
224. Kuczyński Stefan M.: Kto dowodził w bitwie pod Grunwaldem? *Odbitka* z wyd. „Nauka i Sztuka” T. 5: 1947 s. 171 — 210.
225. Kuczyński Stefan: Wielka Wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409 — 1411. Warszawa 1955. Wyd. Ministerstwa Obrony Narodowej 8° s. 551, nlb. 1, szkiców 11.
Rec.: Łowmiański Henryk, Kwartal. Histor. R. 62: 1955 nr 4 — 5 s. 222 — 231; S. Herbst, Zapiski Historyczne t. 22, z. 1/3 s. 251 — 254.
226. Leśnodorski Bogusław: Dominium Warmińskie (1243 — 1569). Poznań 1949. Instytut Zachodni 8° s. XIV, 128.
Prace Instytutu Zachodniego, nr 13.
Rec.: Górski Karol: Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu. T. 15: 1949 nr 3 — 4 s. 166 — 168; Hejnosz Wojciech, Czas. Prawn.-hist. T. 3: 1951 s. 466 — 469; Sobociński Władysław, Państwo i Prawo. R. 5: 1950 z. 2 (48) s. 86 — 91; Urban Rafał: Biskupstwo na między państwowej, Na marginesie książki B. Leśnodorskiego pt. „Dominium Warmińskie 1243 — 1569”. Jantar. R. 7: 1949 s. 217 — 222; Leśnodorski Bogusław: W sprawie ziem pruskich biskupstwa warmińskiego. Jantar R. 7: 1949 s. 223 — 227.
227. Łowmiański Henryk: Polityka ludnościowa zakonu niemieckiego w Prusach i na Pomorzu. Gdańsk — Bydgoszcz — Szczecin 1947. Instytut Bałtycki 8° s. VII, 72, mapa 1.
Prace naukowo-informacyjne. Seria: Pomorze.
228. Małowist Marian: Polityka gospodarcza Zakonu Krzyżackiego w XV wieku. Pam. VII Powsz. Zjazdu Historyków Polskich T. 1. Warszawa 1948 s. 51 — 69. *Odbitka* 8° s. 19, nlb. 1.
229. Nowak Tadeusz: Walki z agresją Zakonu Krzyżackiego w okresie jednoczenia Państwa Polskiego. Warszawa 1952, Wyd. Ministerstwa Obrony Narodowej 8° s. 120, nlb. 3, ilustr.
Komisja Wojskowo-Historyczna MON, Seria: Popularna.
230. Pawłowski Bronisław: Grunwald. Toruń 1946. Instytut Pom. 8° s. 23, nlb. 1.
231. Pollakówna Marzena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. Poznań 1953. Instytut Zachodni 8° s. XII, 186, map 5.
Prace Instytutu Zachodniego, nr 17.
[Bibliografia obejmuje 116 pozycji].
232. Polska walczy z Niemcami. Grunwald. Warszawa 1947. Wyd. Komisja Wczasów Młodzieżowych. Zakł. Graf. Prasa Wojskowa 8° s. 23, nlb. 1.
Biblioteka obozowa, nr 5.
233. Słowo o Grunwaldzie, wypisy. Wybrał i objaśnił Stanisław Lempicki [Warszawa] 1945 „Czytelnik” 8° s. 104.
Rec.: Ulewicz Tadeusz: Tyg. Powszechny. R. 1: 1945 nr 23 s. 7.
234. Vetulani Adam: Walka Polski w wiekach średnich o dostęp do Bałtyku. Warszawa 1954 8° s. 153.

235. Vetulani Adam: Władztwo Polski w Prusach Zakonnych i Książęcych <1454 — 1657> Wybór źródeł. Oprac. i wstępem poprzedził.... Wrocław 1953, Zakł. Narod. im. Ossol. 8° s. LXVII, 283, nlb. 1.

Rec.: Cieślak Edmund, Kwart. Hist. R. 41: 1954 nr 2 s. 237 — 243.

236. Wakar Andrzej: 500-lecie zjednoczenia Pomorza, Warmii i Mazur z Macierzą. Olsztyn 1955, Wyd. Wojew. Komitet Frontu Narodowego w Olsztynie 8° s. 15, nlb. 1.

Przemówienie wygłoszone na Akademii, poświęconej 500-leciu zjednoczenia Pomorza, Warmii i Mazur z Polską.

237. Wojciechowski Zygmunt: Grunwald. Przegląd Zachodni, R. 1: 1945 nr 1, s. 1 — 8. Odbitka z Przeglądu Zachodniego 8° s. 8, p. n. „Grunwald”. W 535 rocznicę zwycięstwa.

238. Zajączkowski Stanisław: Dzieje Zakonu Krzyżackiego. Łódź 1946, „Książka” 16° s. 138, 2 nlb., mapa.

Biblioteka Popularno-Naukowa, nr 1.

Rec.: Antoniewicz Jerzy: Marginesy dwu prac o Krzyżakach. Odra R. 2: 1946 nr 34 s. 5; Labuda Gerard, Przegląd Zachodni R. 2: 1946 s. 1081 — 1082; Sieradzki Józef, Książka o Krzyżakach. Odrodzenie. R. 3: 1946 nr 36 s. 12; Śreniowska Krystyna: Myśl Współczesna. R. 1: 1946, t. 2, s. 119 — 120.

239. Związek Pruski i poddanie się Prus Polsce. Zbiór tekstów źródłowych oprac. pod red. Karola Górskiego. Poznań 1949, Instytut Zachodni 8° s. XCV, 288.

Biblioteka Tekstów Historycznych, T. 1.

Rec.: Bortnowski Władysław: Książka, która sprawia nam zawód, Bellona R. 31: 1949 s. 246 — 249; Leśnodorski Bogusław: Czasop. Prawno-Historyczne. T. 3 1951 s. 451 — 455; Zajączkowski Stanisław, Przegl. Hist. T. 39. R. 1949 s. 131 — 133.

c) OKRES UTRWALANIA GOSPODARKI FOLWARCZNO-PAŃSZCZYŃIANEJ (1525 — 1720)

240. Antoniewicz Jerzy: Józef Naroński, polski rewindykator grodzisk w XVII wieku w Prusach. Odbitka Wiadomości Archeologicznych t. XVII (1950), Warszawa 1950, Wiadomości Archeologiczne 4° s. 24, tabl. 4 ilustr.

241. Czapliński Władysław: Polska a Prusy i Brandenburgia za Władysława IV. Wrocław 1947, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe s. 282, nlb. 1.

Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A, nr 6.

Rec.: Gierowski Józef, Sobótka. R. 4: 1949 s. 281 — 284, tenże, Zeszyty Wrocławskie R. 3: 1949 nr 3 — 4 s. 122; Miernicki Ryszard: Roczn. Hist. R. 18: 1949 s. 430 — 434; Przyboś Adam, Kwart. Historyczny R. 57: 1949 s. 229 — 232.

242. Kucner Alfred: Ekspansja Brandenburgii nad Bałtykiem w XV — XVII wieku. Poznań 1947, Instytut Zachodni 16 s. 101.

243. Piwarski Kazimierz: Dzieje Prus Wschodnich w czasach nowożytnych. Gdańsk — Bydgoszcz 1946, Instytut Bałtycki 8° s. 384.

Wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego. Prace naukowo-informacyjne. Seria: Pomorze.

Rec.: Labuda Gerard, Przegl. Zachodni. R. 2: 1946 nr 1 s. 873 — 879; Lepszy Kazimierz: Pierwsze polskie opracowanie dziejów Śląska i Prus Wschodnich. Tyg. Powszechny. R. 3: 1947 nr 11 s. 8 — 9; Konopczyński Władysław, Jantar R. 5: 1947, zesz. 2, s. 159 — 160;

Pieradzka Krystyna: *Revue Occidentale* T. 1: 1948 s. 263 — 265;
Targ Alojzy, Odra 1947 R. 3 nr 11 s. 7; Grzybowski Konstanty,
Odrodzenie 1946 nr 47 s. 10.

244. (Sandecki) Malecki Jan: *Ewangeliarz z początku XVI w. i dwa późniejsze druki polskie tegoż autora*. Wyd. i wstępem poprzedził Jan Janów. Kraków 1947. Nakł. P[olskiej] A[kademii] U[miejętności]. Druk. Uniw. Jagiell. Cm 20,5 x 13,5, s. CLVIII, 1 nlb. 192, tabl. 4.

Polska Akademia Umiejętności — Biblioteka Pisarzy Polskich, nr 87.

Rec.: Bielecki Franciszek: *U kolebki literatury polskiej*. Tyg. Powszechny art. 10 s. 4; Smereka Władysław: *Nasza Przeszłość*, T. 5.

245. Śliziński Jerzy: *Śladami Braci Czeskich w Wielkopolsce, Warmii i na Mazurach*. Wrocław 1954 8° s. 35. (*Osobne odbicie z „Pamiętnika Literackiego”*. *Rocznik* 14: 1954, zeszyt 2).

246. Smirin M.: *Reformacja ludowa Tomasza Münzera i wielka wojna chłopska*. Tłum. A. Neymann. Warszawa 1951. Cz. 1, s. 320. Cz. 2, s. 358.

247. Vetulani Adam: *Polska i Prusy Książęce w związku ustrojowym (Próba popularnej syntezy)*. Poznań 1949. *Roczn. Hist. R.* 18: 1949 s. 105—117. *Nadbitka z „Roczników Historycznych”* 8° s. 18.

248. Wojciechowski Zygmunt: *Hold Pruski i inne studia historyczne*. Poznań 1946, Księgarnia Ziemi Zachodnich 8° s. 151.

Rec.: Wójcicka Janina, *Kwart. Hist. R.* 55: 1948 s. 123 — 125.

249. Wojciechowski Zygmunt: *Zygmunt Stary*. Warszawa 1946, wyd. Arcta s. 394.

Rec.: Wyczański Andrzej: *Przegląd Historyczny*, t. 37 s. 456—458.

250. Woliński Janusz: *Jan III Sobieski i Prusy Książęce*. Warszawa 1947, Państw. Zakłady Wyd. Szkolnych 8° s. 24.

Biblioteka Popularno-Naukowa. Seria: *Ziemie Odzyskane*.

Rec.: Helsztyński Stanisław: *Północne Mazowsze i Warmia w „Bibliotece Ziemi Odzyskanych”*. Instytut Mazurski. *R.* 2: 1947. Seria *Sztuki i Kultury* nr 3, *Komunikat* nr 5 s. 12.

251. Zins Henryk: *Położenie ludności chłopskiej na Warmii w pierwszej połowie XVI w.* [Warszawa 1955] 8°. *Kwartalnik Historyczny*, *Rocznik* LXII, 1955 nr 4 — 5 s. 56 — 79. *Odbitka autorska* s. 13.

252. Zins Henryk: *Powstanie chłopskie w Prusach Książęcych Walki społeczne w Prusach w początkach reformacji i ich geneza*. Warszawa 1953. Państw. Wyd. Naukowe 8° s. 214, nlb. 2, mapa 1.

Czapliński Władysław, *Sobótka R.* 8: 1953 s. 330 — 334; Lepszy Kazimierz, *Kwart. Hist.* 1954, rocz. 61 s. 258 — 264; Cieślak Tadeusz, *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 t. 3 s. 760 — 762.

d) ROZKŁAD FEUDALIZMU,
TWORZENIE SIĘ UKŁADU KAPITALISTYCZNEGO,
IMPERIALIZM. (1720 — 1945)

253. *Archiwum Wybickiego*. T. 1: (1768 — 1801). T. 2: (1802 — 1822). Zebrał i wydał A[dam] M[ieczysław] Skałkowski. Gdańsk 1948 — 1950, Tow. Przyjaciół Nauk i Sztuki w Gdańsku 8° 1948, s. XIII — nlb. 1, 541, tabl. 3 — 1950 s. VIII, 567, tabl. 5.

Rec.: Dworzaczek Włodzimierz, *Roczn. Hist. R.* 17: 1948 z. 2 s. 515 — 532; Lechicka Jadwiga, *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 14: 1948, s. 159 — 162.

254. Antoniewicz Jerzy: Gustaw Gizewiusz-Giżycki, polski zbieracz starożytności z okolic Ostródy z zakresu Wiosny Ludów. *Odbitka ze Sprawozdań PMA* [Państw. Muzeum Archeologicznego] 8°, Warszawa 1953, 5 z. 1 — 2, s. 11, nlb. 1 (ilustr.).
255. Barycz Henryk: Wojciecha Kętrzyńskiego starania o katedrę uniwersytecką w Krakowie. Wrocław 1948, Zakład Narod. im. Ossolińskich 8° s. 23.
256. Bobkowska Wanda: Pruska polityka szkolna na ziemiach polskich w latach 1793 — 1806. Warszawa 1948. Naukowe Towarzystwo Pedagogiczne 8° s. 391, nlb. 1.
257. Bujak Franciszek: Nasze prawa do Prus Polskich. Warszawa 1947, 4° s. 6.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 3.
258. Bukowski Andrzej: Cieślak Tadeusz: Pomorze w dobie narastania i rozwoju kapitalizmu [Warszawa] 1954. Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 121, 64 (powiel.).
259. Chojnacki Władysław: Działalność Marcina Giersza w świetle jego kórnickich „Tek”. Poznań 1955. *Nadbitka z „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej”*, 1955 z. 5, 8° s. 103 — 135.
260. Chojnacki Władysław: Sprawa Mazur i Warmii w korespondencji Wojciecha Kętrzyńskiego. Wrocław 1952. Zakł. Narod. im. Ossolińskich 8° s. 354, nlb. 1, tabl. 7.
Rec.: Pietrzak-Pawłowska Irena, *Kwartalnik Historyczny* 1954, rocz. 61, nr 2 s. 285 — 290.
261. Chojnacki Władysław: Wojciech Kętrzyński a Mazury. Wrocław 1948, Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° s. 59. *Nadbitka z Rocznika Zakładu Naukowego im. Ossolińskich t. 3: 1948 s. 34 — 57.*
Rec.: Bożydar-Daniewski Janusz: *Strażnica Zachodnia* 1949 nr 6 s. 186 — 192; *Życie Olsztyńskie* 1948 nr 332 (572) s. 3.
262. Grabowski August Maksymilian: Podróż do Prus <1844>. Życiorysem autora i objaśnieniami opatrzyła Krystyna Pie-radzka. Warszawa 1946, Państw. Zakł. Wydaw. Szkolnych 8° s. 43.
263. Grygier Tadeusz: Sprawa polska w Prusach Wschodnich w latach 1870 — 1900 w oświetleniu władz pruskich. *Nadbitka z Przeglądu Zachodniego R. 7: 1951 t. 1, s. 493 — 544.*
264. Grygier Tadeusz: Walka o język polski w szkołach na Warmii w XIX i XX wieku. [Warszawa] 1954. Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 26 (powiel.).
Sesja Naukowa Pomorska 1954.
265. Grygier Tadeusz: Wybór materiałów do kwestii polskiej w Prusach Wschodnich w XIX wieku. *Odbitka z Zapisek Tow. Nauk. w Toruniu T. 19 z. 1 — 4 s. 261 — 311.*
266. Grygier Tadeusz: Z zagadnień ruchu polskiego na Warmii i Mazurach w latach 1920 — 1923. *Odbitka z Przeglądu Historycznego t. 45 z. 4 s. 764 — 780.*
267. Konopczyński Władysław: Fryderyk Wielki a Polska. Poznań 1947. Instytut Zachodni 8° s. 288.
Prace Instytutu Zachodniego, nr 9.
Rec.: Prabłecowa Wanda: Tygrys a Polska, *Tygodnik Powszechny* 1948 nr 24; Czapliński Władysław, *Sobótka R. 2: 1947 s. 436 —*

268. Kopeć Henryk: Wieś Prus Polskich wraz z obszarem Wolnego Miasta Gdańska 4° 1947 s. 6 nlb., 82.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 5.
269. Kozłowska Renata: Olsztyn <1945 — 1952>. *Odbitka* z Zapisek Towarzystwa Naukowego w Toruniu t. 19 z. 1 — 4 (387 — 391).
Ruch naukowy i wystawy.
270. Leyk Fryderyk Mirosław: W sprawie plebiscytu na Mazurach w 1920 roku. *Nadbitka* z Zapisek Historycznych T. 21 zes. 1 — 2 s. 282 — 285.
Przemówienie w dyskusji na Pomorskiej Sesji Naukowej, odbytej w Gdańsku 25 — 28. IX. 1954.
271. Łukaszewicz Witold: Przyczynek do działalności społeczno-gospodarczej biskupa Ignacego Krasickiego na Warmii w latach 1768 — 1779 [Wrocław 1955] 8°. *Nadbitka* z „Prac Polonistycznych” Seria XII s. 207 — 243.
272. Pietrzak-Pawłowska Irena: Budzenie się świadomości narodowej Mazurów Pruskich. Pamiętnik Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu 1948 T. 1. *Odbitka* 8° s. 111 — 120.
273. Pietrzak-Pawłowska Irena: Lata przełomu na Mazurach 1840 — 1848. „W stulecie Wiosny Ludów”. Wyd. zbiorowe 1848 — 1948 T. 1, Warszawa 1948 8° s. 169 — 212.
274. Rubinstein Helena: Polityka imperializmu niemieckiego na polskich Ziemiach Odzyskanych na przełomie XIX i XX wieku (Tłumacz. z rosyjskiego M. Birencwejg). Toruń 1955, 8° s. 289, nlb. 3.
Rec.: Kamiński A.: Przegląd Zachodni 1954 (omówienie tekstu rosyjskiego); Oracki Tadeusz: Historyk radziecki o Warmii i Mazurach, Świat i My, dodatek do Głosu Olsztyńskiego 1955 nr 176.
275. Rutkowski Jan: Historia gospodarcza Polski. Poznań 1947. Księgarnia Akademicka 8° T. 1 s. 412, nlb. 4.
Obejmuje ustrój rolny i gospodarczy Prus Książęcych oraz reformy rolne Prus Wschodnich.
276. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dwa dokumenty polskości mieszczan na Mazurach w pierwszej połowie XIX wieku. *Nadbitka* z „Przeglądu Zachodniego” 1955 nr 11/12 s. 575 — 577.
277. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Walka o mowę polską w szkolnictwie na Mazurach w XIX wieku i początkach XX wieku (Warszawa) 1954. Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych i Instytut Historii 4° s. 25 (powiel.).
Sesja Naukowa Pomorska 1954.
278. Wakar Andrzej: Sto lat walki o szkołę polską na Mazurach i Warmii. Warszawa 1955. Państwowy Zakład Wydawn. Szkolnych 8° s. 56.
279. Willaume Juliusz: Prusy a sprawa polska za Księstwa Warszawskiego. *Nadbitka* z „Roczników Historycznych” 8° Poznań, Roczn. 17: 1948 zes. 2, s. 378 — 398.
280. Zdzitowiecki Jan: Stanowisko junkrów w publicznym życiu Prus. Warszawa 1948. Państwowy Zakład Wydawnictw Szkolnych 8° s. 20.

281. Żabko-Potopowicz Antoni: Rys historyczny wsi Prus Polskich. Warszawa 1947 4° s. 33.

Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 3.

e) ZAGADNIENIA POLSKI LUDOWEJ

282. Bolewski Andrzej: Gospodarcze znaczenie Ziem Odzyskanych dla Świata Słowiańskiego. Poznań 1947, Polski Związek Zachodni 8° s. 37, nlb. 1.
283. Kubiak Stanisław: Dwulecie pracy na Ziemiach Odzyskanych. Poznań 1947. Polski Związek Zachodni 8° s. 29, nlb. 1.
284. Palamarczyk Marian: Rola starosty w świetle polityki obowiązujących przepisów. Referat wygłoszony na zjeździe starostów w Olsztynie 4 lipca 1947. Olsztyn 8°.
285. Państwowy plan inwestycyjny na rok 1948. Województwo Olsztyńskie (Warszawa) 1948 4° s. 43.
286. Wendrowski Józef: Historia Tezetopolis. Olsztyn 1946. Nakł. pracowników Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego (dawniej) Tymczasowego Zarządu Państwowego w Olsztynie 8° s. 24. [Satyra na stosunki ówczesne].

3. WYDAWNICTWA RÓŻNE

a) AGROTECHNIKA, HODOWLA, PRZYRODA, ROLNICTWO

287. Aleksandrowicz Stefan: Badania nad trzodą chlewną w województwie olsztyńskim ze szczególnym uwzględnieniem świń o cechach prymitywnych. Kraków 1952. Polska Akademia Umiejętności 8° s. 37, tabl. 1.
288. Chroboczek Emil: Ogrodnictwo Prus Polskich wraz z Okręgiem Gdańskim. Warzywnictwo. Warszawa 1948 4° s. 15, nlb. 1.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 10.
289. Gieysztor Józef: Łowiectwo w Prusach Polskich. Warszawa 1948 4° s. 5.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 8.
290. Jak uprawiać ziemię na Mazurach i Warmii. Olsztyn 1947. Spółdzielnia wydawn. „Zagon” w Olsztynie 8° s. 15, nlb. 1.
291. Karczewski Zdzisław: Rolnictwo na Pomorzu Wschodnim. Zarys obecnego stanu potrzeb gospodarczych. Gdańsk — Bydgoszcz 1947. Instytut Bałtycki 8° s. 47.
Wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego.
292. Kowalski Zbigniew, Sadzewicz Marek: Polskie krainy łowieckie. Warszawa 1954 „Sport i Turystyka” 8° s. 123.
293. Kern Henryk: Rola użytków zielonych w zagospodarowaniu erodowanych terenów z uwzględnieniem Warmii i Mazur. Warszawa 1955. Państw. Wydaw. Roln. i Leśn. 8° s. 10.
Zeszyty Probl. Post. Nauk. Roln.
294. Kurzypiński Zygmunt: Sad gospodarski przy każdej chacie na Mazurach i Warmii. Olsztyn 1948. Spółdzielnia Wydaw. „Zagon” w Olsztynie 8° s. 52.
295. Lasy Ziem Odzyskanych. Warszawa 1948, 4° s. 31.
Gospodarstwo wiejskie Ziem Odzyskanych, nr 8.
296. Mesojed B[runo]: Oprzaganie krów do pracy na roli. Olsztyn 1948. Spółdzielnia Wydaw. „Zagon” w Olsztynie 8° s. 22.

297. Niedziałkowski Waław: Lasy i gospodarstwo leśne Prus Polskich. Warszawa 1948 4° s. 24.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 8.
298. Niedziałkowski Waław: Lasy i gospodarstwo leśne Prus Polskich. Warszawa 1948 Wydawn. „Wiedza” 8° s. 48.
299. Niewiadomski Witold: Agrotechnika siewów wiosennych. (Region Północny Polski) Państw. Wydaw. Roln. i Leśne 8° s. 55.
300. Niewiadomski Witold: Dodatek do Zaleceń Agrotechnicznych na sezon wiosenny 1955 r. Uprawy na terenach erodowanych. Warszawa 1953. Państw. Wydaw. Roln. i Leśne 8° s. 24.
301. Pustówka Teodor: Patent i edykt królewsko-pruski z 1725 r. *Odbitka* z „Medycyny Weterynaryjnej”. Warszawa 1949, nr 12, 16° s. 8.
Edykt w języku polskim, druk. frakturą w Królewcu 1725 r. Dotyczy przepisów administracyjnych.
302. Pustówka Teodor: Dokument z 1732 r. o zarazie bydła na Mazurach. *Odbitka* z „Medycyny Weterynaryjnej”. Warszawa 1950, nr 12, 16° s. 9 (ilustr.).
Dokument królewsko-pruski w języku polskim, druk. frakturą w Królewcu.
303. Rostafiński Jan: Zagadnienie hodowli zwierząt domowych Prus Polskich i Okręgu Gdańskiego. Warszawa 1949 4° s. 10.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 7.
304. Schmidt Stefan: Charakterystyka produkcji zwierzęcej Prus Polskich. Warszawa 1949 4° s. 32.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 7.
305. Schmidt Stefan: Produkcja rolniczo-roślinna Prus Polskich. Warszawa 1948 4° s. 156, nlb. 4.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 4.
306. Schmidt Stefan: Użytkowanie gruntów, struktura agrarna, prawny stosunek do ziemi. (Prusy Polskie) Warszawa 1949 4° s. 4, nlb. 66.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 7.
307. Ślaski Jan: Sadownictwo i szkółkarstwo w Prusach Polskich wraz z Okręgiem Gdańskim. Warszawa 1948 4° s. 18.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 10.
308. Turczynowicz Stanisław: Stosunki melioracyjne w Prusach Polskich. Warszawa 1948 4° s. 11.
Gospodarstwo wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, nr 2.
309. Ugglä Hjalmar: Gleboznawstwo leśne z zarysem geologii, mineralogii i petrografii. Warszawa 1955 8° s. 311, tabl. 12.
310. Zieliński Adolf: Siew mieszanek peluszek ze zbożem jarym na ziarno. Olsztyn 1953 (b. w.) 4° s. 40, nlb. 3.

b) HYDROBIOLOGIA, HYDROLOGIA, MINERALOGIA I RYBACTWO

311. Demel Kazimierz: Rybactwo Ziem Odzyskanych. Warszawa 1949. Państw. Instytutu Wydaw. Roln. 8° s. 37.
312. Kolański Cyryl: Wody mineralne Ziem Odzyskanych. *Odbitka* z „Polskiego Tygodnika Lekarskiego”. Warszawa R. 9: 1954, nr 13 — 14 16° s. 10.

Omawia źródła mineralne w województwie olsztyńskim.

313. Olszewski Przemysław: Dotychczasowe wiadomości z zakresu jezior na Mazurach. *Nadbitka* z czasop. „Kosmos”, Seria A. T. 46. 1948 — 1951 zesz. 4 8° s. 411 — 459.
314. Olszewski Przemysław: Kilka przekrojów chemicznych Pojezierza Mazurskiego. Kraków 1953. Komitet Ekologiczny PAN 8°. *Odbitka* T. 1, zesz. 2, s. 30 — 47.
315. Olszewski Przemysław: Rybactwo słodkowodne na Ziemiach Odzyskanych. *Odbitka* ze Sprawozdań Rady Naukowej dla zagadnień Ziemi Odzyskanych. Sesja 3, zesz. 7, 1946 8°, Kraków 1947 s. 126 — 136.
Studia Osadniczo-Przesiedleńcze.
316. Rybactwo Ziemi Odzyskanych. Warszawa 1949. Państw. Instytut Wydawn. Roln. 8° s. 83.
317. Skibniewski L., Mikulski Z.: Hydrologia Wielkich Jezior Mazurskich. *Odbitka* z „Wiadomości służby hydrologicznej i meteorologicznej, T. 4, zesz. 4. Warszawa (b. r. w.) s. 21 — 56.
318. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Źródła mineralne na ziemi mazursko-warminskiej w przeszłości. *Odbitka* z „Polskiego Tygodnika Lekarskiego”. Warszawa R. 6: 1951, nr 12 s. 7.

c) LITERATURA PIĘKNA

319. Domański Marek: Dom nad jeziorem. Kraków 1955. Wydawnictwo Literackie 8° s. 366, nlb. 1.
320. Gutkowski Tadeusz i Kosiński R.: Brygada ze stali. Warszawa 1952. Wydaw. Ministerstwa Obrony Narodowej 8° s. 182, nlb. 6.
321. Goździkiewicz Teodor: Jezioro i niespodzianki. Warszawa 1954. Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 8° s. 277, nlb. 2.
322. Kajka Michał: Wybór wierszy. Przedmowa: Władysław Gębik, wybór i posłowie: Igor Sikirycki. Warszawa 1954. Wydaw. „Czytelnik” 8° s. 135, nlb. 3.
323. Kamińska Anna, Syska Henryk: Chata mazurska. Lublin 1946, Biblioteka „Młodej Gromady”, Wydaw. Zarząd Wojew. ZMP 16° s. 23.
324. Mazurkiewicz Krystyna: Pasłęka uwodzi bobry. Warszawa 1954. Wydaw. „Nasza Księgarnia” 8° s. 22, tabl. 4.
[O rezerwacie bobrowym w nadleśnictwie Kudypy].
325. Karczewska Wanda: Wiersze i poematy. Warszawa 1954. „Czytelnik” 8° s. 91, nlb. 4.
Zawiera rozdział (IV) pt. „Wiersze o ziemi mazurskiej” (s. 80—91).
326. Melcer Wanda: Wyprawa na Odzyskane Ziemie. Reportaż. Warszawa 1945. Biblioteka Społeczno-Naukowa 8° s. 47.
327. Mularczyk Andrzej: Szturm na Kortowo. Warszawa 1952. Wydawn. „Książka i Wiedza” 8° s. 41, nlb. 2.
328. Newerly Igor: Archipelag ludzi odzyskanych. Opowieść historyczna z roku 1948. Warszawa 1950. Wydaw. „Czytelnik” 8° Wyd. 1, s. 315, nlb. 1.

Nazwisko autora: [Abramow-] Newerly Igor.

329. Toż. Wyd. 2 1950 Wydaw. „Czytelnik” 8° s. 315.
330. Toż. Wyd. 3 1950 Wydaw. „Czytelnik” 8°.
331. Toż. Wyd. 4 1951 Wydaw. „Czytelnik” 8° s. 304.

332. Newerly Igor: Archipelag ludzi odzyskanych. Opowieść historyczna z roku 1948. (Wydanie 5) [Warszawa] (7) 1952. Na zlecenie RSW „Prasa” [wydał] „Czytelnik” 8° s. 346, nlb. 6.
Biblioteka Pracy, nr 5.
333. Newerly Igor: Archipelag ludzi odzyskanych (wyd. 6) Warszawa 1952 „Czytelnik” 8° s. 303.
334. Toż. (Wyd. 7), Warszawa 1954 „Czytelnik” 8° s. 306.
335. Newerly Igor: Archipelag ludzi odzyskanych. Warszawa 1955. Wyd. 8, Państw. Wydawnictwo Literatury Dziecięcej „Nasza Księgarnia” 8° s. 295, nlb. 1.
336. Pauk sz t a Eugeniusz: Lody pękają. Warszawa 1955. Państw. Instytut Wydawniczy 8° s. 388, nlb. 1.
337. Pauk sz t a Eugeniusz: Srebrna ławica. Warszawa, część I, 1953, część II 1954. Instytut Wydawniczy 8° T. 1, s. 179, nlb. 1. T. 2, s. 171, nlb. 1.
338. Pauk sz t a Eugeniusz: Trud ziemi nowej. Poznań 1948. Księgarnia Ziemi Odzyskanych 8° s. 488.
339. Poezje Warmii i Mazur. Wydawnictwo zbiorowe. Warszawa 1953. Wyd. „Pax” 8° s. 194.
Obejmuje utwory: Michała Lengowskiego, Teofila Ruczyńskiego, Alojzego Sliwy, Marii Zientara-Malewskiej.
340. Puchalski Włodzimierz: Bezkrwawe łowy. Warszawa 1951. Wydawn. „Nasza Księgarnia” 8° s. 125, tabl. 97.
341. Puchalski Włodzimierz: Wyspa kormoranów. Warszawa 1954. Wydaw. „Nasza Księgarnia” 4° s. 180, nlb. 3, tabl. 64.
342. Sobociński Leon: Na gruzach Smętka. Warszawa 1947. Wydaw. B. Kądziela 8° s. 246, nlb. 1 (ilustr.).
343. Sumiński Michał: Znad jezior. Warszawa 1954. Wydaw. „Czytelnik” 8° s. 187, nlb. 2.
344. Sumiński Michał, Wysocki S.: Przez siedem jezior: Warszawa 1954 s. 123, nlb. 1, mapa 1, tabl. 2.
345. Ziemia serdecznie znajoma. Warszawa 1954. Wydaw. „Czytelnik” 8° s. 470.
Wydawnictwo zbiorowe, zaopatrzone słowem wstępnym Emilii Sukertowej-Biedrawiny, przerywniki M. Stachurskiego.
346. Zientara-Malewska Maria: „Legendy dwóch rzek”, Warszawa 1955. Wydaw. „Pax” 16° s. 208, nlb. 2.
347. Zientara-Malewska Maria, Pieńkowska Wanda: Rośnie ku słońcu. Warszawa 1954. Wydaw. „Pax” 8° s. 246, nlb. 2 (ilustr.).
Ważniejsze recenzje znajdują się w rozdziale III.

d) RELIGIA

348. Instrukcja o kanonicznym badaniu narzeczonych przed ślubem, uchwalona dnia 9 września 1946 r. na Plenarnej Konferencji Biskupów Polskich w Częstochowie. Olsztyn 1947. Nakł. Warmińskiej Kurii Diecezjalnej 8° s. 48.
349. Katechizm Religii Katolickiej opracował ks. prof. Seweryn Kowalski. Olsztyn 1949. Nakł. Warmińskiej Kurii Biskupiej 16° s. 96.
350. [Mitura Adam]: Święta Lipka (Linda Mariana), Ośrodek polskiego życia religijnego na Mazurach. Warszawa [1946] Wydaw. Księży Jezuitów 16° s. 12, nlb. 2.

351. N a b o ż e ń s t w o Majowe. Olsztyn 1949. Nakład Kurii Biskupiej Diecezji Warmińskiej 16° s. 30, nlb. 2.
352. [O g r o d z i ń s k i Władysław =] Sulima Stefan: Gietrzwałd. Zapomniane sanktuarium na Ziemiach Odzyskanych. W 70 rocznicę objawień M. Boskiej. Kraków 1947. Nakładem autora 16° s. 46.
352. Toż. Wydanie II. Gietrzwałd 1949. Nakładem autora 16° s. 45.
353. S p i s Kościołów i Duchowieństwa Diecezji Warmińskiej 1951. Olsztyn 1951. Nakł. Kurii Biskupiej Diecezji Warmińskiej 16° s. 223, nlb. 1.
354. Z b i ó r Pieśni Nabożnych dla Warmii i Mazur. Śpiewnik Diecezji Warmińskiej w układzie ks. radcy Antoniego Sikorskiego. Warszawa 1954. Wydaw. „Pax” 16° s. 312.
355. Z p i e ś n i ą przed Tron Boży. Zbiór pieśni i modlitw do nabożeństwa. Olsztyn 1946. Opracowali: L. Kauczor i ks. Z. Geneja. Wyd. i nakł. Kuria Biskupia Diecezji Warmińskiej 16° s. 328.

I. Stankiewicz, Książka naprawdę stosowna. Sł na War. i Maz.
1954 nr

Część II

ROZDZIAŁ I

1. BIBLIOGRAFIA OGÓLNA

1. B a r a n o w s k i Henryk: Mikołaj Kopernik jako ekonomista. Bibliografia, *Ekonomista* R. 53: 1953 z. 3 s. 251 — 255.
[Zestawienie obejmuje polskie i obce piśmiennictwo o Koperniku jako ekonomiście do X. 1953. Dzieła, utwory, fragmenty dzieł]
2. B a r o w a Irena: Bibliografia etnografii polskiej za rok 1947. *Lud* T. 38: 1947 [druk:] 1948 s. 438 — 609. Odb. 1948 s. 127, nlb. 1.
3. B u k o w s k i Andrzej: Bibliografia. *Jantar* 1946 z. 1 s. 96—99.
4. B u k o w s k i Andrzej: Książka o Pomorzu w r. 1945. Zestawienie bibliograficzne. Inst. Bałt., Wyd. Pom., Inform. Nauk. *Komunikat* R. 2: 1946 nr 1 s. 1 — 4.
5. B u k o w s k i Andrzej: O Pomorzu w Anglii. Inst. Bałt., Wyd. Pom. Dz. Inf. Nauk. *Komunikat* R. 2: 1946 nr 1 s. 1 — 5.
6. B u k o w s k i Andrzej: Stan dzisiejszy czasopiśmiennictwa pomorskiego. Inst. Bałt., Wyd. Pom., Dz. Inf. Nauk. *Komunikat* R. 1: 1945 nr 6 s. 1 — 4.
7. C z a p l e w s k i Paweł: Bibliografia prac ks. Alfonsa Mańkowskiego: *Zapiski* Tow. Nauk. w Toruniu T. 11, 1935 — 1945 nr 5 — 12 s. 112 — 118.
8. H e l s z t y ń s k i Stanisław: Północne Mazowsze i Warmia w Bibliotece Ziem Odzyskanych. Inst. Maz., *Kom. Dz. Inf. Nauk.* Olsztyn 1947 nr 5 s. 1 — 11 Ser. Szt. i Kult. nr 3 s. 1—11.
9. H l e b - K o s z a ń s k a Helena: Pokłosie czterechsetlecia Mikołaja Kopernika za granicą. Inst. Bałt., Wyd. Pom., Dz. Inf. Nauk. *Kom.* 1946 nr 2 s. 1 — 4.
10. K u c h a r s k a T.: Bibliografia do tematu: „Ziemie Odzyskane”. *Świetlica* R. 4: 1948 s. 12 — 14; 46 — 47; 78 — 79.

11. Mitkowski Józef: Najnowsze polskie prace historyczne, poświęcone Ziemiom Odzyskanym. *Tyg. Wybrzeża* R. 1: 1948 nr 39 s. 8.
[Bibliografia 1945 — 1948]
12. Myśliński Kazimierz: Wielkie Pomorze w polskiej powojennej literaturze historycznej. *Wiad. Hist.* R. 1: 1948 nr 4 s. 3 — 12.
13. Nowodworski Witold: Bibliografia Pomorska. *Jantar* R. 4: 1946 z. 2 s. 117 — 147; z. 3 s. 98 — 112; R. 5: 1947 s. 161 — 175.
14. Nowodworski Witold: Bibliografia Pomorska za r. 1947. *Jantar* R. 6: 1948 s. 99 — 109; 203 — 214; 332 — 339.
15. Okołowicz Wincenty: Prace geograficzne o Pomorzu. Inst. Bałt., Wyd. Pom., Dz. Inf. Nauk. *Komunikat* 1946 nr 18.
16. Sobejko Emma: Spis rzeczy zawartych w Zapiskach Tow. Nauk. Tor. w t. 1 — 15 <1908 — 1950>. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu T. 16. 1950 s. 145 — 170.

2. INFORMATORY I PRZEWODNIKI

17. [Gębik Władysław = nazwisko], Borowik Andrzej (pseud.) Wczoraj i dziś na Warmii i Mazurach. *Kal. dla War. i Maz.* [Pax] 1954 s. 234 — 245.
18. Giżyński K., Wagner W.: Cztery dni na szlakach Warmii i Mazur. *Turysta* R. 2: 1953 nr 9 s. 6.
[Pierwszy pieszy Raid PTTK]
19. Horodeska Janina: Warmia i Mazury — ziemia nieznana. *Przegl. Kult.* 1953 nr 34 s. 1.
20. J. P.: Trasami kolarskimi Warmii i Mazur. *Turysta* 1954 nr 8 s. 19 (ilustr.).
21. Kazimirski T. A.: Zapomniany szlak żeglugi jeziorami od Iławy do Elbląga. *Turysta* R. 2: 1953 nr 12 s. 13.
22. Kocwa Eugenia: Na Mazurach. *Tyg. Powsz.* 1945 nr 34 s. 4 — 5.
[Podrozdziały: Szczytno wczoraj i dziś, Zamek Olsztyński, Kopernik i fałszywi prorocy, Zagadnienie mazurskie]
23. Komorowski Zygmunt: Wędrówki po Pomorzu Mazowieckim. *Polska Zach.* 1947 nr 36/7.
24. Krausowa Janina: Dwie wędrówki po Warmii. *Przegl. Kult.* 1953 nr 42 s. 4.
25. Kurkowa Halina: Z wędrówek po Mazurach. *Porad. Jęz.* 1954 s. 15 — 16.
26. Lorenz Zygmunt: Pojezierze Mazursko-Warmińskie. Główne tereny zainteresowań turystycznych. *Życie gosp.* 1947 nr 11 s. 478 — 479.
27. Maciejewski Jerzy: Na Mazurach szlakiem wędrownych czasów. *Wiś* 1954 nr 3 s. 6.
28. Modrzewska Krystyna: Na ziemiach Jaćwingów. *Problemy* 1952 s. 108 — 112; 275 — 276; 346; 639; 781.
29. Mietkowski Jan: W Kopernikowskim Fromborku. *Nowa Kult.* 1953 nr 22 s. 1.
30. Odwiedziny w Rudziskach. Działacze turystyczni wśród młodzieży mazurskiej. [W Uniwersytecie Ludowym pod przewodnictwem Mieczysława Orłowicza]. *Życie Olszt.* 1949 nr 171.

31. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: O Pomorzu Mazowieckim, *Odra* 1947 nr 49.
32. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: W ojczyźnie „Kiermasów na Warmii”. *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 187 — 189.
33. Paukszt E[ugeniusz]: Z włóczęgi po ziemi mazurskiej. *Polska Zach.* 1947 nr 47.
34. Paukszt Eugeniusz: „Jedna nasza dola”. Z włóczęgi po ziemi mazurskiej. *Polska Zach.* 1947 nr 45.
35. Piechocki Witold: Od Ostródy do Elbląga (Historia jednego kanału). *Świat i My* 1955 nr 160.
36. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Od Giżycka do Guzianki po jeziorach mazurskich. *Życie Olszt.* 1948 nr 211.
37. Szymański Stanisław: Wieża Kopernika we Fromborku. *Ochr. Zabyt. R.* 6: 1953 nr 1 s. 57 — 63.
38. Wielopolski A[lfred]: Ze Wschodniego Pomorza. *Ziemia* 1946 nr 4 s. 16 — 18; nr 5 s. 13 — 16.
39. Wierzbicki J.: Refleksje mazurskie: wodniak. *Turysta* 1954 nr 8 s. 19.
40. Zes: Z trasy Wielkich Jezior. *Życie Olszt.* 1955 nr 175.
41. Z Giżycka do Mikołajek. *Pol. Zach.* 1947 nr 48.
42. Zieliński Ludwik: Szlakiem Kopernika. We Fromborku. *Życie Olszt.* nr 92—93; W Lidzbarku, *Życie Olszt.* nr 110—111.
43. Zubelewicz Aleksander: Szlaki turystyczne na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 126 — 127, 132.
44. Zubelewicz Aleksander: Województwo olsztyńskie jako teren turystyki. *Przegl. Zach.* 1948 nr 7/8 s. 159 — 161.
45. Żurkowski Wojciech: Od Olsztyna do Olsztyna. *Nowa Kult.* 1953 nr 38 s. 1.

3. DEMOGRAFIA

46. (a m e) „Pokochaliśmy te wsie jak rodzone”. [Zagadnienia osadnictwa na Mazurach i Warmii]. *Kur. Codz.* 1947 nr 149.
47. Antoniewicz J[erzy]: Zapiski olsztyńskie (Problem ludności tubylczej). *Odra* 1946 nr 43 s. 6.
48. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Emigracja Mazurów do Polski. *St. na War. i Maz.* 1954 nr 38 i 39.
49. Grodek Andrzej: Zagadnienie kolonizacji miejskiej Ziemi Zachodnich. *Przegl. Zach. R.* 1: 1945 s. 27 — 38.
50. Ludność Warmii i Mazur stanowi barwną mozaikę polskich grup regionalnych. *Życie Olszt.* 1948 nr 77.
51. (k. f.) Braniewo woła o ludzi i opiekę. *Wiad. Maz.* 1947 nr 79.
52. Kiełczewska Maria, Gluck Leopold: Zagadnienie akcji migracyjnej na Ziemiach Zachodnich. *Przegl. Zach.* 1945 nr 1 s. 9 — 26.
53. Kiełczewska-Zaleska Maria: Obraz osadnictwa [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953. Cz. 1 s. 179 — 198.
54. Kiełczewska-Zaleska Maria: Z badań nad osadnictwem pogranicza mazursko-kurpiowskiego. *Przegl. Zach. R.* 7: 1951 nr 11/12 s. 468 — 478.
55. Koźniewski Kazimierz: Zmagania z mazurskim Smętkiem. *Przekrój* 1947 nr 117 s. 3 — 4; nr 18 s. 6 — 7.

56. Lityński Marian: S. O. S. Mazurów. *Odnova* 1946 nr 38 s. 8.
57. Łowmiański Henryk: Stan badań nad dziejami dawnych Prusów. Instytut Mazurski. *Kom. Dz. Inf. Nauk.* Olsztyn 1947 nr 7/8 s. 1 — 29. Seria Preh. i Hist.
58. Milewski Tadeusz: Ludność polska Prus Wschodnich. *Tyg. Powsz.* 1945 nr 16 s. 4.
59. Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Ruch migracyjny w woj. olsztyńskim. *Przegl. Zach. R. 2:* 1946 nr 6 s. 578 — 581.
60. Powrót Warmiaków i Mazurów [z Rzeszy]. *Dzien. Balt.* 1947 nr 6.
61. Powrót Warmiaków i Mazurów. *Ziel. Sztand.* 1947 nr 10.
62. Przeworska H.: Polski chłop na Mazurach [Akcja osiedleńcza]. *Gaz. Lud.* 1947 nr 279.
63. Rogow Włodzimierz: Przyczyny wpływające na zaludnienie b. Prus Wschodnich. *Przegl. Zach.* 1950 nr 1 — 2 s. 217 — 258; *Stac. Nauk. Inst. Zach. (Inst. Maz.). Komunikaty* 1950 nr 1 — 12 s. 1 — 42.
64. Rusiński Władysław: Autochtoni Ziemi Odzyskanych. Stan dzisiejszy i perspektywy jutra. *Przegl. Zach. R. 2:* 1946 z. 10 s. 815 — 824.
65. Rybicki Paweł: O podstawach migracji na Ziemi Odzyskanej. *Śląsk R. 3:* 1948 nr 8 — 10 s. 61 — 68.
[W latach 1945 — 1948. Praca dot. Mazur, Warmii i Pomorza Zachodniego]
66. Stomma Stanisław: Problemy Alzacji [Mazurów i Warmiaków]. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 40.
67. Szwengrub Maria Lili: „Ostrowianka” spółdzielnia parcelacyjno-osadnicza. Platyny, pow. Ostróda, woj. olsztyńskie. *Wieś* 1948 nr 44 s. 6.
68. Szukano Słoweńców — odkryto Polaków. Mazurzy i Warmiaczy na Pomorzu Zachodnim. *Gaz. Lud.* 1947 nr 105.
69. Targ Alojzy: Polska ludność rodzima na Ziemiach Odzyskanych. *Przegl. Zach.* 1947 nr 6 s. 481 — 495.
70. Wach Władysław: Weryfikacja ludności na Mazurach i Warmii. *Straż Zach. R. 15:* 1946 s. 221 — 224.
71. Wakar Andrzej: O dawnych mieszkańcach Warmii i Mazur. *Świat i My* 1954 nr 115 s. 3.
72. Wakar Andrzej: Warmię pług polski orał. *Świat i My* 1954 nr 116 s. 3.
73. Warmiaczy i Mazurzy na kongresie autochtonów w Warszawie. *Wiad. Maz.* 1946 nr 261.
74. Westfalczyzy nigdy nie wyrzekną się polskości. Wielka manifestacja Polaków w Westfalii dn. 9/XI [1947]. *Pol. Lud.* 1947 nr 137.
75. Wiesiołowski B[ronisław]: Stosunki ludnościowe [W:] *Warmia i Mazury* 1953 Cz. 2 s. 273 — 282.
76. Wojciechowski Zygmunt: Problemy demograficzne Ziemi Odzyskanych. *Tyg. Powsz. R. 11:* 1955 nr 30 s. 4.
77. Wzdłuż i wszecz Polski: Kaszubi, Mazurzy i Warmiaczy wracają do Polski. *Dzien. Pol.* 1947 nr 282.
78. Z Danii do Olsztyna wracają wywiezieni przez Niemców Warmiaczy. *Wiad. Maz.* 1947 nr 14.

79. Zjazd młodzieży polskiej z Westfalii i Nadrenii. *Repatriant* 1947 nr 45.

4. ONOMASTYKA

80. Boje o nazwy miejscowe na Ziemiach Odzyskanych. *Jęz. Pol.* 1947 s. 146 — 149.
Alfons Szyperski, S[tanisław] Urbańczyk, K[azimierz] Nitsch.
81. Chojnacki Władysław: Skąd wzięła się nazwa „Mazury”. *Świat i My* 1954 nr 130 s. 3.
82. Czekanowski Jan: Prusy czy Pomorze Wschodnie. *Tyg. Powsz. R.* 2: 1946 nr 3 s. 4 — 5.
83. Czekanowski Jan: Prusy czy Pomorze Wschodnie. *Tyg. Powsz. R.* 2: 1946 nr 74.
84. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczęsny: Olsztyn, Mazury, Warmia. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 22 s. 2.
85. [Jankowski Jan] J.: Likwidacja Prus Wschodnich. Nowa nazwa Pomorza Wschodniego. *Expr. Pozn.* 1947 nr 174.
86. [Jankowski Jan] J. J.: 1000 [tysiąc] nowych nazw polskich w woj. olsztyńskim. *Wiad. Maz.* 1947 nr 61.
87. J. G.: Mazur — Mazury. Artykuł dyskusyjny. *Wiad. Maz.* 1947 nr 46.
88. Kiełczewska Maria: Pomorze czy Prusy. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 s. 118 — 121.
89. Kochański Witold: O nazwy polskie na Ziemiach Odzyskanych. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 z. 10 s. 857 — 859.
90. Kolańczyk Kazimierz: O nazwy polskie na Ziemiach Odzyskanych. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 z. 10 s. 540 — 547.
91. Krygowski Bogumił: W sprawie nazw poszczególnych części Pomorza. *Przegl. Zach.* 1946 z. 2 s. 122 — 124.
92. Modrzejewski Józef: Królewiec zmienia swe oblicze na Kaliningrad. *Kur. Pol.* 1947 nr 177 s. 3.
93. Nitsch K[azimierz]: O nazwach „Pomorze” i „Prusy”. *Jęz. Pol.* 1954 z. 4 s. 312 — 313.
94. Nitsch Kazimierz: Pogadanki o niektórych nazwach pomorskich. *Jęz. Pol.* 1954 z. 4 s. 313 — 314.
95. Otrębski Jan: Uwagi o nazwach miejscowości ustalonych na Pomorzu Mazowieckim. *Slavia Occ.* T. 19 s. 342 — 360.
96. Przywrócono stare nazwy miejscowości w woj. olsztyńskim. *Dzien. Zach.* 1947 nr 81.
97. Romer E[ugeniusz]: O nazwę „Prusy”. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 z. 3 s. 264 — 265.
98. Rospond Stanisław: Dlaczego Giżycko, Mragowo, Kętrzyn, Samulewo, Kąkrowo? *Jantar R.* 4: 1946 z. 3 s. 72 — 74.
99. Rospond Stanisław: Słowo do znachorów. (O nazwach miejscowych z powodu pracy Gustawa Leydinga-Mieleckiego). *Odra* 1947 nr 36 s. 1 i 2.
100. Rudnicki Mikołaj: Prace nad nazewnictwem polskim. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 z. 3 s. 266 — 268.
101. Rusiński Władysław: W sprawie nazewnictwa na Ziemiach Odzyskanych. *Przegl. Zach. R.* 2: 1946 z. 7/8 s. 686 — 687.
102. Srocki Bolesław: Pomorze czy Prusy. *Inst. Bałt., Dz. Inf. Nauk. Komunikat* 1946 nr 8 s. 1 — 6.

103. Srocki Bolesław: Wciąż jeszcze Pomorze czy Prusy. *Jantar* R. 4: 1946 z. 1 s. 58 — 62.
104. Srokowski Stanisław: Pomorze Mazowieckie czy Prusy? *Jantar* R. 5: 1947 s. 57 — 59.
105. Stankiewiczowa Irena: Pomorze Wschodnie, Prusy, Mazury. *Tyg. Powsz.* R. 2: 1946 nr 42 s. 11.
106. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Boje” pod Giżyciem muszą zniknąć z naszego nazewnictwa. *Życie Olszt.* 1948 nr 151 s. 4.
107. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Geneza nazwy „Mazury”. *Wiad. Maz.* 1947 nr 26.
108. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Nazwy prasłowiańskie na ziemi mazursko-warmińskiej. *Życie Olszt.* 1948 nr 150.
109. [Sukertowa-Biedrawina Emilia] S. M.: O nazewnictwie lokalnym <Czynnikom miarodajnym pod rozwagę>. *Wiad. Maz.* 1947 nr 68.
110. Taszycki Witold: Komisja Ustalania Nazw Miejscowych. *Inst. Bałt., Dz. Inf. Nauk. Komunikat* 1946 nr 15 s. 1 — 3.
111. Tymieniecki Kazimierz: Wenetowie, nazwa i rzeczywistość historyczna. *Slavia Ant.* T. 1 s. 248 — 259.
112. Weremiej W.: Rzeki wskazujące przeszłość. *Świat się zmienia* 1948 nr 29.
113. Wojciechowski Zygmunt: Jeszcze w sprawie nazwy „Prusy”. *Przegl. Zach.* R. 2: 1946 z. 5 s. 462.
114. Zabrocki Ludwik: Ankieta Marcina Giersza w sprawie nazw miejscowych w Prusach Wschodnich. Mazury Pruskie. Poznań, *Spraw. PTPN* za kw. III i IV 1948 s. 241 — 245.
115. Zabrocki Ludwik: Kilka uwag o nazwach pomorskich (m. in. mazurskich). *Slavia Occ.* 1948 T. 19 s. 398 — 402.
116. Zabrocki L[udwik] [W:] Nazewnictwo. *Warmia i Mazury* Cz. 1, Poznań 1953 s. 265 — 272.
117. Zajączkowski Stanisław: O nazwach ludu Jadźwingów. *Zapis. Tow. Nauk. Tor.* T. 18: 1952 [druk:] 1953 z. 1 — 4 s. 175 — 195.
118. Zwoliński Przemysław: Nazwy toni rybackich jeziora Śniardwy. *Jęz. Pol.* R. 14: 1954 z. 4 s. 286 — 304.

5. GEOGRAFIA GOSPODARCZA I HISTORYCZNA

119. Kiełczewska-Zaleska Maria: Geografia [Region Mazur] [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953 cz. 2 s. 120 — 150.
120. Natanson-Leski Jan: Zagadnienia geograficzno-historyczne Pomorza. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 34 — 39.

[Dyskusja: Górski Karol, Kiełczewska-Zaleska Maria, Hoszowski Stanisław, Myśliński Kazimierz, Ślaski Kazimierz, Jakimowicz Roman, Prüfferowa Maria s. 119 — 123]
121. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mapa historyczna bogactw mineralnych Pomorza Mazowieckiego. *Przegl. Zach.* R. 6: 1950 z. 11/12 s. 555 — 558.
122. Zająchowska Stanisława: Atlas historyczny Pomorza. Sprawozdanie z konferencji [dnia 17. X. 1952, zorganizowanej przez Instytut Zachodni]. *Przegl. Zach.* R. 9 1953 nr 1/3 s. 361 — 369.

123. Zajchowska Stanisława: Geografia [Region Warmii] [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953 Cz 2 s. 8 — 30.

6. JĘZYKOZNAWSTWO I GWARY

124. Harasimowicz Irena: Elementy niemieckie w dialekcie ostródzkim. *Sprawozd. Tow. Nauk.* w Toruniu 1953 (1955) z. 7 s. 121 — 124.
125. Harasimowicz Irena: O niektórych elementach w dialekcie ostródzkim. *Jęz. Pol.* 1954 s. 276 — 285.
126. Judycka Irmina: Z gwary warmińskiej i mazurskiej. Warmińskie nazwy narzędzi rolniczych. *Por. Jęz.* 1953 nr 6 s. 21—23.
127. Kurkowska Halina: Z wędrówek po Mazurach. *Por. Jęz.* 1951 nr 1 s. 15 — 17.
128. Milewski T[adeusz]: Stosunki językowe polsko-pruskie. *Spraw. z czyn. i pos. PAU*. Kraków 1945 T. 46 s. 269 — 272.
129. Mocarska Barbara: Z gwary warmińskiej i mazurskiej Terminologia uprawy i obróbki lnu. *Porad. Jęz.* 1952 z. 1 s. 20 — 24.
130. Nitsch K[azimierz]: Granice mazurzenia w świetle Polski plemiennej. *Biul. Pol. Tow. Jęz.* 1950 z. 10 s. 159 — 163.
[Sprawozdanie z XIII Zjazdu Naukowego, odbytego we Wrocławiu 5 i 6 czerwca 1949 r.].
131. Nitsch Kazimierz: Teksty gwarowe [warmińskie]. *Jęz. Pol.* T. 33: 1953 nr 1 s. 47 — 49.
132. Rospond Stanisław: Kultura językowa na Pomorzu Mazowieckim. *Inst. Maz. w Olsztynie. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1948 nr 3 <21> s. 47 — 58. Seria Sztuki i Kultury nr 1.
133. Rospond S[tanisław]: Mazurzenie w świetle filologicznym. *Spraw. PAU* T. 50: 1949 nr 10 s. 580 — 584.
134. Rudnicki Mikołaj: Kiedy powstało tzw. mazurzenie. *Slav. Occ.* 1948 T. 19 s. 94 — 96.
135. Szyfer Anna: Z gwary warmińskiej i mazurskiej. *Porad. Jęz.* 1954 z. 1 s. 38 — 39.
136. Szyfer Anna: Z gwary warmińskiej i mazurskiej. *Porad. Jęz.* 1954 z. 3 s. 35.
137. Taszycki Witold: Dawność tzw. mazurzenia w języku polskim. *Slavia Occ.* 1948 z. 19 s. 487 — 496.
138. Urbanczyk Stanisław: Polskie gwary w substracie staropruskim a geneza mazurzenia. *Spraw. Tow. Nauk.* w Toruniu 1950 z. 1/4 s. 89 — 90.
139. XAJ. Problem językowy na Mazurach. *Straż. Ew.* 1946 nr 6 s. 11 i 12.
140. Zabrocki L[udwik]: Mowa ludu polskiego. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 s. 247 — 258.
141. Z gwary warmińskiej i mazurskiej. *Porad. Jęz.* 1952 z. 3 s. 33 — 35.

7. ETNOGRAFIA

a) Zwyczaje i wierzenia

142. A. S. Zwyczaje i obrzędy ludowe na Mazurach. *Straż. Ew.* R. 1952, s. 149 — 150; 172 — 174; 285 — 286; 331 — 333.

143. Chętnik A[dam]: Mazurzy na płaszczyźnie mazowieckiej. Inst. Maz. w Olsztynie. Kom., Dz. Inf. Nauk. R. 1948 nr 4 <22> s. 59 — 82. Seria Sztuki i Kultury nr 2.
144. Grot Otylia: Tradycje i zwyczaje ludu warmińskiego. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 12.
145. Jagucki Alfred: Historia o jutrzni mazurskiej sprzed 150 laty. [W:] *Kal. Ewang.* 1953 s. 181 — 183.
146. Jagucki Alfred: „List niebieski”, *Straż. Ew.* 1955 nr 4 s. 57 — 59.
147. Jan: Wieczerza wigilijna na odzyskanej ziemi Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1947 nr 235.
148. Klonowski Alfons: O dawnych bartnikach na Mazurach i Warmii. [W:] *Kal. dla Maz. i War.* [Sport i Turystyka] 1955 s. 111 — 112.
149. Kretowicz Bronisław: Idzie Wielka Noc. Z cyklu „Tak bywało dawniej na Mazurach”. *Pol. Zach.* 1949 nr 15 s. 3.
150. Małłek Karol: Plon na Mazurach. [W:] *Kal. Ew.* 1955 s. 185 — 189.
151. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Strzępy obyczaju weselnego na Warmii. *Przegl. Zach.* R. 6: 1950 z. 9/10 s. 284 — 297.
152. Ruczyński Teofil: Na dawnym weselu mazurskim. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 13.
153. Ruczyński Teofil: Wierzenia, przesady i zabobony ludu mazurskiego. *Sł. na War. i Maz.* nr 6.
154. Śliwa Alojzy: Zwyczaje wielkanocne na Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 15.
155. Śliwa Alojzy: Tabakierka na Warmii. [W:] *Kal. dla War.* [Mazurów] 1947 s. 77 — 78.
156. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Adwent i Gody; Nowy Rok; Rogale [W:] *Mazurskie dole i niedole.* Warszawa 1947 s. 30 — 40.
157. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dożynki mazurskie przed wiekami. *Życie Olszt.* 1947 nr 122.
158. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dzień „ogiera stynkowego” w Mikołajkach. *Przegl. Zach.* R. 7: 1951 nr 9/10 s. 262 — 263.
159. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Harce czarcie na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 16, 17.
160. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Humor na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 40.
161. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Klucz do bardzo ważnych tajemnic. Z dziejów zabobonu lokalnego [mazurskiego]. *Życie Olszt.* 1947 nr 49.
162. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Kupalnicka w tradycji mazurskiej. *Życie Olszt.* 1947 nr 53.
163. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na Mazurach ptaki śpiewają, a zwierzęta gadają po polsku. [W:] *Kal. Ew.* 1954 s. 176 — 182.
164. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Poczciwe diabły mazurskie. *Życie Olszt.* 1947 nr 14.
165. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Przepowiednia zimy na Mazurach. *Życie Olszt.* 1948 z dn. 28./XI.

166. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Stoim pod ścianeczką, prosim o jajeczko”. *Pol. Zach.* 1948 nr 12 s. 3.
[Zwyczaj i wierzenia ludu mazurskiego w okresie świąt wielkonoctnych]
167. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wesele mazurskie. *Przegl. Zach. R.* 7: 1951 nr 3/4 s. 634 — 636.
168. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wielkanoc na Mazurach nie różniła się od kurpiowskiej i mazowieckiej. *Głos Ludu* 1948 nr 86.
169. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Żniwa na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 89.
170. [Sukertowa-Biedrawina Emilia] Bies (krytonim): Wesołe opowiadania mazurskie. [W:] *Kal. dla Maz.* [War.] 1947 s. 80 — 81.
171. [Sukertowa-Biedrawina Emilia] E. S. B.: Coś o „szabrowaniu” książek. [W:] *Kal. dla Maz.* [War.] 1947 s. 71.
172. Szyferówna Anna: Z gwary warmińskiej i mazurskiej: Zapusty. *Por. Jęz.* 1954 z. 3 s. 35.
173. Zientara-Malewska Maria: Łosiera do Świętoliipki. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 32.
174. Z gwary warmińskiej i mazurskiej. Obrzędy i zwyczaje na Mazurach i Warmii. *Por. Jęz.* 1952 z. 2 s. 28 — 29.
175. Znamierowska-Prüfferowa Maria: Gospodarka i zwyczaje ludowe [Mazurów] [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953 s. 228 — 245.

b) *Sztuka ludowa, kultura i przemysł*

176. Chętnik Adam: Przemysł i sztuka bursztyniarska nad Narwią. *Lud R.* 1952 T. 19 s. 355 — 415.
[Wiadomości o bursztynie na Mazurach]
177. Gębik Władysław: Sztuka ludowa regionu mazurskiego. [W:] *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 193 — 196.
178. Gębik Władysław: Wystawa sztuki ludowej w województwie olsztyńskim. *Pol. Szt. Lud. R.* 6: 1952 z. 6 s. 353 — 354.
179. Grabowski Józef: Sztuka ludowa Mazur i Warmii. *Pol. Szt. Lud. R.* 2: 1948 nr 4 — 5.
[Tkaniny, ceramika, rzeźba, sprzęt domowy, 87 ryc.]
180. Hankiewicz S.: Karolina Bębenek [Tradycje tkackie na Mazurach]. *Sł. na War. i Maz.* 1952 nr 24.
181. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczesny: Uprawa lnu na Warmii w dawnych czasach. *Pol. Zach.* 1949 nr 16 s. 4.
182. Kłonowski Alfons: Zabytki budownictwa drewnianego w południowej części Warmii. *Świat i My* 1952 nr 87 s. 3.
183. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Malarstwo w Brąswałdzie. [W:] *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 187 — 189.
184. Otwarcie kursu tkackiego to dalszy krok do rozwoju przemysłu ludowego. *Życie Olszt.* 1947 nr 187.
185. Pietkiewicz Kazimierz: „Szmaciaki” mazurskie. *Pol. Szt. Lud. R.* 5: 1951 nr 4/5 s. 131 — 133.
186. Romanówna Eugenia: Budownictwo drewniane na Mazurach i Kurpiach. *Przegl. Zach. R.* 7: 1951 z. 11/12 s. 479 — 487.
[Opis zabytków zbadanych z okazji wyprawy naukowej]
187. Skurpski Hieronim: Budownictwo ludowe na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1953 nr 71.

188. Skurpski Hieronim: Kaflarstwo mazurskie. *Odra* R. 3: 1947 nr 41.
189. Skurpski Hieronim: Marcin Filipowicz z Olsztynka. *Świat i My* 1954 nr 118 s. 3.
190. Skurpski Hieronim: Kulturalne dziedzictwo Warmii i Mazur [sztuka ludowa]. *Świat i My* 1954 nr 113.
191. Skurpski H[ieronim]: Nasza rzeźba ludowa. [W:] *Kal. dla Maz.* [Warm.] 1948 s. 82 — 84.
192. Skurpski Hieronim: Należy zainteresować się eksponatami konkursu na wzory pamiątkarskie. *Tryb. Lud.* [mutacja olsztyńska] 1949 nr 180.
193. Skurpski Hieronim: O sztuce ludowej [Mazurów]. [W:] *Kal. dla Maz.* [Warm.] 1947 s. 54 — 59.
194. Skurpski Hieronim: O sztuce ludowej Warmii i Mazur [W:] Olsztyńskie Targi Wiosenne. *Informator* 1948 s. 12 — 13.
195. Skurpski Hieronim: O upowszechnieniu tradycji sprzętarsstwa ludowego. *Świat i My* 1954 nr 106.
196. Skurpski Hieronim: Poznajmy kulturę ludową okręgu. *Głos Ziemi* 1945 nr 8.
197. Skurpski Hieronim: Przegląd osiągnięć przemysłu ludowego i artystycznego Warmii i Mazur. *Gł. Olszt.* 1951 nr 19.
198. Skurpski Hieronim: Realizm kafla mazurskich. *Pol. Szt. Lud.* R. 2: 1948 nr 9 — 10 s. 63.
199. Skurpski Hieronim: Sztuka ludowa [Mazur] [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953 s. 246 — 264.
200. Skurpski Hieronim: Sztuka ludowa w służbie teraźniejszości. [W:] II Targi Olsztyńskie. *Informator* 1949 s. 38 — 41.
201. Skurpski Hieronim: Upadek sztuki ludowej. *Wiad. Maz.* 1946 nr 213 s. 2.
202. Skurpski Hieronim: Uwłaszczenie chłopów początkiem rozwoju sztuki ludowej. *Głos Ziemi* 1948 nr 3 s. 3.
203. Sukertowa-Biedrawina Emilia: O dawnej chacie mazurskiej. *Życie Olszt.* 4 X i 5 X 1947.
204. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dawny przemysł ceramiczny na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1948 nr 13.
205. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mazurskie tkaniny i druki na wystawie PZZ w Mrągowie. *Przegl. Zach.* 1949 nr 11 s. 504 — 505.
206. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Napisy polskie na kaflach mazurskich. *Poradn. Jęz.* 1951 z. 10 s. 27 — 30.
207. Sukertowa-Biedrawina Emilia: O zbieraniu mazurskich legend, bajek i gadek. *Wieś* 1949 nr 16/17 s. 11 — 12.
208. Stelmachowska Bożena: Polska kultura ludowa czynnikiem zespalałym Ziemię Odzyskaną. *Przegl. Zach.* R. 2: 1946 z. 12 s. 977 — 990.
209. Vetulani Cecylia: Pasłęckie formy piernikarskie. *Pol. Szt. Lud.* 1953 nr 1 s. 56 — 58.
210. Vetulani Cecylia: Sztuka ludowa Mazur i Warmii. *Przegl. Zach.* R. 4: 1948 z. 6 s. 633 — 637.
211. Walknowski Dobiesław: Przyczynek do badań chronologii kafla mazurskich. *Pol. Szt. Lud.* 1955 z. 2 s. 104 — 105.
212. Wileńskie tkaniny na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 102.

213. Znamierowska-Prüfferowa Maria: Kultura ludowa [Warmii i Powiśla]. [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953 s. 375 — 382.

c) *Ubiór i zajęcie*

214. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczęsny: Warmińskie stroje ludowe. *Pol. Zach.* 1949 nr 32 s. 5.
215. Kaflarstwo mazurskie. *Odra* R. 3: 1947 nr 41.
216. Klonowski Alfons: O dawnych bartnikach na Mazurach i Warmii. *Kal. Maz. i Warmii* 1955 s. 111 — 112.
217. Klonowski Alfons: Przyczynek do regionalnego budownictwa Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1955 nr 64.
218. Klonowski Alfons: Zaczyna się od Pytheasa z Chassilei. *Świat i My* 1954 s. 144.
O bartnictwie na Warmii i Mazurach.
219. Modzelewska T[eodora]: Tkactwo na ziemiach warmińsko-mazurskich. [W:] *Rzemiosło województwa olsztyńskiego*. Olsztyn 1948 s. 38 — 40.
220. Modzelewska T.: Tkactwo ludowe ziemi warmińsko-mazurskiej. *Życie Olszt.* 1949 nr 30 s. 3.
221. Ruczyński Teofil: Z historii rybołówstwa na Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 12.
222. Skurpski Hieronim: Nieco o historii ubioru ludowego na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1953 nr 88 s. 3.
223. Skurpski Hieronim: Ustawa o ubiorze w XVII wieku. *Życie Olszt.* 1949 nr 71.
224. Skurpski Hieronim: W sprawie wskrzeszenia warmińsko-mazurskiego ubioru ludowego. *Świat i My* 1954 nr 105, s. 3.
225. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Tradycje pszczelarские na Mazurach. [W:] *Kal. Ew.* na r. 1953 s. 184 — 187.
226. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dawne bartnictwo i jego tradycje na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 63.
227. Zientara-Malewska Maria: Pochylona nad krosnem [tradycje tkackie]. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 8.
228. Zientara-Malewska Maria: Przedzenie lnu [na Warmii]. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 7.
229. Zientara-Malewska Maria: Rwanie lnu [na Warmii]. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 5.
230. Zientara-Malewska Maria: Starodawne zwyczaje warmińskie przy budowie chat. *Sł. na War. i Maz.* nr 23.

d) *Literatura ludowa i opracowania*

231. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Poeci ludowi na Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 35 s. 3; nr 37 s. 2; nr 41 s. 2; nr 43 s. 2; nr 51 s. 2.
232. Czemu Gietrzwałd jest wsią a nie miastem [Opowiadanie w gwarze warmińskiej] zapisała A. Statkiewiczówna. *Poradn. Jęz.* 1951 z. 2 s. 26 — 27.
233. Dlaczego Gietrzwałd leży między górami [Opowiadanie w gwarze warmińskiej]. Zapisała H. Chocianowiczówna. *Poradn. Jęz.* 1951 z. 2 s. 26.

234. Gębik Władysław: Społeczny sens badań nad kulturą ludową Warmii i Mazur. *Pol. Szt. Lud.* R. 6: 1952 nr 4 — 5 s. 189 — 197.
235. Gębik Władysław: Sztuka ludowa regionu warmińsko-mazurskiego. *Kal. Mazur i Warmii* 1954 s. 193 — 196.
236. Grabiańska Marta: Poeci Warmii i Mazur. *Poznaj Świat* nr 3 s. 4.
237. Jagucki Alfred: Konopkowa góra. Jak jeden w Szestnie dostał matkę [dwa podania] *Kal. Ewang.* 1952 s. 152 — 154.
238. Jagucki A[lfred]: Ze wspomnień starego Mazura. *Kal. Ewang.* 1949 s. 91 — 101.
239. [Jankowski Franciszek =] Zapołski Szczęśny: O skąpym młynarzu i nieznanym wędrowniku. *Pol. Zach.* 1949 nr 16 s. 4.
240. Krupiński Marek: Pieśń ludu mazurskiego. *Niedz.* R. 22: 1952 nr 19 s. 148.
241. Lengowski Michał: Wspomnienia. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 14 s. 2.
242. Leyk-Różyński Fryderyk: U Jana Grzany i Miny Guzek w Małych Jerutkach. [Mazurscy poeci ludowi]. *Sł. na Warm. i Maz.* nr 37 s. 3.
243. Liszewski Jan, pierwszy polski pieśniarz ludowy na Warmii. *Kal. Warm. i Maz.* 1955 s. 160 — 161.
244. Myssak Maria: Pieśni wolnego ludu. *Sł. na War. i Maz.* R. 2: 1953 nr 34 s. 4.
245. Oracki Tadeusz: O legendach z nad Łyny. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 39 s. 2.
246. O wieku człowieczym — polska pieśń z Warmii [recte: z Mazur] wg rękopisu z 1798 r. przepisał i podał ks. Wacław Siwiec. *Niedz.* R. 22: 1952 nr 19 (1069) s. 149. [Przedruk z rękopisu M. Thomaszczika].
247. Pieśniarz mazurskiego ludu [Michał Kajka] *Kal. Maz. i War.* 1955 s. 157 — 158.
248. Ruczyński T[eofil]: Coraz głośniej rozbrzmiewa poezja i pieśń ludowa [na Mazurach i Warmii] *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 49 s. 1, 4.
249. Ruczyński Teofil: Dylewska Góra. Jezioro Francuskie. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 12.
250. Ruczyński Teofil: Zbieracz pieśni ludowych [Michał Lengowski]. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 38 s. 2.
251. Sikirycki Igor: Wiersze, które lud pamięta [Michała Kajki]. *Nowa Kult.* 1952 nr 50 s. 4.
252. Sikorski Antoni: Historia „Pieśni nabożnych na Warmii i Mazurach”. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 11 s. 2.
253. Sobociński L[eon]: Michał Kajka, pieśniarz ziemi mazurskiej. *Dzien. Literac.* 1947 nr 95.
254. Sobociński Leon: Michał Kajka — poeta ziemi mazurskiej. *Wieś* 1945 nr 19 s. 2.
255. Sobociński Leon: Pieśni mazurskie o Grunwaldzie. *Dzien. Liter.* 1947 nr 181.
256. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka wieszcz ludu mazurskiego. *Świat i My* 1952 nr 40 s. 1.

257. [Sukertowa-Biedrawina Emilia] = E. S. B.: Michał Kajka z Ogródka. *Kal. War. i Maz.* 1954 s. 123 — 125.
258. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Babka i wnuczka. *Pol. Zach.* 1948 nr 15/16 s. 16.
[Opowiadania i pieśni w mazurskiej gwarze].
259. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak to ksiązę pruski prosił kmiecia mazurskiego o pomoc. *Wiad. Maz.* 1947 16 II nr 38.
260. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Legendy grunwaldzkie [W:] *Mazurskie dole i niedole*. Warszawa 1947 s. 51 — 55.
261. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Legendy grunwaldzkie. *Świat i My* 1955 nr 165.
262. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Legenda o rybim królu w Mikołajkach. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 34/86.
263. S[ukertowa]-B[iedrawina] E[milia] = E. S. B.: Mazurska baśń o miłości, zgodzie i pokoju. *Kal. Ewang.* 1953 s. 187 — 189.
264. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka. W 90 rocznicę urodzin pieśniarza mazurskiego. *Życie Olszt.* 1948 nr 226/227.
265. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka, wieszcz ludu mazurskiego. *Świat i My* 1952 nr 40 s. 1.
266. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] E. S. B.: O bogaczu z nad Goldapskiego Jeziora. *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 152 — 153.
267. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Podanie o jeziorze Szelağ pod Ostródą. *Kal. Ewang.* 1953 s. 187 — 189.
268. Sukertowa-Biedrawina Emilia: O starych kalendarzach mazurskich. *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 180 — 184.
269. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Tajemnica Leleskiego Jeziora. *Wiad. Maz.* 1946 nr 297.
270. Szyfer Anna: Grunwald [opowieść Mazura o bitwie]. *Turysta* 1953 nr 8 s. 5.
271. Szyfer Anna: Z gwary warmińskiej i mazurskiej *). O bitwie pod Grunwaldem. *Poradn. Jęz.* 1953 z. 5 s. 32 — 33.
272. Willan Tadeusz [Zygfyrd]: Krzyżacki miecz [Legendy mazurskie]. *Świat i My* 1955 nr 153.
273. W. S.: Legenda o klasztorze w Czerwonce. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 8 s. 3.
274. W. S.: Legenda o Reszlu. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 11 s. 3.
275. Zientara-Malewska Maria: *Legendy dwóch rzek*. Warszawa 1955 8° s. 208 (zawierają pięć legend warmińskich).
276. Zientara-Malewska Maria: Legenda o kościele głotowskim. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 34 (137).
277. Zientara-Malewska Maria: Matka ryb w jeziorze Myślica pod Waplewem. *Kal. dla War. i Maz.* 1955 s. 272 — 275.
278. Zientara-Malewska Maria: Graj, Jabłonka, graj. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 40 1/2 X.

*) Bajki i legendy w gwarze mazurskiej i warmińskiej spisane, zob.: Jadwiga i Władysław Chojnacy — Materiały do bibliografii etnografii Mazur i Warmii za lata 1945 — 1958. *Literatura Ludowa* R. 3: 1959 nr 3 — 4 s. 96 — 119.

279. Zientara-Malewska Maria: Wieża bociania w Dobrym Mieście. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 25.
280. Zientara-Malewska Maria: Zaklęty zamek w lesie olsztyńskim [legenda]. *Wiad. Maz.* 1946 nr 8.
281. Żale matki. Pieśń warmińska z 1863 r. Podał Andrzej Wakar. *Świat i My* 1954 nr 99.

e) Muzyka ludowa, pieśni i teksty muzyczne

282. Bartnikowski Witold: „O mój zionecku lawendowy” [Zespół pieśni i tańca „Warmia i Mazury”]. *Świat i My* 1954 nr 124 s. 3.
283. Borkowski A.: Eliminacje warmińskich i mazurskich zespołów artystycznych. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 2.
284. Czerwiński Mieczysław: Warmia i Mazury reprezentacyjnym zespołem pieśni, tańca i poezji. *Gł. Olszt.* 1955 nr 225.
285. Gębik Władysław: Folklor muzyczny regionu warmińsko-mazurskiego. *Muzyka R. 2:* 1951 nr 3 — 4 <12—13> s. 37—48.
286. Gębik Władysław: Problemy muzyczne naszego regionu [warmińskie zespoły ludowe pieśni i tańca]. *War. i Maz.* 1955 nr 6 s. 146 — 147.
287. Gónera Tadeusz: Pieśń uszła cało... Z kart historii kultury polskiej na Warmii i Mazurach. *Zielony Sztandar* 1953 nr 32 s. 9.
288. K. St.: Zwrócona pieśń [ludowa na Warmii i Mazurach]. *Dziś i Jutro* 1954 nr 7.
289. Krupiński Marek: Pieśni ludu mazurskiego. *Niedz. R.* 22: 1952 nr 19 s. 148.
290. Pieśni ludowe Mazur i Warmii. *Kal. Maz. i War.* 1955 s. 200 — 205.
291. Ruczyński Teofil: Pieśń uszła cało. *Świat i My* 1953 nr 90 s. 3.
[Rec. książki Wł. Gębika: Pieśni ludowe Mazur i Warmii; 1953].
292. Strzałka Kazimierz: Mocna więź. O „kurlantach” i fraszkach. Pieśni [ludowe warmińskie i mazurskie]. *Przegl. Kult.* 1954 s. 4.
293. Warmińskie pieśni plebiscytowe. *Pol. Zach.* 1949 nr 1 — 2 s. 93 — 97; nr 5 s. 2.
294. Wołowski Jerzy: Pieśń musi żyć [mazurska pieśń ludowa]. *Świat i Ludzie* 1955 nr 5.
295. Wnuk Włodzimierz: Śpiewnik długo oczekiwany. *Tyg. Powsz.* 1953 nr 23 s. 8.
Rec.: Wydawnictwa Władysława Gębika: Pieśni ludowe Mazur i Warmii. Olsztyn 1953.

8. MUZEA I WYSTAWY

a) Muzea i muzealnictwo

- (296.) (a) Tam, gdzie mieszkał Kopernik. Rozszerza się Muzeum na Zamku. [w Olsztynie]. *Życie Olszt.* 1950 nr 292.
297. Antoniewicz Jerzy: Muzeum M. Kopernika we Fromborku. *Przegl. Zach. R. 4:* 1948 s. 329 — 330.

298. Antoniewicz Jerzy: Problemy muzealnictwa na obszarze wojew. olsztyńskiego. *Przegl. Zach.* R. 4: 1948 z. 9 s. 326 — 331.
 299. Antoniewicz Włodzimierz: Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. *Odra* R. 4 1948 nr 36 s. 3.
 300. Chmielewski Zbigniew: Po szczycieńskim muzeum bez przewodnika. *Świat i My*, Olsztyn 1952 nr 35.
 301. Chyczewska Alina: W kręgu Kopernika i Wyczółkowskiego. *Arkona* 1948 nr 7/9 s. 14 — 15.
- O otwarciu muzeum we Fromborku.
302. Dudzińska Z[ofia]: Tam, gdzie żył Kopernik. *Świat i My* 1955 nr 172 s. 2.
 303. [Eberhardt Konrad =] Stanisław Zborowski: W mieście nazbyt oddalonym. *Dziś i Jutro* R. 9. 1955 nr 20 (494) s. 3.
(Zagadnienia Muzeum, teatru i plastyki w Olsztynie).
 304. Fenikowski Franciszek: Przymorze. Warszawa 1953 s. 82 — 88.
O muzeum we Fromborku.
 305. (g) Polska kultura ludowa na Warmii i Mazurach. Zwiedzamy Muzeum na zamku w Olsztynie. *Wiad. Maz.* 1946 nr 140.
 306. Goliński Leszek: Słoneczne godziny Fromborka. *Tryb. Ludu* 2 VII 1953 s. 4.
 307. I. L.: Otwarcie Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku doniosłym wydarzeniem ogólnopolskim. *Życie Olszt.* 1948 nr 246.
 308. (il) Praca kilku ludzi. Muzeum we Fromborku. *Życie Olszt.* 1948 nr 249, 251, 253.
 309. K. M.: Rok pracy i osiągnięć Muzeum Mazurskiego. *Wiad. Maz.* 1946 nr 284.
 310. Karpiński Jerzy: A jednak się rusza... O Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. *Widnokrąg* 1953 nr 25 s. 47.
 311. Klonowski A[lfons]: Muzeum Mazurskie w Olsztynie. *Kwart. H. K. M. R.* 2: 1954 nr 1/2 s. 285 — 286.
 - 311a. Kwiatkowski Antoni: Muzeum Wojewódzkie w Olsztynie. *Pol. Zach.* 1947 nr 24 s. 2.
 312. Mamuszk Franciszek: Fromborskie pamiątki po Mikołaju Koperniku. *Ilustr. Kur. Pol.* 23 V 1952.
O muzeum Kopernika we Fromborku.
 313. [Mazurkiewicz] Krystyn: Muzeum na zielonym wzgórzu [Frombork]. *Ilustr. Kur. Pol.* 28 VI 1951.
 314. Most.: Muzeum we Fromborku. *Ilustr. Kur. Pol.* 22/23 II 1953.
 315. Muzeum Kopernika we Fromborku. *Wolność* 29 V 1953 s. 6.
 316. Muzeum M. Kopernika we Fromborku. *Sł. Powsz.* 1948 nr 245.
 317. Myśliński Franciszek: Rola Muzeum w Szczycie w uświadomieniu autochtonów. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 10.
 318. Opałek Z.: We fromborskim Muzeum. Tam, gdzie rodziła się rewolucja w przyrodoznawstwie. *Głos Pracy* 10 VII 1953 s. 6.
 319. Pagaczewski Janusz: Muzeum M. Kopernika we Fromborku. *Urania* R. 19: 1948 s. 86 — 90. Uzupełnienie: *Wiedza i Życie* 1948 nr 11 s. 1031 — 1034.
 320. Pietrzak-Pawłowska Irena: Otwarcie Muzeum Kopernika we Fromborku. *Przegl. Zach.* 1948 s. 553 — 555.

321. Radziwinowicz Wacław: Muzeum Mazurskie w Olsztynie. *Kal. War. i Maz.* 1955 s. 253 — 256.
322. Reczyński Kazimierz: Losy [muzealnych] zbiorów wschodniopruskich. *Arkona* R. 2: 1946 nr 12 s. 22.
323. Ślizień Otton: Muzeum Kopernika we Fromborku. *Kwart. Muzeal.* R. 2: 1949 s. 120 — 121.
324. Skurpski Hieronim: Jeszcze o muzeum w Olsztynku. Placówka, którą należy uratować. *Życie Olszt.* 1948 nr 274.
325. Skurpski Hieronim: Muzeum Mazurskie w Olsztynie. *Muzeal.* R. 1: 1948 z. 1/4 s. 115 — 116.
326. Skurpski Hieronim: Muzeum Mazurskie w Olsztynie. *Lud* T. 37 1946 [druk] 1947 s. 419 — 421.
327. Skurpski Hieronim: Muzeum Mazurskie w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1948 nr 5 s. 526 — 529.
328. Skurpski Hieronim: Muzeum Olsztyńskie w świetle zeszłorocznej działalności. *Życie Olszt.* 1949 nr 13.
329. Skurpski Hieronim: Muzeum „skansenowskie” w Olsztynku. *Lud* T. 37: 1946 [druk.:] 1947 s. 412 — 415.
330. Skurpski Hieronim: Przeszłość i stan muzealnictwa na Ziemi Mazursko-Warmińskiej. *Kwart. Muzeal.* R. 1: 1948 z. 1/4 s. 38 — 50.
331. Skurpski Hieronim: Uwagi o byłych muzeach na obszarze województwa olsztyńskiego. *Instytut Mazurski Kom. Dz. Inf. Nauk, Dział Szt. i Kult.* 1947 nr 1 s. 10 — 11.
332. S. P.: Muzeum w grodzie Kopernika. *Dzien. Pol.* (Kraków) 1948 nr 244.
333. Sprawozdania z działalności Muzeów za r. 1947 i za 1 kw. 1948. *Kwart. Muzeal.* R. 1: 1948 z. 114 s. 84 — 152.
M. in. Muzeum Mazurskiego w Olsztynie.
334. Sprawozdania z działalności Muzeów za czas od 1 IV 1948 do końca 1948 r. *Kwart. Muzeal.* R. 2 [1949] s. 59 — 80, 118 — 133.
M. in. Muzeum Kopernika we Fromborku.
335. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Kier. E.: Muzeum mazurskie [w Olsztynie]. „*Kal. dla Maz.*” i „*Kal. dla Warm.*” 1948 s. 79 — 81.
336. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Muzeum Mazurskie w Szczytnie. *Przegl. Zach.* 1949 nr 3/4 s. 263 — 265.
337. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Muzeum w Olsztynie. *Przegl. Zach.* R. 6: 1950 nr 1/2 s. 86 — 89.
Dzieje Muzeum 1945 — 1950 i opis zbiorów.
338. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Wiejskie” muzeum pod Olsztynkiem. *Życie Olszt.* 1948 nr 256.
339. Stygma Fr.: W szczycieńskiej skarbnicy pamiątek. Od prehistorycznych grobów skrzynkowych do wnętrza chaty mazurskiej. *Pol. Zach.* 1949 nr 14 s. 5.
340. Widera Aleksander: Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. *Ogniwa* 1948 nr 39.
341. W sprawie mazurskiego osiedla muzealnego w Olsztynie. *Kwart. Muzeal.* R. 2: 1942 z. 1/2 s. 35 — 36.
342. W salach Olsztyńskiego Muzeum. Niezbite dowody polskości ziemi warmińskiej i mazurskiej. *Życie Olszt.* 1955 nr 18.

343. Z Muzeum na Zamku [w Olsztynie] Reprodukacja — Sztuka ludowa — szmaciaki mazurskie. *Życie Olszt.* 1950 nr 314.

b) Wystawy

344. A.: Wystawa Kopernikowska w Olsztynie. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 7 s. 8.

345. Antoniewicz Jerzy: Pokaz druków mazurskich w Olsztynie. *Odra* 1947 nr 10.

Omówienie wystawy i niektórych druków.

Pierwsza wystawa druków mazurskich zorganizowana przez Instytut Mazurski w Olsztynie w lokalu własnym przy ul. Wojciecha Kętrzyńskiego 4.

346. Borowski A.: Jeszcze o olsztyńskiej wystawie sztuki ludowej. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 22 s. 4.

347. Borowski A.: Wystawa sztuki ludowej [w Olsztynie]. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 21 s. 4.

348. Dudzińska Zofia: Stare mapy mówią. *Świat i My* 1954 nr 116 s. 3.

Wystawa Map Ziemi Mazursko-Warmińskiej, zorganizowana na Zamku olsztyńskim przez Stację Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski).

349. [Janowski Jan =] J.: Wystawa druków warmińsko-mazurskich pożyteczna inicjatywa Instytutu Mazurskiego w Olsztynie. *Wiad. Maz.* 1947 nr 10.

350. [Janowski Jan =] Ja: Książki o Ziemiach Odzyskanych. Wystawa [w Olsztynie], którą trzeba zwiedzić. *Wiad. Maz.* 1947 nr 10.

351. [Janowski Jan =] J.: Stare druki polskie świadczyć będą na konferencji pokojowej o polskości Ziemi Warmińsko-Mazurskiej. *Wiad. Maz.* 1947 nr 33.

352. [Janowski Jan =] Ja: Warmia i Mazury na wystawie: „Książka o Ziemiach Odzyskanych”. *Wiad. Maz.* 1947 nr 87.

353. Jaśmień E.: Jedyne w Polsce „Brewiarz Kromera”, Mapy Ptolomeusza i inne druki na wystawie w Zamku olsztyńskim. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 24.

Wystawa zorganizowana przez Stację Naukową Pol. Tow. Historycznego (Instytut Mazurski) w Olsztynie z okazji Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków.

354. Korolkiewicz M[aria]: Wystawa sztuki ludowej w Muzeum Mazurskim. *Świat i My.* 1955 nr 161 s. 3.

355. Kwiatkowski Antoni: Stare druki mazurskie. Ciekawa wystawa w Olsztynie. *Dzien. Zach.* 1947 nr 49.

Wystawa zorganizowana przez Instytut Mazurski w lokalu przy ul. Wojciecha Kętrzyńskiego 4.

356. N: Wystawa mazurskiej sztuki ludowej w Mrągowie. *Pol. Zach.* 1949 nr 40 s. 5.

357. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: W pryzmacie dziesięciolecia. [Na marginesie wystawy sztuki ludowej [w Olsztynie]. *Maz. i War.* 1955 nr 2/3 s. 41 — 44.

358. Pietrzak-Pawłowska Irena: Wymowa druków mazurskich. *Przeł. Zach. R.* 3 1947 s. 236.

Pokaz druków mazurskich, zorganizowany przez Instytut Mazurski w Olsztynie.

359. Pokaz Druków mazurskich w Olsztynie (Językowe i kulturalne zabytki mazurszczyzny). *Biuletyn Księgarstwa Spółdzielczego* 1947 nr 4 (7).
360. Polskość Prus Wschodnich udowodniona starymi drukami mazurskimi. (O wystawie druków mazurskich w Olsztynie). *Gaz. Ludowa* 1947 nr 21.
361. Polskość Warmii i Mazur obrazuje wystawa w starym ratuszu. *Życie Olsz.* 1952 nr 115, 14 V 1952.
Wystawa urządzona przez Stację Naukową Instytutu Zachodniego (Instytut Mazurski) pt. „Bojownicy o wolność i polskość ziemi warmińsko-mazurskiej na przestrzeni siedmiu wieków”.
362. Przygórski Zbigniew: Powrót Kopernika. *Odrodzenie R. 3:* 1946 nr 25 s. 10.
O wystawie olsztyńskiej i uroczystościach we Fromborku.
363. Przygórski Zbigniew: Prusy Wschodnie przestały istnieć. Ziemia jest nasza od wieków. *Odrodzenie R.3:* 1947 nr 14/15 s. 5 — 6.
W związku z „Pokazem druków mazurskich w Olsztynie”.
364. S. K.: Wystawa Kopernika [w Olsztynie]. *Urania R. 23:* 1946 nr 5/6 s. 128.
Wystawa zorganizowana została w 403 rocznicę śmierci Kopernika przez Instytut Mazurski na Zamku Olsztyńskim.
365. Szczaniecki Michał: Wystawa Kopernikowska we Fromborku. *Muzeal.* 1955 nr 4 s. 16 — 25.
366. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mazurskie tkaniny i druki na wystawie P[olskiego] Z[wiązku] Z[achodniego] w Mrągowie. *Przegl. Zach. R. 5:* 1949 s. 504 — 505.

9. COPERNICANA

Bibliografie

367. Baranowski Henryk: Bibliografia Kopernikowska 1509 — 1955. *Spraw. TNTor. R. 7:* 1953 z. 1/4 s. 75 — 76.
368. Baranowski Henryk: Kopernik w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. *Ilustr. Kur. Pol.* 25 IX 1953 s. 4.
369. Baranowski Henryk: W sprawie bibliografii Kopernikowskiej. *Spraw. Pol. Tow. Astron. R. 4:* 1953 s. 112.
370. Cenne wydawnictwo z okazji Roku Kopernikowskiego i Roku Odrodzenia. *Tryb. Ludu* 21 V 1953.
371. Gościcka Halina: Rok Kopernikowski i Rok Odrodzenia Polskiego w prasie polskiej. *Polonista R. 6:* 1953 s. 51 — 56.
372. Imponujące plany wydawnicze z okazji Roku Kopernikowskiego i Roku Odrodzenia. *Kur. Codz.* 22 V 1953 s. 1.
373. Jakubowski Jan Zygmunt: Wydawnictwa Kopernikowskie. *Życie Szk. wyższ.* 1953 nr 11 s. 145 — 148.
Zbiorowa recenzja i drobniejsze omówienia wydawnictw Roku Kopernikowskiego.
374. Książki o Koperniku. *Głos Naucz.* 1953 nr 25 s. 4.
Przegląd wydawnictw z ostatnich lat.
375. Książki o Koperniku. *Gaz. Tor.* 5 VI 1953 s. 4.
Zapowiedź nowych wydawnictw.
376. Leśnodorski B[ogusław]: Mikołaj Kopernik 1473 — 1548 [Wyd.:] *Bibliografia literatury polskiej okresu Odrodzenia.* Warszawa 1954 s. 170 — 191.

- Bibliografia w układzie chronologicznym obejmuje 31 pism Kopernika i przeszło 150 opracowań.
377. Majewski Zbigniew: Rocznica Kopernikowska w naukowej prasie radzieckiej. *Myśl Filozof.* 1954 nr 1 s. 353 — 357.
 378. Pełne wydanie dzieł Mikołaja Kopernika. *Tryb. Ludu* 5 VI 1953 s. 1.
Zapowiedź wydania.
 379. Penconek Adam: Poznajmy Kopernika gruntownie. *Urania* R. 27: 1955 nr 11 s. 343 — 344.
 380. Poznański Marcei: Bibliografie Kopernikowskie. *Bibliot.* R. 20: 1953 nr 3 s. 89 — 92.
 381. Przedrocznicą Kopernikowską 1473 — 1543 — 1953. *Nowe książki* R. 5: 1953 nr 3 s. 1 — 2.
Zapowiedź wydawnictw.
 382. Woźniakowski Mieczysław: Literatura Kopernikowska. *Wszechświat* 1953 z. 8 s. 209 — 212 i z. 9/10 s. 252.
 383. Wydawnictwa Kopernikowskie. *Now. Tyg.* 1953 nr 13 s. 1; *Od A do Z* 1953 nr 35 s. 4; *Sł. Tyg.* R. 2:1953 nr 23 s. 4; *Sztand. Młod.* 10 VI 1953 s. 4.
 384. Z okazji Roku Kopernikowskiego przygotowane są do druku wszystkie dzieła wielkiego astronoma. *Gaz. Tor.* 6/7 II 1953 s. 2.

b) *Kopernik, jego twórczość i pobyt na Warmii *)*

385. A. Z.: Tam, gdzie żył i umarł wielki astronom [Frombork]. *Ilustr. Kur. Pol.* 10 IV 1953 s. 4.
386. ~~B.~~ Koncerty olsztyńskiej orkiestry symfonicznej w czasie inauguracji „Roku Kopernikowskiego”. *Głos Olszt.* 29 V 1953 s. 6.
[O koncercie we Fromborku w obecności B. Bieruta. Wykonano m.in. (po raz 1-szy) „Symfonię Kopernikowską” Jana Millera].
387. Barycz Henryk: Jan Brożek na tle walki elementów postępowych z tradycjami w Uniwersytecie Jagiellońskim. [W:] *Krakowskie Odrodzenie*. Referaty z konferencji naukowej 1953. Kraków 1954 s. 92 — 94.
O stosunku Brożka do Kopernika i jego podróży na Warmię.
388. Barycz Henryk: Mikołaj Kopernik w dziejach narodu i kultury polskiej. *Przegl. Zach.* R. 9: 1953 nr 11/12 s. 513 — 570.
389. Białobrocki E[ustachy]: Astronom Tycho de Brahe, przeciwnik Kopernika. *Now. Tyg.* 1953 nr 31 s. 1.
390. Białobrocki E[ustachy]: Jak Brahe wbrew swej woli potwierdził system kopernikowski. *Panorama* (Łódź) 1953 nr 15 s. 2.
391. Borowski Andrzej: Wielki dzień Fromborka. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 21 s. 6.
Reportaż z uroczystości kopernikowskich 24 V 1953.
392. Błaganie króla Zygmunta I o ratunek. [W:] Trepiński Antoni: *Potępieńcy... Antologia*, Łódź 1947 s. 99.
Fragm. z listu kapituły warmińskiej 1516 r. w tłum. L. A. Birkenmajera wg wyd. w Lamusie, 1909 — 1910.
- 392a. Bukowski Andrzej: Uroczystości Kopernikowskie we Fromborku (24 V 1946). *Arkona* 1946 nr 8 s. 19 — 20.

*) Osoby interesujące się całokształtem bibliografii Kopernika odsyłamy do dzieła Henryka Baranowskiego „Bibliografia Kopernikowska 1509 — 1955”, Warszawa 1958. Obejmuje ona str. 448, pozycji 3750.

393. Chałasiński Józef: Kopernikowska rewolucja. *Gł. Tyg.* 1953 nr 31 s. 1; *Świat i My* 1953 nr 75; *Życie i Kultura* 1953 nr 28 s. 3.
394. Cichowicz Ludosław: Instrumentarium astronomiczne Kopernika. *Prz. geodez.* 1954 nr 7 s. 215 — 217.
395. Cieśla Henryk: Watykan zwalczał... [dzieło Kopernika]. *Świat i My* 1953 nr 26 s. 3.
396. Chomin Michał: Mikołaj Kopernik na Zamku olsztyńskim. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 22 s. 7.
397. Czermiński Adrian: Klesza wojna. *Gaz. Tor.* 6 IV 1953. Obrona Olsztyna przed Krzyżakami, prowadzona przez Kopernika.
398. Czermiński Adrian: Miecz i astrolabium. *Świat* 1953 nr 8 s. 12 — 13.
Obrona Olsztyna.
399. Czerwiński Marcin, Tomaszewska Danuta B.: „Jak wielu innych mężów, wielkimi odkryciami zasłużonych światu, tak i nasz Kopernik długo nieuczczonym został”. *Przegl. Kult.* 1953 nr 21 s. 1.
400. Dzianisz Paweł: Godziny lidzbarskie. *Il. Kur. Pol.* 23 V *Echo Tyg.* 1953 nr 19 s. 1; *Gaz. Tor.* 27 V 1953 s. 1; *Gaz. Pozn.* 28 V 1953 s. 1; *Now. Tyg.* 1953 nr 21 s. 3; *Sł. Tyg.* 1953 nr 21 s. 2.
O Fromborku.
401. Dietrich Stanisław: Gdzie znajduje się grób Mikołaja Kopernika. *Probl. R.* 10: 1954 nr 1 s. 65.
402. Dobrowolski Tadeusz: Nauka Kopernika w walce ze średniowieczem. *Świat i Życie* 1953 nr 19 s. 1.
403. Dobrzycki Jerzy: Kształtowanie się założeń systemu kopernikowskiego. *Przegl. Zach. R.* 9: 1953 nr 11/12 s. 571 — 587.
404. Dubowski Adam: Śladami Kopernika. *Głos Katol.* 1953 nr 15/16 s. 98.
405. Dudzińska Zofia: Pamiątki po Koperniku są dla nas bezcenne [w Olsztynie, Lidzbarku i Fromborku]. *Głos Olszt.* 24 VI 1953 s. 4.
406. Dudzińska Zofia: Na spotkanie wiekom. *Świat i My* 1953 nr 66 s. 4.
407. Dunajewski Henryk: Mikołaj Kopernik jako badacz zjawisk ekonomicznych. *Tryb. Ludu* 3 VI 1953 s. 3 — 4.
408. Dunajewski Henryk: Poglądy ekonomiczne Mikołaja Kopernika. *Kwart. Hist. R.* 60: 1953 nr 3 s. 57 — 80.
409. Dzianisz Paweł: Godziny lidzbarskie. *Il. Kur. Pol.* 23 V 1953 s. 3.
410. Dzianisz Paweł: Olsztyn się oparł nawale. *Il. Kur. Pol.* 22 II 1953.
411. Dzianisz Paweł: Strażnica północna. *Il. Kur. Pol.* 24/25 V 1953 s. 6.
412. Dziewulski Władysław: Mikołaj Kopernik — twórca astronomii współczesnej. *Nowy Tor R.* 3: 1953 nr 11 s. 2; *Głos Uczelni R.* 2: 1953 nr 5 s. 1 — 3.
413. Flis Stanisław: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Pol. Tyg. lekar.* R. 8: 1953 nr 29 s. 1030 — 1032; nr 30 s. 1061 — 1064; nr 31 s. 1094 — 1096.

30 poz. bibliograficznych.

414. Flis Stanisław: Mikołaj Kopernik — jako lekarz. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 7 s. 7.
415. Flis Stanisław: Polskość Kopernika. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 20 s. 6 — 7.
416. Flis Stanisław: W sprawie epitafium Kopernika. *Probl. R.* 11: 1955- nr 7 s. 492 — 493.
 Uwagi do artykułu J[ana] Gądomskiego. *Probl.* 1954 nr 8.
417. Frombork przygotowuje się do uroczystego obchodu Roku Kopernikowskiego. *Głos Olszt.* 22 V 1953; *Gaz. Tor.* 23/24 V 1953 s. 2.
418. Gądomski Jan: Dostrzegalnie doktora „Mikołaja”. *Now. Tyg.* 1953 nr 37 s. 1.
419. Gądomski Jan: Ekspertyza astronomiczna we Fromborku. *Urania R.* 25: 1954 nr 1 s. 1 — 7.
 Rekonstrukcja obserwatorium Kopernika we Fromborku.
420. Gądomski Jan: Grób Kopernika. *Urania R.* 25: 1954 nr 3 s. 81 — 84.
 W związku z tym: Przypkowski T[adeusz]: „W sprawie nagrobka Mikołaja Kopernika”, *tamże* nr 7 s. 222 — 223 oraz Gądomski J.: „Jeszcze o fromborskim nagrobku”, *tamże* nr 10 s. 320 — 321.
421. Gądomski Jan: Genialną teorię Kopernika potwierdza nauka dzisiejsza. *Życie Olszt.* 24/25 V 1953 s. 4.
422. Gądomski Jan: Historia jednego dzieła. *Po prostu* 1953 nr 25 s. 6.
423. Gądomski Jan: Jedyna metryka Kopernika. *Urania R.* 24: 1953 nr 9 s. 253 — 254.
424. Gądomski Jan: Jedyne dziecko Kopernika. *Urania R.* 25: 1954 nr 4 s. 101 — 105. [Retyk u Kopernika].
425. Gądomski Jan: Katalog gwiazd Kopernika. *Urania R.* 24: 1953 z. 12 s. 349 — 353 (po str. 364 tabl. z 2 reprodukcjami z rękopisu „De revolutionibus”).
426. Gądomski Jan: Kopernik jako konstruktor [narzędzi astronomicznych]. *Młody Techn.* 1952/3 nr 8 s. 17 — 18.
427. Gądomski Jan: Kopernik jako obserwator i konstruktor. *Po prostu* 1953 nr 10 s. 6.
428. Gądomski Jan: Kopernik o kometach. *Urania R.* 24: 1953 nr 8 s. 222 — 223.
429. Gądomski Jan: Kopernik obserwował kometa Halleya. *Probl. R.* 9: 1953 nr 9 s. 596 — 597.
 M. in. o zaginionym traktacie Kopernika o kometach.
430. Gądomski Jan: Kopernik przy pracy. *Probl. R.* 9: 1953 nr 5 s. 312 — 317.
431. Gądomski Jan: Notatki na marginesach książek źródłem do badań i studiów kopernikowskich. *Życie Warsz.* 24/25 V 1953 (*Życie Olszt.*).
432. Gądomski Jan: Obserwatorium Kopernika we Fromborku. *Urania R.* 25: 1954 nr 2 s. 45 — 47.
433. Gądomski Jan: W poszukiwaniu grobu Kopernika. *Probl. R.* 10: 1954 nr 8 s. 521 — 523.
434. Gajewski Jan: Zajrzyjmy do fromborskiego obserwatorium. *Sztand. Młod.* 1953 nr 43, 19 II s. 12.
435. Gajewski M[arian]: Czy Kopernik budował wodociągi. *Ochr. Zabyt. R.* 6: 1953 nr 1 s. 67 — 68.

436. Gajewski Marian: Mikołaj Kopernik i pierwsze wodociągi w Polsce. *Gaz. Woda* nr 4 s. 112 — 118.
437. Górski Konrad: Mikołaj Kopernik na tle polskiego renesansu. *Il. Kur. Pol.* 25 V 1946 s. 3.
438. h. j.: Jak umierał Kopernik. *Rob. Pom.* 25 V 1946.
439. Hajduk Ryszard: W Kopernikach: Głosy znad Odry R. 1: 1953 nr 6 s. 1. Toż pt.: ...powstała spółdzielnia. *Świat i My* 1953 nr 66 s. 2.
O wsi Koperniki w pow. nyskim. M. in. o pochodzeniu Kopernika.
440. Hartleb Kazimierz: Mikołaj Kopernik — uniwersalista. [W rocznicę zgonu]. *Gaz. Zach.* 1948 nr 139.
441. Hartleb Kazimierz: Tragizm żywota i dzieła fromborskiego mędrca. [W:] *Alma Mater Toruniensis*. Jednodniówka. Toruń, luty 1946 s. 5 — 6.
Fragm. pt. „Jak rozumieć polskość Kopernika”. *Rob. Pom.* 9 II 1947 s. 4.
442. Hartleb Kazimierz: Wielka trójca lekarzy Odrodzenia [M. Miechowita, Mikołaj Kopernik i Józef Struś]. *Pol. Tyg. Lekar.* 1948 nr 16 s. 481 — 484. *Odbitka*.
443. Hejnosz Wojciech: Mikołaj Kopernik — „decretorum doctor”. *Il. Kur. Pol.* 24/25 V 1953 s. 3.
444. Hejnosz Wojciech: Mikołaj Kopernik „Decretorum doctor”. *Probl. R.* 10: 1954 nr 7 s. 477 — 479.
445. Hejnosz Wojciech: Mikołaj Kopernik jako prawnik. [W:] *Księga Pam. 75-lecia Tow. Nauk. w Toruniu*. Toruń 1952 s. 145 — 162.
446. Hoszowski Stanisław: Śląskie gniazdo rodowe Kopernika. *Głos Uczelni R.* 2: 1953 nr 5 s. 3 — 4.
447. Hoszowski Stanisław: Kopernik jako ekonomista. *Życie gosp.* R. 8: 1953 nr 25 s. 951 — 955.
448. Hoszowski Stanisław: Wkład Kopernika w postępową myśl ekonomiczną. *Życie Szk. Wyższ.* 1953 nr 10 s. 107 — 115.
449. Inauguracyjne uroczystości Roku Kopernikowskiego w Olsztynie i Fromborku. *Gł. Olszt.* 23/24 V 1953.
O I Ogólnopolskim Raidzie Pieszym.
450. I. P.: Sprofanowanie miejsca wieczystego spoczynku Mikołaja Kopernika. *Urania R.* 18: 1946 nr 1/2 s. 29 — 30.
O zamierzonych uroczystościach na terenie województwa olsztyńskiego.
- 450a. Janakowski J.: Fromborskie odkrycie. *Świat i My* 1952 nr 26.
451. Januszko Zbigniew: Na Kopernikowskim Szlaku. *Świat i My* 1953 nr 77 s. 3.
452. Karski Marek: Mikołaj Kopernik a Krzyżacy. *Gaz. Rob.* R. 44: 1945 nr 52 s. 3.
453. Klaus Georg: Przyjaźń genialnego astronoma polskiego z niemieckim uczonym [Retykiem]. *Gaz. Tor.* 27 X 1953 s. 4; Toż pt. „Symbol przyjaźni naszych narodów”. *Świat i My* 1953 nr 90 s. 3.
454. Kocyan Irena: Kopernik jako lekarz. *Od A do Z* 1953 nr 4 s. 3, w tym facsim. recepty.
455. Koncerty olsztyńskiej orkiestry symfonicznej w czasie inauguracji Roku Kopernikowskiego. *Gł. Olszt.* 29 V 1953 s. 6.
456. Konkolewski Leon: O Mikołaju Koperniku-lekarzu. *Gaz. Tor.* 18/19 IV 1953 s. 6.

457. Korolewicz-Wilamowski Bohdan: Twierdza. Odra R. 4: 1948 nr 36 s. 3.
Kopernik na Warmii.
458. Kowarzyk Hugon: Kopernik jako lekarz. [W:] *Postępy Hig. Med. Dośw.* T. 8: 1954 s. 171 — 177.
459. Kragen Wanda: Przez kraj ruin i piękna. *Now. Liter.* 1948 nr 44.
460. Kuczyński Janusz: Fałszerze nauki wielkiego Kopernika. *Po prostu* 1953 nr 39 s. 4.
461. Kulczycki Stanisław: Postać i dzieło Kopernika jest dumą Polski. Fragment przemówienia wicemarszałka Sejmu PRL na uroczystości we Fromborku dn. 24 V. *Gł. Olszt.* 26 V 1953.
462. Kuryluk Jerzy: Warmia mathematicusa Mikołaja. *Stolica* R. 8: 1953 nr 41 s. 12.
463. Leśnodorski Bogusław: Kopernik-humanista. [W:] *Sesja Kopernikowska*. Warszawa 1955 s. 125 — 158.
464. Leśnodorski Bogusław: Mikołaj Kopernik. *Nowe Drogi* R. 7: 1953 nr 6 s. 60 — 79.
465. Leśnodorski Bogusław: Rewolucyjna treść myśli kopernikowskiej. *Gaz. Tor.* 16 IX 1953; *Świat i My* 1953 nr 82 s. 1.
466. Leśnodorski Bogusław: Ze studiów nad dziełem Mikołaja Kopernika. *Twórczość* R. 9: 1953 nr 11 s. 143 — 162; skrót: *Świat i My* 1953 nr 54 s. 3.
467. Ligocki Edward: De Revolutionibus (Fragment sztuki nagrodzonej na Konkursie Literackim Dziesięciolecia). *Mazury i Warmia* 1955 nr 7/8 s. 185 — 188.
468. Lipiński E.: Nauka Mikołaja Kopernika o pieniądzu. *Spraw. PAN* R. 1: 1953 nr 3/4 s. 125 — 139.
469. Lubecki Marian: Kopernik i reformacja. *Strażn. Ewang.* R. 9: 1954 nr 4 s. 55 — 58.
Streszczenie referatu i dyskusja.
470. Łączkowski Zdzisław: O wielkiej miłości Kopernika do ludu i obronie Warmii przed Krzyżakami. *Śl. Powsz.* 3/4 X 1953 s. 5.
471. Łukaszewicz Renata: Kamienie mówić nie umieją. *Świat i My* 1953 nr 66 s. 4.
472. Łyskanowski M.: Kopernik-lekarz. *Służba Zdrowia* R. 5: 1953 nr 37 s. 4.
473. Malicki Adam: Mikołaj Kopernik jako geograf. *Geogr. w szkole* R. 6: 1953 nr 6 s. 289 — 295.
474. Mamiński Władysław: ...że żył i pracował dla Polski. *Świat i My* 1953 nr 66 s. 2.
O Olsztynie.
475. Mazurkiewicz Kazimierz: Gwiazdy prowadzą przez Warmię. *Tyg. Demokr.* 1953 nr 2 s. 6.
476. Michalski Ryszard: Dwa spotkania we Fromborku. *Dziś i Jutro* 1952 nr 39 s. 11.
477. Miedziński Florian: „Kopernik nie odkrył żadnej nowości”. Rzecz o próbie odarcia ze sławy genialnego kanonika-astronoma z Fromborka na korzyść kanonika-poety z Ferrary [Calcagniniego]. *Probl.* R. 9: 1953 nr 6 s. 404 — 406.
478. Mietkowski Jan: W kopernikowskim Fromborku. *Nowa Kult.* R. 4: 1953 nr 22 s. 1.

479. Mierzej[a Krzysztof]: Prześpi — czy nie? *Świat i My* 1953 nr 66 s. 4.
480. Mikołaj Kopernik obdziela chłopów ziemią. *Świat i My* 1954 nr 108.
 O pracy malarzy olsztyńskich: Antoniego Szymaniuka, Henryka Oszczakiewicza i Jana Ilkiewicza pod powyższym tytułem wykonanej na ścianie gmachu WRN w Olsztynie.
481. Młodziejowski Jerzy: Od Kopernika [wieś w pow. Nysa] po Frombork. *Pol. Zach. R.* 6: 1950 nr 2/3 s. 1 — 2.
482. Morstin Ludwik Hieronim: U kardynała Illerdy. *Fragm. z [W:] „Portrety i astronomia”*. *Świat i My* 1953 nr 66 s. 3.
483. Munkiewicz M.: Mikołaj Kopernik — administrator i obrońca Warmii. *Chłop. Sztand.* 1946 nr 22.
484. Murawa Feliks: Kopernik nieznany. Administrator i obrońca Olsztyna. *Wiad. Maz.* 24 V 1946.
485. Murawa Feliks: Mikołaj Kopernik w Lidzbarku. Kopernik w Olsztynie — obrońcą Warmii. Kopernik we Fromborku. *Kal. dla Warm. [i Kal. dla Maz.]* na r. 1947 s. 49 — 53.
486. Murawa Feliks: Warmia terenem 40-letniej działalności Kopernika. *Ziemia R.* 27: 1948 nr 2 s. 30 — 35.
487. Nesteruk F. J.: Mikołaj Kopernik — budowniczy wodociągów. *Tłum. z rosyjskiego W. Suchorzewski. Stud. Mat. z Dziejów Nauki Pol. R.* 3: 1955 s. 207 — 219.
488. Niweliński Józef: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Wszechświat* 1953 nr 8 s. 190 — 193.
489. Nowicki Andrzej: Antyfeudalne prace ekonomiczne Kopernika. *Po prostu* 1953 nr 36 s. 6.
490. Nowicki Andrzej: Kochanowski a Kopernik. *Wiedza i Życie R.* 21: 1954 nr 7 s. 492.
491. Nowicki Andrzej: „Ludzie ubodzy uwielbiali Kopernika”... *Sztand. Młod.* 1953 nr 84 s. 4.
 Cytata z Gassendiego. O stosunku Kopernika do chłopów na podstawie listów Theophilakta Simocatty oraz działalności w Warmii.
492. Nowicki Andrzej: Mikołaj Kopernik — wielki uczony i patriota. *Wojsko Lud.* 1953 nr 5 s. 61 — 80.
493. Nowicki Andrzej: Walka Kopernika o Bałtyk. *Przegl. Kult. R.* 2: 1953 nr 38 s. 1 — 2.
494. Obchodzimy Rok Kopernikowski. *Głos Olszt.* 19 II 1953.
 O zamierzonych uroczystościach na terenie woj. olsztyńskiego.
495. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Nad zagubionym grobem niebieskiego Kanonika. *Odra* 1947 nr 3.
496. Pagaczewski Janusz: Śladami Kopernika. *Od A do Z* 1953 nr 23 s. 3.
497. Peters Stanisław: Kopernik bronił Olsztyna przed Krzyżakami. *Mł. Rzeczposp.* 1946 nr 3.
498. Piątko Gabriela: Powstanie bibliotek i archiwów w Polsce w epoce humanizmu i reformacji. *Meander R.* 9: 1953 nr 1 s. 14 — 17.
 O bibliotece Kopernika i jego zamięrowaniach czytelniczych, sposobie korzystania z książek.
499. Piechocki Witold E.: Był nie tylko astronomem... *Świat i My* 1953 nr 60 s. 1, 3.
500. Piechocki Witold E.: Curriculum vitae wielkiego astronoma. *Świat i My* 1953 nr 64 s. 1 — 3.

501. Piechocki Witold E.: Kopernik — bojownik o zespolenie Warmii i Mazur z Rzeczpospolitą. *Świat i My* 1953 nr 63 s. 3.
502. Piechocki Witold E.: Wielki astronom w służbie muz. *Świat i My* 1953 nr 61 s. 1, 3.
503. Piechocki Witold E.: W potrzebie i mieczem władał. *Świat i My* 1953 nr 62 s. 3.
504. Popiel Walentyna: Grób Kopernika rozbity. *Gaz. Ludowa* 1946 nr 118.
505. Przede wszystkim jako lekarza znano Kopernika na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* nr 24/25 V 1953 s. 6.
506. Przyborowski W.: Kanonik fromborski M. Kopernik umarł we Fromborku. *Naprz. Dolnośl.* 1947 nr 155.
507. Przytkowski Tadeusz: Dzieje myśli kopernikowskiej. Ilustr. Jerzy Skórzyński. *Przekrój* 1952 — 1953 nr 398 — 411.
Bardzo popularny, obrazkowy wykład.
508. Przytkowski Tadeusz: Instrumentarium Mikołaja Kopernika odtworzono w Polsce. *Urania* R. 19: 1948 s. 83 — 86.
509. Przytkowski T[adeusz]: Notatki astronomiczne Piotra Krügera, nauczyciela Jana Heweliusza na egzemplarzu „De revolutionibus” Mikołaja Kopernika. *Spraw. PAU* 1949 nr 10 s. 607 — 609.
O notatkach na egz. „De revolutionibus” wyd. 1617 r., znajdującym się w bibl. Muzeum Kopernika we Fromborku.
510. Przytkowski T[adeusz]: Oryginalny egzemplarz chorobates, jakiego używał Kopernik, zachowany w Polsce. *Urania* R. 26: 1955 nr 5 s. 153 — 154.
511. Przytkowski Tadeusz: Pamiątki Kopernikowskie. *Kobieta* nr 48.
512. Przytkowski T[adeusz]: W sprawie przyrzędu niwelacyjnego Mikołaja Kopernika. *Urania* 1954 nr 7 s. 224 — 226.
513. Przytkowski Tadeusz: Ze studiów nad instrumentarium astronomicznym Mikołaja Kopernika. *Spraw. PAU* 1948 nr 6 s. 309 — 314.
514. Roupert K[azimierz]: Kopernik a Krzyżacy [1509—1510]. *Rocz. Pol. Tow. Nauk.* 1952 — 1953 s. 17 — 19.
Streszczenie referatu dotyczącego 5 listu Theophylacta Simocatty.
515. Ruczyński Teofil: „Nicolaus Copernicus”. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 21 s. 7.
Wspomnienia ze szkoły (w Prusach Wschodnich) o wpajaniu dzieciom świadomości niemieckiego pochodzenia Kopernika.
516. Rybka Eugeniusz: Istota pracy Kopernika. *Nowa Kult.* R. 4: 1953 nr 25 s. 1 — 2.
517. Rybka Eugeniusz: Kopernik jako astronom. *Wiedza i Życie* R. 20: 1953 nr 4 s. 241 — 247.
518. Rybka Eugeniusz: Mikołaj Kopernik twórcą nowoczesnej astronomii. *Panor.* (Wrocław) 1948 nr 148.
519. Rybka Eugeniusz: Światopogląd Kopernikowski. *Probl.* R. 9: 1953 nr 12 s. 809 — 811.
520. Rybka Eugeniusz: O Koperniku. [W:] *Wkład astronomów polskich do nauki światowej.* Warszawa 1953 s. 11 — 20.
521. S. W.: Kopernik administratorem zamku olsztyńskiego. Polskie tradycje Olsztyna. *Rob. Pom.* 17 VI 1946 s. 3.
522. Sawik J.: System, który rozsadził mury feudalnej ideologii. *Po prostu* 1951 nr 21 s. 6.

523. Skarżyński Bolesław: Kopernik lekarzem. *Probl. R. 9*: 1953 nr 10 s. 665 — 668.
 524. Suchocki Mieczysław: Mikołaj Kopernik. [W:] *Dzieje zegara*. Poznań 1953 s. 10 — 12, tabl. z reprodukcją medalu wybitego przez Pozn. Tow. Przyj. Nauk w r. 1873.
 525. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Kopernik [a wprowadzenie reformacji na Mazurach]. *Strażn. Ewang. R. 8*: 1953 nr 10 s. 126.
 526. Sydow Marian: Obserwatorium nad Zalewem Wiślanym. O Kopernikowskim Fromborku. *Il. Kur. Pol.* 25 V 1946 s. 5.
 527. Sylwester Antoni: Dokoła Zalewu Wiślanego. *Ogniwa* 1948 nr 39.
 528. Szlakiem Kopernika. *Odra* 1947 nr 24.
 529. Szyc Jan: Chronologia dzieła o życiu Kopernika. *Urania R. 25*: 1954 nr 8 s. 239 — 244.
 530. Szymański Stanisław: Wieża Kopernika we Fromborku. *Ochr. Zab. R. 6*: 1953 nr 1 s. 57 — 63.
 531. Szymański Stanisław, Wegner Czesław: Frombork. Mieszkanie i pracownia Mikołaja Kopernika. *Urania R. 24*: 1953 nr 1 s. 9.
- O projektach rekonstrukcji.
532. tr. Uroczystości w Olsztynie. *Głos Olszt.* 25 V 1953 s. 1.
 533. Uroczysta inauguracja obchodów Roku Kopernikowskiego we Fromborku z udziałem Bolesława Bieruta. *Tryb. Ludu* 25 V 1953 s. 1.
- Tamże* s. 2: „W mieście, gdzie żył i pracował genialny uczony polski Mikołaj Kopernik”. Opis uroczystości we Fromborku.
534. Voisé Waldemar: O muzuce wielkiego pitagorejczyka [Kopernika]. *Ruch Muzycz.* 1948 nr 12.
 535. W 410-tą rocznicę zgonu Kopernika. Na fromborskim wzgórzu. *Głos Olszt.* 26 V 1953.
 536. Wdowiszewski Z[ygmunt]: O herbach Koperników i Watzelrodów. *Il. Kur. Pol.* 25 V 1946 s. 4.
 537. Werfel Roman: Wielkość Mikołaja Kopernika. *Życie Olszt.* 24/25 V 1953; *Życie Warszawy* 23 V 1953.
 538. Witkowski Józef: Mikołaj Kopernik i jego dzieło. *Od A do Z* 1953 nr 22 s. 1.
 539. Witkowski Józef: Reforma Kopernika. *Urania R. 22*: 1951 nr 11 — 12 s. 225 — 232.
 540. Witkowski Józef: Reforma Kopernika. [W:] *Sesja Kopernikowska*. Warszawa 1955 s. 41 — 64; streszczenie ros., franc., ang., s. 65 — 80.
 541. Wojtkowski Andrzej: Mikołaj Kopernik. *Kal. dla War. i Maz.* 1954 s. 95 — 105; *Śląski Kal. Kat.* 1954 s. 129 — 139.
 542. Z.: Kopernik przeciw krzyżactwu. *Rob. Pom.* 25 V 1946. Zawiera m. in. fragment listu Kopernika do Zygmunta I.
 543. Zembrzuski Ludwik: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Wiad. Lekar. R. 6*: 1953 nr 7 s. 381 — 383.
 544. Żurkowski Wojciech: Od Olsztyna do Olsztyna. *Nowa Kult.* 1953 nr 38 s. 1.

Śladami Kopernika po Warmii. Zbieranie materiałów do powieści o Koperniku dla dzieci.

545. (a1): Drukowane słowo na Warmii i Mazurach w XIX i XX wieku. *Życie Olszt.* 1954 nr 278.
546. Chojnacki Władysław: Antologia poezji Mazur i Warmii. *Przegl. Zach. R.* 5: 1949 nr 7/8 s. 155 — 158.
547. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Czołpismienictwo polskie na Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 3, 4, 5, 7, 9, 10.
548. Chojnacki Władysław: Gazety polskie na Mazurach. *Mazury i Warmia* 1955 nr 6 s. 162 — 163, nr 7/8 s. 219.
549. Chojnacki Władysław: Jan Liszewski, założyciel „Gazety Olsztyńskiej”. *Przegl. Zach. R.* 4: 1948 nr 11 s. 543 — 547 oraz *Kom. St. Nauk. Inst. Zachod. w Olsztynie* 1948 nr 8 — 12.
550. Chojnacki Władysław: Jan Karol Sembrzycki, redaktor „Mazura” (1883 — 1885). *Inst. Maz. Kom. Infor. Nauk. R.* 1948 nr 2 (20) s. 25 — 45.
551. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Poeci ludowi na Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 35 s. 3, nr 37 s. 2; nr 41 s. 2; nr 43 s. 2; nr 51 s. 20.
552. Chojnacki Władysław: W 60-tą rocznicę powstania „Gazety Olsztyńskiej”. *Pol. Zach.* 1946 nr 16/17.
553. Chojnacki Władysław: Z dziejów Warmii i Mazur. <Polskie gazety królewskie w XVIII w.>. *Maz. i Warm.* 1955 nr 2 — 3 s. 78.
554. Górski Karol: Pisma polskie w obronie Związku Pruskiego a geneza „Złotej Wolności”. *Rocz. Hist. R.* 18: 1949 s. 81 — 104.
555. J[agucki] A[lfred]: Polscy działacze mazurscy chlubą polskiego protestantyzmu: ks. Krzysztof Mrongowiusz, ks. Gustaw Gizewiusz, Michał Kajka. *Strażn. Ewang.* 1952 s. 105 — 107.
556. Jaroszyk Henryk: Wielki dzień w drukarni „Mazura”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 37.
557. Piechocki Witold E[ugeniusz]: Czy Klub Literacki spełnia swoje zadania? *Świat i My* 1953 nr 92 (5 XII).
558. Rospond Stanisław: Kultura językowa na Pomorzu Mazowieckim w XVI wieku. *Inst. Maz. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1948 nr 3 (21) s. 47 — 58.
559. Ruczyński Kazimierz: O „polskich” kalendarzach królewsko-pruskich [na Mazurach]. *Świat i My* 1954 nr 99.
560. Ruczyński Kazimierz: Warmia i Mazury w literaturze 10-lecia. Skarbnica tematów. *Życie Olszt.* 1954 nr 20.
561. Ruczyński T[eofil]: Z dziejów prasy polskiej na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1955 nr 130.
562. „Setny odcinek” — Setny artykuł Emilii Sukertowej-Biedrawiny [na łamach Wiadomości Mazurskich i Życia Olsztyńskiego]. *Życie Olszt.* 1948 nr 266 (506).
563. Sikorski Antoni ks.: Historia „Pieśni nabożnych” na Warmii i Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 11.
564. Smoliński Jerzy: Poeci Warmii i Mazur. *Słowo na Warm. i Maz.* 1954 nr 34 s. 3 — 4.

[Maria Zientarówna, Alojzy Śliwa, Teofil Ruczyński, Michał Lengowski].

565. Sobociński Leon: Prasa polska na Mazurach i Warmii. Zarys dziejów od „Poczty Królewieckiej” do „Gazety Olsztyńskiej”. *Prasa Polska* 1948 nr 8/9 s. 3 — 4; nr 10 s. 9 — 10; nr 11 s. 7 — 8; nr 12/13 s. 7 — 8; nr 14/15 s. 9 — 10; nr 16 s. 9 — 10; nr 17/18 s. 9.
566. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Czasopisma dla Mazurów i Średnioślązaków w okresie międzywojennym. *Straż. Ewang.* 1949 nr 2 s. 5 — 8.
567. [Sukertowa-Biedrawina Emilia]: Mazurscy pisarze-rolnicy. *Wiad. Maz.* 1946 nr 95.
568. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Pocztą Królewiecka”, pierwszy tygodnik polski [w Prusach Wschodnich]. *Życie Olszt.* 1948 nr 80.
569. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Pisarze ziemi mazurskiej. *Świetlica warmińsko-mazurska* 1947 s. 12 — 13.
570. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Polskie szkolnictwo i piśmiennictwo na Mazurach w Złotym Wieku. *Straż. Ewang.* 1946 nr 6 s. 13 — 14.
571. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Półwiecze *Gazety Ludowej* na Mazurach. *Wiad. Maz.* 1946 nr 32.
572. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Prusy Książęce kolebką polskiego piśmiennictwa. *Wiad. Maz.* 1946 nr 40.
573. [Sukertowa-Biedrawina Emilia]: Stare druki mówią o przeszłości Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1954 nr 184 (4 VIII).
574. Zieliński Ludwik: Wśród olsztyńskich literatów. Rozmowa z Teofilem Ruczyńskim. *Życie Olszt.* 1954 nr 160.
575. Zientara-Malewska Maria: 53 lata walki „Gazety Olsztyńskiej” z pruskim zaborcą. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 26 s. 3; nr 27 s. 3.
576. Zientara-Malewska Maria: Kiermasy na Warmii — jak powstały i jaki miały charakter. *Życie Olszt.* 1948 nr 138.

11. OŚWIATA I WYCHOWANIE

577. Antoniewicz Jerzy: Praca oświatowo-kulturalna w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1946 nr 7/8 s. 690 — 693.
578. Barycz Henryk: Pozgonne uniwersytetowi królewieckiemu. *Przegl. Hist. R.* 1: 1947 nr 3/4 s. 155 — 160.
[Rec.: Selle Götz, Geschichte der Albertus-Universität zu Königsberg in Preussen, Königsberg 1944 s. XI, 384].
579. Bernatowicz Stanisław: Ośrodek szkolenia rybaków słodkowodnych w Giżycku. *Przegl. Rybac.* 1948 nr 5 s. 197 — 199.
580. Bies: Akademia Administracyjna — pierwsza wyższa uczelnia w Olsztynie. Brak wykładowców — trudności lokalowe — zapał młodzieży. *Wad. Maz.* 1946 nr 3/39.
581. Bies: Młodzież akademicka na start. Rektor Hilarowicz w Olsztynie. *Wiad. Maz.* 1946 nr 26.
582. Bogdanowicz J[an]: Ośrodek dokształcania pediatrycznego w Morągu. *Służba Zdrowia* 1952 nr 48 s. 3.
583. Bohucki: Szkoła polska na Mazurach i Warmii. *Inst. Maz. w Olszt. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1946 nr 4 — 6 s. 1 — 15, nlb. 1.
584. Bolesławska Z.: Rozwój czytelnictwa w powiecie ełckim. *Życie Białost.* 1952 nr 121.

585. Boenigk Jan: Nasze Uniwersytety Ludowe na Mazurach. [W:] *Kal. Warm. i Mazur.* 1954 s. 198 — 202.
586. Budkowska Janina: Studium prawno-administracyjne w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1949 nr 1 s. 275 — 276; *Kom. Stacji Nauk. Inst. Zach. w Olsztynie Inst. Maz.* 1949 s. 86 — 87.
587. Dąbrowski Henryk: Przejawy życia kulturalnego i szkolnictwo. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 334 — 347.
588. Drozd-Paschalska M.: Szkoła i GOM [oświata, kółka traktorzystów w Olsztyńskim]. *Gł. Naucz.* 1953 nr 49 s. 5.
589. FZW.: Uniwersytet Ludowy w Starych Juchach w woj. białostockim [nieco historii]. *Życie Olszt. i Życie Białostockie* 1949 nr 149.
590. Grabowski Henryk: Oświata polska na Warmii i Mazurach w okresie 10-lecia Polski Ludowej. *Konferencja Pomorska* 1954 Warszawa, druk. 1956 s. 453 — 471.
591. Gębik Władysław: W dziesiątą rocznicę: 1) Otwarcia polskiego gimnazjum w Kwidzynie; 2) Martyrologia. *Życie Olszt.* 1947 nr 192.
592. Goliński Leszek: Z pamiętnika mazurskiego nauczyciela. *Tryb. Ludu* 1953 nr 31 s. 4.
593. Groth Otylia: Nasz cel jest jeden [szkoły i przedszkola na Warmii w okresie międzywojennym]. *Życie Olszt.* 1954 nr 287.
594. Grygier Tadeusz: Sprawa polska w Prusach Wschodnich w oświeceniu władz pruskich. *Przegl. Zach.* 1951 s. 543.
595. Grygier Tadeusz: Walka o język polski w szkołach na Warmii w XIX i XX w. *Konferencja Pomorska* 1954. Druk. 1956 s. 42 — 424.
596. Grygier Tadeusz: Z zagadnień ruchu polskiego na Warmii i Mazurach w latach 1920 — 1923. *Przegl. Hist.* 1954 t. 45 z. 4 s. 754 — 780.
597. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczesny: Jak rząd pruski dbał o oświatę ludu Warmii i Mazur. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 16 s. 2 — 4.
598. Kulczyński S.: Naukowa i społeczna rola szkolnictwa wyższego na Ziemiach Odzyskanych. *Przegl. Zach.* 1947 s. 1—11.
599. Lietz Zygmunt: Z dziejów polskiej szkoły. *Świat i My* 1955 nr 187 s. 2.
600. Mergel Władysław: Obecny stan szkolnictwa na Warmii i Mazurach. *Jantar* 1946 z. 2 s. 63 — 67.
601. Palamarczyk Marian: Przemówienie na inaugurację roku akademickiego 1947/48. Studium Prawno-Administracyjne w Olsztynie. *Inst. Maz. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1947 nr 12 (18).
602. Pap.: Liceum Krzemienieckie na Mazurach. Minister Wycech na wizytacji w Kętrzynie i Szczytnie. *Wiad. Maz.* 1946 nr 187.
603. P. B.: Serce budzące się z letargu. Zwiedzamy Uniwersytet Ludowy w Rudziskach pod Pasymiem. *Wiad. Maz.* 1946 nr 131.
604. [Piechocki Witold] W. P.: Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 52 (15 — 16 VIII).
605. Piotrowski G.: Sukcesy i kłopoty Uniwersytetu Ludowego w Mikołajkach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr. 29 s. 2.
606. Pollak M[ichał]: Wielki ośrodek kulturalno-oświatowy na Mazurach. *Pol. Zach.* 1947 nr 11 s. 1.
[O liceum w Szczytnie].

607. Ruczyński T[eofil]: 10 lat polskiej szkoły na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1955 nr 177.
608. Ruczyński Teofil: Oświata na Warmii i Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1952 nr 1 s. 8.
[Nazwiska nauczycieli autochtonów].
609. Ruczyński Teofil: Za polską szkołę. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 70 s. 7.
610. Stan[kiewicz St.]: Karolewski ośrodek naukowy. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 15 s. 4.
611. Stankiewicz S.: Szkolnictwo wyższe na Warmii i Mazurach. *Słowo Powszech.* 1953 nr 14.
612. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Polskie szkolnictwo i piśmiennictwo na Mazurach w Złotym Wieku. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 13 — 14.
613. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szkolnictwo polskie na Mazurach. *Głos Ziemi* 1945 nr 12 (16 XII) s. 3 — 4.
614. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Walka o mowę polską w szkolnictwie na Mazurach w XIX i początkach XX wieku. [W:] *Konferencja Pomorska* 1954. Druk. 1956 s. 379 — 401.
615. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z dziejów ziemi warmińsko-mazurskiej. *Chłopskie dziecko* 1948 nr 2 (5) s. 15.
[Z dziejów niedoli dziecka].
616. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z dziejów dziecka na ziemi warmińsko-mazurskiej. *Życie Olszt.* 1948 nr 146.
617. (zb): Tu — na Warmii i Mazurach. *Głos Olszt.* 1952 nr 108.
[Szkolnictwo niegdyś i dziś].

12. NAUKA

618. Antoniewicz Jerzy: Stan zachowania zbiorów prehistorycznych na Warmii, północnym Mazowszu i Dolnym Powiślu. *Z otchłani wieków* 1946 z. 11 — 12 s. 92 — 96.
619. Antoniewicz Jerzy: Instytut Mazurski. *Odra* 1948 nr 16.
[Materiały do historii etnografii].
620. Antoniewicz Jerzy: Praca kulturalno-naukowa w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1946 nr 7 — 8 s. 690.
621. A. B.: Wydawnictwa Instytutu Mazurskiego. *Arkona* 1946 nr 12 s. 24.
622. Bukowski Andrzej: Kronika życia naukowego na Pomorzu. *Jantar* 1946 z. 1 s. 67 — 73 (Olsztyn s. 72 — 73).
623. Flis Stanisław: Z życia naukowego w Olsztynie. *Pol. Tyg. Lekar.* 1951 nr 23/24 s. 126* — 127*.
624. Flis Stanisław: Z życia naukowego w Olsztynie. *Pol. Tyg. Lekar.* 1953 nr 9 s. 70* — 71*.
625. G. F.: Sesja naukowa Polskiego Tow. Historycznego. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 47 s. 5.
[Z okazji 600-lecia Olsztyna].
626. Górski Karol: Zagadnienia historiografii Pomorza Wschodniego i Prus. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 100.
[Streszczenie referatu].
[Dyskusja: Kaczmarczyk, Wdowiszewski Z., Wojtkowski A., s. 112].
627. Grygier Tadeusz: Archiwum Państwowe w Olsztynie. *Rocz. Dziej. Społ. i Gosp.* T. 13: 1951 s. 446 — 452.

628. Instytut Mazurski w Olsztynie w świetle dorobku w swojej rocznej działalności. *Wiad. Mazur.* 1946 nr 206.
629. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczesny: Odkrycie cennego dokumentu. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 2 s. 2.
630. Kondracki Jerzy: Stacja Naukowa Instytutu PAN w Mikołajkach. *Przegl. Geogr.* 1954 z. 2 s. 194 — 196.
631. Kozłowska Renata: Olsztyn (1945 — 1952) I Ruch naukowy. *Zapiski T. N. w Tor.* 1953 t. 19 z. 1 — 4 s. 387.
632. K. S.: Instytut Mazurski — Olsztyn. *Wiadom. Histor.* 1948 nr 4 s. 59.
633. Mikulski Tadeusz: Rękopisy fromborskie ocalone. *Życie Literac. R.* 3: 1953 nr 32 s. 3 — 11.
634. Na tropach starodruków. Język polski królował na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1953 nr 40 (26 IV).
635. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Śmietnik [Biblioteka Hosianum w Braniewie]. *Odra* 1946 nr 39 s. 1 — 3.
636. Olsztyński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego wkracza na tory poważnej pracy. *Życie Olszt.* 1948 nr 272.
637. [Oracki Tadeusz =] T. O.: W sprawie Stacji Naukowej PTH w Olsztynie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 40 s. 4.
[Głos dyskusyjny].
638. Petrykowska Cecylia: Historiografia powojenna o tzw. Prusach Wschodnich. *Wiad. Hist. R.* 2: 1949 nr 1 s. 31 — 45.
639. Pollak Michał: Instytut Zachodni. Powstanie i rozwój organizacyjny w ciągu dziesięciolecia od 1948 — 1953. *Przegl. Zach.* nr 3 — 4 s. 469 — 486.
[Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego — Instytut Mazurski].
640. Pietrzak-Pawłowska Irena: Placówki naukowe Olsztyna. *Przegl. Zach.* 1947 s. 652 — 654.
641. Reczyński Kazimierz: Biblioteka Kolegiacka w Dobrym Mieście. *Inst. Maz. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1947 nr 4 (10) s. 1 — 10.
642. Reczyński Kazimierz: Losy zbiorów wschodniopruskich, *Arkona* 1946 nr 2 s. 22.
643. Respond Stanisław: Nad rzeką Łyną. *Odra* 1948 nr 8 s. 1 — 2.
[Instytut Mazurski i jego działalność].
644. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Odnalezione dokumenty w Olsztynie. *Przegl. Zach. R.* 5: 1949 s. 131 — 132.
[Przywileje z XIV i XVI w. i in.].
645. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dwa białe kruki w księgozbiorze Stacji Naukowej Instytutu Zachodniego w Olsztynie. *Przegl. Zach. R.* 6: 1950 nr 9/10 s. 370 — 371.
646. (Tan. S.): Nad czym pracują w Olsztynie historycy i architekci. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 32.
647. T. K.: Instytut Mazurski w Olsztynie łączy się z Instytutem Zachodnim w Poznaniu. *Gł. Naucz.* 1948 nr 13 s. 204.
648. Wiksel Jerzy: Placówka naukowa na Mazurach [Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego w Olsztynie]. *Tyg. Powsz.* 1951 nr 36 s. 9.
649. Wojakiewicz Zbigniew: Na temat pracy olsztyńskiego oddziału Polskiego Tow. Historycznego. *Świat i My* 1953 nr 74.
650. Zieliński Ludwik: W 10-lecie biblioteki Instytutu Mazurskiego. *Życie Olszt.* 1955 nr 168.

651. Z życia Instytutu Zachodniego. *Przegl. Zach. R.* 4: 1948 s. 770 — 771.

[M. in. o otwarciu Stacji Naukowej I. Z. w Olsztynie 1948].

13. KULTURA

652. A. B.: Rola kulturalna Olsztyna. *Arkona* 1946 nr 12 s. 18.
653. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Kronika kulturalna mazursko-warmińska. *Odra* 1946 nr 32 s. 7.
654. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Kronika kulturalna warmińsko-mazurska. *Odra* 1946 nr 43.
655. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Pomnik Mikołaja Kopernika w Olsztynie. *Odra* 1946 nr 40 s. 7.
656. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Kronika kulturalna warmińsko-mazurska. *Odra* 1946 nr 47.
657. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Kronika kulturalna warmińsko-mazurska. Sprawy teatralne. Radiostacja olsztyńska. Towarzystwo teatru i muzyki ludowej w Lidzbarku. *Odra* 1947 nr 2.
658. Antoniewicz J[erzy]: Zapiski Olsztyńskie. *Odra* 1946 nr 43 s. 6.
659. Bolesławska Z.: Rozwój czytelnictwa w pow. elckim. *Życie Białost.* 1952 nr 121.
660. Bołsanowski Bolesław: Wojewódzki Dom Kultury w Olsztynie. *Świetlica* 1954 nr 10 s. 27 — 28.
661. Bukowski Andrzej: Straty kultury polskiej na Pomorzu. *Jantar R.* 4: 1946 z. 1 s. 42 — 49.
- Wymienieni działacze z Mazur i Warmii: Biedrawa Józef, Barcz Rajnhold, Bursche Juliusz, Jagielko-Jaegertal Jan, Jaroszyk Kazimierz, Kajka Michał, Nowakowski Stanisław, Osiński Bolesław, Osiński Wacław ks., Pieniężny Seweryn.
662. B. S.: Pierwszy pomnik na Ziemi Odzyskanej. *Arkona* 1946 nr 9 — 10 s. 23.
- [W sprawie pomnika Stefana Jaracza].
663. Dąbrowski Mirosław: Życie muzyczne [w Olsztynie]. *Arkona* 1946 nr 12 s. 22 — 23.
664. Dybowski J. T.: Olsztyńskie prapremiery polskich autorów współczesnych. *Mazury i Warmia* 1955 nr 7/8 s. 195 — 196.
665. Gębik Władysław: „Gody Wiosenne”. Wielkie widowisko regionalne [25 i 26 czerwca]. *Życie Olszt.* 1949 nr 140.
666. [Gębik Władysław] dr: Olsztyńskie Gody Wiosenne służą upowszechnieniu kultury. *Życie Olszt.* 1949 nr 156.
667. Goliński Leszek: Kraj tysiąca jezior i problemów [praca kulturalna na Warmii i Mazurach]. *Tryb. Ludu* 1954 nr 149.
668. (il): Barwne widowisko regionalne ugruntowało tradycję „Gódów Wiosennych”. *Życie Olszt.* 1949 nr 175.
669. J. G.: Drobnomieszczańskie piętno proniemieckie [Olsztyn]. *Wiad. Maz.* 1946 nr 260.
670. J. H.: Obrady aktywu kulturalnego w Olsztynie. *Przegl. Kultur.* 1953 nr 33 s. 5.
671. Martuszewski Edward: W świetlicach i bibliotekach Warmii i Mazur. *Wieś* 1953 nr 33 s. 4.
672. Mocydłarz Leon: O Grunwald kultury. *Pol. Zach.* 1947 nr 28.
673. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Laboratorium polskości. *Odra* 1946 nr 40 s. 4 — 5.

674. Oracki Tadeusz: Konfiskata dzieł Marii Konopnickiej na Mazurach w roku 1908. *Słowo na Warm. i Maz.* 1955 nr 30.
675. Oracki Tadeusz: Poczytność utworów Sienkiewicza na Warmii i Mazurach. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 26 s. 2.
676. Pietrzak-Pawłowska Irena: Promieniowanie kulturalne Olsztyna. *Przegl. Zach.* R. 2: 1946 s. 864 — 867.
677. Pietrzak-Pawłowska Irena: Szczyty i niziny kulturalne województwa olsztyńskiego. *Przegl. Zach.* 1947 nr 11/12.
678. Pietrzak-Pawłowska Irena: Życie muzyczne w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1948 s. 414 — 416.
679. Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Repolonizacja kulturalna na ziemi warmińsko-mazurskiej. *Przegl. Zach.* 1946 nr 7/8 s. 694 — 696.
680. Pollak M[ichał]: Wielki ośrodek kulturalno-oświatowy na Mazurach. *Polska Zach.* 1947 nr 11.
681. Praca kulturalna na Warmii i Mazurach. *Wieś* 1953 nr 36 s. 8.
682. R.: Olsztyn. Z teatru. *Arkona* 1946 nr 8 s. 20.
683. Reczyński Kazimierz: Kultura idzie na wieś. Awans rebelianckich Bredynek. *Życie Olszt.* 1955 nr 79.
684. Reczyński Kazimierz: Olsztyn (w rubryce: Kronika). *Arkona* 1946 nr 4 s. 20.
[Opis działalności teatru im. Stefana Jaracza od początku jego istnienia].
685. Reczyński Kazimierz: Olsztyn. Życie kulturalne w Okręgu Mazurskim. *Arkona* 1946 nr 3 s. 20.
686. Ruczyński Teofil: O czystość naszego miasta [Olsztyna]. *Wiadomości sprzed 100 lat. Życie Olszt.* 1955 nr 108.
687. Ruczyński Teofil: Prawo miejskie Olsztyna z r. 1568: „Żebracy bez odznaki jałmużny nie otrzymują”. *Życie Olszt.* 1955 nr 84.
688. Stelmachowska Bożena: Polska kultura ludowa czynnikiem zespalałym Ziemię Odzyskaną. *Przegl. Zach.* 1946 s. 979 — 990.
689. Spandowski A.: Anegdoty i wspominki olsztyńskie. *Pol. Zach.* 1948 nr 34 — 35.
690. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Książka polska na Mazurach. *Głos Olszt.* 1952 nr 113 (13 V).
691. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Polska książka w życiu Mazura. *Wiad. Maz.* 1946 nr 102.
692. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Umiłowanie mowy polskiej i książki polskiej na Mazurach. *Straż. Ewang.* 1952 nr 1.
693. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ze spuścizny po Michale Kajce. *Życie Olszt.* 1948 nr 170 s. 8.
694. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Przywiązanie Mazurów do mowy ojczystej uratowało polskość tej ziemi. Książka i gazeta polska na Warmii i Mazurach. *Trybuna Ludu* 1949 nr 122 (6 V).
695. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Widowiska teatralne na Mazurach i Warmii. *Mazury i Warmia* 1955 nr 7/8 s. 194 — 195.
696. Święcicki Henryk: Aby nie szerniał blask. [Trudności kulturalne województwa olsztyńskiego]. *Świat i My* 1954 nr 123 s. 1.

697. W a k a r Andrzej: Kultura Warmii i Mazur w czasach Odrodzenia. *Kal. Maz. i War.* 1955 s. 113 — 122.
698. Zieliński L[udwik]: W trosce o skarby kultury narodowej. Nowe życie w starych murach [Lidzbarka]. *Życie Olszt.* 1954 nr 186.

14. ZAGADNIENIA KULTURY ARTYSTYCZNEJ

699. (an): W pracowniach naszych plastyków [Olsztyn]. *Świat i My* 1953 nr 86 s. 3.
700. AW.: O niektórych sprawach naszych plastyków [placówka ZPAP Olsztyn]. *Świat i My* 1953 nr 83 s. 3.
701. Brwiliński Z.: Województwo olsztyńskie, prace konserwatorskie. *Ochr. Zabyt.* 1953 nr 1 s. 64 — 67.
702. Dadlez Julian: Trochę o plastyce olsztyńskiej. *Maz. i War.* 1955 nr 2 — 3 s. 65 — 66.
703. Dadlez Julian: Zapraszamy do naszych pracowni. *Świat i My* 1955 nr 142.
704. Dąbrowski Karol: Konserwacja polichromii w Morągu. *Ochr. Zabyt.* 1951 nr 112 s. 65 — 77.
- Polemika w sprawie konserwacji malowideł ściennych. Odpowiada Jędrzejewska Hanna. *Tamże* 1952 nr 1 s. 55 — 56.
705. Gębik Władysław: Problemy muzyczne naszego regionu. *Maz. i War.* 1955 s. 146 — 147.
706. Kaczkowska Alicja: Epitafium Mikołaja Kopernika [portret z epitafium]. *Ochr. Zabyt.* 1953 nr 1 s. 55 — 56.
707. Korolkiewicz M.: Droga nie prosta [wystawa plastyki olsztyńskiej]. *Świat i My* 1954 nr 138.
708. Korolkiewicz Maria: Wystawa prac Hieronima Skurpskiego. *Świat i My* 1955 nr 160.
709. (Kr.): Pomniki polskości [architektoniczne zabytki Warmii i Mazur]. *Świat i My* 1954 nr 113 s. 3.
710. Michałski Ryszard: Dwa spotkania we Fromborku. *Dziś i Jutro* 1952 nr 39 s. 11.
- [Reportaż o zabytkach].
711. Morełowski Marian: Udział Polski w rozwoju sztuk pięknych na Pomorzu i w Prusach Wschodnich. *Instytut Balt. R.* 1945 *Komunikat* nr 10 s. 1 — 4.
712. Oszczakiewicz Henryk: W odpowiedzi na recenzję M. Korolkiewicz. *Świat i My* 1955 nr 142.
713. Rewski Zbigniew: Jak to Hohenzollern zamawiał w Warszawie obrazy u malarza z Olsztyna [biskup warmiński Hohenzollern i art. mal. Blank]. *Życie Olszt.* 1948 nr 248.
714. Rewski Zbigniew: Zeszłoroczne roboty konserwatorskie dobiegają końca w województwie olsztyńskim. *Życie Olszt.* 1949 nr 7.
715. Rewski Zbigniew: Polskość Mazur i Warmii w zabytkach przeszłości. Co mówi nam konserwator państwowy. *Życie Olszt.* 1948 nr 137.
716. R. K.: W alchemicznej pracowni architektury nowego Olsztyna. *Świat i My* 1953 nr 7.
717. Skalski Sergiusz: Trzeba znać nasze warunki pracy. *Świat i My* 1955 nr 142.
718. Skurpski Hieronim: O sztuce kościelnej na Mazurach. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 9 — 10.

719. Skurpski Hieronim: Tę książkę trzeba przeczytać. Prawda o sztuce mazurskiej obala fałszywe niemieckie. *Życie Olszt.* 1948 nr 30.
[W związku z książką Mariana Morelowskiego: Abstrakcjonizm i naturalizm w sztuce].
720. Skurpski Hieronim: Wystawa plastyków amatorów [w Olsztynie]. *Świat i My* 1954 nr 136 s. 1 — 3.
721. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Pod znakiem śpiewnika. *Odra* 1948 nr 22.
722. Świechowska Aleksandra, Świechowski Zygmunt: Nieznane zabytki rzeźby gotyckiej na Warmii i Pomorzu Gdańskim. *Biul. Hist. Sztuki* R. 13: 1951 nr 1 s. 95 — 108.
723. Świechowski Zygmunt: Attyki gotyckie na Warmii. *Biul. Hist. Sztuki* 1951 nr 1 — 4 s. 310 — 315.
724. Świechowski Zygmunt: Historia sztuki, Region Mazur-[W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 t. 2 s. 204 — 227.
725. Świechowski Zygmunt: Historia sztuki, Region Warmia [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 t. 2 s. 64 — 105.
726. Świerkosz Alfred: Warmia. *Arkona* 1945 nr 1/2 s. 15.
727. Vetulani Cecylia: O olsztyńskiej plastyce. *Świat i My* 1955 nr 142.
728. Zembatówna Maria: Z twórczości graficznej dziesięciolecia w zbiorach Biblioteki Zakładu im. Ossolińskich. Ze skarbca kultury. *Biul. Inform. Zakładu im. Ossolińskich*, Biblioteki Polskiej Akademii Nauk, 1955 z. 1 (7) s. 290 — 321.
(Na str. 310 — 311 krótki życiorys Hieronima Skurpskiego i wykaz jego prac graficznych, znajdujących się w tekach Ossolineum).
729. Zientara-Malewska Maria: Katedra Olsztyńska, *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 1 (3), 2 (4), 3 (5).
730. Zientara-Malewska Maria: Pamiątki polskie na Warmii [dzieła sztuki]. *Dziś i Jutro* 1954 nr 7 s. 3.
Polem.: Szadurski Wacław w sprawie Świętoliłki. *Tamże* nr 9 s. 7.

15. ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

- 731 Bh.: Bogactwa jezior Ziemi Mazurskiej. *Życie Białost.* 1948 nr 189.
732. Bolesławska Z.: Dni Lasu w Białostocczyźnie Cenna inicjatywa PRZZ w Elku. *Życie Białost.* 1953 nr 71.
733. Bolesławska Z.: Rozwija się hodowla PGR — Elk. *Życie Białost.* 1953 s. 146.
734. Bolesławska Z.: Surowiec dla cukrowni Kętrzyn. *Życie Białost.* 1952 nr 285.
735. Bolesławska Z.: Wielka rodzina przodujących zakładów pracy wzrosła o fabrykę sklejek w Elku. *Życie Białost.* 1955 nr 327.
736. Bolesławska Z.: Wykorzystajmy wszystkie możliwości. Kopalnia paliwa pod Elkiem (torf). *Życie Białost.* 1952 nr 181.
737. Bolesławski H.: Prace melioracyjne w powiatach mazurskich. *Życie Białost.* 1951 nr 151.
738. Brincken Władysław: Rolnictwo i handel Prus Wschodnich wobec traktatu 1894 r. *Przegl. Zach.* 1949 s. 69 — 76; *Kom. Inst. Zach. (Inst. Maz.)* 1949 s. 69 — 76.

739. Flis St[anisław]: Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Szpitala PKP w Olsztynie. *Lekarz Kolejowy* 1947 nr 1 — 2 s. 103 — 108.
740. Górski Karol: W sprawie Mierzei Wiślanej. *Tyg. Wybrzeża* 1948 nr 46 s. 5.
741. Gumowski Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu 1952 T. 17 z. 3 — 4 s. 7 — 68.
742. H. b.: Kłopoty gminy Kalinowo. *Życie Białost.* 1950 nr 41.
743. h. p.: W poszukiwaniu olsztyńskiego złota. *Życie Olszt.* 1955 nr 272.
744. [Jankowski Franciszek =] Zapołski Szczesny: Poczta w Ostródzie w dawnych czasach. *Pol. Zach.* 1949 nr 45.
[Wiek XIV — XIX].
745. Januszko Zbigniew: Handel i spółdzielczość. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 326 — 333.
746. Januszko Zbigniew: Przeobrażenia i osiągnięcia gospodarczo-społeczne województwa olsztyńskiego. *Przegl. Zach.* 1954 9/10 s. 109 — 133.
747. Karczewski Zdzisław: Obecne położenie rolnictwa w woj. olsztyńskim. *Jantar* 1946 z. 1 s. 50 — 53.
[Dane z lat 1932 — 1936, 1946].
748. Klonowski A[lfons]: Gdy pod Piszem wytapiano żelazo. *Świat i My* 1954 nr 108 s. 5.
[Dzieje huty w Wądołku na Mazurach].
749. Komisja Gospodarcza Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wytyczne planu odbudowy i przebudowy gospodarczej województwa olsztyńskiego. *Inst. Maz. Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1947 nr 6 (12) s. 1 — 20.
750. Kwiatkowski Roman: Wielkie i małe kłopoty wsi mazurskiej. *Rzeczposp.* 1946 s. 164.
751. Lewandowski J.: Sprawa przekazywania mienia rolniczego na Ziemiach Odzyskanych. *Pol. Zach.* 1948 nr 1.
752. Lewiński Józef: Użytkowanie ziemi. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 292 — 313.
753. Lewiński Józef: Zniszczenia wojenne. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 266 — 269.
754. Margal Mariusz: Kraj, który woła o pomoc. *Kuźnica* 1946 nr 27 s. 6 — 7.
[O Warmii i Mazurach].
755. Mączak Ant.: Rola kontaktów z zagranicą w dziejach sukienictwa polskiego XVI i pierwszej połowy XVII wieku. *Przegl. Hist.* 1952 T. 43 z. 2 s. 248 — 272.
756. Milewski Zygmunt: Srebrna ławica bez cudzysłowa. Z „babą” na „szczupce” i sielawy. *Życie Olszt.* 1955 nr 78.
757. Moroz Stanisław: Przemiany olsztyńskiej wsi. Sukcesy przyjdą teraz łatwiej. *Życie Olszt.* 1954 nr 180.
758. Moroz Stanisław: Troska o jednostkę — troska o kraj. Współgospodarze. *Życie Olszt.* 1954 nr 179.
759. Moszyński Władysław: Bogactwa naturalne ziemi warmińsko-mazurskiej. [W:] *Kal. Mazur i Warmii* 1955 s. 175 — 179.
760. Muszyński Adam: Niedorozwój gospodarczy b. Prus Wschodnich pod rządami niemieckimi. *Jantar* 1947 z. 2 s. 107 — 121.

761. Nieroda Józef: Sprawa osuszenia Zalewu Wiślanego. *Jantar* R. 7: 1949 s. 206 — 215.
[Zawiera także historię tego zagadnienia].
762. Obrowska A.: Piaski jeszcze jedna rezerwa [osady rybackiej na Mierzei Wiślanej]. *Rybak i Przetw.* 1951 nr 3 s. 15.
763. Pietrzak-Pawłowska Irena: Położenie ekonomiczne na Mazurach w świetle relacji G. Gizewiusza (r. 1843). *Przegl. Zach.* 1950 s. 259 — 263; *Kom. Inst. Zach.* (Inst. Maz.) 1950 s. 43 — 47.
764. Smolka August: Poczta w Ostródzie w dawnych czasach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 17.
765. Stefanowicz Jan: Przemysł i spółdzielczość pracy. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 314 — 325.
766. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogactwa mineralne ziemi mazursko-warmińskiej. 1. Bursztyn i węgiel brunatny. *Ziemia* 1950 nr 7/8 s. 131 — 136; 2. Ruda żelazna, torf i wapień. *Ziemia* 1950 nr 10/11 s. 198 — 203.
767. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogactwa naturalne Węgorzewa dawnymi czasy. *Życie Olszt.* dn. 25 i 26 XI nr 325 i 326.
768. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bursztyn — złoto północy na Mazurach i Warmii. *Życie Olszt.* 18 IV 1948.
769. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Bernatowicz Zofia: Ofiarna praca Szpitala Kolejowego w Olsztynie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 12 s. 4.
770. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dawny przemysł ceramiczny na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 25 IV 1948.
771. Trzy powiaty na Mazurach. *Życie Białost.* 1948 nr 74.
[Rolnictwo].
772. [Trzysta] 300 gospodarstw w pow. mazurskich czeka na nowych mieszkańców-osiedleńców. *Życie Białost.* 1953 nr 97.
773. Wilamowski Bohdan: Tylko gromadą pokonamy biedę. *Głos Ziemi*, Olsztyn R. 3: 1948 nr 1 (16) s. 1 — 2.
774. Wilamowski-Korolewicz Bohdan: Wytyczne długofalowego planu odbudowy i przebudowy gospodarczej województwa olsztyńskiego. *Inst. Maz., Kom. Dz. Inf. Nauk.* 1947 nr 3 (9) s. 1 — 11.
775. Wiesiołowski Bronisław: Odbudowa administracji. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 T. 2 s. 270 — 272.
776. Wiesiołowski Bronisław: Stosunki ludnościowe. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953, T. 2 s. 273 — 282.
777. Wołowski Jacek: Na mazurskim szlaku. *Życie Białost.* 1950 nr 345.
[Gospodarstwa społ.].
778. Ziarno Jan: Rozwój gospodarki rolnej w województwie olsztyńskim. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 32 s. 1.
779. [Zieliński Ludwik] L. Z.: Zawód dopiero doceniony. Oficerowie rolnictwa. [Absolwenci WSR — Kortowo]. *Życie Olszt.* 1954 nr 182.
780. Zins Henryk: Położenie ludności chłopskiej na Warmii w I połowie XVI w. *Kwart. Hist.* 1955 nr 4 — 5 s. 56 — 79.
781. Zubelewicz Aleksander: Odbudowa komunikacji. [W:] *Warmia i Mazury* T. 2 s. 283 — 291.

16. ZAGADNIENIA NARODOWOŚCIOWE, WALKI WYZWOLEŃCZE

782. Czajkowski Zbigniew: U progu poznania spraw ludzkich. *Dziś i Jutro* 1954 nr 7 s. 2.
[Krzewienie polskości na Warmii i Mazurach].
783. Dudzińska Z[ofia]: Pieśni pracy i walki ludu Warmii i Mazur. *Świat i My* 1953 nr 53 s. 4.
784. Gaj Jerzy: Walcząca poezja. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 3 s. 6; nr 4 s. 6.
785. Grygier Tadeusz: Z zagadnień ruchu polskiego na Warmii i Mazurach w latach 1920 — 1923. *Przegl. Hist.* 1954 T. 45 z. 4 s. 764 — 780.
786. Jagiełło Gustaw: Pierwsza organizacja Partii Komunistycznej w Elku. [*Świat i Ludzie*. Tygodniowy dodatek do *Gaz. Białost.*] 1952 nr 26 s. 1.
787. [Janowski Jan] J. J.: Jak Niemcy walczyli z Warmiakami i Mazurami. *Wiad. Maz.* 1946 nr 236.
788. Kwiatkowski Antoni: Mazurzy tęsknili do Polski. *Pol. Zach.* 1947 nr 33.
789. Kozłowski Wacław: Hitlerowskie zamiary przesiedlenia Mazurów. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 2 s. 2.
[Hitlerowcy wiedzieli o nastrojach propolskich Mazurów].
790. Legus: Lud Mazur tę ziemię Polsce ofiarował. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 2 s. 1.
791. Leyk-Różyński Fryderyk Mirosław: Wspomnienia o walce narodowościowej na Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 49.
792. Matejczyk H.: W walce o polskość Mazurów. *Świat i Ludzie* 1954 nr 7.
[Stawia Baczkę w rzędzie bojowników o polskość i wykazuje, że niemczyzna na ziemiach mazurskich była elementem napływowym].
793. Miecznikowski Stanisław: Składamy hołd ludności Warmii i Mazur za upartą walkę o wielkość Polski. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 36.
794. Murawa Feliks: Jesteśmy dziećmi jednej krwi. Polskość Mazurów i Warmiaków w świetle dokumentów niemieckich. *Głos Ziemi R.* 3; 1948 nr 3 (17) s. 1 — 2.
795. [Murawa Feliks =] Smaga Wojciech: Smutek grasuje na Mazurach. *Głos Ziemi* 1945 nr 13 s. 2.
[Mazurzy i Warmiacy ofiarami Wańkowiczowego „Smętka”].
796. Pieniężna Wanda: Twardy bój o polskość. Z dziejów prasy polskiej w b. Prusach Wschodnich. *Głos Ziemi* 1945 nr 10 dn. 18 XI.
797. Ruczyński Teofil: Niepokonana siła polskości. Co pisał w 1943 roku Obersturmbannführer Brueckner. Przyczynek do historii Warmii i Mazur. *Świat i My* 1954 nr 101 [102], 103 s. 3.
798. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bojownicy mazurscy. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 3 — 5.
799. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dokumenty polskości wsi mazurskich pod Nidzicą. *Życie Olszt.* 1948 nr 178.
800. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Przywiązanie Mazurów do mowy ojczystej uratowało polskość tej ziemi. Książka, gazeta polska na Warmii i Mazurach. *Trybuna Ludu* 1949 nr 122, 6 V.

801. Sukertowa - Biedrawina Emilia: Udział Mazur w powstaniu 1863 r. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 5.
802. Wilamowski Bohdan: Ludowcy Mazurzy bojownikami o polskość. *Głos Ziemi R.* 3: 1948 nr 2 (16) s. 3.
803. Wojtkowski Andrzej: Walka o polskość na Warmii i Mazurach. *Dziś i Jutro* 1954 nr 7 s. 3 — 7.
804. Żywa polskość Warmii i Mazur. Z kongresu autochtonów w Olsztynie. *Pol. Zach.* nr 45/46.
805. Żurawska Zofia: Lud Warmii był twardy i nieustępliwy. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 4 s. 7.

17. PRZYCZYNKI DO DZIEJÓW MIEJSCOWOŚCI

806. (an): Kartki z przeszłości Olsztyna. *Świat i My* 1953 nr 85 s. 3.
807. Borowski A.: W 600-lecie Olsztyna. *Sł. na Warmii i Maz.* 1953 nr 46 dn. 21/22 XI.
808. Browiński Cz.: Z dziejów zamku w Reszlu. *Wiad. Maz.* 1946 nr 264.
809. C. B.: Giżycko — „serce Mazurów”. Szkic do kroniki miasta. *Wiad. Maz.* 1947 nr 44.
810. Chomin Michał: Braniewo, najstarsze miasto Warmii. *Świat i My* 1954 nr 119.
811. Chomin Michał: Godło Olsztyna [artykuł dyskusyjny]. *Życie Olszt.* 1948 nr 5.
812. Chomin Michał: Ile lat ma Olsztyn? *Życie Olszt.* 1950 nr 239.
814. Chomin Michał: Reszel. *Świat i My* 1954 nr 1, 2.
815. Chomin Michał: Stary Olsztyn na marginesie 600-lecia miasta. *Życie Olszt.* 1948 nr 53.
816. Chomin Michał: 1353 — 1953 [600-lecie Olsztyna]. *Świat i My* 1953 nr 88.
817. Chyliński Tadeusz: Lidzbark Warmiński. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 12 s. 7.
818. Dadas Władysław: Nowe miasto Barczewo. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 15.
819. Dadas Władysław: Nowe miasto Barczewo. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 19 (72).
820. Dużyk Józef: Trzy dni na Warmii. *Dziś i Jutro* 1952 nr 47 s. 10.
[Reportaż z Olsztyna, Lidzbarka i Dobrego Miasta].
821. Fedorowicz A.: Gołdap — ziemia zakazana. *Życie Radomskie* 1947 nr 25.
822. [Flis Stanisław =] St. F.: Kościół w Brunswaldzie — zabytek polskości na Warmii. *Życie Olszt.* 1947 nr 171.
823. Frombork, miasto Kopernika. *Radio i Świat* 1953 nr 25.
824. Gietrzwałd, wieś rodzinna Andrzeja Samulowskiego, symbol pracy, walki i zwycięstwa. *Życie Olszt.* 1948 nr 104.
825. Grabiańska Marta: Olsztyn w kampanii napoleońskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 25.
826. (il): Zapomniane tradycje warmińskiego Gietrzwałdu. *Życie Olszt.* 1947 nr 120.
827. Jagucki A[lfred] ks.: Obrazy przeszłości [Sorkwity, Gieląd]. *Kal. Ewang.* 1952 s. 142 — 150.
828. [Janowski Franciszek =] Zapołski Szczesny: Herb miasta Morąga. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 23 s. 4.

829. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczęsny: Kościół polski w Zalewie. *Pol. Zach.* 1947 nr 46 s. 4.
830. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczęsny: Morąg był osadą polską. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 44 s. 4.
831. [Jankowski Franciszek =] Zapolski Szczęsny: Święta Lipka. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 37 s. 7.
832. Jarochowska Maria: O Warmio, o Warmio. *Odrodzenie* 1946 nr 34, 25 VIII.
833. K. Marian: Pasłęka na Wyżynie Warmińskiej. *Pol. Zach.* 1947 nr 3.
834. Martuszeowski Edward: Rocznicowe rozważania [historia Ostródy]. *Świat i My* 1954 nr 131 s. 3.
835. Kornowski Zygmunt: Jeszcze o herbie Morąga. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 31 s. 4.
836. Koźniewski Kazimierz: Święta Lipka (reportaż). *Tyg. Powsz.* 1947 nr 33 s. 8.
837. Labuda Gerard: Grunwaldzkie refleksje. *Pol. Zach.* 1947 nr 28.
838. Lengowski Michał: Wspomnienia [Stara Kaletka]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 33.
839. Maćkowiak Wancencjusz ks.: Turowo, zapomniany ośrodek polskości. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 20, 21, 22.
840. Martyniak Alojzy: Ketrzyn — miasto przyszłości na Mazurach. *Pol. Zach.* 1947 nr 18.
841. Miączyński Jan Antoni: Frombork. *Odra* 1948 nr 36 s. 1 — 2 in.
842. „Morąg” czy „Morync”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 33.
843. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Gietrzwałd zwycięski. *Odra* 1946 nr 44 s. 3 — 5.
844. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Spotkanie ze Szczytnem. *Odra* 1946 nr 37.
845. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Ziemia odnalezionych przeznaczeń. Żywe kamienie. [Olsztyn i Lidzbark]. *Odra* 1948 nr 2.
846. Piechocki Witold E.: Dzieje zamku w Olsztynie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 11, 12.
847. Piechocki Witold E. [ugeniusz]: Z przeszłości Fromborka. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 13 (8 — 9 V).
848. Pieńkowski St.: W Mikołajkach na Mazurach. *Pol. Zach.* 1948 nr 1.
849. [Pieńkowski Stanisław =] St. P.: W leśnej kryjówce Hitlera. *Dzien. Pol.* 1946 nr 162.
850. Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Olsztyn i prowincja. *Przegl. Zach.* 1946 nr 5 s. 470 — 472.
851. Putrament Jerzy: Ruciany i Węgorzewo. *Odrodzenie* 1948 nr 37 s. 3 — 8.
852. Rogacki Roman: Ich dom [Bartoszyce]. *Kal. Maz. i Warm.* 1955 s. 211 — 215.
853. Ruczyński Kazimierz: [Dziesięć] 10 lat w Skajbotach wspólnie do wspólnego celu. *Życie Olszt.* 1954 nr 193.
854. Ruczyński T[eo]fil: Miasto nad Jeziorakiem [Iława]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 28.

855. Skurpski Hieronim: Na polach Grunwaldu (opis muzeum wiejskiego w Olsztynku). *Odra* 1948 nr 27.
856. Stankiewicz S., Działo się to w Bredynku. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 15 s. 4.
857. Stankiewicz St.: W Wielbarku. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 20.
858. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dla Galin zmieniły się czasy, a w pałacu zmienili się ludzie. *Życie Olszt.* 1948 (12 IX) nr 252.
859. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dlaczego herb Ostródy zmieniono w 1945 roku? *Życie Olszt.* 1948 nr 15 (15 I).
860. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dziwne dzieje Giżycka. Długi szereg historycznych nieporozumień ukoronowała nazwa starych Łuczan. *Życie Olszt.* 1948 nr 155, 156.
861. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Herby miast Ziemi Mazursko-Warmińskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 29 — 31.
862. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jeszcze w sprawie „Starego Mrągowa”. *Życie Olszt.* 1948 13 XI.
863. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak odnalazłam mogiłę Gizewiusza [w Ostródzie]. *Życie Olszt.* 1948 nr 128.
864. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Kamień nad Łyną (Olsztyn). *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 48.
865. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Miasto dziecka — Bartoszyce. *Życie Olszt.* 1947 nr 137, 138.
866. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mikołajki ongi i dziś. *Stażn. Ewang.* 1950 nr 6 s. 810.
867. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Mikołajki to bajki”. *Życie Olszt.* 1948 nr 355.
868. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Nidzickie rozmyślenia (nieco historii i wspomnień). *Życie Olszt.* 1948 r 160 (12 VI).
869. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na mogile Gizewiusza (w Ostródzie). *Strażn. Ewang.* 1954 nr 12 s. 178 — 180.
870. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Olsztynek dawnymi czasy. *Życie Olszt.* 1948 nr 124.
871. Sukertowa-Biedrawina Emilia: „Orzysz miasto” i jego dzieje. *Życie Olszt.* 1948 nr 359.
872. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Pamiątki ostródzkie (z przeszłości miasta nad Drwęcą). *Życie Olszt.* 1948 nr 197.
873. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Polskie Mrągowo. *Życie Olszt.* 1948, 5 XI.
874. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Refleksje szczycieńskie. *Życie Olszt.* 1948 nr 135.
875. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Rola Działdowa w okresie międzywojennym. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 20 s. 299, 300.
876. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Starożytności bartoszyckie. *Życie Olszt.* 1948, 10 IV.
877. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Starożytności Dąbrówna. *Życie Olszt.* 1948, 20 XII.
878. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Starożytności Kętrzyńska. *Życie Olszt.* 1948 nr 30.
879. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szczytno i jego dzieje. *Ziemia* 1949 nr 9 s. 165 — 169.

880. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szczytno (miasto i powiat), jego dzieje i ludzie. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 6 s. 81 — 84.
881. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Tradycje Sępopola. Mogiła uczestnika powstania listopadowego. *Życie Olszt.* 1948 nr 276.
882. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Tragiczne dzieje pięknych Sorkwit opowiadają stare kroniki. *Życie Olszt.* 1948 nr 314.
883. Sukertowa-Biedrawina Emilia: U kolebki Gizewiusza. *Życie Olszt.* 1948 nr 130.
[Dzieje Pisz].
884. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z dziejów Mrągowa. 550-cio czy 600-lecie? *Życie Olszt.* 1948 14 — 15 — 16 III.
885. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z kroniki wsi Nakomiady [o Janie Hoverbecku, który pomógł pojmać pułk. Kalksteina]. *Życie Olszt.* 1948 nr 258.
886. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z przeszłości Pisz. *Życie Olszt.* 1948 nr 132.
887. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z przeszłości Węgorzewa. *Życie Olszt.* 1948, 22 XI.
888. Szczygieł Bolesław: Lidzbark, dawna stolica biskupów warmińskich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 16, 17.
889. Szczygieł Bolesław: Olsztyn — Stare Miasto, dawniej i w przyszłości. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 17 s. 7.
890. Szczygieł Bolesław: Szombark. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 2 s. 8.
891. Szczygieł Bolesław: Reszel i Ś-ta Lipka. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 24.
892. T. G.: Trzy miasta warmińskie [Lidzbark, Olsztyn, Frombork]. *Turysta* 1954 nr specjalny, s. 14.
893. Wietrzykowski A.: Frombork. *Dzien. Bałt.* 1953, 22 II.
894. Wietrzykowski A.: Frombork — miasto w którym żył Kopernik, gromadzi pamiątki po wielkim odkrywcy. *Kur. Codz.* 1950, 9 VII.
895. Ziemia Stanisław: [Frombork] Miasto Kopernika czyli fromborskie refleksje. *Dzien. Liter.* 1949 nr 43.
896. Z. M.: Jeszcze coś niecoś o Pasłęku. *Wiad. Maz.* 1946 nr 141.
897. Zientara-Malewska Maria: Gietrzwałd — warmińska Częstochowa. *Życie Olszt.* 1948 nr 97.
898. Zientara-Malewska Maria: Sząbruk, wieś warmińska, *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 22/24.

18. PRZYCZYNKI DO ŻYCIORYSÓW UCZONYCH I ZASŁUŻONYCH

899. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Budzicielka duszy mazurejskiej. *Odra* 1947 nr 12.
Emilia Sukertowa-Biedrawina.
900. Antoniewicz Jerzy: Gustaw Gizewiusz-Giżycki, polski zbieracz starożytności z okolic Ostródy z zakresu Wiosny Ludów. *Sprawozd. PMA* [Państw. Muz. Archeologicznego] 1953 z. 1 — 2.

901. Antoniewicz Jerzy: Józef Naroński, polski inwentaryzator grodziszcz w XVII wieku w Prusach. *Wiad. Archeolog.* T. 17: 1950/51 z. 1 s. 1 — 24.
902. Bartkowiak Edward: Pierwszy badacz Kaszubszczyzny [Krzysztof Celestyn Mrongowiusz]. *Głos Koszaliński* 1953 nr 93 s. 2.
903. Barycz Henryk: Wojciecha Kętrzyńskiego starania o katedrę uniwersytecką w Krakowie. *Przegl. Hist.* T. 37 nr 1948 s. 322 — 342.
904. Bieńkowski Wiesław: Zagadnienie kultury ludowej w piśmiennictwie polskim w latach 1800 — 1914. *Sprawoz. z czyn. i pos. Pol. Akad. Umiejętn.* T. 53: 1952 [druk] 1954 s. 435 — 436.
 Uwzględniono m.in. twórczość Mrongowiusza.
905. B. J.: Gustaw Gizewiusz-Giżycki. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 10 s. 7.
906. Boenigk Jan: Jerzy Lanc — Zielony Chłopak. *Pol. Zach.* 1946 nr 46/47.
907. Boenigk Jan: O Przyjacielu. *Maz. i Warm.* 1955 nr 7 — 8 s. 177 — 182.
 Wspomnienia o Jerzym Lancu.
908. Borowski A.: Hieronim Skurpski. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 18 s. 3; nr 20 s. 3.
909. Borowski A.: Sembrzycki — redaktor „Mazura”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 s. 3. *m. 36*
910. Brandys Marian: Grób [M. Kajki] i sprawy żywe. *Przegl. Kult.* 1953 nr 1 s. 2.
911. Brocki Zygmunt: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz, pierwszy badacz Kaszubszczyzny. *Problemy* 1951 s. 566 — 569.
912. Brocki Zygmunt: „Sam wśród obcego języka” [Krzysztof Celestyn Mrongowiusz]. *Rejsy* 1950 nr 28 s. 3.
913. Brzeg K.: Manuskrypt Mrongowiusza. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 38 s. 3.
914. Bukowski Andrzej: Gąsiorowski Antoni Alojzy. *Pol. Sł. Biogr. PAU* [Polskiej Akademii Umiejętności] 1949 T. VII/4 s. 34.
915. Bukowski Andrzej: Straty kultury polskiej na Pomorzu. *Jantar* 1946 z. 1 s. 42 — 49.
 M.in. krótkie życiorysy: R. Barcza, J. Biedrawy, J. Jagielki-Jaegertala, K. Jaroszyka, M. Kajki, E. Kościńskiego, L. Łydky, B. Osińskiego, W. Osińskiego, S. Pieniężnego i in.
916. Chojnacki Władysław: Działalność Marcina Giersza w świetle jego kórnickich „Tek”. *Pam. Bibl. Kórn.* z. 5: 1955 s. 102 — 135.
 Germanizator Mazur z okresu przed r. 1848.
917. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Gustaw Gizewiusz — zbieracz pieśni ludowych. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 37 s. 4.
918. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Jan Jenczio, mazurski chłop bibliofil i społecznik. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 18 s. 2.
919. Chojnacki Władysław: Jan Liszewski, założyciel „Gazety Olsztyńskiej”. *Przegl. Zach.* 1948 nr 11 s. 543 — 547.

920. Chojnacki Władysław: Jan Karol Sembrzycki, redaktor „Mazura” (1883—1885). *Instytut. Mazur. Kom. Działu Inf. Nauk.* 1948 nr 2 <20> s. 25—46.
 921. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Jerzy Olech (1757—1820). *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 36 s. 4.
 922. [Chojnacki Władysław =] Jadwiga Cybulska: O Marcinie Gierszu. Poeci ludowi na Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 41, 43, 51.
 923. Chojnacki Władysław: Polak z Giżycka [Wojciech Kętrzyński]. *Odra* 1947 nr 37 s. 1—2.
 924. (dr): Przez Kętrzyn do Pisz z Zientara-Malewską. *Życie Olszt.* 27 XI 1948.
 925. Dudzińska Zofia: Franciszek Barcz — bojownik prawie zapomniany. *Świat i My* 1955 nr 140.
 926. Dudzińska Zofia: Michałowi Kajce w hołdzie. *Świat i My* 1952 nr 48 s. 3.
 927. Dudzińska Z[ofia]: Nie tylko o Kajce... *Świat i My* 1954 nr 138 s. 1.
 928. Dudzińska Zofia: Takim jest [Michał Kajka] w oczach Anny Rafalczyk. *Świat i My* 1952 nr 40 s. 3.
 929. Dziś składamy hołd pamięci Bogumiła Linki. *Życie Olszt.* 1953 22/XI.
 930. (en): Syn Warmii — Feliks Nowowiejski. *Pol. Zach.* 1946 nr 33.
 931. Fiszkal R.: Twórcy „Testamentu Nowego Zupełnego”. Aleksander Angezdecki — drukarz. *Straż. Ewang.* 1954 nr 5 s. 75—76.
 932. Fiszkal R.: Twórcy „Testamentu Nowego Zupełnego” Jan Seklucjan — wydawca. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 2 s. 25—26, nr 3 s. 43, 44.
 933. Flis Stanisław: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Pol. Tyg. Lek.* 1953 nr 29 s. 1030—1032; nr 30 s. 1061—1064; nr 31 s. 1094—1096.
- 30 pozycji bibliograficznych.
934. Flis Stanisław: Ś.p. dr Wacław Orłowski. *Pol. Tyg. Lek.* 1950 nr 4 s. 159—160.
- Zyciorys znanego bakteriologa polskiego, zmarłego w Olsztynie.
935. [Flis Stanisław =] stf: Wieś warmińska uczciła pamięć obrońcy wiary i mowy ojców. *Słowo Powszech.* 1948 nr 155 (429) s. 3.
- Opis uroczystości w Brąswaldzie w 20-tą rocznicę śmierci ks. Walentego Barczewskiego i jego krótkie dane biograficzne.
936. Franciszek Kwas, niezapomniany i niestrudzony „Wiarus” z „Gazety Olsztyńskiej”, zmarł w Skajbotach. *Życie Olszt.* 1948 s. 116.
 937. Glemma Tadeusz ks.: Maurycy Ferber, biskup warmiński. *Pol. Sł. Biogr. PAU* 1948 T. VI/5 z. 30
 938. Górski Karol: Ignacy Krasicki jako biskup warmiński. *Zeszyty Wrocławskie* 1952 nr 1 s. 21—36.
 939. [Grabiańska Marta =] M. G.: Alojzy Śliwa, poeta Ziemi Warmińskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 8 s. 3.
 940. Grabiańska Marta: Nestor warmińskich pieśniarzy — Lengowski Michał. *Tyg. Demokr.* 1954 nr 8 s. 6.
 941. Grabiańska Marta: Poeci Warmii i Mazur. *Poznajmy Kraj i Życie* 1954 nr 3.

Michał Lengowski, Maria Zientara-Malewska, Alojzy Sliwa,
Teofil Ruczyński.

942. [Grabiańska Marta =] M. Gr.: Zasłużona córka Warmii [Maria Zientara-Malewska]. *Wola Ludu* 1952 nr 192.
943. Groth Otylia: Pierwszy polski sołtys w Różnowie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 40 s. 8.
Wiktor Kuhn.
944. Grzybowski Jan: Miał mocną wolę i w sprawach polskich był nieustępliwy. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 11.
Ks. Działowski z Turowa.
945. Hallman Robert: Zientara miał poważanie w wiosce. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 41.
946. Hankiewicz S.: Karolina Bębenek. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 23 s. 4.
947. Hankiewicz S.: Ludowa artystka-tkaczka z Wielbarka [Karolina Bębenek]. *Kal. Warm. i Maz.* 1954 s. 197 — 198.
948. Horski Roman: Sprawa rękopisów M. Kajki musi być wreszcie załatwiona. *Życie Białost.* 1948 nr 99.
949. I. B.: Spuścizna Michała Kajki znalazła się w Instytucie Mazurskim. *Życie Białost.* 1948 nr 151.
950. J[agucki] A[lfred]: Polscy działacze mazurscy — chluba polskiego protestantyzmu. Ks. Krzysztof Mrongowiusz — ks. Gustaw Gizewiusz — Michał Kajka. *Strażn. Ewang.* 1952 s. 105 — 107.
951. Jakubczyk Witold: Gustaw Gizewiusz w stulecie zgonu. *Pol. Zach.* 1948 nr 25.
- 951a. Jasiński J[anusz]: Mrongowiusz i Gizewiusz. *Życie Olszt.* 1955 nr 275.
952. Jaśmian E[wa]: Naprzykład Bogumił Ćwikła [mazurski pieśniarz]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 37 s. 4.
953. Jaśmian E[wa]: O Janie Bażyńskim. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 27 s. 3 — 4.
954. Jaśmian E[wa]: O tym, który ocalił pieśń. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 4 — 5 VI 1955.
O Janie Lubomirskim.
955. Jaśmian Ewa: Z wizytą u chłopą, który na pamięć zna „Krzyżaków” Sienkiewicza. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 39 s. 4.
Franciszek Gollan.
956. Kawecki Jan: W zagrodzie Kajki. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 50 s. 4.
957. Kiełczewska-Zaleska M[aria]: Wspomnienie: ś. p. Stanisław Srokowski. *Przegl. Zach.* 1950 s. 400 — 402.
Zawiera spis ważniejszych prac Srokowskiego dotyczących Prus Wschodnich.
958. Kazeł: Józef Naroński, pierwszy projektodawca dróg wodnych na Mazurach w XVII wieku. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 3.
959. Knosala Władysława: Księża na Warmii — ich udział w walce o polskość. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 47 s. 4.
960. Kochański Witold: [W:] *Poezja Mazur i Warmii* zawiera następujące życiorysy i materiały: Cenkier Jan Dawid (wyd. Poczty Królewieckiej) s. 36 — 39. — Gizewiusz Herman Marcin Gustaw [powinno być: Gustaw Herman Marcin] s. 47 — 53. — Grodzki Michał, s. 31 — 35. — Kajka Michał, s. 57 — 65. —

- Kętrzyński Wojciech, s. 67 — 70. — Liszewski Jan, s. 73 — 78. — Malecki Jan, s. 10 — 12. — Molitor Tomasz, s. 22 — 30. — Mrongowiusz Krzysztof Celestyn, s. 42 — 44. — Nowowiejski Rudolf, s. 90, 93. — Samulowski Andrzej, s. 78 — 83. — Seklucjan Jan, s. 12 — 21. — Sliwa Alojzy, s. 95 — 98. — Steffen Augustyn, s. 113 — 122. — Sznarbach Antoni, s. 85 — 86. — Tschepius Samuel, s. 39 — 42. — Zientara-Malewska Maria, s. 98 — 99.
961. Kochański Witold: Gizewiusz. *Odra* 1948 nr 19 s. 1 — 3.
962. Kowalkowski A. F.: Zapomniany badacz Kaszubszczyzny. *Zrzesz. Kaszub.* 1947 nr 72 s. 5.
- Mrongowiusz.
963. Ks. Franciszek Michejda. W stuletnią rocznicę jego urodzin. *Kal. Ewang. R.* 61: 1948 [Cieszyn] s. 39 — 47.
- Przyjaciół ludu mazurskiego.
964. Kunzendorf Anna: Ferdynand Gregorowiusz <1821 — 1891> (Bliski sprawie polskiej). *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 40 s. 4.
965. Kwiatkowski Antoni: Życie i czyny zasłużonego Polaka <Seweryna Pieniężnego>. *Pol. Zach.* 1947 nr 18 s. 5.
966. Lengowski Michał: Wspomnienia. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 4 s. 2.
967. Lengowski Michał: Życiorys. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 38.
968. Leyk Fr[yderyk] M[irosław]: Bogumił Linka, bohater ludu mazurskiego. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 14 s. 3.
969. Leyk-Różański Fryderyk [Miroslaw]: U Jana Grzany i Miny Guzek w Małych Jerutach. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 37 s. 3.
- Mazurscy poeci ludowi.
970. [Lietz Zygmunt]: W niemieckiej szkole. *St. na Warm. i Maz.* nr 42 15 — 16 X 1955.
- Księża: G. Działowski, Ludwiczak i in.
971. Liszewski Jan, pierwszy polski pieśniarz ludowy na Warmii. *Kal. Mazur i Warmii* 1955 s. 260 — 261.
972. Majkowski Hilary: Kompozytor „Legendy Bałtyku”. *Rejsy* 1947 nr 4 s. 1.
- O Feliksie Nowowiejskim w rocznicę śmierci 18 I 1946.
973. Małłek Karol: Kajka o wojnie. *Kalend. Ewang. R.* 68: 1955 s. 112 — 113.
974. Małłek Karol: Kajka o wojnie. *Kal. Warm. i Maz.* 1955 s. 236 — 237.
975. Małłek Karol: Mazurski wieszcz ludowy [ostatnie moje spotkanie z Michałem Kajką]. *Kal. Ewang.* 1953 s. 84 — 87.
976. Małłek Karol: Ostatnie spotkanie z Michałem Kajką. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1954 s. 126 — 129.
977. M[artuszeński] E[dward]: O Gizewiuszu słów kilka. *Świat i My* 1954 nr 132.
978. Martuszeński Edward: W Ogródku u Kajki. *Świat i My* 1955 nr 19.
979. Matejczyk H.: Spełnione marzenia poety ludu [Michała Kajki]. *Świat i Ludzie* 1952 nr 9 s. 4.

980. Mestwin: Bohaterowie z Ostródy i Łuczan [Giżycka]. Ze wspomnień Oświęcimia. *Wiad. Maz.* 1946 nr 146, 147, 148, 149, 150.
981. Michał Kajka — ewangelicki działacz i poeta mazurski. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 20 s. 268 — 270.
982. Michał Kajka — nauczyciel polskości i patriotyzmu. *Życie Olszt.* 1952 z 29 XII.
983. [Milewski Zygmunt =] Z. M.: Jan Brzeszczyński, niestrudzony bojownik o polskość ziemi warmińsko-mazurskiej. *Wiad. Maz.* 1946 nr 84.
984. Miłosz Andrzej: Agitatorzy mowy polskiej. *Nowa Kultura* 1955 nr 8 s. 6.
985. Miłosz Andrzej: Poeta zapoznany [M. Kajka]. *Świat i My* 1952 nr 40.
986. Mitkowski Józef: Wojciech Kętrzyński jako uczony. *Instytut Mazurski w Olsztynie, Kom. Działu Infor. Nauk.* 1947 nr 10 — 11 <16 — 17> s. 1 — 19, nlb. 1.
987. Nikowski Andrzej: O ojczysta nasza mowo. *Życie Olszt.* 1954 nr 98.
Działalność Mrongowiusza i Gizewiusza.
988. Nowowiejski Feliks: Wspomnienia o moim Ojcu. *Głos Olszt.* 1952 nr 220 (322).
989. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Apokalipsa brunswaldskiego plebana. *Odra* 1948 nr 42 s. 4.
Ks. Walenty Barczewski (1856 — 1927) proboszcz z Brunswaldu.
990. [Ogrodziński Władysław]: Poetka polskiej Warmii [Maria Zientarówna]. *Odra* 1947 nr 40 z dn. 5 X.
991. Oracki Tadeusz: „Bojownik o polskość w Prusach”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 35 s. 3.
992. Osińska Stefania: Smutek mazurski pobity na głowę. *Moda i życie praktyczne* 1948 nr 4/52 s. 4.
O Emilii Sukertowej-Biedrawinie.
993. Paweł Klimosz, inspektor [szkolny w Działdowie w okresie międzywojennym]. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 4 s. 59 — 60.
994. Pfr.: W sprawie rękopisów i książek zmarłego piewcy ziemi mazurskiej [M. Kajki]. *Życie Białost.* 1948 nr 106.
995. [Piechocki Witold Eugeniusz =] W. E. P.: Jego walka nie poszła na marne. *Świat i My* 1953 nr 90 s. 1.
Bogumił Linka — opracowano na podstawie materiałów zebranych przez Emilię Sukertową-Biedrawinę.
996. Pieśniarz mazurskiego ludu [Michał Kajka]. *Kal. Maz. i Warm.* 1955 s. 157 — 158.
997. Pietrzak-Pawłowska Irena: Budziciele polskości na Mazurach w połowie XIX w. *Wiad. Hist.* 1948 s. 24 — 31.
Mrongowiusz i Gizewiusz.
998. Pietrzak-Pawłowska Irena: Położenie ekonomiczne Mazurów w relacji G. Gizewiusza (z r. 1843). *Przegl. Zach.* 1950 nr 9/10 s. 259 — 271.
Gustaw Herman Marcin Gizewiusz.
999. Piwarski Kazimierz: Gustaw Gizewiusz-Giżycki na tle kwestii mazurskiej w tzw. Prusiech Wschodnich. *Wiedza i Życie* 1948 s. 259 — 271.
1000. Poeta ludowy Ziemi Mazurskiej [Michał Kajka]. *Pol. Zach.* 1948 nr 28.

1001. (r): Droga najpiękniejsza. [40-lecie pracy F. M. Leyka]. *Świat i My* 1953 nr 23.
1002. Rewski Zbigniew: Z pyłu archiwów i bibliotek. Polak pierwszym nowoczesnym kartografem w dawnych Prusiech elektorskich. *Życie Olszt.* nr 283 s. 3.
Józef Naroński.
1003. Rosenguth Ruth: Hasselbergowie mieszkali „na wymarach”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 33.
1004. Rospond Stanisław: Jan Seklucjan, Stanisław Murzynowski, Jan Sandecki-Malecki, Grzegorz Orszak [W:] *Studia nad językiem polskim XVI wieku*. 1949 s. 213 — 388.
1005. Roszkowska Wanda: Międzyborskie lata Jerzego Badury w świetle akt archiwalnych. *Przegl. Zach.* 1950 nr 7/8 s. 97 — 109.
Polski pastor na Śląsku, będący w kontakcie z Mazurami (1845 — 1909).
1006. Ruczyński Teofil: Alojzy Śliwa — poeta i bojownik Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1955 nr 43.
1007. Ruczyński Teofil: Bogumił Labusz nieustraszony bojownik o sprawę polską. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 16.
1008. Ruczyński Teofil: Franciszek Szczepański, — bojownik o polskość Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954. nr 51 s. 3.
1009. Ruczyński Teofil: Karol Barke — za prawdę, wolność i pracę. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 14 s. 3.
1010. Ruczyński Teofil: „Niech moje utwory dostęp do was mają”. (W 15-tą rocznicę śmierci Kajki). *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 39 s. 2.
1011. Ruczyński Teofil: Wspomnienia o Andrzej Samulowskim i jego księgarni. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 23.
1012. Ruczyński Teofil: Zbieracz pieśni ludowych. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 38.
Michał Lengowski.
1013. Sendrowska M[arta]: Jestem księdzem dla wszystkich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 5.
Ks. Jan Hanowski.
1014. [Sendrowska Marta =] Samson M.: Jerzy Lanc — męczennik sprawy mazurskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 10 s. 3.
1015. Sendrowska M[arta]: „Masurenstarosta”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 24 s. 3.
Kazimierz Matera w Lidzbarku Warm.
1016. Serwański Edward: Otrzymał ojczyznę i pomnożył jej polskość. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1955 s. 262 — 266.
1017. Sikirycki Igor: Wiersze, które lud pamięta [Michała Kajki]. *Nowa Kultura* 1952 nr 50 s. 4.
1018. Silnicki Tadeusz: Rola dziejowa Św. Wojciecha (w 950 rocznicę jego zgonu). *Przegl. Zach.* 1947 s. 292 — 307.
1019. Skurpski Hieronim: Marcin Filipowicz z Olsztynka. *Świat i My* 1954 nr 118 s. 3.
1020. Skurpski Hieronim: Sylwester Sznarbach, nieznany malarz i patriota [warmiński]. *Świat i My* 1954 nr 117.
1021. Sobociński Leon: Andrzej Samulowski, życie i twórczość. *Pol. Zach.* 1948 nr 47.

1022. Sobociński Leon: Michał Kajka — pieśniarz ludu mazurskiego. *Pol. Zach.* 1948 nr 50/51 s. 6.
1023. Sobociński Leon: Michał Kajka pieśniarz ziemi mazurskiej. *Dziennik Literacki* 1947 nr 95.
1024. Sobociński Leon: Michał Kajka, poeta ziemi mazurskiej. *Wieś* 1945 nr 19 s. 2.
1025. Stankiewicz S.: Antoni Sznarbach, zapomniany obrońca Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 3 s. 3 — 4.
1026. Stankiewicz S.: Pamięci Bogumiła Linki. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 48.
1027. Stankiewicz S.: Dyplomy Karola Rotha [z Lidzbarka]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 14.
1028. Stankiewicz S.: „Mazurka” z Wojnowa, Anastazja Makarowska. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 9 s. 4.
1029. Stankiewicz S.: Walenty Habandt poświęcił swe życie Polsce. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 6 s. 3.
1030. Stankiewicz S.: W rodzinie Samulowskich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 40 s. 2 — 3.
1031. Stępowski Tadeusz: Zofia Wasilewska — poetka wyrobnica. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 34 s. 2.
1032. Stow: Mówi Maria Zientara-Malewska. *Sł. na Warm. i Maz.* 23 — 24 V 1953 nr 20.
1033. Szymoński Jerzy: August Platen. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 49 s. 2.
Przyjaciel Polski.
1034. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Andrzej Samulowski, trybun ludu Warmii i Mazur. *Świat i My* 1952 nr 24 s. 3.
1035. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Barcz, kaznodzieja-męczennik. *Wiad. Maz.* 1946 nr 12 s. 4.
1036. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bracia Barke [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 10.
Karol i Hugo Barke v. Bahrke.
1037. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Labusz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 11 — 12.
1038. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Linka [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 12 — 13.
1039. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Linka uczczony w 33 rocznicę śmierci. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 9 s. 111 — 112.
1040. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Leyk. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 16 — 17.
1041. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bronił ziemi mazurskiej. Ludzie na szanctu. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 50 s. 7.
Fryderyk Mirosław Leyk.
1042. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Celestyn Myśłeta. Na 300-lecie śmierci. *Kal. Ewang.* R. 68: 1955 s. 167 — 169.
1043. [Sukertowa-Biedrawina Emilia]: Ci, którzy odeszli 1939 — 1946. *Kal. dla Maz., Kal. dla Warm.* na r. 1947 s. 72 — 73.
1044. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gizewiusz w świetle archiwum parafialnego w Ostródzie. Instytut Mazur. w Olsztynie., *Komunikat Działu Inform. Naukowej* 1947 nr 9 <15>

- s. 1 — 18, nlb. 1.
1045. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Gizewiusz, bojownik o polskość Mazurów, uczestnik „Wiosny Ludów”. *Głos Ludu* 1948 dn. 8 V.
 1046. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Gizewiusz, opiekun i obrońca ubogich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 18 s. 7.
 1047. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Giżycki-Gizewiusz [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 7 — 8.
 1048. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Leyding-Mielecki [W:] *Bojownicy o wolność i polskość... na przestrzeni 7 wieków* 1953 s. 53.
 1049. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Helwing — Pliniusz pruski z Węgorzewa <1666 — 1748> *Przegl. Zach.* 1950 nr 9/10 s. 364 — 369; *Stac. Nauk. Inst. Zach. (Inst. Maz.)* 1950 nr 1 — 12 s. 87 — 92.
Jerzy Andrzej Helwing — przyrodnik i lekarz na Mazurach.
 1050. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak odnalazłam mogiłę Gizewiusza, bojownika o polskość Mazur. *Życie Olszt.* 1947 nr 128.
 1051. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Jagiełko-Jaegertal. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 19 — 20.
 1052. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Liszewski, budziiciel ludu warmińskiego. *Świat i My* 1952 nr 46.
 1053. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Lubomirski [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii* 1954 s. 53 — 54.
 1054. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Andrzej Helwing znakomity a zapomniany przyrodnik i duszpasterz Ziemi Mazurskiej. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 2 s. 2 — 4.
 1055. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Andrzej Helwing z Węgorzewa, znakomity uczony polski. *Głos Olszt.* 1953 17 — 18 I.
 1056. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Krzysztof Piasński. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 19 s. 8 — 9.
Pastor i uczony (działał w Królewcu) 1725 — 1790.
 1057. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Lanc, bojownik o polską szkołę na Warmii i Mazurach. *Głos Olszt.* 1953 nr 69 s. 21 — 22.
 1058. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Lanc. W 14-tą rocznicę zgonu „cichego bohatera”. *Wiad. Maz.* 1946 nr 50 s. 3.
 1059. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Wasiański [twórca Kancjonau] [W:] *Mazurskie dole i niedole* 1947 s. 56 — 63.
 1060. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Wasiański. [W:] *Bojownicy mazurscy*. 1946 s. 5 — 6.
 1061. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Józef Biedrawa i jego uczniowie. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 21 — 22.
Uczniowie Biedrawy: Ernest Kościński, Robert Małek, Wojciech Olszewski.
 1062. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Juliusz Bursche. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 14 — 15.
 1063. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Kazimierz Jaroszyk. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 15 — 16.

1064. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ks. Gustaw Gizewiusz, bojownik o polskość Mazur. W setną rocznicę śmierci. *Strażn. Ewang.* 1948 1 VI nr 10.
 1065. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Bis [krypt.]: Ks. Glomb z Marwału o Mrongowiuszu. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 15 s. 3 — 5.
 1066. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ks. Walenty Barczewski, bojownik o polskość Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1952 nr 1 s. 1.
 1067. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrąga-Mrongowiusz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 6 — 7.
 1068. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Wiad. Maz.* 1946 nr 66.
 1069. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 51.
 1070. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 2 s. 7.
 1071. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz był rodowitym Mazurem. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 42 s. 2.
- Sprostowanie — odnośnie art. Brzega.
1072. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ku uczczeniu Biskupa dra Juliusza Burschego. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 9 s. 9.
 1073. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Julian Malewski, [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii*, 1954 s. 48 — 50.
 1074. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ludzie z Rynu. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 50 — 52.
- Studiowali na Uniwersytecie Królewieckim w XVI—XVIII w. Tomasz Molitor, Jerzy i Jan Grzegorzewscy, Rostkowscy i in.
1075. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Maria Zientarówna (Zientara-Malewska). [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii na przestrzeni siedmiu wieków*, 1954 s. 50 — 51.
 1076. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 13 — 14.
 1077. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka, wieszcz ludu mazurskiego. *Wiad. Maz.* 1946 nr 20.
 1078. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka w 90-tą rocznicę urodzin pieśniarza mazurskiego. *Życie Olszt.* 1948 nr 266.
 1079. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka z Ogródka. *Kal. Warm. i Maz.* 1954 s. 123 — 126.
 1080. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Lengowski. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość...* s. 51 — 52.
 1081. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mirosław Fryderyk Leyk. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość...* 1954 s. 52.
 1082. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mogiła Linki na cmentarzu olsztyńskim. *Przegl. Zach.* 1951 s. 588 — 591.
 1083. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na mogile Gizewiusza. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 12 s. 178 — 180.
 1084. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na ziemi mazurskiej wychowany. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 35.

Jerzy Krzysztof Pisański w 165 rocznicę śmierci.

1085. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ostatnie dni Michała Kajki, poety i działacza mazurskiego. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 16.
1086. Sukertowa-Biedrawina: Pierwsi ewangeliccy duszpasterze polscy na Mazurach. Wiek XVI. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 7.
Jan Sandecki-Malecki — Hieronim Malecki — Abram Kulwieć, Stanisław Rafałłowicz — Marcin Glossa i inni.
1087. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Reinhold Barcz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 18 — 19.
1088. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Samuel z Przypkowie Przypkowski. Bracia polscy na Ziemi Mazurskiej. *Przegl. Zach.* 1949 nr 1 s. 45 — 49.
Arianin.
1089. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Spod ciesielskiego olówka. *Odra* 1948 nr 48 s. 1.
Biografia Michała Kajki.
1090. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Spuścizna po Michałe Kajce znalazła się w Instytucie Mazurskim. *Życie Olszt.* 1948 nr 157.
1091. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Trzej kartografo-
wie. Bracia Polscy na ziemi mazurskiej. *Przegl. Zach.* 1949 nr 7/8 s. 54 — 58.
Józef Naroński, Samuel z Suchodolec Suchodolski, Jan Władysław Suchodolec.
1092. Sukertowa-Biedrawina Emilia: U kolebki Gizewiusza. *Życie Olszt.* z dn. 12 V 1948.
1093. Sukertowa-Biedrawina Emilia: W Ogródku u Kajków. *Życie Olszt.* 13 VIII 1948.
1094. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wanda Pieniężna. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii na przestrzeni 7 wieków* 1954 s. 51.
1095. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wojciech Kętrzyński. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 8 — 9.
1096. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wojciech Kętrzyński, repolonizator Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 5 s. 7.
1097. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wspomnienia o Tadeuszu Banachiewiczu. *Życie Olszt.* 1954 nr 302.
Prof. U. J., astronom, współtwórca 15 roczników Kalendarza dla Mazurów 1. 1924 — 1938.
1098. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wrócił Polsce Mazury — Mazurom Polskę. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 3 s. 3.
1099. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zbigniew z Raciborska Morsztyn. Bracia polscy na Ziemi Mazurskiej. *Przegl. Zach.* 1949 nr 7/8 s. 49 — 54.
1100. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ze spuścizny po Michałe Kajce, ludowym poecie mazurskim. *Życie Olszt.* 1948 nr 170.
1101. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Znakomity astronom polski Tadeusz Banachiewicz a Kalendarz dla Mazurów (moje wspomnienia). *Strażn. Ewang.* 1955 nr 8 s. 119 — 121.
1102. Szmagłewska Seweryna: „Bo Warmijo Polskim Krajem”. *Świat* 1953 nr 7 s. 6.
M. in. o Alojzym Sliwie.

1103. Śliwa Alojzy: Antoni Sznarbach, zapomniany obrońca Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 7 s. 2.
1104. Śliwa Alojzy: Jubileusz 50-lecia godów małżeńskich [Karola Pentowskiego]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 16.
1105. Śliwa Alojzy: Józef Żbik, krótkie wspomnienie pośmiertne. *Życie Olszt.* 1948 nr 65.
1106. Śliwa Alojzy: Warmiak, uczeń Matejki. Sylwester Sznarbach. *Wiad. Maz.* 1947 nr 62.
1107. T. B.: Feliks Nowowiejski, wielki syn Warmii. *Świat i My* 1955 nr 185 s. 1.
1108. Tomaszewski Mieczysław: Wielki pieśniarz z Warmii. *Arkona* 1948 nr 4 s. 12 — 13.

Rzecz o Feliksie Nowowiejskim.

1109. (Tur.): Irena Grabowska wydaje książki. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 45 s. 4.
1110. Tymieniecki Kazimierz: Wojciech Kętrzyński jako historyk słowiańszczyzny. *Z otchłani wieków* 1947 z. 9 — 10 s. 123 — 126.
1111. U. Feliks Nowowiejski, jego życie i dzieła. *Wiadom. Maz.* 1946 nr 29.
1112. Wakar Andrzej: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Warm. i Maz.* 1955 nr 6 s. 130 — 132.
1113. Weremiej F. Z.: Kajka zasłużył się polskości. *Życie Białost.* 1948 nr 345.
1114. Weremiej F. Z.: Poezja M. Kajki rodząca się w stolarni. *Życie Białost.* 1948 nr 339.
1115. Weremiej F. Z.: W zagrodzie Michała Kajki. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 29 s. 3.
1116. Weremiej F. Z.: Wspomnienia o Kajce. *Życie Białost.* 1948 nr 106.
1117. [Wernic] Dwernicki Leon: „Grózka ze Scytyna mózi”. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 25.
1118. [Wernic Leon =] Dwernicki Leon: Matko, bądź dumna ze mnie. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 26.

O Alfonsie Żurawskim, ściętym toporem w Moabicie.

1119. [Wernic =] Dwernicki Leon: Ostatnie wspomnienie o ś. p. Kazimierzu Piekucie. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 13 s. 2.
1120. [Wernic =] Dwernicki Leon: Polski my naród, polski lud... Zuzanna i Jan Palmowscy. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 24 s. 3.
1121. [Wernic =] Dwernicki Leon: Wspomnienia o ś. p. Kazimierzu Piekucie. *Sł. na War. Maz.* 1955 nr 13.
1122. W hołdzie Michałowi Kajce: „Polska tu wróci” — i powróciła [Akademia w Elku]. *Życie Olszt.* 1952 nr 302.
1123. Witkowski Adam: Bogumił Linka, bojownik o polskość Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 13 s. 3.
1124. Wierny syn Ziemi Mazurskiej. W przededniu rocznicy śmierci Bogumiła Linki. *Życie Olszt.* 1953 nr 7.
1125. Wojtowicz Zdzisław: Bojownik o polskość i ludowładztwo Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 41 s. 2.
1126. W. W.: Pisarze katolicy. *Tyg. Katol.* 19 XI 1950 nr 36.

Michał Lengowski, Maria Zientara-Malewska, Alojzy Śliwa, Teofil Ruczyński.

1127. Zawadzki Jan: Zasługi J. Andrzeja Helwinga dla kultury polskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 12 (14) s. 7 — 8.
1128. Zgon kapłana działacza, ks. dziekana Kazimierza Dmuchowskiego z Giżycka. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 16.
1129. [Zientara] - Malewska Maria: Bitwa pod Grunwaldem w Łęgajnach. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1954 s. 110 — 112.
Rzecz o Franciszku Gollanie i doktorze Stanisławie Flisie.
1130. Zientara - Malewska Maria: Andrzej Samulowski, gorący patriota, syn ludu warmińskiego. *Życie Olszt.* 1948 nr 92.
1131. Zientara - Malewska Maria: Droga Mirosława Leyka. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 50 s. 1 i 8.
1132. Zientara - Malewska Maria: Joanna Pieniężna, prawdziwy typ Polki-patriotki. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 5 s. 7.
1133. [Zientara - Malewska =] Elżbieta Rafalska: 80 lat w służbie polskości Warmii i Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 40 s. 1.
Michał Lengowski.
1134. Zientara - Malewska M[aria]: Płomienne serce z Gietrzwałdu. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 1 (3) s. 3.
Andrzej Samulowski.
1135. Zientarówna Maria — poetka polskiej Warmii. *Odra* 1947 nr 40 (97).
1136. Zientara - Malewska Maria: Pracowity żywot pisarki. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 2 s. 7.
O Emilii Sukertowej-Biedrawinie.
1137. [Zientara - Malewska Maria =] Luiza Kraska: Senior ludu mazurskiego — Fryderyk Mirosław Leyk. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 42 s. 3.
1138. Zientara - Malewska Maria: Ślżak Ryszard Knosała, nauczyciel i obrońca mowy polskiej na Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 15.
1139. Zientara - Malewska Maria: Zgon Ottona Baczewskiego. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 2 s. 6.
Działacz plebiscytowy, brat Jana Baczewskiego.
1140. Zientara - Malewska Maria: Z polskim ludem — polski ksiądz. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 20.
Ks. Walenty Barczewski.
1141. Zientarówna Maria: Życie i działalność Franciszka Szczepańskiego. *Wiad. Maz.* 1946 nr 59 s. 3.
1142. [Zieliński Ludwik]: Michał Kajka, nauczyciel polskości i patriotyzmu. *Życie Olszt.* 1952 nr 309.

19. CZASOPISMA DZIESIĘCIOLECIA

1143. Biuletyn ZOZ ZNP przy Wyższej Szkole Rolniczej, Olsztyn — Kortowo 1952, 4°, r. 1, s. 20, nr 2, s. 15. 1953 nr 1 — 6 4° s. 14; 1955 Biuletyn specjalny — Głos Kortowa, wydanie przedfestiwalowe 2° s. 6.
1144. Dziennik Urzędowy Białostockiej Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku. Dwutygodnik, wychodził od 1945 dn. 1 i 15 każdego miesiąca. (Przeznaczony dla powiatów: m.in. ełckiego, gołdapskiego i oleckiego).
1145. Dziennik Urzędowy Olsztyńskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, wychodził w miarę potrzeby (2 — 6 str.).

1146. Dziennik Zarządzeń Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Olsztynie. Olsztyn. Wychodził od 1945 — 1948.
1147. Gazeta Białostocka, organ PZPR Białystok, wychodziła codziennie prócz niedziel i świąt od 1951 r., wydawała Robotnicza Spółdzielnia „Prasa”. Dodatek tygodniowy „Świat i Ludzie”.
1148. Głos Olsztyński, dziennik, organ KW PZPR w Olsztynie od 1 X 1951, (red.: Zbigniew Wojakiewicz, Tadeusz Gutkowski, Leszek Jucewicz, Leszek Błaszczyk, Bolesław Piasecki).
1149. Głos Ziemi, tygodnik, organ Ludowy Okręgu Mazurskiego od lipca 1945 do 1948 r. 2°. Red. Feliks Murawa. Wydaw. Zarząd Wojew. Stronnictwa Ludowego w Olsztynie.
1150. Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunikaty Działu Informacji Naukowej, miesięcznik, wychodził od lipca 1946 do lipca 1948 r. Wydaw. Emilia Sukertowa-Biedrawina. Red.: Serii prehistorii i historii: Jerzy Antoniewicz, serii sztuki i kultury: Hieronim Skurpski, serii społeczno-gospodarczej: Edward Szymański. Ogółem nr 18, s. 114. Druk Spółdz. „Zagon” w Olsztynie, 8°.
 Od października 1948 do 31 grudnia 1950 r. druk. w Poznaniu pt. „Komunikaty”, Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego: w 1948 r. kwartalnik, 1949 i 1950 — rocznik s. 96 + 107.
1151. Mazurski Dziennik Pełnomocnika Rządu RP, wychodził w miarę potrzeby od 1945, Olsztyn, Wyd. Urząd Pełnomocnika Rządu RP.
1152. Mazury i Warmia, miesięcznik, organ Wojewódzkiego Wydziału Kultury 4° Olsztyn. Wychodził od 1955 r. (do lutego 1956 r.).
1153. Nasza Sztafeta, miesięcznik, organ DOKP Olsztyn 4°. Wychodził od początku 1954 r. przez r. 1955.
1154. Olsztyński Głos Ludu, właściwie — „Głos Ludu”, mutacja olsztyńska Trybuny Ludu, organ Komitetu Centralnego PPR, wychodził od 1 II do 15 XII 1948 r. Red. Tadeusz Gutkowski.
1155. Olsztyński Dziennik Wojewódzki. Olsztyn 1945 r.

Od 15 XII 1948 r. mutacja Trybuny Ludu.

1156. Słowo na Warmii i Mazurach. Tygodnik, dodatek niedzielny do Słowa Powszechnego poświęcony regionowi warmińsko-mazurskiemu. Wychodzi bez przerwy od 20 XII 1952 r. Druk w Warszawie, Wydaw. „Pax”.
1157. Świat i My, dodatek niedzielny do Głosu Olsztyńskiego. Wychodził od 1952 roku do końca 1955, Olsztyn 2°.
1158. Warmińskie Wiadomości Diecezjalne, dwumiesięcznik, wychodził od 1947 do VII 1951. Wydaw. Kuria Biskupia w Olsztynie 8°. Red.: ks. dr Stefan Zajkowski, ks. Łopot.
1159. Wiadomości Mazurskie, dziennik. Wychodził od sierpnia 1945 do maja 1948 r. Wydaw. Wojew. Urząd Informacji i Propagandy w Olsztynie. Red. Włodzimierz Mroczkowski.
1160. Życie Białostockie, mutacja Życia Warszawy.

1161. Życie Elckiego Rejonu Przemysłowego, Szyb pod Elkiem.
1162. Życie Kortowa oraz Dodatek Naukowy wychodzi od I do IX 1955 r. (nr 1 — 4). Wydaw. WSR w Kortowie.
1163. Życie Olsztyńskie, mutacja Życia Warszawy w miejscowości Wiadomości Mazurskich od maja 1948 r. Red.: Włodzimierz Mroczkowski, Andrzej Osiecki, Władysław Muszyński.

ROZDZIAŁ II

1. OPRACOWANIA Z ZAKRESU HISTORII WARMII I MAZUR

1164. Chojnacki Władysław: Polskość Prus dawniej a dzisiaj. *Przegl. Zach.* 1945 s. 342 — 348.
1165. Chomin Michał: Słowiańskość i polskość Warmii i Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 6 s. 1 — 3; nr 7 s. 2; nr 8 s. 2; nr 9 s. 3; nr 11 s. 3.
1166. Gostomski G.: Warmia. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 61 — 62.
1167. Górski Karol: Zadania historiografii Pomorza Wschodniego i Prus. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 10 [streszczenie referatu].
Dyskusja: Kaczmarczy Z., Wdowiszewski Z., Wojtkowski A. s. 112.
1168. Górski Karol: Zjazd historyków Pomorza. *Przegl. Zach.* 1947 s. 335 — 337.
W lutym 1947 w Toruniu.
1169. Hejnosz Wojciech: Przyczynki do dziejów ustrojowych Prus i Pomorza: O zaginionych województwach pruskich: królewieckim, elbląskim i niderlandzkim. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu T. 15: 1949 nr 3 — 4 s. 7 — 11.
1170. K. K.: Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 52 — 53.
Recenzja książki E. Sukertowej-Biedrawiny.
1171. Labuda Gerard: Historycy a Ziemie Odzyskane. *Pol. Zach.* 1948 nr 42 s. 3 — 4.
1172. Paprocki Stanisław: „Sejm uczonych polskich dla zagadnień Ziem Odzyskanych”. *Przegl. Zach.* 1947 s. 67 — 70.
IV sesja Rady Naukowej dla Zagadnień Ziem Odzyskanych w Krakowie w grudniu 1946 r.
1173. Petrykowska Cecylia: Historiografia powojenna o tzw. Prusach Wschodnich. *Wiad. Hist.* 1949 nr 1 s. 31 — 45.
1174. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Słowiańskość Pomorza Wschodniego. *Arkona* 1945/1946 nr 12 s. 14 — 16.
1175. Swierkosz Alfred: Warmia. *Arkona* 1945 — 1946 nr 1/2 s. 16 — 17.
1176. Szczygieł Bolesław: Z dziejów Warmii. Przeglądamy karty historii. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 29 — 31.
1177. [Wernic Leon]: Dzieje Warmii i Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954. [Początki Państwa Zakonnego] od rozdz. IV do XVII, 1955 od rozdz. XVIII do XXXVI.
1178. (z ez): Ogólnopolski Zjazd Historyków [w Olsztynie]. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 23 — 24.

1179. Zins Henryk: Położenie ludności chłopskiej na Warmii w pierwszej połowie XVI w. *Kwart. Hist.* 1958 nr 4/5 s. 56—79.
1180. Zins Henryk: Warmia w dobie hołdu pruskiego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] nr 5 1951/52 [druk.:] 1953 s. 60 — 61.

2. OPRACOWANIA DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH OKRESÓW HISTORII MAZUR I WARMII

a) OKRES WZESNOHISTORYCZNY

1181. Antoniewicz Jerzy: Kultura łużycka w Prusach w oświetleniu nauki polskiej i niemieckiej. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Kom. Działu Inform. Nauk. R.* 1947 nr 2 <8> s. 1 — 11.
1182. Antoniewicz Jerzy: Nasz dotychczasowy stan wiedzy o życiu człowieka paleolitycznego w Prusach. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Kom. Działu Inform. Nauk.* 1948 nr 1 <19> s. 1 — 23.
1183. Antoniewicz Jerzy: Niektóre dowody kontaktów słowiańsko-pruskich w okresie wczesno-średniowiecznym w świetle źródeł archeologicznych. *Wiad. Archeol. T.* 22 1955 z. 3/4 s. 233 — 277, ryc., mapy.
Obejmuje okres od VII — XI w., głównie XI w.
1184. Antoniewicz Jerzy: Nieznana „baba kamienna” z pruskiego terytorium plemiennego. *Spraw. P[aństw.] M[uzeum] A[rcheol.] T.* 3: 1950 z. 1 — 4 s. 153 — 161.
1185. Antoniewicz Jerzy: Polscy badacze najstarszej przeszłości Mazur i Warmii. *Wiedza i Życie* 1953 nr 6.
1186. Antoniewicz Jerzy: Prace nad tworzeniem rezerwatów archeologicznych w woj. olsztyńskim. *Przegl. Zach.* 1949 s. 126 — 131.
1187. Antoniewicz Jerzy: Stan zachowania zbiorów prehistorycznych na Warmii, Północnym Mazowszu, na Dolnym Pościu. *Z otchłani wieków* 1946 s. 92 — 96.
1188. Antoniewicz Jerzy: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku i pogroździu w Jezioroku, pow. Giżycko, w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne T.* 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 235 — 256, tabl. 1.
1189. Antoniewicz Jerzy, Gozdowski Marian: Wyniki badań powierzchniowych w dorzeczu górnego Orzycza. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.] T.* 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 47 — 48.
1190. Antoniewicz Jerzy: Zagadnienie ochrony zabytków archeologicznych w okręgu mazurskim. Olsztyn, *Instytut Mazurski. Komun. Działu Inform. Nauk.* 1946 nr 1 — 3 s. 1 — 15.
1191. Antoniewicz Jerzy: Zagadnienie wczesnożelaznych osiedli obronnych na wschód od dolnej Wisły i w dorzeczu rzeki Pregoly. *Wiad. Archeol. T.* 20: 1954 z. 4 s. 327 — 368.
1192. Antoniewicz Jerzy: Z zagadnień obrony zabytków wczesnośredniowiecznych budownictwa obronnego na Warmii i Mazurach. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.] [W:] T.* 3: 1950 z. 1/4 s. 51 — 77.

1193. B. M.: Cmentarzysko grzebalne w Równinie Dolnej [pow. Kętrzyn]. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 9 s. 2.
1194. Czekanowski Jan: Syntetyczne szkice V. Kiparsky'ego. Finowie nadbałtyccy a Bałtowie. *Lud* 1954 cz. I t. XLI s. 183 — 241.
1195. Jakimowicz Roman: Pradzieje człowieka. [W:] *Warmia i Mazury* cz. I 1953 s. 77 — 92.
1196. Kiełczewska-Zaleska Maria: Położenie geograficzne grodziska w Jeziorku, pow. Giżycko 1952. [W:] *Państw. Muzeum Archeol.* 201 — 210, ilustr. i mapy.
1197. Kostrzewski Józef: Koniec legendy o kulturze mazursko-germańskiej. *Z otchłani wieków* 1952 s. 105 — 106.
1198. Kowalenko Władysław: Najdawniejsze związki Prasłowian i Słowian z Bałtykiem. *Przegl. Zach.* 1951 T. I nr 1/2 s. 5 — 38.
- II — XI w n.e.
1199. Krysiak Kazimierz: Charakterystyka materiału zwierzęcego ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko. *Materiały Wczesnośredniowieczne*, T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 227 — 233.
1200. Łęga Władysław: Mierzeja Wiślana w pradziejach. *Z otchłani wieków* 1952 s. 102 — 105.
1201. Łowmiański Henryk: Stan badań nad dziejami dawnych Prusów. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunik. Działu Infor. Nauk.* 1947 nr 7 — 8 <13 — 14> s. 1 — 28. Bibliografia s. 19 — 28.
1202. Łowmiański Henryk: Stosunki polsko-pruskie za pierwszych Piastów. *Przegl. Hist.* 1950 s. 152 — 179.
1203. Manteuffel Tadeusz: Próba stworzenia cysterskiego państwa biskupiego w Prusach. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [Wyd.] 1953, Zesz. 1 — 4 s. 157 — 173.
1204. Piotrowicz Ludwik: Goci i Gepidowie nad dolną Wisłą i ich wędrówka ku Morzu Czarnemu i Dacji. *Przegl. Zach.* 1951 t. 2, s. 60 — 76.
1205. R. K.: Zazdrosna ziemia. Z wizytą u archeologów w Jeziorku. *Życie Olszt.* 1954 nr 194, 15 — 16 VIII s. 6.
1206. S[ukertowa] - B[iedrawina] E[milia]: Prace badawczo-wykopaliskowe na Mazurach. *Przegl. Zach.* 1950 s. 371 — 372.
1207. Zabłocki Jan: Szczątki roślinne ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko, wydobyte w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 211 — 225.

b) OKRES PAŃSTWA KRZYŻACKIEGO

1230 — 1525

1208. Antoniewicz Jerzy: Recenzja: Penners Theodor: Untersuchungen über die Herkunft der Stadtbewohner im Deutschen Ordensland Preussen bis in die Zeit um 1400. Lipsk 1942. *Jantar* 1947 z. 1 s. 77 — 78.
1209. Bartkowiak Marian: Towarzystwo Jaszczurcze w latach 1337 — 1437. *Rocznik 51 Towarzystwa Naukowego w Toruniu* 1946 zesz. 2 s. 1 — 58.

1210. Biskup Marian: Do genezy inkorporacji Prus. *Przegl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 293 — 306.
1211. Biskup Marian: Jan Cegenberg, współtwórca Związku Pruskiego (ok. 1390 — 1456). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 73 — 122, z. 3/4 s. 27 — 28.
1212. Biskup Marian: Uwagi o roli i znaczeniu Towarzystwa Jaszczurczego w latach 1438 — 1454. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 15: 1949 z. 12 s. 63 — 72.
1213. Bortnowski Władysław: Przeprawy przed bitwą pod Grunwaldem. *Bellona* 1949 nr 1 — 2 s. 121 — 127.
1214. Dąbrowski Jan: Grunwald. *Tyg. Powszech.* 1945 nr 17 s. 1 — 2.
1215. Drozdowski St. M.: W 544 rocznicę bitwy pod Grunwaldem. *Głosy znad Odry* 1954 nr 25 s. 1.
1216. Górski Karol: Geneza fałszerstw krzyżackich. *Tyg. Powsz.* 1950 nr 25 <274> s. 1 — 2.
[1257, 1324, 1350, 1453].
1217. Górski Karol: Geneza i tło bezpośrednie konferencji Stanów Pruskich w r. 1485. [W:] *Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. Toruń 1952 s. 107 — 127.
1218. Górski Karol: Kilka dokumentów toruńskich z r. 1453. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 181 — 186.
Dotyczą stosunków między Zw. Pruskim a Polską.
1219. Górski Karol: Pisma polskie w obronie Związku Pruskiego a geneza „Złotej Wolności”. *Rocz. Hist.* 1949 s. 61 — 104.
1220. Górski Karol: Wojna trzynastoletnia (1454 — 1466). *Przegl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 331 — 352.
1221. Górski Karol: Zagadkowy list plebana Piotra ze Sztymbarku (1451). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 15: 1949 z. 3/4 s. 139 — 143.
List o planie krucjaty dot. Jana Bażyńskiego.
1222. Gumowski Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 17: 1952 s. 7 — 68.
1223. Hejnosz Wojciech: Prawnopanstwowy stosunek Prus do Korony w świetle aktu inkorporacyjnego w r. 1454. *Przegl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 307 — 330.
1224. Hoszowski Stanisław: Akt inkorporacji ziem pomorskich w 1454 roku i jego dziejowe znaczenie. *Życie Szkoły Wyższej* 1954 nr 7/8 s. 307 — 330.
1225. Hoszowski Stanisław, Lepszy Kazimierz: Walka o zjednoczenie Pomorza z Polską w XV — XVIII w. Sesja Naukowa Pomorska [Gdańsk] 1954 *Pol. Akad. Nauk Społecznych; Instytut Historii* s. 237. Na prawach rękopisu.
1226. Kirchmayer Jerzy: Grunwald (15 lipca 1410). *Odrodzenie* 1945 nr 33 s. 1 — 3.
1227. Korta Adam: Strategia i taktyka bitwy grunwaldzkiej. *Nasza Myśl* 1949 nr 7 — 8 s. 82 — 91.
1228. Kotarski Stefan: Olsztyn w czasie wojny trzynastoletniej. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunik. Działu Inf. Nauk.* 1948 nr 6 — 7 s. 99 — 113.

1229. K o t a r s k i S t e f a n: Udział Czechów w walce Polski o jej ziemię przybałtyckie. Szkic z wojny trzynastoletniej. *Przegl. Zach.* 1949 s. 24 — 39.
1230. K u c z y ń s k i S t e f a n M[aria]: Bitwa pod Grunwaldem. [W:] *Studia i materiały do historii sztuki wojennej* T. 1, Warszawa 1954 s. 531 — 572.
 Fragment książki pt. *Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409 — 1411.*
1231. K u c z y ń s k i S t e f a n M[aria]: Korektury historyczne do „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza. *Przegl. Zach.* 1955 nr 7/8 s. 503 — 526.
1232. K u c z y ń s k i S t e f a n: Kto dowodził w bitwie pod Grunwaldem? *Nauka i Sztuka* t. 5 r. 1947 s. 171 — 210.
1233. K u c z y ń s k i S t e f a n M[aria]: Pierwszy pokój toruński 1 lutego 1411 r. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 20: 1954 [druk:] 1955 z. 1/4 s. 139 — 165.
1234. K u c z y ń s k i S t e f a n M[aria]: Sprawa dowództwa w bitwie grunwaldzkiej. *Sprawozd. Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego* 1947 [druk 1948] s. 33 — 39.
1235. L a b u d a G[erard]: Grunwaldzkie refleksje. *Pol. Zach.* 1947 nr 28 s. 3.
1236. L a b u d a G e r a r d: Stosunek prawnopolityczny Zakonu Krzyżackiego do Rzeszy Niemieckiej w świetle złotej Bulli Fryderyka II z r. 1226. *Czas. Prawn.-hist.* T. 3:1954 s. 87 — 134.
1237. L e ś n o d o r s k i B o g u ś ł a w: W sprawie ziem pruskich i biskupstwa warmińskiego. *Jantar* 1949 z. 3 — 4 s. 223 — 227.
1238. Ł o w m i a ń s k i H e n r y k: Prusowie i państwo krzyżackie. [W:] *Warmia i Mazury* Cz. 1. Poznań 1953 s. 93 — 120.
1239. Ł o w m i a ń s k i H e n r y k: Stan badań nad dziejami dawnych Prusów. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komun. Działu Inf. Nauk.* 1947 nr 7 — 8 <13 — 14> s. 1 — 28.
1240. M. A.: Nowe spojrzenie na bitwę pod Grunwaldem. *Wojsko Lud.* 1955 nr 7 s. 153 — 156.
 Recenzja dzieła S. Kuczyńskiego: „Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim”.
1241. M a ł o w i s t M a r i a n: Polityka gospodarcza Zakonu Krzyżackiego w XV wieku. *Pam. VII Powsz. Zjazdu Hist. Pol.* we Wrocławiu. T. 1: 1948 s. 51 — 69.
1342. O p i o ł a T a d e u ś z: Chłopski Grunwald nad Łobzonką. (O bitwie z Krzyżakami z r. 1431). *Chłop. Sztand.* 1946 nr 12 s. 4.
1243. P a s z J ó z e f: Dlaczego Jagiełło zwlekał. *Dziś i Jutro* 1951 nr 28 s. 3, 6.
1244. P o l l a k ó w n a M a r z e n a: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL [Kat. Uniw. Lub.]* nr 5: 1951/52 [druk:] 1953, nr 5 s. 62.
1245. P ł a s z y ń s k i J e r z y: Napad Krzyżaków na Prusy w utworze niemieckiej poetki Agnes Miegel. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 25 s. 2.
1246. S a d z a w i c z n y E d w a r d: O bitwie grunwaldzkiej. *Przegl. Piechoty* 1947 z. 6 s. 311 — 312.
1247. S k u r p s k i H i e r o n i m: Na polach Grunwaldu. *Życie Olszt.* 1948 nr 189.

1248. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dokumenty polskości wsi mazurskich pod Nidzicą. *Życie Olszt.* 1 VII 1948 nr 178.
1249. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gdzie znajduje się mogiła wielkiego mistrza Ulrycha Jungingena, poległego w bitwie pod Grunwaldem. *Życie Olszt.* 23 V 1948.
1250. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Lipiec na Mazurach w wojnach Jagiellowych. *Życie Olszt.* 1948 nr 183 (423).
1251. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Nazwy prasłowiańskie na ziemi warmińsko-mazurskiej. *Życie Olszt.* 2 VI 1948.
1252. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Odnalezione dokumenty w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1949 s. 131 — 132.
Dokumenty nadawcze z XIV i XVI w. dotyczące Prus Wschodnich.
1253. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ruchy chłopskie na Mazurach w początkach XVI wieku. *Świat i My* 1955 nr 143 s. 3.
1254. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szlakiem Jagielly pod Grunwald. *Wiad. Maz.* 1946 nr 159 <170> dn. 14 VII s. 2 — 3.
1255. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szlakiem Jagiellowym pod Olsztynek. Wspomnienia sprzed trzynastu lat. *Życie Olszt.* 1948 nr 189.
1256. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zaczątek kolonizacji ziemi mazurskiej. Przyczynek do dziejów polskości tej ziemi. *Życie Olszt.* 21 VI 1948 nr 199.
1257. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zaczątki kolonizacji polskiej na Mazurach. *Życie Olszt.* z dn. 19 XII 1948 nr 349.
1258. Tymieniecki Kazimierz: „Krzyżacy”. [Próba odnalezienia źródeł ideologii]. *Roczn. Hist.* 1949 s. 49 — 80.
1259. Vetulani Adam: Prawny stosunek Prus Książęcych do Polski 1466 — 1637. *Czas. Prawno-Hist.* T. 6: 1954 s. 7 — 41.
1260. Vetulani Adam: Rokowania krakowskie z r. 1454 i zjednoczenie ziem pruskich z Polską. *Przegl. Hist.* T. 45: 1954 z. 2/3 s. 188 — 236.
1261. Weremiej Feliks Zygmunt: Jurand ze Spychowa czy Jerzy „Wilk z Wilczewa”. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 18 s. 2.
1262. Wojciechowski Zygmunt: „Hołd Pruski”. *Przegl. Zach.* 1945 s. 284 — 293.
1263. Wojciechowski Zygmunt: Grunwald. *Przegl. Zach.* 1945 nr 1 s. 1 — 8.
1264. Wojciechowski Zygmunt: Od wojny trzynastoletniej do Odrodzenia. *Tygod. Powszech.* 1953 nr 32.
1265. Wojtkowski Andrzej: Hołd Pruski według relacji Maurycego Ferbera, biskupa warmińskiego. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 95 — 99.
Streszczenie referatu.
Dyskusja: Górski K., Wojtkowski A., Kaczmarek Z., Gumowski M., Mitkowski J. s. 108 — 110.
1266. Wojtkowski Andrzej: Kiedy po raz pierwszy w układach międzynarodowych powołano się na zasady narodowości. *Słowo Powszechne* 1953 nr 115.
1267. Wojtkowski Andrzej: W sprawie ustalenia daty wydania

ROZDZIAŁ II

2. OPRACOWANIA DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH OKRESÓW HISTORII MAZUR I WARMII

a) UTRWALENIE GOSPODARKI FOLWARCZNO-PAŃSZCZYŹNIANEJ

(1525 — 1720)

1268. Antoniewicz Jerzy: Józef Naroński, polski kartograf z XVII wieku, architekt i fortyfikator elektorów brandenburskich w Królewcu, genialny projektodawca sztucznych dróg wodnych na Mazurach, inwentaryzator zabytków odległej przeszłości w Prusach Książących. *Problemy* 1952 nr 8 s. 563 — 567.
1269. Cieślak Edmund: Władztwo Polski w Prusiech Zakonnych i Książących <1454 — 1657>. *Kwart. Hist. R.* 61: 1954 nr 2 s. 237 — 243.
1270. [Dudzińska Zofia] (dudz.): Gdy szlachta biednemu ludowi ziarna zabierała. (Powstanie chłopów w Prusach 1525 r.). *Świat i My* 1954 nr 42 s. 3.
1271. Górski Karol: Polityczna rola Warmii w Rzeczypospolitej 1466 — 1772. *Przegl. Zach.* 1949 nr 7 — 8 s. 1 — 23; *Komunikat Stac. Nauk. Inst. Zach.* 1949 s. 1 — 23.
1272. Gumowski Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 17: 1952 s. 7 — 68.
Rec.: Haising Marian, *Archeologia*, 1952 — 1953 [druk.] 1955 s. 190 — 191.
1273. Koranyi K[arol]: Prusy ośrodkiem imperializmu hohenzollernowskiego. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 s. 151 — 164.
1274. Lepszy K[azimierz]: Opozycja stanów Prus Książących przeciw Hohenzollernowi u schyłku XVI w. *Sprawozd. z czyn. i posiedz. Pol. Akad. Umiej.* T. 48: 1947 nr 9 s. 371 — 374.
1275. Leśnodorski Bogusław: W sprawie ziem pruskich i biskupstwa warmińskiego. *Jantar* 1949 z. 3 — 4 s. 223 — 227.
1276. Piwarski Kazimierz: Prusy w łączności z Polską [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. I, Poznań 1953 s. 112 — 150.
1277. Rospond Stanisław: Kultura językowa na Pomorzu Mazowieckim. *Inst. Mazur. w Olsztynie. Kom. Działu Inform. Nauk.* 1948 nr 3 <21> s. 47 — 58.
1278. Russocki Stanisław: Nieznany mandat ks. Janusza mazowieckiego w sprawie powstania chłopskiego w Prusach Książących w 1525 roku. *Przegl. Hist.* 1955. T. 96 z. 4 s. 608 — 609.
1279. Sowa Paweł: Ziemia warmińska. Rzut historyczny. *Świetlica Warm.-Maz.* 1946 [Jednodniówka] s. 10 — 11.
1280. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Czesi na Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 27 z dn. 28 V.
1281. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ruchy chłopskie na Mazurach w początkach XVI wieku. *Świat i My* 1955 nr 146 z dn. 26 II.

1282. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Stare druki mówią o przeszłości Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1954 nr 184 z dn. 9 VIII.

Z wystawy druków mazurskich i warmińskich, urządzonej przez Stację Naukową Pol. Tow. Historycznego w Olsztynie.

1283. [Sukertowa-Biedrawina Emilia=] Biedrawina-Sukertowa Emilia: Z historii Mazur i Warmii. *Świat i My* 1952 nr 4 z dn. 5 — 6 I.

Dola chłopów w Prusach Książęcych w XVI wieku.

1284. Śliziński Jerzy: Śladami Braci Czeskich w Wielkopolsce, Warmii i na Mazurach. *Pamiętnik Literacki* 1954 z. 2 s. 547 — 579.

1285. Vetulani Adam: Polska a Prusy Książęce w związku ustrojowym. (Próba popularyzacji syntezy). *Roczn. Hist.* 1949 s. 105 — 117.

1286. Vetulani Adam: Prawdziwy stosunek Prus Książęcych do Polski (1466 — 1657). *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 6: 1954 nr 1 s. 7 — 41.

1287. Wakar Andrzej: Kultura Warmii i Mazur w dobie Odrodzenia. *Świat i My* 1954 nr 106 s. 3 — 4.

1288. Wojciechowski Zygmunt: Od wojny trzynastoletniej do Odrodzenia. *Tyg. Powszech.* 1953 nr 32 <438>.

1289. Zins Henryk: Położenie ludności chłopskiej na Warmii w pierwszej połowie XVI wieku. *Kwart. Hist. R.* 62: 1955 nr 4/5 s. 56 — 79.

- 1289a. [Zins Henryk]: Powstanie chłopskie w Prusach Książęcych. Zob. cz. I s. 23 poz. 251.

Rec.: Tadeusz Cieślak, *Przegl. Zach.* 1953 z. 11/12 s. 760 — 762;

Janusz Tazbir, *Przegl. Hist.* 1955 T. 45 z. 2 — 3 s. 395 — 406.

1290. Zins Henryk: Warmia w dobie Hołdu pruskiego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk. KUL* [Katol. Uniw. Lubel.] nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953 s. 60 — 61.

b) ROZKŁAD FEUDALIZMU,

TWORZENIE SIĘ UKŁADU KAPITALISTYCZNEGO, IMPERIALIZM (1720 — 1945)

1291. Bochenek Józef: Pogrom wojsk niemieckich w Prusach Wschodnich w 1945 r. *Bellona* 1946 s. 682 — 688.
1292. Brincken Władysław: Rolnictwo i handel Prus Wschodnich wobec traktatu 1894 r. (Przyczynek do historii gospodarczej Prus Wschodnich końca XIX wieku). *Przegl. Zach.* 1949 nr 4 s. 69 — 76; *Komunik. St. Nauk. Inst. Zach.* 1949 nr 69 — 76.
1293. Chojnacki Władysław: Polskość Prus dawniej i dzisiaj. *Przegl. Zach.* 1945 s. 342 — 348.
1294. Chojnacki Władysław: Rok 1848 na Pomorzu i Mazurach. *Sobótka* 1948 s. 224 — 234.
1295. Chojnacki Władysław: Z dziejów Warmii i Mazur. (Polskie gazety królewieckie w XVIII wieku). *Mazury i Warmia* 1955 nr 2/3 s. 78.
1296. Cieślak Tadeusz: Publicandum króla pruskiego z 1795 r. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1953. T. 18 zes. 1 — 4 s. 197 — 206.

Kartki z dziejów walk o polskość i wyzwolenie społeczne na Warmii i Mazurach.

1297. Cieślak Tadeusz, Witt Stefan: Problemy reformy pruskiego prawa wyborczego. *Przegl. Zach.* 1955 nr 9/12 s. 112 — 119.
1298. Civis: Ku większej chwale króla pruskiego. *Życie Olszt.* 1953 nr 292.
1299. Czarniecki Stefan: Echa strajku szkolnego w pow. suskim w latach 1905 — 1906. *Świat i My* 1955 nr 186.
1300. Goliński Zygmunt: Krasicki w pamiętnikach Lehndorffa. *Zeszyty Wrocławskie* 1952 nr 1 s. 37 — 49.
1301. Górski Karol: Ignacy Krasicki jako biskup warmiński. *Zeszyty Wrocł.* 1952 nr 1 s. 21 — 56.
1302. Górski Karol: Plebiscyt na Mazurach 1920 r. *Jantar* 1946 z. 2 s. 105 — 112.
- Rec.: książki W. Gayla: Ostpreussen unter fremden Flaggen, Königsberg 1940.
1303. Górski Karol: Zadania Pomorza Wschodniego i Prus. *Zapiski Tow. Nauk. Toruńskiego*. T. 13 r. 1950 s. 100.
- Streszczenie referatu.
1304. Grygier Tadeusz: Narastanie przeciwieństw klasowych na Warmii i Mazurach w XIX wieku. *Świat i My* 1953 nr 52 z dn. 24 I.
1305. Grygier Tadeusz: Ruchy polityczne na Warmii i Mazurach w drugiej połowie XIX wieku. *Świat i My* 1953 s. 3 z dn. 7 II.
1306. Grygier Tadeusz: Sprawa polska w Prusach Wschodnich w latach 1870 — 1900 w oświeceniu władz pruskich. *Przegl. Zach.* 1951 s. 493 — 544.
1307. Grygier Tadeusz: Sprawa Polski i rewolucji jest jedna. *Życie Olszt.* 1954 nr 127 z dn. 29 V.
1308. Grygier Tadeusz: Wybór materiałów do kwestii polskiej w Prusach Wschodnich w XIX wieku. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1953. T. 19 z. 1 — 4 s. 261 — 311.
1309. Gumowski M[arian]: Fałszerstwa monetarne Fryderyka II. *Przegl. Zach.* 1948 z. 10 s. 422 — 445, z. 11 s. 517 — 531, z. 12 s. 671 — 697.
1310. Gutkowski Tadeusz: Pamiętajmy! [Plebiscyt na Warmii i Mazurach w 1920 r.]. *Świat i My* 1954 nr 119 s. 1.
1311. Hejnosz Wojciech: Przyczynki do dziejów ustrojowych Prus i Pomorza. O zaginionych województwach pruskich: królewieckim, elbląskim i niderlandzkim. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 15: 1949 nr 3/4 s. 7 — 11.
1312. Historia [regionu Mazur]. [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953. Cz. 2, s. 151 — 203.
- Współautorzy: Antoniewicz J., Chojnacki W., Górski K., Pietrzak-Pawłowska I., Biedrawina-Sukertowa E.
1313. Kiełczewska-Zaleska Maria: Obraz osadnictwa [na Mazurach] [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. 2, Poznań 1953 s. 179 — 198.
- [Zarys dziejów od średniowiecza do Polski Ludowej].
1314. Kohutek Ludwik: Błędy naszej polityki mazurskiej 1918 — 1920 r. *Odra* 1946 nr 6 — 7 s. 56.

1315. Kohutek Ludwik: W ćwierćwiecze plebiscytu na Mazurach. *Odrodzenie* 1945 nr 48 s. 3 — 4.
1316. Koranyi Karol: Prusy ośrodkiem imperializmu hohenzollernowskiego. [W:] *Warmia i Mazury*. Poznań 1953, cz. 1, s. 151 — 164.
1317. Kormanowa Żanna: Arianie polscy. Na marginesie książki Dürr-Durskiego: „Arianie w świetle własnej poezji”. *Nowe Drogi* 1949 nr 4 s. 107 — 109.
Zbigniew Morsztyn i in.
1318. Korta Adam: Dwa Grunwaldy: Grunwald 1410 i Berlin 1945. *Bellona* 1946 nr 3 s. 2.
1319. Kozłowski Wacław: Hitlerowskie zamiary przesiedlenia Mazurów. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 2/55.
1320. Krausowa Janina: Żeromski i Kasprowicz na Warmii i Mazurach. *Rejsy* 1948 nr 3 s. 2.
(W okresie przedplebiscytowym).
1321. Kretowicz Bronisław: Komedia 11 lipca 1920 r. *Odra* 1949 nr 29 s. 3.
Plebiscyt na Mazurach.
1322. Leśnodorski Bogusław: W okresie plebiscytu [W:] *Warmia i Mazury*. Cz. I. Poznań 1953 s. 163 — 178.
Dotyczy plebiscytu na Warmii i Mazurach 11 lipca 1920 r.
1323. Leśnodorski Bogusław: Z dziejów Warmii i Mazur w latach 1918 — 1920 [W:] *Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich*. T. 1, 1953 s. 387 — 390.
Dyskusja.
1324. Leyk Fryderyk Mirosław: Plebiscyt na Warmii i Mazurach w 1920 r. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 46 (99).
1325. [Leyk Fryderyk Mirosław =] Leyk-Różyński Fryderyk Mirosław: Wspomnienia z czasów plebiscytu. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 2.
1326. [Leyk Fryderyk Mirosław =] Leyk-Różyński Fryderyk Mirosław: Historia plebiscytu na Mazurach. *Słowo na War. i Maz.* 1955 nr 18, 19, 20, 21, 23, 30, 32, 34.
1327. Łam: Akt królewskiej łaski. *Świat i My* 1951 nr 1.
O uwłaszczeniu chłopów.
1328. Mikulski Tadeusz: Gość w Heilsbergu. *Zeszyty Wrocł.* nr 1. Lidzbark Warm. i bisk. Krasicki.
1329. Muszyński Adam: Niedorozwój gospodarczy b. Prus Wschodnich pod rządami niemieckimi. *Jantar* 1947 s. 107.
1330. Nieroda Józef: Reportaż sprzed wieku. *Rejsy* 1950 nr 11.
Krępowiecki Tadeusz, podróżujący po Prusach Polskich 1827 r., opisał swe wrażenia w pracy pt. „Przejażdżka po Prusach Wschodnich”.
1331. Oracki Tadeusz: Stosunek Watykanu do plebiscytu na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1955 nr 180.
1332. Pelczar Marian: I jeszcze na tropach Smętka. *Tyg. Powszech.* 1945 nr 19 s. 7.
O przekładzie niemieckim „Na tropach Smętka” Melchiora Wańkowicza, wydany przez *Bund Deutscher Osten* jako publikacja urzędowa, „poufne”.
1333. Pieńkowski Stanisław: Polska myśl polityczna na Mazurach. *Pol. Zach.* 1947 nr 41, 42, 43.

1334. Pietrzak-Pawłowska Irena: Lata przełomu na Mazurach 1846 — 1848 [W:] *W stulecie Wiosny Ludów 1848 — 1948*. T. I. 1948 s. 169 — 212.
1335. Pietrzak-Pawłowska Irena: Położenie ekonomiczne Mazurów w relacji G. Gizewiusza. *Przegl. Zach.* 1950 nr 9/10 s. 259 — 271.
1336. Pietrzak-Pawłowska Irena: W sprawie dziejów narodu polskiego na Warmii, Mazurach i Powiślu. *Pierwsza Konferencja Metodologiczna 1953* T. 1 s. 241 — 245.
1337. Pustówka Teodor: Patent i edykt króla pruskiego z 1725 r. w języku polskim, dotyczący przepisów administracyjno-weterynaryjnych. *Medycyna Weterynaryjna* 1949 nr 12.
 Edykt w języku polskim, druk. frakturą w Królewcu w 1725 r. Dotyczy przepisów administracyjnych.
1338. Pustówka Teodor: Dokument z 1732 r. o zarazie bydła na Mazurach. *Medycyna Weterynaryjna* 1950 nr 12.
 Dokument królewsko-pruski w języku polskim, druk. frakturą w Królewcu.
1339. Reychman J.: Prusy a insurekcja Kościuszkowska, *Przegl. Zach.* 1946 z. 9 s. 760 — 767.
1340. Ruczyński Teofil: Karol Barke — za prawdę, wolność i pracę. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 14 s. 3 — 4.
1341. Ruczyński Teofil: W 90-tą rocznicę powstania styczniowego. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 3/5.
1342. Sobol Roman: Ignacy Krasicki w walce o język polski. *Zeszyty Wrocł.* 1952 nr 1 s. 75 — 108.
1343. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Armia królewsko-pruska w życiu Mazur XVIII w. *Życie Olszt.* 1947 nr 97.
1344. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bóg wojny Napoleon na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1948 z dn. 27-8 III; 29 III.
1345. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dżuma na Mazurach. Co mówią kroniki XVIII wieku. *Życie Olszt.* 1947 nr 8.
1346. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak August II Mocny w Puszczy Piskiej polował. *Życie Olszt.* 1947 nr 173 z dn. 21 X.
1347. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak to dziad króla Leszczyńskiego z księciem pruskim wojował. *Życie Olszt.* 1947 nr 30.
1348. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Król Wilhelm po polsku pisać musiał. *Mazury i Warmia* 1955 nr 2/3.
 Edykty królewskie XVIII wieku drukowano w Berlinie i Królewcu po polsku gotyckimi czcionkami.
1349. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mazurzy wschodniopruscy a powstania polskie. *Wiad. Mazur.* 1947 nr 16.
1350. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Niedola chłopska na Mazurach za królów pruskich. *Życie Olszt.* 1947 nr 100.
1351. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Niedola ludu mazurskiego za rządów królów pruskich. *Trybuna Ludu* 1949 nr 102 z dn. 14 V.

1352. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Osobliwa rocznica. Wspomnienia plebiscytowe. *Życie Olszt.* 1948 z dn. 16 i 17 VIII nr 107, 108.
1353. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Powstańcy 1830 r. na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1953 nr 91.
1354. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Przed dwustu laty. Z życia mieszczan wschodniopruskich. *Życie Olszt.* 1947 z dn. 11 X; 12 X.
1355. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Rewolucja 1848 r. na Mazurach w świetle szczycieńskiego Kreis-Blattu. *Przegl. Zach.* 1950 nr 9/10 s. 264 — 271.
1356. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Bis: Sprawa Mazur na przełomie XIX i XX wieku. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 1.
1357. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Udział Warmii i Mazur w powstaniu 1863 roku. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 5 (7).
1358. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Urzędnicy państwowi i miejscy według starych kronik mazurskich. *Życie Olszt.* 1947 nr 32.
1359. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Warmia i Mazury w oczach cudzoziemca podróżnika sprzed 130 laty. *Życie Olszt.* 1948 z dn. 22 X.
Rosenwalla, Niemca, mieszkanka Rosji.
1360. Sukertowa-Biedrawina Emilia: W ćwierćwiecze plebiscytu na Mazurach i Warmii. *ZAP. Mat.* 1946 nr 4 M. K. 1 — 6.
1361. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Biedrawina-Sukertowa Emilia: Z historii Mazur i Warmii. *Świat i My* 1952 nr 22 z dn. 26-7 I.
Powstanie polskie 1830 r. a Mazurzy pruscy.
1362. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z historii Warmii i Mazur. [Polowanie w Puszczy Piskiej 1698 r.]. *Świat i My* 1952 nr 8 z dn. 2 II.
1363. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z historii walk o polskość. Plebiscyt na Mazurach i Warmii. *Głos Olszt.* 1955 nr 267 z dn. 3 XI.
1364. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z historii Warmii i Mazur. *Świat i My* 1952 nr 9.
Chłopi mazurscy w XVI — XVIII wieku.
1365. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Z historii Warmii i Mazur. Mazurzy a powstanie polskie 1830 r. *Świat i My* 1952 nr 12 s. 3.
1366. Tyrowicz Marian: Polski ośrodek rewolucyjny w Królewcu 1845 — 1846. *Inst. Maz. w Olsztynie. Kom. Działu Inf. Nauk.* 1948 nr 5 <23> s. 83 — 97.
1367. Twarogowski T.: Charakterystyczne cechy operacji w Prusach Wschodnich. *Bellona* 1947 z. 9/10 s. 762 — 778.
1368. Wachtel Jakub: Operacja mazursko-pomorska. *Nasza Myśl* 1950 nr 1 s. 31 — 42.
1369. Wakar Andrzej: Pamiętny rok 1863 na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1954 nr 98 s. 2 — 3.

1370. W a k a r Andrzej: Kiedy Mazury należały do Polski... *Świat i My* 1953 nr 45.
1371. Willaume Juliusz: Polsko-pruskie stosunki finansowo-gospodarcze <1807 — 1813>. *Roczn. Hist. R.* 19: 1950 [druk 1952] s. 99 — 132.
1372. Willaume Juliusz: Polityka germanizacyjna Prus od Fryderyka II do Hitlera. *Bellona* 1946 s. 167 — 179.
1373. Willaume Juliusz: Prusy a sprawa polska za Księstwa Warszawskiego. *Rocz. Histor.* T. 17: 1948 z. 2 s. 378 — 397.
1374. Willaume J[uliusz]: Rewindykacja archiwaliów i depozytów z Prus <1807 — 1812>. *Przegl. Zach.* 1954 nr 9/10 s. 216 — 231.
1375. Willaume Juliusz: Rozgraniczenie Księstwa Warszawskiego z Prusami. *Przegl. Zach.* 1951 nr 3/4 s. 474 — 492.
1376. Willaume Juliusz: Stanowisko Prus wobec sprawy polskiej na kongresie wiedeńskim. *Przegl. Zach.* 1950 nr 1/2 s. 3 — 15.
1377. Willaume Juliusz: Stosunki sąsiedzkie Księstwa Warszawskiego z Prusami. *Przegl. Zach.* 1951 nr 11/12 s. 398 — 427.
1378. Wojtkowski Andrzej: Budzenie się świadomości narodowej Mazurów pruskich. *Pam. VII Pow. Zjazdu Historyków Pol. we Wrocławiu* 1948 s. 101 — 109.
1379. Wojtkowski Andrzej: Gustaw Gizewiusz a Herder. *Dziś i Jutro* 1954 nr 11 s. 1 — 2.
1380. W. Z.: Z historii Warmii i Mazur. *Świat i My* 1952 nr 11.
Ruchy chłopskie w 1848 roku.
1381. (WZ): Z historii Warmii i Mazur. Gizewiusz o doli chłopów w okresie kapitalizmu. *Świat i My* 1952 nr 10 s. 3.
1382. W. Z.: Z historii Warmii i Mazur. Okres Wiosny Ludów na Mazurach. *Świat i My* 1952 nr 11 s. 3.

c) ZAGADNIENIA POLSKI LUDOWEJ

1383. Antoniewicz J[erzy]: Działalność Działu Archeologicznego Muzeum Mazurskiego w Olsztynie w 1954 r. *Wiad. Archeol.* T. 22: 1955 z. 3/4 s. 390 — 391.
1384. Antoniewicz J[erzy]: Brązowa moneta cesarza Galliena, znaleziona w miejscowości Kutry, pow. Węgorzewo. *Wiadom. Archeol.* 1955 T. 22 z. 3/4 s. 358 — 360.
Nowy przyczynek do dziejów ziemi mazurskiej.
1385. Antoniewicz J[erzy]: Niektóre dowody kontaktów słowiańsko-pruskich w okresie wczesnohistorycznym w świetle źródeł archeologicznych. *Wiad. Archeol.* 1955 T. 22 z. 3/4 s. 233 — 243.
Przyczynek do znajomości wczesnośredniowiecznego złotnictwa Prusów i jego związki ze złotnictwem słowiańskim. Wykopaliska z pow.: olsztyńskiego, mrągowskiego, ełckiego, oleckiego i reszelskiego.
1386. Antoniewicz J[erzy]: Nowe zabytki z osady halsztackiej w Rybnie, pow. Mrągowo. *Wiad. Archeol.* 1955 T. 22 z. 3/4 s. 355 — 366.
1387. Antoniewicz Jerzy: Praca kulturalno-naukowa w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1946 s. 690 — 693.

1388. Borowik Arnold: Refleksje mazurskie. *Strażn. Zach.* 1948 s. 476 — 481.
1389. Brwiliński Zygmunt: Prace konserwatorskie — województwo olsztyńskie. *Ochrona Zabytków* 1953 nr 1 s. 64 — 67.
1390. Czarnocki Kazimierz: Dwa jubileusze Warmii i Mazur (500 rocznica wcielenia Prus do Polski, 10 rocznica Polski Ludowej). *Tyg. Demokr.* 1959 nr 5 s. 3.
1391. Cieślak Tadeusz: Dorobek nauk społecznych w dziedzinie pomoroznawstwa. *Przegl. Zach.* 1954 nr 9/10 s. 8 — 14.
Wymienia wydawnictwa Instytutu Mazurskiego, dorobek etnograficzny i historyczny Mazur i Warmii m. in. E. Biedrawiny-Sukertowej, Wł. Chojnackiego, T. Grygiera, I. Pietrzak-Pawłowskiej, H. Skurpskiego.
1392. Dąbrowski Henryk: Przejawy życia gospodarczego i szkolnictwo. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 Cz. 2 s. 334 — 349.
1393. Dąbrowski Jan: Halsztacka siekierka z tulejką w miejscowości Sątoczno, pow. Kętrzyn. *Wiad. Archeol.* 1955 T. 22 z. 3/4 s. 356 — 358.
Wykopalisko dokonane w okresie 15-lecia Polski Ludowej.
1394. Dąbrowski Jan: Późnoneolityczna siekierka kamienna z miejscowości Ramsowo, pow. Olsztyn. *Wiad. Arch.* 1955 T. 22 z. 3/4 s. 356 — 358.
Wykopalisko dokonane w okresie 15-lecia Polski Ludowej.
1395. Dr E. S.: Położenie gospodarcze ludności mazurskiej w województwie olsztyńskim. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 7 — 8.
1396. Dzięwanowski Kazimierz, Berkowicz Andrzej: Ślady zła [pozostałości po rządach niemieckich na Mazurach]. *Nowa Kultura* 1954 nr 39 s. 4 — 5.
1397. Gałaj Dyzma: Dziesięć lat Polski Ludowej. *Kalend. Maz. i Warm.* 1955 s. 240 — 252.
1398. Gębik Władysław: Wystawa przyrodnicza w Olsztynie. *Przegl. Zach.* 1952 z. 3 s. 265 — 268.
1399. Górski Karol: Zagadnienie historiografii Pomorza Wschodniego i Prus. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1947 T. 13 s. 100.
1400. Górski Karol: Zjazd historyków Pomorza. *Przegl. Zach.* 1947 z. 4 s. 335 — 337.
[W lutym 1947 w Toruniu].
1401. Hermanowicz Henryk: Pomorze Mazurskie. *Twórczość.* 1949 z. 9 s. 112 — 117.
Życie kulturalne.
1402. [Grabiańska Marta =] M. G.: Instytut Mazurski chlubnie wypełnił swoje zadania, chroniąc dorobek polskiej kultury w woj. olsztyńskim. *Kurier Codzienny* 16 III 1950.
1403. [Grabiańska Marta =] M. Gr.: Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego w Olsztynie [Instytut Mazurski] dobrze zasłużyła się sprawie polskości. *Kurier Codzienny* 1954 nr 116.
1404. Grygier Tadeusz: Archiwum Państwowe w Olsztynie. *Roczn. Dziej. Społ. i Gosp.* 1951 s. 446.
1405. Jaśmień E[wa]: Jedyń w Polsce „Brewiarz Kromera”. Mapy Ptolemeusza i cenne druki na wystawie w zamku olsztyńskim. *St. na War. i Maz.* 1954 nr 24 s. 2.
Na wystawie Stacji Naukowej PTH (Instytutu Mazurskiego).
1406. Karczewski Zdzisław: Obecne położenie rolnictwa w woj. olsztyńskim. *Jantar* 1945 z. 1 s. 50 — 53.
Dane z lat 1932-36 i 1946.

1407. Kętrzyński Wojciech: W stronę Warmii i Mazur (połączenie Warmii i Mazur z Polską). *Dziś i Jutro* 1954 nr 7 s. 1 — 2.
1408. Kohutek Ludwik: Mazury po prostu. *Odra* 1946 nr 17/18 s. 5 — 6.
1409. Kohutek Ludwik: Okręg Mazurski woła o pomoc. *Dziennik Polski* 1945 nr 232 z dn. 26 IX.
1410. Lewiński Józef: Użytkowanie ziemi [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 Cz. 2 s. 266 — 269.
1411. Lewiński Józef: Zniszczenie ziemi [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 Cz. 2 s. 292 — 313.
1412. Literackie dni Olsztyna. Oddział Związku Literatów Polskich powstał w Olsztynie. *Głos Olszt.* 1955 nr 168 z dn. 16 — 17 VII.
1413. Mikulski Tadeusz: Na jeziorach mazurskich. *Przegl. Zach.* 1950 s. 372 — 374.
1414. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Wschodzące ziarno. *Odra* 1948 nr 10 s. 1 — 3.
Mazury — repolonizacja.
1415. Okulicz Jerzy: Zniszczone groby wczesnośredniowieczne na terenie m. Kętrzyna. *Wiadom. Archeol.* 1955 T. 22 z. 3 — 4 s. 363 — 364.
1416. Pietrzak-Pawłowska Irena: Placówki naukowe Olsztyna. *Przegl. Zach.* 1947 nr 7/8 s. 653 — 654.
1417. Pietrzak-Pawłowski K[azimierz]: Bilans roczny polityki narodowościowej Okręgu Mazurskiego. *Przegl. Zach.* 1946 nr 4 s. 399 — 401.
1418. Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Mazury i Warmia-cy aktywizują się. *Przegl. Zach.* 1946 nr 12 s. 1060 — 1062.
1419. Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Od Prus Wschodnich do województwa olsztyńskiego 1945 — 1947. *Przegl. Zach.* 1947 nr 2 s. 133 — 141.
Administracja, osadnictwo, odbudowa gosp., osiągnięcia kultury.
1420. Piwarski Kazimierz: Likwidacja Prus. *Wiedza i Życie.* 1947 z. 4 s. 314 — 326; z. 5 s. 395 — 406.
1421. Przygórski Zbigniew: Prusy Wschodnie przestały istnieć. Ziemia jest nasza od wieków. *Odrodzenie* 1947 nr 14/15 s. 5 — 6.
1422. Ruczyński Kazimierz: Warmia i Mazury w literaturze 10-lecia. Skarbnica tematów. *Życie Olszt.* 1954 nr 200.
1423. Ruczyński Teofil: 10 [dziesięć] lat polskiej szkoły na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1955 nr 177 s. 4.
1424. Ruczyński Teofil: 10 lat władzy ludowej na Warmii i Mazurach. *Świat i My* 1954 nr 134.
1425. Spandowski Antoni: Kongres autochtonów w Warszawie. *Przegl. Zach.* 1946 s. 1065 — 1071.
1426. Srocki Bolesław: Aktywizacja Pojezierza. *Jantar* 1949 s. 1 — 12.
1427. Stare mapy mówią. Warmia i Mazury w dawnej kartografii. *Życie Olszt.* 1954 nr 183 z dn. 3 VIII.

Wystawa map, zorganizowana przez Stację Naukową PTH w Olsztynie (Instytut Mazurski) z okazji ogólnopol. Zjazdu PTH.

1428. Stefanowicz [Janusz]: Tak było wczoraj. *Kalend. dla War. i Maz.* 1954 s. 249 — 252.

Zniszczenia wojenne ziemi warm.-mazurskiej. 3-letni i 6-letni plan odbudowy wykonane.

1429. Powstanie olsztyńskiego oddziału ZLP [Związku Literatów Polskich] dalszym etapem rozwoju kulturalnego. *Życie Olszt.* 1955 nr 169.

1430. Sukertowa-Biedrawina Emilia: W dniu Święta Odrodzenia Polski. *Strażn. Ewang.* nr 14 — 15 s. 213 — 215.

1431. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: II Targi olsztyńskie (3 — 18 września 1949 r.). *Przegl. Zach.* 1949 s. 299 — 300.

1432. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na mazurskiej ziemi. [W:] *Mazurskie dole i niedole* 1947 s. 65 — 70.

1433. [Sukertowa-Biedrawina Emilia] Ker (krypt): Z filmowcami krakowskimi w Dobrym Mieście i Lidzbarku. *Życie Olszt.* 1947 nr 110.

1434. Suszkiewicz Zenon: Bogactwa mineralne ziemi mazurskiej i perspektywy dalszego ich wykorzystania. *Kalend. dla War. i Maz.* 1954 s. 249 — 252.

1435. Twarogowski T[adeusz]: Charakterystyczne cechy operacji w Prusach Wschodnich. *Bellona* 1947 s. 762 — 778.

1436. X. D.: Położenie psychiczno-duchowe Mazurów. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 6.

1437. X. A[lfred] J[agucki]: Problem językowy na Mazurach. *Strażn. Ewang.* 1946 nr 6 s. 11 — 12.

1438. X.: Prof. Stanisław Rospond o książce Leydinga-Mieleckiego. *Życie Olszt.* 1947 nr 200.

1439. Wachtel Jakub: Operacja mazursko-pomorska. *Nasza Myśl* 1950 nr 1 s. 31 — 42.

1440. Wakar Andrzej: Walka o elektryfikację ludzkich umysłów. *Głos Olszt.* 1953 nr 293 z dn. 8 XII.

Zagadnienie oświatowe na Mazurach.

1441. Wakar Andrzej: Ziemia Mazurska odwiecznie polska. [Dowody polskości]. *Świat i My* 1954 nr 118 s. 3.

1442. Wiesiołowski B[ronisław]: Odbudowa administracji [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 Cz. 2 s. 270 — 272.

1443. Wilamowski Bohdan: Tylko gromadą pokonamy biedę. *Głos Ziemi*, Olsztyn 1948 nr 1 s. 1, 2.

1444. Wspomnienia z tamtych dni. Z wystąpienia Waltera Późnego ze Szczytna na wojewódzkiej akademii, poświęconej 50-leciu ZZNP. <Oprac. Will> [Willan Tadeusz Zygfryd]. *Głos Olszt.* 1955 nr 280 s. 8.

1445. Wyzwolenie i boje Armii Radzieckiej. Mapa działań wojennych 1941 — 1945. Skala 1:2000.000. Oprac. historyczne wg źródeł radzieckich Tadeusz Rawski. Warszawa 1949. Wyd. „Prasa Wojskowa” cm 156 X 109.

1446. Za z.: Ogólnopolski Zjazd Historyków w Olsztynie. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 23 — 24.

1447. [Zieliński Ludwik]: U źródeł historii Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1952 nr 303 z dn. 19 XII.

O działalności Woj. Archiwum Państwowego i Stacji Naukowej Pol. Tow. Historycznego (Instytutu Mazurskiego).

1448. Ziemia zrosnięta z Macierzą. *Kalend. dla War. i Maz.* 1954 s. 225 — 232.

Sytuacja w okresie dziesięciolecia.

1449. Zientara - Malewska Maria: Przed 10 laty. Narodziny szkolnictwa na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1955 nr 30 s. 4.
1450. Zubelewicz Aleksander: Odbudowa komunikacji. [W:] *Warmia i Mazury* Cz. 2, Poznań 1953 s. 283 — 291.
1451. Zubelewicz Aleksander: Szlaki turystyczne na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1947 nr 126, 127, 131, 132.
1452. Zubelewicz A[leksander]: Województwo olsztyńskie jako teren turystyczny. *Przegl. Zach.* 1948 s. 159 — 161.
Rozwój turystyki.

3. WYDAWNICTWA RÓŻNE

MEDYCYNA

1453. Chełchowski W[łodzimierz]: Warunki klimatyczne Ziemi Odzyskanych. Klimat Warmii i Mazur. *Śłużba Zdrowia* 1954 nr 43 s. 2 — 3.
1454. [Chmurzyński K. =] (Ch): Województwo olsztyńskie jeszcze w br. wykona plan leczenia dziecięcego. *Śłużba Zdrowia* 1951 nr 21 s. 3.
1455. Flis Stanisław: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Pol. Tyg. Lek.* 1953 nr 29 s. 1030 — 1032; nr 30 s. 1061 — 1064; nr 31 s. 1094 — 1096.
1456. Flis Stanisław: Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Szpitala PKP w Olsztynie. *Lek. Kolejowy* 1947 nr 1 — 2 s. 103 — 108.
1457. Flis Stanisław: Szczepienia BCG chronią przed gruźlicą. *Życie Olszt.* 1947 nr 238.
Artykuł o szczepieniach BCG w związku z akcją profilaktyczną gruźlicy na terenie województwa olsztyńskiego.
1458. Flis Stanisław: Ś.p. dr Wacław Orłowski. *Pol. Tyg. Lek.* 1950 nr 4 s. 159 — 160.
Życiorys i działalność naukowa znanego bakteriologa polskiego, zmarłego w Olsztynie w 1949 roku.
1459. Flis Stanisław: W sprawie zimnicy w porze zimowej. *Lekarz Kolejowy* 1948 nr 3/4 s. 11 — 14.
Opis przypadku malarii w porze zimowej w Olsztynie w r. 1947.
1460. Flis Stanisław: Z życia naukowego w Olsztynie. *Pol. Tyg. Lek.* 1951 nr 23/24 s. 126* — 127*.
Rzecz o działalności naukowej Sekcji Lekarskiej Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia w Olsztynie.
1461. Flis Stanisław: Z życia naukowego w Olsztynie. *Pol. Tyg. Lek.* 1953 nr 9 s. 70* — 71*.
Rzecz o działalności naukowej Pol. Tow. Lekarskiego w Olsztynie.
1462. Gutowski W[acław]: Sprawozdanie z nadzwyczajnego posiedzenia naukowego oddziału Olsztyńskiego Pol. Tow. Lekarskiego w dn. 24 VI 1954 r. poświęcone zagadnieniom leptospirozy. *Pol. Tygod. Lekarski* 1954 nr 39 s. 309 — 310.
1463. Gutowski W[acław]: Z działalności wojewódzkiej przychodni skórno-wenerologicznej w Olsztynie w roku 1954. *Przegląd Dermatologii i Wenerologii* 1955 nr 3 s. 237 — 240.
1464. Gutowski W[acław]: Z I Zjazdu naukowego lekarzy Warmii i Mazur. *Wiadom. Lekarskie* 1955 nr 3 s. 142 — 143.

1465. Kolago Cyryl: Wody mineralne Ziemi Odzyskanych. *Pol. Tyg. Lek.* 1954 nr 13 — 14 s. 10.
1466. Konferencja Okręgu ZZPSZ [Zw. Zaw. Prac. Służby Zdr.] w Olsztynie. *Służba Zdrowia* 1951 nr 18 s. 3.
1467. Kozłowski St[efan]: Kolegium Ministerstwa Zdrowia obradowało nad sprawami Służby Zdrowia woj. olsztyńskiego. *Służba Zdrowia* 1955 nr 20 s. 2.
1468. Ratner L.: Narada aktywu służby zdrowia woj. olsztyńskiego. *Służba Zdrowia* 1951 nr 14 s. 7.
1469. Kuryluk J.: Warmia mathematicusa. *Stolica* 1953 nr 41 (303) s. 12.
- 1469a. Służba Zdrowia w wojew. olsztyńskim [W:] Rozwój gospodarczy wojew. olsztyńskiego. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 7 (9).
1470. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] krypt. Bernatowicz Zofia: Ofiarna praca Szpitala Kolejowego w Olsztynie. *St. na War. i Maz.* 1955 nr 12.
1471. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Źródła mineralne [lecnicze] na ziemi mazurskiej w przeszłości. *Pol. Tyg. Lek.* 1951 nr 12/51 s. 7.

PRZYRODA I ROLNICTWO

1472. B. F.: Jeszcze o orłach <na tle artykułu Jana Panfila pt. „Orzeł przedni na Pojezierzu Mazurskim” w Pomorskim Biuletynie Łowieckim>. *Chrońmy przyrodę ojcz.* 1945 z. 11/12 s. 52 — 53.
1473. Fauna pokarmowa w jeziorze Tałty. Oprac.: K. Tarwid, K. Dobrowolski, E. Fic, A. Hellbricht, Z. Kajak, J. Sosnowska, W. Szczepańska, A. Szczepański, T. Sztuka. *Rocz. Nauk. roln.* 1953. T. 67 ser. D s. 35 — 153.
1474. Kobendza Roman: Cisy w Puszczy Boreckiej. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 z. 4/5/6 s. 68 — 69.
1475. Kobendza Roman: Projektowany rezerwat cisów pod Wężewem na Pojezierzu Mazurskim. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 z. 9/10 s. 31 — 35.
1476. Kobendza Roman: Rezerwat w dolinie rzeki „Wewno” (Walsz) na Pojezierzu Mazurskim. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 nr 9/10 s. 31 — 35.
1477. Kobendza Roman: Torfowisko Redykajny pod Olsztynem — rezerwatem przyrody. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 nr 7/8 s. 35 — 39.
1478. Kobendzina Jadwiga: Źródłiska rzeki Łyny. Projektowany rezerwat. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 nr 4/5/6 s. 62 — 66.
1479. Kocół L.: Rozmieszczenie roślinności w litoralu jeziora Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s. 64 — 84.
1480. Knothe H.: Łowiectwo na Pojezierzu Mazurskim. *Łowiec Polski* 1952 nr 2 s. 25 — 26.
1481. Kondracki J.: Morfologia jeziora Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953. T. 67 ser. D s. 9 — 22.
1482. KR. KW.: Struktura lasów Ziemi Odzyskanych. *Gosp. Plan.* 1947 nr 13 s. 535 — 536, tabl. 2.
1483. Lewandowski J.: Mazury jako teren hodowlany. *Nowe Rolnictwo* 1954 nr 4 s. 92 — 95.

1484. Lewiński Józef: Użytkowanie ziemi [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1953 cz. II s. 292 — 313.
1485. Mapa gleb województw: szczecińskiego, gdańskiego, bydgoskiego i olsztyńskiego. Skala 1:100 000 [B.m.] ark. 65 × 43 cm.
1486. Materiały do bilansu wodnego Polski VIII. Opady zmierzzone w dorzeczu Przymorza Bałtyckiego między Wisłą a Niemnem w latach 1920 — 1940 wyd. 1952 r.
1487. Mierzwiński Włodzimierz: Bocian czarny na Mazurach. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1955 z. 2 s. 30 — 31.
1488. Mierzwiński Włodzimierz: Jezioro Siedmiu Wysp. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1955 z. 5 s. 42 — 43.
1489. Mierzwiński Włodzimierz: Żuraw na Mazurach. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1954 z. 6 s. 50 — 51.
1490. Molga M.: Mapa częstości występowania opadu gradowego na terenie województw: gdańskiego, olsztyńskiego i białostockiego. (Okres obs. 1946 — 1950). *Gaz. Obserw. PIH* 1951 nr 9 s. 6 — 8.
1491. Novak W.: Lasy w woj. olsztyńskim. *II Targi Olsztyńskie* 1949 s. 25 — 28.
1492. Nowe stanowisko dzikich łabędzi na Mazurach. *Chrońmy przyrodę ojczystą* 1953 nr 3 s. 40.
1493. Nowosad Bolesław: Niektóre zagadnienia pracy PGR woj. olsztyńskiego. *Nowe Drogi* 1954 nr 9 s. 96 — 100.
1494. Pacewicz W.: Możliwości wykorzystania jezior mazurskich i augustowskich do nawożenia. *Gosp. Wodna* 1949 nr 6 — 12 s. 161 — 165.
1495. Panfil Jan: Orzeł przedni na Pojezierzu Mazurskim. *Pomorski Biuletyn Łowiecki* 1949 nr 8 z dn. 1 VIII.
1496. Panfil Jan, Radziwonowicz Wacław: Działalność Muzeum Mazurskiego w Olsztynie na polu ochrony przyrody. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1955 s. 39 — 42.
1497. Porzuczek Mieczysław: O pracy zespołów likwidacji odłogów w woj. olsztyńskim. *Nowe Rolnictwo* 1955 nr 11 s. 21 — 26.
1498. Prüffer Jan: Świat zwierzęcy. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań 1959. Cz. I s. 61 — 76.
1499. Rybicka Krystyna: Konferencja młodej kadry biologów w Kortowie. *Problemy* 1953 nr 11 s. 781.
1500. Siedzieniewski Wacław: Zjednoczenie PGR Ełk likwiduje odłogi. *Mechaniz. Roln.* 1954 nr 10 s. 3 — 4.
1501. Soboczyński F., Szydłowski J.: Lasy, leśnictwo i przemysł drzewny okręgu olsztyńskiego. *Gdańsk* 1947 Instytut Bałtycki s. 65 — 81.
1502. Stan ptaków na Jeziorach Mazurskich. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 nr 7/8 s. 48 — 49.
1503. Szczurba A.: Gleba i klimat Pomorza Mazurskiego. *Rada Nar.* 1946 nr 3 s. 5 — 6.
1504. Tymiński M.: Lasy i gospodarka leśna Ziemi Odzyskanych. *Życie Gosp.* 1948 nr 14 s. 98 — 102.
1505. Ugla Hjalmar: Niektóre gleby województwa olsztyńskiego w świetle konferencji terenowej PTG. *Kroniki gleboznaw.* 1953 T. 6 s. 229 — 244.

1506. Uggla Hjalmar: Tymczasowa rejonizacja siedliskowa województwa olsztyńskiego. *Zapisek naukowy* 1955 s. 148.
1507. Uggla H[jalmar], Mirowski Z., Rytlewski J.: Gleby Spółdzielni produkcyjnej III st. Niepodległość w Ketitach, woj. Olsztyn. *Rocz. Nauk. roln.* 1954. T. 69 ser. A s. 279.
1508. Walas Jan: Roślinność. [W:] *Warmia i Mazury*, Poznań, Cz. I, 1953 s. 35 — 61.
1509. Wanic Dominik: Rozwój sadownictwa na Warmii i Mazurach. *Przegl. Ogród.* 1954 nr 11 s. 3 — 4.
1510. Zagospodarowanie odlogów w woj. olsztyńskim. *Mechaniz. Roln.* 1955 nr 4 s. 31 — 32.

HYDROLOGIA I RYBOŁÓWSTWO

1511. Backiel T.: Aktualny stan występowania sielawy (*Coregonus albula* L) na Pojezierzu Mazurskim i Suwalszczyźnie. *Rocz. Nauk. roln.* T. 67 seria B z. 1 s. 61 — 80.
1512. Backiel T.: Skupienia i zespoły narybkowe w litoralu jeziora Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s. 257 — 274.
1513. Bernatowicz [Stanisław]: Charakterystyka pogłowia sielawy mazurskiej. *Gosp. ryb.* 1952 nr 6 s. 3 — 4.
1514. Bernatowicz Stanisław: Na progu zagospodarowania jezior mazurskich. *Przegl. Ryb.* 1947 nr 7 — 8 s. 259 — 263.
1515. Bernatowicz Stanisław: Ośrodek szkolenia rybaków słodkowodnych w Giżycku. *Przegl. Ryb.* 1948 nr 5 s. 197 — 199.
1516. Bernatowicz S[tanisław]: Próby analizy stada sielawy introdukowanej do jeziora Isąg (Żelazne) na Mazurach. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. B z. 1 s. 53 — 60.
1517. Bernatowicz Stanisław: Przyrost sielawy Pojezierza Mazurskiego. *Biul. CIR* 1952 nr 1 (3) s. 30 — 32.
1518. Bernatowicz Stanisław: Sieja w jeziorach mazurskich. *Przegl. Ryb.* 1948 nr 3 s. 91 — 96.
1519. Bernatowicz Stanisław: Szkolenie kadr rybackich na Mazurach i Warmii. *Przegl. Ryb.* 1917 nr 12 s. 470 — 473.
1520. Bernatowicz Stanisław: Tempo przyrastania sielawy w jeziorach mazurskich na tle ich charakterystyki immologicznej. *Biul. CIR* 1952 nr 1 (3) s. 30 — 32.
1521. Bernatowicz Stanisław: Wody powiatu łuczańskiego [giżyckiego]. *Przegl. Rybacki* 1946 nr 4 s. 124 — 126.
1522. Bernatowicz Stanisław: Występowanie i przyrost sielawy jezior mazurskich w warunkach środowiska. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. B z. 1 s. 1 — 20.
1523. Bernatowicz Stanisław: Występowanie sielawy na Pojezierzu Suwalskim i Mazurskim. *Gosp. Rybna.* 1953 nr 7 s. 4 — 5.
1524. Biskupski S.: Osuszenie Zalewu Wiślanego jako problem gospodarczy. *Życie gosp.* 1952 nr 5 s. 216 — 219.
1525. Cierpikowski C.: Eksploatacja wód województwa olsztyńskiego. *Przegl. Rybacki* 1947 nr 12 s. 460 — 463.
1526. Dąbrowski B.: Z mazurskich jezior. *Przegl. Ryb.* 1946 nr 4 s. 117 — 118.
1527. Dąbrowski B., Kostrowicki J.: Potrzeby inwestycyjne dla racjonalnego rybołówstwa na wodach woj. olsztyńskiego. *Przegl. Ryb.* 1947 nr 12 s. 463 — 470.

1528. Filuk J., Elwertowski J.: O podstawach biologicznych rybołówstwa sandaczowego na Zalewie Wiślanym i Szczecińskim. *Gosp. Rybna* 1953 nr 4 s. 3 — 4.
1529. Gąsowska M.: Sieja jezior mazurskich. *Rocz. Nauk. roln.* 1952 T. 67 ser. B z. 1 s. 81 — 100.
1530. Gąsowska M.: Sieja jezior Pojezierza Mazurskiego. *Przegl. Ryb.* 1946 nr 2 s. 36 — 40.
1531. Gąsowska M.: Spostrzeżenia z kampanii siejowej na Mazurach. *Przegl. Ryb.* 1948 nr 12 s. 483 — 485.
- 1531a. Janion Stefan: Zjazd Hydrobiologów w Giżycku. *Kosmos* 1953 nr 2 (3) s. 56 — 60.
1532. Korycki A.: Występowanie siei (*Coregonus lavaretus* L.) w jeziorach mazurskich i suwalskich. *Rocz. Nauk roln.* 1953 T. 67 ser. B z. 1 s. 101 — 109.
1533. Korycki A.: Zagadnienie siejowe na Pojezierzu Mazurskim. *Gosp. Ryb.* 1953 nr 10 s. 1 — 3.
1534. Korycki A.: Zagadnienie stynkowe na Pojezierzu Mazurskim. *Gosp. Ryb.* 1953 nr 2 s. 9 — 11.
1535. Korzynek Witold: Kilka uwag o gospodarce jeziorowej w Olsztyńskim. *Gosp. Rybna* 1953 nr 9 s. 17.
1536. Korzynek Witold: Rybactwo Okręgu Mazurskiego. *Przegl. Rybacki* 1946 s. 54 — 57.
1537. Kostrowicki J.: W przededniu kampanii siejowo-siławowej na Pojezierzu Mazurskim. *Przegl. Ryb.* 1948 nr 10 s. 420 — 426; nr 11 s. 443 — 451.
1538. Kostrowicki J.: Zagospodarowanie wód województwa olsztyńskiego. *Przegl. Rybacki* 1947 nr 12 s. 450 — 460.
1539. Kozicka J.: Pasożyty ryb w jeziorze Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s. 171 — 186.
1540. Kozłowski A.: Przewodzące brygady rybackie województwa olsztyńskiego. *Gosp. Rybna* 1953 nr 9 s. 8 — 10.
1541. Michalski K.: Wody powierzchni Pojezierza Pomorsko-Mazurskiego jako środowisko życia ryb. *Chrońmy przyr. ojcz.* 1949 nr 8/9 s. 15 — 23.
1542. Mysłowski M.: Przyszłość Zalewu Wiślanego. *Gosp. wodna* 1953 nr 5 s. 184 — 186.
1543. Olszewski P[rzemysław]: Badania hydrochemiczne jeziora Tajty na Pojezierzu Mazurskim. *Biul. CIR* 1952 nr 1 (3) s. 28 — 29.
1544. Olszewski P[rzemysław]: Charakterystyka hydrochemiczna jezior słodkowodnych Mazur. *Biul. CIR* 1952 nr 1 (3) s. 29 — 30.
1545. Olszewski P[rzemysław]: Dotychczasowe wiadomości z zakresu chemizmu jezior na Mazurach. *Kosmos*, S. A T. 46 1948 — 1951 z. IV s. 411 — 459.
1546. Olszewski Przemysław: Kilka przekrojów chemicznych z jezior Pojezierza Mazurskiego. [W:] *Z pracowni Rybackiej Uniwersytetu Jagiellońskiego* 1953 T. 1 z. 2.
1547. Olszewski Przemysław: Obserwacje chemiczne z jeziora Tajty. *Rocz. Nauk roln.* 1953. T. 67 ser. D s. 23 — 65.
1548. Olszewski P[rzemysław]: Początki rybactwa na Mazurach. *Przegl. Ryb.* 1948 nr 11 s. 457 — 459.

1549. Olszewski P[rzemysław]: Rybactwo słodkowodne na Ziemiach Odzyskanych. [W:] Sprawozdania Rady Naukowej dla zagadnień Ziemi Odzyskanych. *Biuro Stud. Osadn. Przesiedl.* 1946 ser. 3 z. 7 s.127 — 137.
1550. Pliszka F., Dziekońska J.: Analiza stosunków pokarmowych ryb w jeziorze Tajty jako podstawa do jego zagospodarowania. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s.187 — 208.
1551. Pliszka F., Dziekońska J.: Próba charakterystyki stosunków i warunków pokarmowych narybku w jeziorze Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s.209 — 220.
1552. Pliszka F.: Samice węgorza w jeziorach mazurskich. *Przeegl. Ryb.* 1949 nr 12 s.563 — 565.
1553. Sakowicz S.: Projekt urządzenia gospodarki rybackiej na jeziorze Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s.287—364.
1554. Sakowicz S., Backiel T.: Migracje ryb przez kanał Tajty — Mamry. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s.275 — 285.
1555. Skibniewski L., Mikulski Z.: Hydrologia Wielkich Jezior Mazurskich. [W:] *Wiadomości służby hydrologicznej i meteorologicznej* T. 4 z. 4 s.21 — 56.
1556. Stradyń J.: Niemiecka gospodarka rybacka na jeziorach mazurskich. *Przeegl. Ryb.* 1946 nr 4 s.114 — 117.
1557. Szczepański A.: Stacja hydrobiologiczna w Mikołajkach. *Pol. Ach. Hydrobiol.* 1953 T. 1 s.575.
1558. Tarwid K.: Ocena rybacka stosunków biocentrycznych w jeziorze Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* 1953 T. 67 ser. D s.157 — 170.
1559. Wieniawski J.: Z jezior mazurskich. *Przeegl. Roln.* 1947 nr 1 — 2 s. 17 — 20.
1560. Zawisza J.: Wzrost ryb w jeziorze Tajty. *Rocz. Nauk. roln.* T. 67 ser. D s.221 — 255.

RELIGIA

1561. Czerwiński Kazimierz: Krzyżak w biskupich fioletach. Ks. biskup Maksymilian Keller, likwidator nabożeństw polskich na terenie b. prałatury pilskiej i biskupstwa warmińskiego. *Polska Zachod.* 1948 nr 23.
 1562. Dudzik Michał: Z krainy tysiąca lasów i jezior. Ks. prob. Barczewski w Brunswaldzie. *Polska Zach.* 1946 nr 50/51 s. 15.
 1563. Fiszkal R.: Wakacyjne wizytacje w nowych parafiach Diecezji Mazurskiej. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 18/19 s.270 — 271.
 1564. Fiszkal R.: Walka o mowę polską na Mazurach [w kościele ewangelickim]. *Kalend. Ewang.* 1955 s.79 — 90.
 1565. Fiszkal R.: Z przeszłości kościoła ewangelickiego na Mazurach. *Kalend. Ewang.* 1953 s.73 — 83.
 1566. Polskość Mazurów w Kościele. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 4 s.42 — 43.
 1567. Hein Stefan: Wskazania Hozjuszowe. *Duszpast.* 1947 nr 10 s.358 — 361.
 1568. Hławiczka Karol: Kosztowny a zapomniany dar Mazurów. *Kalend. Ewang.* na r. 1955 s.121 — 125.
- Piśmiennictwo polsko-mazurskie na Śląsku Cieszyńskim.

1569. Jagucki Alfred ks.: Pokłosie nabożeństwa ordynacyjnego w Szczytnie na Mazurach. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 11 s. 101 — 102.
1570. Jagucki A[lfred]: Z przeszłości i teraźniejszości kościoła ewangelickiego na Mazurach. *Kalend. Ewang.* 1949 s. 80 — 87.
1571. Kaliński Antoni: Kościół katolicki w dziele odbudowy ziemi Warmińsko-Mazurskiej. *Głos Katol.* 1948 s. 309, 317,
1572. Kętrzyński Wojciech: Rozwój stosunków między kościołem a państwem w Polsce Ludowej. *Kalend. dla War. i Maz.* 1954 s. 71 — 77.
Tekst listu.
1573. Łangowski Jan: Kościół a sprawa polska pod zaborem pruskim. *Strażn. Zach.* 1919 s. 166 — 185.
[1918 — 1932].
1574. Obłąk Jan ks.: Polska presbyteriologia warmińska. *Warm. Wiad. Diecezjalne* 1951 nr 1 s. 21 — 28; nr 2 s. 16 — 23.
Spis polskich biskupów i kapłanów na Warmii w ciągu dziejów.
1575. Pacuska Czesław: Arc[y]b[isku]p Antoni J[ulian] Nowowiejski, więzień Działdowa. *Ateneum Kapłańskie* s. 245 — 265.
[Ur. 1858 zm. 1941].
1576. Pilch Władysław: Z dziejów zboru ewang.-augsb. w Mikołajkach. *Strażn. Ewang.* 1951 nr 17 s. 5 — 8.
1577. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Biedrawina-Sukertowa Emilia: Bracia Polscy na Ziemi Mazurskiej. (Przyczynek do dziejów Arian). *Przegl. Zach.* 1949 nr 7 — 8 s. 40 — 68; *Kom. Stacji Nauk. Instytutu Zachodniego (Inst. Maz.)* 1950 nr 1 — 12 s. 40 — 68.
1578. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zagadnienie gromadkarstwa na Mazurach. *Przegl. Zach.* 1950 nr 9 s. 272 — 283; *Kom. Stacji Nauk. Inst. Zach. (Inst. Maz.)* 1950 s. 56 — 67.
Gromadkarze przechowali mowę polską. Walka z kościołem prusko-unijnym.
1579. Szeruda Jan: Działalność ks. biskupa dra J[uliusza] Burshego [męczennika za sprawę polską na Mazurach w okresie międzywojennym]. *Strażn. Ewang.* 1952 s. 70 — 71.
1580. Zdanowicz Stanisław: Dwa dekrety liturgiczne dla diecezji warmińskiej. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 26.

VARIA

1581. Barciński Florian: Ziemie Odzyskane nie były spichlerzem żywnościowym Niemiec. *Przegl. Zach.* 1948 s. 619 — 621.
- 1581a. B. M.: Antropologiczne badania Mazurów. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 5 (7) s. 6.
1582. Czerwiński Mieczysław: Maj przed dziewięćdziesięciu laty. Jak młynarz z Bredynka ukradł jezioro. *Życie Olszt.* 1953 nr 103 s. 4.
1583. Gadowski Jan, Kamieński Michał, Pagaczewski Janusz: O poszukiwaniu obserwatorium Kopernika we Fromborku. *Problemy* 1954 nr 1 s. 34 — 39.
1584. Górski Karol: Kilka dokumentów toruńskich z r. 1453. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 181 — 186.
Dotyczy stosunków między Zw. Pruskim a Polską.

1585. Dworzaczkowa Jolanta: Pobyt króla Aleksandra w Prusach w świetle relacji gdańskiej. *Roczniki Hist.* 1950 druk. 1952. Roc. 19 s. 166 — 177.
1586. Hejnosz Wojciech: Przyczynki do dziejów ustrojowych Prus i Pomorza. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 15: 1949 z. 3/4 s. 7 — 11.
Po roku 1454.
1587. Korta Adam: Strategia i taktyka bitwy grunwaldzkiej. *Nasza Myśl* 1949 nr 7 — 8 s. 82 — 91.
1588. Leśnodorski Bogusław: Największa zdobycz Kopernika. *Życie Olszt.* 1953 nr 223 s. 3.
1589. Łowmiański Henryk: Agresja zakonu krzyżackiego na Litwę w wiekach XII — XV; *Przegl. Hist.* 1954 T. 45, z. 2 — 3, s. 338 — 371.
1590. Łowmiański Henryk: Stosunki polsko-pruskie za pierwszych Piastów. *Przegl. Histor.* 1950 s. 152 — 179.
1591. Mienicki Ryszard: „Rationes” hetmana Krzysztofa Radziwiłła z r. 1635. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 187 — 190.
Stosunek Prus do Polski w oczach Radziwiłła.
1592. Miłosz Andrzej: Siedem wieków niewoli. *Nowa Kultura* 1952 nr 44 s. 3, 6.
1593. Muszyński Adam: Niedorozwój gospodarczy b. Prus Wschodnich pod rządami niemieckimi. *Jantar* 1947 s. 107.
1594. Na tropach regionalnej sztuki ludowej. Tkactwo w impasie. *Życie Olszt.* 1953 nr 84 s. 4.
1595. Oracki Tadeusz: Tradycje mickiewiczowskie na Warmii i Mazurach. *Życie Olszt.* 1955 nr 294 s. 6.
1596. Ruczyński Teofil: Od „Poczt Królewieckiej” do „Życia”. *Życie Olszt.* 1955 nr 300 s. 5 — 6.
1597. Sobociński Leon: Ziemia Mazurska za drutami. Ze wspomnień i notatek dziennikarza. *Polska Zachodnia* 1946 nr 20 s. 6; nr 21 s. 4; nr 22 s. 4; nr 23/24 s. 9; nr 25 s. 6; nr 26 s. 4; nr 27 s. 4; nr 28 s. 8; nr 29/30 s. 6; nr 31 s. 4; nr 32 s. 4; nr 33 s. 4; nr 34 s. 4; nr 35/36 s. 12.
1598. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Bażyński, zapomniany rycerz Warmii i Mazur. *Życie Olszt.* 1955 nr 28 s. 4.
1599. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Tułacze. *Mazury i Warmia* 1955 nr 4 — 5 s. 97.
Wspomnienia z czasów okupacji hitlerowskiej.
1600. X. P. K.: Zwycięska droga Fryderyka Mirosława Leyka. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 8 s. 93 — 95.
1601. Vetulani Adam: Rokowania krakowskie 1454 r. i zjednoczenie ziem pruskich z Polską. *Przegl. Hist.* 1954 T. 45 z. 2/3 s. 188 — 236.
1602. Zajączkowski Stanisław: O nazwach ludu Jadźwingów. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1953 T. XVIII z. 1 — 4 s. 175 — 195.
1603. Zajączkowski: Problem Jaćwieży w historiografii. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1953 T. XIX z. 1 — 4 s. 7 — 56.
1604. Zientara-Malewska Maria: Kilka słów o klimacie na Warmii i Mazurach. *Sł. nr War. i Maz.* 1954 nr 11.

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

Bibliot.	Bibliotekarz
Biul. CIR	Biuletyn Centralnego Instytutu Rolniczego
Biul. Hist. Sztuki	Biuletyn Historii Sztuki
Biul. Pol. Tow. Jęz.	Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego
Biuro Stud. Osadn.	Biuro Studiów Osadnictwa Przesiedleńczego
Przesiedl.	
Chłop. Sztand.	Chłopski Sztandar
Chrońmy ojcz. przyr.	Chrońmy ojczystą przyrodę
Czas. Prawn.-Hist.	Czasopismo Prawno-Historyczne
Dz. Inf. Nauk.	Dział Informacji Naukowej
Dzien. Bałt.	Dziennik Bałtycki
Dzien. Lit.	Dziennik Literacki
Dzien. Pol.	Dziennik Polski
Dzien. Zach.	Dziennik Zachodni
Expr. Pozn.	Express Poznański
Gaz. Białost.	Gazeta Białostocka
Gaz. Obserw.	Gazeta Obserwatora PIHM
Gaz. Lud.	Gazeta Ludowa
Gaz. Rob.	Gazeta Robotnicza
Gaz. Tor.	Gazeta Toruńska
Gaz. Woda	Gaz. Woda i Technika Sanitarna
Gaz. Zach.	Gazeta Zachodnia
Geogr. w szkole	Geografia w szkole
Gł. Katol.	Głos Katolicki
Gł. Naucz.	Głos Nauczycielski
Gł. Olszt.	Głos Olsztyński
Gosp. Plan.	Gospodarka Planowa
Gosp. Ryb.	Gospodarka Rybna
Gosp. Wod.	Gospodarka Wodna
Il. Kur. Pol.	Ilustrowany Kurier Polski
Inst. Bałt.	Instytut Bałtycki
Inst. Maz.	Instytut Mazurski
Inst. Zach.	Instytut Zachodni
Jęz. Pol.	Język Polski
Kal. Ew.	Kalendarz Ewangelicki
Kal. dla Maz.	Kalendarz dla Mazurów
Kal. dla Warm.	Kalendarz dla Warmiaków
Kal. Warm. i Maz.	Kalendarz Warmii i Mazur
Kom. Dz. Inf. Nauk.	Komunikat Działu Informacji Naukowej
Kronika gleboz.	Kronika gleboznawstwa
Kur. Codz.	Kurier Codzienny
Kur. Pol.	Kurier Polski
Kwart. Hist.	Kwartalnik Historyczny
Kwart. HKM	Kwartalnik Historyczny Kultury Materialnej
Kwart. Muzeal.	Kwartalnik Muzealny
Maz. i Warm.	Mazury i Warmia
Mechan. Roln.	Mechanizator Rolnictwa
Mł. Rzeczp.	Młoda Rzeczpospolita
Mł. Tech.	Młody Technik
Muzealn.	Muzealnictwo

Myśl Fil.	Myśl Filozoficzna
Naprz. Dolnośl.	Naprzód Dolnośląski
Niedz.	Niedziela
Now. Lit.	Nowiny Literackie
Nowa Kult.	Nowa Kultura
Now. Tyg.	Nowiny Tygodnia
Ochr. Zab.	Ochrona Zabytków
Pam. Bibl. Kórn.	Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej
Pam. Powsz. Zjaz.	Pamiętnik Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich
Hist. Pol.	
Panor.	Panorama
Pol. Lud.	Polska Ludowa
Pol. Szt. Lud.	Polska Sztuka Ludowa
Pol. Zach.	Polska Zachodnia
Pol. Tyg. Lek.	Polski Tygodnik Lekarski
Pol. Arch. Hydrobiol.	Polskie Archiwum Hydrobiologiczne
Post. Hig. Med. Dośw.	Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej
Porad. Jęz.	Poradnik Językowy
Pol. Słow. Biog. PAU	Polski Słownik Biograficzny PAU
Przegl. Geod.	Przegląd Geodezyjny
Przegl. Geogr.	Przegląd Geograficzny
Przegl. Kult.	Przegląd Kulturalny
Przegl. Hist.	Przegląd Historyczny
Przegl. Ogr.	Przegląd Ogrodniczy
Przegl. Ryb.	Przegląd Rybacki
Przegl. Zach.	Przegląd Zachodni
Probl.	Problemy
Rob. Pom.	Robotnik Pomorski
Rocz. Hist.	Rocznik Historyczny
Rocz. Dziej. Społ. i Gosp.	Rocznik Dziejów Społecznych i Gospodarczych
Ryb. i przet.	Rybak i przetwórcą
Ruch Muz.	Ruch Muzyczny
Rzeczp.	Rzeczpospolita
Ser. Szt. i Kult.	Seria Sztuki i Kultury
Slav. Ant.	Slavia Antiqua
Slav. Occ.	Slavia Occidentalis
Sł. Tyg.	Słowo Tygodnia
Sł. na Warm. i Maz.	Słowo na Warmii i Mazurach (Dodatek niedzielny do Słowa Powszechnego)
Spraw. PMA	Sprawozdanie Państwowego Muzeum Archeologicznego
Spraw. Tow. Nauk.	Sprawozdanie Towarzystwa Naukowego
Spraw. z czyn. i pos. PAU	Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Aka- demii Umiejętności
St. Nauk. Inst. Zach.	Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego
Strażn. Ewang.	Strażnica Ewangeliczna
Spraw. PTPN	Sprawozdanie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
Stud. i Mat. z Dziej. Nauki Pol.	Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej
Sztand. Mł.	Sztandar Młodych

Śląs. Kal. Katol.	Śląski Kalendarz Katolicki
Św. i My	Świat i My (Dodatek niedzielny do Głosu Olsztyńskiego)
Świetl.	Świetlica
Tyg. Dem.	Tygodnik Demokratyczny
Tyg. Powsz.	Tygodnik Powszechny
Tyg. Wybrz.	Tygodnik Wybrzeża
Tryb. Ludu	Trybuna Ludu
War. i Maz.	Warmia i Mazury
Warm. Wiad. Diec.	Warmińskie Wiadomości Diecezjalne
[W:]	Wydawnictwo
Wiad. Archit.	Wiadomości Architektoniczne
Wiad. Histor.	Wiadomości Historyczne
Wiad. Lek.	Wiadomości Lekarskie
Wiad. Maz.	Wiadomości Mazurskie
Wszech.	Wszechświat
Wydz. Pom.	Wydział Pomoroznawstwa
Zapiz. Tow. Nauk. w Toruniu	Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu
Ziel. Szt.	Zielony Sztandar
Życie Biał.	Życie Białostockie
Życie Gosp.	Życie Gospodarcze
Życie Lit.	Życie Literackie
Życie Olszt.	Życie Olsztyńskie
Życie Szk. Wyż.	Życie Szkół Wyższych

SKOROWIDZ NAZWISK

Opracował STANISŁAW FLIS

Skorowidz zawiera w układzie alfabetycznym nazwiska autorów prac, artykułów, przedmów i przemówień, recenzentów, redaktorów, wydawców oraz osób wymienionych w tytule lub adnotacji bibliograficznej. Nazwiska ostatnich wydrukowano kursywą. Liczby po hasłach głównych skorowidza oznaczają numery poszczególnych pozycji bibliograficznych, inne hasła zawierają przed numerem skrót określający ich czynność, a mianowicie: dysk. — dyskutant, oprac. — opracował, polem. — polemika, przedm. — autor przedmowy lub wstępu, przemów. — autor przemówienia, rec. — autor recenzji, red. — redaktor, wyd. — wydawca.

Część I

Abramow-Newerly Igor, zob. Newerly Igor
Aleksandrowicz Stefan 287
Antoniewicz Jerzy 195, 197 — 202, 240, 254, rec. 44, 77, 88, 103, 164, 167, 208, 218, 238
Arct M. wyd. 249

Baranowski Henryk 1
Barciński Florian 144
Bartkowiak Marian 213
Barycz Henryk 105, 106, 255
Bielecki Franciszek, rec. 244
Birencwejt M., tłum. 274
Biskup Marian 195, 214
Biskupski K. rec. 195
Błoński Antoni, zob. Pałucki Władysław
Bobkowska Wanda 256
Bolewski Andrzej 282
Borowicz Józef, red. 157
Bortnowski Władysław 215, rec. 239
Bożydar-Daniewski Janusz, rec. 261
Brożek Ludwik 2, 107
Brzostowski Tadeusz 216
Brzym J. rec. 185
Bujak Franciszek 203 — 205, 257
Bukowski Andrzej 258
Buławski Rajmund 57

Chłopocka Helena, rec. 213
Chmarzyński G. 195
Chojnacki Władysław 3 — 5, 44, 69, 195, 259 — 261, rec. 99, 104
Chroboczek Emil 146, 288
Chwałbińska Jadwiga 217
Cieślak Edmund, rec. 235
Cieślak Tadeusz 258, rec. 195, 252
Czajkowski Stanisław 20
Czapliński Władysław 241, rec. 252, 267

Dąbrowski H. 195
Demel Kazimierz 146, 311
Deruga Aleksy, rec. 77
Dobrowolski Kazimierz, przedm. 46
Domański Marek 319
Doroszewski Witold 91
Dworaczek Włodzimierz, rec. 253
Dylik Jan 70

Flis Stanisław 108
Flukowski Stefan 122
Friedbergowa Maria 6

Gadomski Jan, rec. 120
Galileusz 109
Galon Rajmund 195, rec. 77
Gansiniec Ryszard, przedm. 113
Geneja Z. oprac. 355
Gębik Władysław 82, 83, 193, przedm. 322
Gierowski Józef, rec. 241, 267
Giersz Marcin 55, 259
Gieszkowski J. rec. 44
Gieysztor Józef 146, 289
Gizewiusz-Giżycki Gustaw 254
Gozdowski Marian 202
Goździkiewicz Teodor 321
Górska Zofia 84
Górski Karol 110, 174, 175, 195, 218 — 220, rec. 226, red. 239
Grabek Józef 11
Grabowski August Maksymilian 262
Grabowski Henryk 145
Grabowski Jan 12
Grabowski Zbigniew 45
Grabski Władysław Jan 176 — 178
Grobelny Adelin, rec. 93
Grygier Tadeusz 263 — 266
Grzybowski Konstanty, rec. 243
Gutkowski Tadeusz 320

Hartleb Kazimierz 111
Hejnosz Wojciech 222, rec. 218, 226
Helsztyński St. rec. 185, 250
Herbst Stanisław, rec. 225
Hoszowski Stanisław 179

Jabczyński Mieczysław, rec. 218
Jakimowicz R. 195
Jamka Rudolf 206
Jan III Sobieski 250
Janów Jan, wyd. 244
Januszko Zbigniew 71, 147, 195
Jarmoc Antoni 45
Jasienica Paweł, rec. 218
Jastrzębski Bronisław 14
Jędrzychowski Stefan 150

Kaczmarczyk Z. rec. 195
Kaczorowska Z. 146
Kajka Michał 322
Kamińska Anna 323
Kamiński Aleksander 180, rec. 274
Kamiński S. wyd. 187

Kant Arno 89
Karczevska Wanda 325
Karczewski Zdzisław 291
Kauczor Leon, oprac. 355
Kawecka-Gryczowa Alodia 103
Kądziała B. wyd. 189
Kern Henryk 293
Kętrzyński Wojciech 255
Kiełczewska-Zaleska Maria 69, 71,
72, 195, 207, red. 195
Klonowski Alfons 130
Kobendza R. 146
Kobendzina J. 146
Kochański Witold 104, rec. 103, 185,
189
Kohutek Ludwik 46
Kolago Cyryl 312
Kołaczkowski Jerzy 85
Kołodziejczyk Józef 27
Koneczna Halina 91
Konopczyński Władysław 267, rec.
243

Kopeć Henryk 58, 146, 268
Kopernik Mikołaj 112, 113
Kopernik Mikołaj 1, 2, 105 — 111,
114 — 121, 124
Koranyi K. 195
Kosiński R. 320
Kostrzewski Józef 208
Kowalski Seweryn, oprac. 349
Kowalski Wacław 15 — 17
Kowalski Zbigniew 292
Kozakiewicz Stefan 18
Kozłowska Renata 131, 269
Krasicki Ignacy 271
Krysiak Kazimierz 209
Krzysik F. 146
Kubiak Stanisław 283
Kucner Alfred 242
Kuczyński Stefan M. 224, 225
Kuran Józef 14, 19, 20
Kuraszkiewicz Władysław, rec. 95
Kurzypiński Zygmunt 294

Kutrzebianka Anna 86
Kwiatkowski Roman 21

Labuda Gerard 181, rec. 174, 218,
238, 243
Lechicka Jadwiga, rec. 253
Lehr-Splawiński Tadeusz 210
Lengowski Michał 339
Lepszy Kazimierz 179, rec. 243, 252
Leśnodorski Bogusław 195, 226, rec.
226, 239
Lewiński J. 195
Leyding-Mielecki Gustaw 47
Leyk Fryderyk Mirosław, przemów.
270

Lempicki Stanisław, oprac. 233
Łowmiański Henryk 195, 227, rec.
204, 218, 225
Łukaszewicz Witold 271

Majewski Kazimierz, rec. 211
Małek Karol 87 — 89
Małowist Marian 228
Mamuszka Franciszek 23
Martyna Władysław 115
Mayenowa Renata, rec. 99
Mazurkiewicz Krystyna 324
Melzer Wanda 326
Menclewski Edward 28
Mesojed Bruno 296
Miączyński Jan Antoni 114, 115
Mieczyski Tadeusz 74, 75, 146
Miernicki Ryszard, rec. 241
Miączyński Jan Antoni 18
Mikulski Z. 317
Milanowski L. 146
Mildner F. wyd. 186
Milewski Tadeusz 92, rec. 100
Mitura Adam 350
Mróz Lucjan 151
Mularczyk Andrzej 327
Murawa Feliks, oprac. 124
Murzynowski Stanisław 99
Muzolf Władysław 25
Münzer Tomasz 246

Naganowski E. rec. 185
Newerly Igor 328 — 335
Neymann A. tłum. 246
Niedziałkowski Wacław 146, 152,
297, 298
Nieroda Jan 183
Niewiadomski Witold 299, 300
Nitsch Kazimierz 93 — 95, red. 96
Noskiewicz J. 146
Nowak Tadeusz 229
Nowicki Andrzej 116

Ogrodziński Władysław 185, 352,
przedm. 143, rec. 104, 192, 195
Olszewicz Bolesław 49, oprac. 78
Olszewski Przemysław 146, 313 — 315
Oracki Tadeusz, rec. 274
Orłowicz Mieczysław 26 — 29
Orszag Grzegorz 99
Otrębski Jan 50, rec. 210

- Palamarczyk Marian 284
 Pałucki Władysław 186, rec. 100
Pankiewicz Józef 134
 Papee Stefan, rec. 177
 Paukszta Eugeniusz 336 — 338
 Pawłowski Bronisław 230
 Piechocki Witold 30
 Pieńkowska Wanda 347
 Pieradzka Krystyna, oprac. 262, rec. 243
 Pietrzak-Pawłowska Irena 161, 195, 272, 273, rec. 260
 Piwarski Kazimierz 187, 195, 243, rec. 218
 Pollakówna Marzena 231
 Pomianowska Wanda 91
 Prablecowa Wanda, rec. 267
 Prüffer J. 195
 Przyboś Adam, rec. 241
 Przyppkowski Tadeusz 34, 118, 119
Ptolemeusz 109
 Puchalski Włodzimierz 340, 341
 Pustówka Teodor 301, 302

 Radwan-Wiatrowski Jerzy 76
 Regorowicz Ludwik 174
 Robel Z. przemów. 124
 Romanówna Eugenia 90
 Rospond Stanisław 51, 52, 97 — 99, oprac. 78, rec. 44, 46, 47
 Rostafiński Jan 146, 303
 Rubinstein Helena 274
 Ruczyński Teofil 339
 Rudnicki A. 146
 Rutkowski Jan 275
 Rybicki Paweł 63
 Rybka Eugeniusz 120
 Rybka Przemysław 120

 Sadzewicz Marek 292
 Sandecki-Malecki Jan 244
Sandecki-Malecki Jan 99
 Saysse Tobiczky Kazimierz 11
 Schmidt Stefan 146, 304 — 306
Seklucjan Jan 99
 Seweryn Tadeusz, rec. 138
 Sieradzki Józef, rec. 44, 238
 Sikirycki Igor, przedm. 322
 Sikorski Antoni, oprac. 354
 Skalkowski Adam Mieczysław, wyd. 253
 Skibniewski L. 317
 Skurpski Hieronim 133 — 135, 195
Skurpski Hieronim 141, 143
 Smereka Władysław, rec. 244
 Smirin M. 246
 Sobociński Leon 189, 342, rec. 226
 Sowa Paweł 193
 Srokowski Stanisław 77, 190, 191
 Stachurski M., przerywniki 345
 Staff F. 146
 Stankiewicz I. rec. 355
 Staśko Józef 36
 Stefanowicz J. 195
 Stefański N., zob. Ogrodziński Władysław
 Sukertowa-Biedrawina Emilia 9, 163, 164, 192, 193, 195, 276, 277, 318, oprac. 32, 124, przedm. 87, 88, 345, rec. 12, red. 166 — 169
 Sulima Stefan, zob. Ogrodziński Władysław
 Sumiński Michał 343, 344
Symokatta Teofilakt 113
 Syska Henryk 323
 Szaflarski Józef 64, 78, 79
 Szancer Jan Marcin 122
 Szewczyk W. rec. 185

 Ślaski Jan 146, 307
 Śliwa Alojzy 339
 Śliwak Tadeusz 123
 Śliziński Jerzy 245
 Śniadecki Jan 121
 Śreniowska Krystyna, rec. 218, 238
 Świechowska Aleksandra 136
 Świechowski Zygmunt 136, 195

 Targ Alojzy, rec. 243
 Taszycki Witold 54, 100
 Tumińska Janina, oprac. 182
 Turczynowicz Stanisław 146, 308
 Turska Halina 101
 Turwid Marian, przedm. 141
 Tymieniecki Kazimierz 211

 Ugglä Hjalmar 309
 Ulewicz Tadeusz, rec. 233
 Urban Rafał, rec. 226
 Urbańczyk Stanisław, rec. 47

 Vetulani Adam 234, 235, 247

 Wach Władysław 194
 Wakar Andrzej 278, rec. 195, przemów. 236
 Walas J. 195
 Wąsowicz Józef, rec. 51
 Wendrowski Józef 286
 Weyman Stefan, rec. 181
 Wędzki Andrzej 10
 Wielopolski Alfred 196
 Wiesiołowski B. 195
 Więcko E. 146
 Willaume Juliusz 279, rec. 267
 Wiśniewski Stanisław 39
 Wojciechowski Zygmunt 237, 248, 249
 Wojtkowski Andrzej 165
 Wojtysiak A. 146
 Woliński Janusz 250
 Woźnowski Mieczysław, rec. 166
 Wójcicka Janina, rec. 248
 Wyczański Andrzej, rec. 249
 Wysocki S. 344

 Zabłocki Jan 212
 Zabrocki Ludwik 55, 56, 102
 Zabrocki Z. 195
 Zajackowski Stanisław 238, rec. 213, 239
 Zajchowska Stanisława 195, red. 195
 Zdziłowicki Jan 159, 280
 Zieliński Adolf 310
 Zientara-Malewska Maria 339, 346, 347

Zins Henryk 251, 252
Znamierowska-Prüfferowa M. 195,
przedm. 135
Zołoteńko Maria 43

Zubelewicz J. 195
Zygmunt Stary 249

Żabko-Potopowicz Antoni 146, 281

Część II

A., (a) 296, 344
A. B. 621, 652
(al) 545
(ame) 46
(an) 699, 806
Angeżdecki Aleksander 931
Antoniewicz Jerzy 47, 297, 298, 345,
577, 618 — 620, 653 — 658, 899 —
901, 1181 — 1192, 1268, 1312, 1383 —
1387, rec. 1208, red. 1150
Antoniewicz Włodzimierz 299
A. S. 142
August II Mocny 1346
A. W. 700
A. Z. 385

B. 386
Backiel T. 1511, 1512, 1554
Baczewski Jan 1139
Baczewski Otton 1139
Baczko 792
Badura Jerzy 1005
Banachiewicz Tadeusz 1097, 1101
Baranowski Henryk 1, 367 — 369
Barciński Florian 1581
Barcz Franciszek 925 5
Barcz Rajnhold 661, 915, 1036, 1087
Barczewski Walenty 935, 989, 1066,
1140
Barke v. Bahrke Hugo 1036
Barke Karol 1009, 1036
Barowa Irena 2
Bartkowiak Edward 902
Bartkowiak Marian 1209
Bartnikowski Witold 282
Barycz Henryk 387, 388, 578, 903
Bażyński Jan 953, 1221, 1598
Berkowicz Andrzej 1396
Bernatowicz Stanisław 579, 1513 —
1523
Bernatowicz Zofia, zob. *Sukertowa-
Biedrawina E.*
Bebenek Karolina 180, 946, 947
B. F. 1472
Bh 731
Białobrocki Eustachy 389, 390
Biedrawa Józef 661, 915, 1061
Bieńkowski Wiesław 904
Bierut B. 386, 533
Bies, zob. *Sukertowa-Biedrawina E.*
Birkenmajer L. A. 392
Bis, zob. *Sukertowa-Biedrawina E.*
Biskup Marian 1210 — 1212
Biskupski S. 1524
B. J. 905
Blank A. 713
Błaszczuk Leszek, red. 1148

B. M. 1193, 1581 a
Bochenek Józef 1291
Boenigk Jan 585, 906, 907
Bogdanowicz Jan 582
Bohucki 583
Bolesławska Z. 584, 659, 732 — 736
Bolesławski H. 737
Bołsanowski Bolesław 660
Borkowski A. 283
Borowik Andrzej, zob. *Gębik Wła-
dysław*
Borowik Arnold 1388
Borowski Andrzej 346, 347, 391, 807,
908, 909
Bortnowski Władysław 1213
Brandys Marian 910
Brincken Władysław 738, 1292
Brocki Zygmunt 911, 912
Browiński Cz. 808
Brożek Jan 387
Brueckner 797
Brwiliński Z. 701, 1389
Brzeg K. 913
Brzeg K. 1071
Brzeszczyński Jan 983
B. S. 662
Budkowska Janina 586
Bukowski Andrzej 3 — 6, 392 a, 622,
661, 914, 915
Bursche Juliusz 661, 1062, 1072, 1579

C. B. 809
Cegenberg Jan 1211
Cenkier Jan Dawid 960
Chałasiński Józef 393
Chęchowski Włodzimierz 1454
Chetnik Adam 143, 176
Chłopocka Helena, rec. 1209
Chmielewski Zbigniew 300
Chmurzyński K. 1454
Chocianowiczówna H. 233
Choinacki Władysław 48, 81, 231,
546 — 553, 917 — 923, 1164, 1293 —
1295, 1312
Chojnacki Władysław 1391
Chomin Michał 396, 810 — 816, 1165
Chvczewska Alina 301
Chyliński Tadeusz 817
Cichowicz Ludosław 394
Cierpikowski C. 1525
Cieśla Henryk 395
Cieślak Edmund 1269
Cieślak Tadeusz 1296, 1297, 1391,
rec. 1289 a
Civis 1298
Cybulska Jadwiga, zob. *Chojnacki
Wł.*

Czajkowski Zbigniew 782
 Czaplewski Paweł 7
 Czarnecki Stefan 1299
 Czarnocki Kazimierz 1390
 Czekanowski Jan 83, 1194
 Czerwiński Adrian 397, 398
 Czerwiński Kazimierz 1561
 Czerwiński Marcin 399
 Czerwiński Mieczysław 284, 1582

Ćwikła Bogumił 952

Dadas Władysław 819
 Dadlez Julian 702, 703
 Dąbrowski B. 1526, 1527
 Dąbrowski Henryk 587, 1392
 Dąbrowski Jan 1214, 1393, 1394
 Dąbrowski Karol 704
 Dąbrowski Mirosław 663
 Dietrich Stanisław 401
 Dmuchowski Kazimierz 1128
 Dobrowolski Kazimierz 1473
 Dobrowolski Tadeusz 402
 Dobrzycki Jerzy 403
 (dr) 924
 Drozd-Paschalska M. 588
 Drozdowski St. M. 1215
 Dubowski Adam 404
 Dudzik Michał 1562
 Dudzińska Zofia 302, 348, 405, 406,
 783, 925 — 928, 1270
 Dunajewski Henryk 407, 408
 Dużyk Józef 820
Diirr-Durski 1317
 Dwernicki Leon, zob. Wernic Leon
 Dworzaczkowa Jolanta 1585
 Dybowski J. T. 664
 Działowski G. 970
 Dzianisz Paweł 400, 409 — 411
 Dziekońska J. 1550, 1551
 Dziewanowski Kazimierz 1396
 Dziewulski Władysław 412

Eberhardt Konrad 303
 Elwertowski J. 1528
 (en) 930
 E. S. 1395
 E. S. B., zob. Sukertowa-Biedrawi-
 na E.

Fedorowicz A. 821
 Fenikowski Franciszek 304
 Ferber Maurycy 937, 1265
 Fic E. 1473
Filipowicz Marcin 189, 1019
 Filuk J. 1528
 Fiszkal R. 932, 1563 — 1565
 Flis Stanisław 413 — 416, 623, 624,
 739, 822, 933 — 935, 1455 — 1461
Flis Stanisław 1129
Fryderyk II 1309
 FZW. 589

Gadomski Jan 418 — 433, 1583
Gadomski Jan 416
 Gajewski Jan 434
 Gajewski Marian 435, 436

Gallien 1384
 Gałaj Dyzma 1397
 Gassendi 491
 Gayl W. 1302
Gąsiorowski Antoni Alojzy 914
 Gąsowska M. 1529 — 1531
 Gębik Władysław 17, 177, 178, 234,
 235, 285, 286, 591, 665, 666, 705,
 1398
Gębik Władysław 291, 296
 G. F. 625
Giersz Marcin 114, 916, 922
Gizewiusz-Giżycki Gustaw 555, 763,
 863, 869, 883, 900, 905, 917, 950 —
 951 a, 960, 961, 977, 987, 998, 999,
 1044 — 1047, 1050, 1064, 1083, 1092,
 1335, 1379, 1381
 Giżyński K. 18
 Glemma Tadeusz 937
 Glomb 1065
Glossa Marcin 1086
 Gluck Leopold 52
 Goliński Leszek 306, 592, 667
 Goliński Zygmunt 1300
Gollan Franciszek 955, 1129
 Goner Tadeusz 287
 Gostomski G. 1166
 Gościcka Halina 371
 Gozdowski Marian 1189
 Górski Karol 554, 626, 740, 938, 1167,
 1168, 1216 — 1221, 1271, 1301 — 1303,
 1312, 1399, 1400, 1584, dysk. 120,
 1265
 Górski Konrad 437
 Grabiańska Marta 236, 825, 939 —
 942, 1402, 1403
Grabowska Irena 1109
 Grabowski Henryk 590
 Grabowski Józef 179
Gregorowiusz Ferdynand 964
 Grodek Andrzej 49
Grodzki Michał 960
 Groth (Grot) Otylia 144, 593, 943
 Grygier Tadeusz 594 — 596, 627, 785,
 1304 — 1308, 1404
Grygier Tadeusz 1391
 Grzana Jan 242, 969
Grzegorzewski Jan 1074
Grzegorzewski Jerzy 1074
 Grzybowski Jan 944
 Gumowski Marian 741, 1222, 1265,
 1272, 1309
 Gutkowski Tadeusz 1310, red. 1148,
 1154
 Gutowski Wacław 1462 — 1464
 Guzek Mina 242, 969
Habandt Walenty 1029
 Haising Marian, rec. 1272
 Hajduk Ryszard 439
 Hallman Robert 945
 Hankiewicz S. 180, 946, 947
Hanowski Jan 1013
 Harasimowicz Irena 124, 125
 Hartleb Kazimierz 440 — 442
Hasselberg 1003
 H. b. 742

- Hein Stefan 1567
 Hejnosz Wojciech 443 — 445, 1169,
 1223, 1311, 1586
 Hellbricht A. 1473
 Helsztyński Stanisław 8
 Helwing Jerzy Andrzej 1049, 1054,
 1055, 1127
 Herder 1379
 Hermanowicz Henryk 1401
 Heweliusz Jan 509
 Hilarowicz 581
 h. j. 438
 Hleb-Koszańska Helena 9
 Hławiczka Karol 1568
 Hohenzollern 713, 1274
 Horodeska Janina 19
 Horsi Roman 948
 Hoszowski Stanisław 446—448, 1224,
 1225, dysk. 120
 Hoverbeck Jan 885
 Hozjusz 1567
 H. p. 743
 I. B. 949
 I. L. (il) 307, 308, 668, 826
 Ilkiewicz Jan 480
 Illerda 482
 I. P. 450
 Jagielko-Jaegertal Jan 661, 915, 1051
 Jagiełło Gustaw 786
 Jagucki Alfred 145, 146, 237, 238,
 555, 827, 950, 1437, 1569, 1570
 Ja. J., zob. Jankowski Jan
 Jakimowicz Roman 1195, dysk. 120
 Jakubczyk Witold 951
 Jakubowski Jan Zygmunt 373
 Jan 147
 Janion Stefan 1531 a
 Jankowski Franciszek 84, 181, 214,
 239, 597, 629, 744, 828 — 831
 Jankowski Jan 85, 86, 349 — 352,
 450 a, 787
 Janusz, książę mazowiecki 1278
 Januszko Zbigniew 451, 745, 746
 Jaracz Stefan 662
 Jarochowska Maria 832
 Jaroszyk Henryk 556
 Jaroszyk Kazimierz 661, 915, 1063
 Jasiński Janusz 951 a
 Jaśmian Ewa 952 — 955
 Jaśmień E. 353, 1405
 Jencio Jan 918
 Jerzy „Wilk z Wilczewa” 1261
 Jędrzejewska Hanna, polem. 704
 J. G. 87, 669
 J. H. 670
 J. P. 20
 Jucewicz Leszek, red. 1148
 Judycka Irmina 126
 Jungingen Ulrych 1249
 Jurand ze Spychowa 1261
 Kaczkowska Alicja 706
 Kaczmarczyk Z. dysk. 626, 1167, 1265
 Kajak Z. 1473
 Kajka Michał 247, 251, 253, 254, 256,
 257, 264, 265, 555, 661, 693, 910,
 915, 926 — 928, 948 — 950, 956, 960,
 973 — 976, 978, 979, 981, 982, 985,
 994, 996, 1000, 1010, 1017, 1022 —
 1024, 1076 — 1079, 1085, 1089, 1090,
 1093, 1100, 1113 — 1116, 1122, 1142
 Kaliński Antoni 1571
 Kalkstein 885
 Kaller Maksymilian 1561
 Kamiński Michał 1583
 Karzewski Zdzisław 747, 1406
 Karpiński Jerzy 310
 Karski Marek 452
 Kasprowicz J. 1320
 Kawecki Jan 956
 Kazet 958
 Kazimirski T. A. 21
 Ker, zob. Sukertowa-Biedrawina E.
 Kętrzyński Wojciech 1407, 1572
 Kętrzyński Wojciech 903, 923, 960,
 986, 1095, 1096, 1098, 1110
 Kiełczewska-Zaleska Maria 52 — 54,
 88, 119, 957, 1196, 1313, dysk. 120
 Kier. E., zob. Sukertowa-Biedra-
 wina E.
 Kiparsky V. 1194
 Kirchmayer Jerzy 1226
 K. K. 1170
 Klaus Georg 453
 Klimosz Paweł 993
 Klonowski Alfons Fr. 148, 182, 216—
 218, 311, 748
 K. M. 309
 K. Marian 833
 Kłosala Ryszard 1138
 Kłosala Władysława 959
 Knothe H. 1480
 Kobendza Roman 1474 — 1477
 Kobendzina Jadwiga 1478
 Kochanowski Jan 490
 Kochański Witold 89, 960, 961
 Kocół L. 1479
 Kocwa Eugenia 22
 Kocvan Irena 454
 Kohutek Ludwik 1314, 1315, 1408,
 1409
 Kolago Cyryl 1465
 Kolańczyk Kazimierz 90
 Komorowski Zygmunt 23
 Kondracki Jerzy 630, 1481
 Konkolewski Leon 456
 Kopernik Mikołaj 1, 9, 296, 301, 302,
 312, 362, 365, 367 — 544, 655, 706,
 823, 894, 895, 933, 1455, 1583, 1588
 Koranyi Karol 1273, 1316
 Kormanowa Zanna 1317
 Kornowski Zygmunt 835
 Korolewicz-Wilamowski Bohdan,
 zob. Wilamowski B.
 Korolkiewicz Maria 254, 707, 708
 Korolkiewicz Maria 712
 Korta Adam 1227, 1318, 1587
 Korycki A. 1532 — 1534
 Korzynek Witold 1535, 1536
 Kostrowicki J. 1527, 1537, 1538
 Kostrzewski Józef 1197
 Kościński Ernest 915, 1061
 Kotarski Stefan 1228, 1229

- Kowalenko Władysław 1198
 Kowalkowski A. F. 962
 Kowarzyk Hugon 458
 Kozicka J. 1539
 Kozłowska Renata 631
 Kozłowski A. 1540
 Kozłowski Stefan 1467
 Kozłowski Wacław 789, 1319
 Koźniewski Kazimierz 55, 836
 (Kr.) 709
 Kragen Wanda 459
 Krasicki Ignacy 938, 1300, 1301, 1328, 1342
 Kraska Luiza, zob. Zientara-Malewska Maria
 Krausowa Janina 24, 1320
 Kretowicz Bronisław 149, 1321
 Krępowicki Tadeusz 1330
 KR. KW. 1482
 Kromer 353, 1405
 Krupiński Marek 240, 289
 Krüger Piotr 509
 Krygowski Bogumił 91
 Krysiak Kazimierz 1199
 K. S. 632
 K. St. 288
 Kucharska T. 10
 Kuczyński Janusz 460
 Kuczyński Stefan M. 1230 — 1234
 Kuczyński Stefan M. 1240
 Kuhn Wiktor 943
 Kulczycki Stanisław 461
 Kulczyński S. 598
 Kulwiec Abram 1086
 Kunzendorf Anna 964
 Kurkowa Halina 25
 Kurkowska Halina 127
 Kuryluk Jerzy 462, 1469
 Kuwas Franciszek 936
 Kwiatkowski Antoni 311 a, 355, 788, 965
 Kwiatkowski Roman 750

 Labuda Gerard 837, 1171, 1235, 1236
 Labusz Bogumił 1007, 1037
 Lanc Jerzy 906, 907, 1014, 1057, 1058
 Legus 790
 Lehnendorff 1300
 Lengowski Michał 241, 838, 966, 967
 Lengowski Michał 564, 940, 941, 1012, 1080, 1126, 1133
 Lepszy Kazimierz 1225, 1274
 Leszczyński 1347
 Leśnodorski Bogusław 376, 463—466, 1237, 1275, 1322, 1323, 1588
 Lewandowski J. 751, 1483
 Lewiński Józef 752, 753, 1410, 1411, 1484
 Leyding-Mielecki Gustaw 99, 1048, 1438
 Leyk Bogumił 1040
 Leyk-Różyński Fryderyk Mirosław 242, 791, 968, 969, 1324 — 1326
 Leyk Fryderyk Mirosław 1001, 1041, 1081, 1131, 1137, 1600
 Lietz Zygmunt 599, 970
 Ligocki Edward 467

 Linka Bogumił 929, 968, 995, 1026, 1038, 1039, 1082, 1123, 1124
 Lipiński E. 468
 Liszewski Jan 243, 549, 919, 960, 971, 1052
 Lityński Marian 56
 Lorenz Zygmunt 26
 Lubecki Marian 469
 Lubomirski Jan 954, 1053
 Ludwiczak 970

 Łam 1327
 Łangowski Jan 1573
 Łączkowski Zdzisław 470
 Łęga Władysław 1200
 Łopot, red. 1158
 Łowmiański Henryk 57, 1201, 1202, 1238, 1239, 1589, 1590
 Łukaszewicz Renata 471
 Łydko L. 915
 Łyskanowski M. 472

 M. A. 1240
 Maciejewski Jerzy 27
 Maćkowiak Wanencjusz 839
 Majewski Zbigniew 377
 Majkowski Hilary 972
 Makarowska Anastazja 1028
 Malecki Hieronim 1086
 Malecki Jan, zob. Sandecki-Malecki Jan
 Malewski Julian 1073
 Malicki Adam 473
 Małek Karol 150, 973 — 976
 Mallek Robert 1061
 Małowist Marian 1241
 Mamiński Władysław 474
 Mamuszka Franciszek 312
 Manteuffel Tadeusz 1203
 Mańkowski Alfons 7
 Margal Mariusz 754
 Martuszewski Edward 671, 834, 977, 978
 Martyniak Alojzy 840
 Matejczyk H. 792, 979
 Matera Kazimierz 1015
 Mazurkiewicz Kazimierz 475
 Mazurkiewicz Krystyna 313
 Mączak Antoni 755
 Mergel Władysław 600
 Mestwin 980
 Miączyński Jan Antoni 841
 Michalski K. 1541
 Michalski Ryszard 476, 710
 Michejda Franciszek 963
 Mickiewicz Adam 1595
 Miechowita M. 442
 Miecznikowski Stanisław 793
 Miedziński Florian 477
 Miegel Agnes 1245
 Mienicki Ryszard 1591
 Mierzwiński Włodzimierz 1487 — 1489
 Mietkowski Jan 29, 478
 Mikulski Tadeusz 633, 1328, 1413
 Mikulski Z. 1555
 Milewski Tadeusz 58, 128
 Milewski Zygmunt 756, 983

Miller Jan 386
 Miłosz Andrzej 984, 985, 1592
 Mirowski Z. 1507
 Mitkowski Józef 11, 986, dysk. 1265
 Młodziejowski Jerzy 481
 Mocarska Barbara 129
 Mocydlarz Leon 672
 Modrzejewski Józef 92
 Modrzewska Krystyna 28
 Modzelewska Teodora 219, 220
 Molga M. 1490
 Molitor Tomasz 960, 1074
 Morelowski Marian 711
 Morelowski Marian 719
 Moroz Stanisław 757, 758
 Morstin Ludwik Hieronim 482
 Morsztyn Zbigniew 1099, 1317
 Most 314
 Moszyński Władysław 759
 Mroczkowski Włodzimierz, red. 1159, 1163
 Mrongowiusz Krzysztof Celestyn 555, 902, 904, 911 — 913, 950, 951 a, 960, 962, 987, 997, 1065, 1067—1071, 1112
 Munkiewicz M. 483
 Murawa Feliks 484 — 486, 794, 795, red. 1149
 Murzynowski Stanisław 1004
 Muszyński Adam 760, 1329, 1593
 Muszyński Władysław 1163
 Mysłowski M. 1542
 Myssak Maria 244
 Myśłeta Celestyn 1042
 Myśliński Franciszek 317
 Myśliński Kazimierz 12, dysk. 120
 N. 356
 Napoleon 1344
 Naroński Józef 958, 1002, 1091, 1268
 Natanson-Leski Jan 120
 Nesteruk F. J. 487
 Nieroda Józef 761, 1330
 Nikowski Andrzej 987
 Nitsch Kazimierz 93, 94, 130, 131
 Nitsch Kazimierz 80
 Niweliński Józef 488
 Novak W. 1491
 Nowakowski Stanisław 661
 Nowicki Andrzej 489 — 493
 Nowodworski Witold 13, 14
 Nowosad Bolesław 1493
 Nowowiejski Antoni Julian 1575
 Nowowiejski Feliks 988
 Nowowiejski Feliks 930, 972, 988, 1107, 1108, 1111
 Nowowiejski Rudolf 960
 Obłąk Jan 1574
 Obrowska A. 762
 Ogrodziński Władysław 31, 32, 151, 183, 357, 495, 635, 673, 843 — 845, 989, 990, 1414
 Okołowicz Wincenty 15
 Okulicz Jerzy 1415
 Olech Jerzy 921
 Olszewski Przemysław 1543 — 1549
 Olszewski Wojciech 1061

Opalek Z. 318
 Opiola Tadeusz 1342
 Oracki Tadeusz 245, 637, 674, 675, 991, 1331, 1595
 Orłowicz Mieczysław 30
 Orłowski Wacław 934, 1458
 Orszak Grzegorz 1004
 Osiecki Andrzej, red. 1163
 Osińska Stefania 992
 Osiński Bolesław 661, 915
 Osiński Wacław 661, 915
 Oszczakiewicz Henryk 712
 Oszczakiewicz Henryk 480
 Otrębski Jan 95
 Pacewicz W. 1494
 Pacuszka Czesław 1575
 Pagaczewski Janusz 319, 496, 1583
 Palamarczyk Marian 601
 Palmowska Zuzanna 1120
 Palmowski Jan 1120
 Panfil Jan 1495, 1496
 Panfil Jan 1472
 Pap. 602
 Paprocki Stanisław 1172
 Pasz Józef 1243
 Pauksza Eugeniusz 33, 34
 P. B. 603
 Pelczar Marian 1332
 Penconek Adam 379
 Pentowski Karol 1104
 Peters Stanisław 497
 Petrykowska Cecylia 638, 1173
 Pfr. 994
 Pianko Gabriela 498
 Piasecki Bolesław, red. 1148
 Piechocki Witold 35, 499 — 503, 557, 604, 846, 847, 995
 Piekut Kazimierz 1119, 1121
 Pieniężna Joanna 1132
 Pieniężna Wanda 796
 Pieniężna Wanda 1094
 Pieniężny Seweryn 661, 915
 Pieńkowski Stanisław 849, 1333
 Pietkiewicz Kazimierz 185
 Pietrzak-Pawłowska Irena 320, 358, 640, 673 — 678, 763, 997, 1312, 1334 — 1336, 1416
 Pietrzak-Pawłowska Irena 1391
 Pietrzak-Pawłowski Kazimierz 59, 679, 850, 1417 — 1419
 Pilch Władysław 1576
 Piotr ze Sztymbarku 1221
 Piotrowicz Ludwik 1204
 Piotrowski G. 605
 Pisański Jerzy Krzysztof 1056, 1084
 Piwarski Kazimierz 999, 1276, 1420
 Platen August 1033
 Pliszka F. 1550 — 1552
 Pollak Michał 606, 639, 680
 Pollakówna Marzena 1244
 Popiel Walentyna 504
 Porzuczek Mieczysław 1497
 Poznański Marcei 380
 Późny Walter 1444
 Prüffer Jan 1498
 Przeworska H. 62

- Przyborowski W. 506
 Przygórski Zbigniew 362, 363, 1421
 Przyppkowski Samuel 1088
 Przyppkowski Tadeusz 507 — 513
 Przyppkowski Tadeusz 420
 Ptaszyński Jerzy 1245
 Ptolemeusz 353, 1405
 Pustówka Teodor 1338
 Putrament Jerzy 851
- R. 682
 Radziwiłł Krzysztof 1591
 Radziwinowicz Wacław 321, 1496
 Rafajłowicz Stanisław 1086
 Rafalczyk Anna 928
 Rafalska Elżbieta, zob. Zientara-
 Malewska M.
 Ratner L. 1468
 Rawski Tadeusz, oprac. 1445
 Reczyński Kazimierz 322, 641, 642,
 683 — 685
 Rewski Zbigniew 713 — 715, 1002
 Reychman J. 1339
 R. K. 716, 1205
 Rogacki Roman 852
 Rogow Włodzimierz 63
 Romanówna Eugenia 186
 Romer Eugeniusz 97
 Rosenguth Ruth 1003
 Rosenwall 1359
 Rospond Stanisław 99, 132, 133, 558,
 643, 1004, 1277
 Rospond Stanisław 1438
 Roszkowska Wanda 1005
 Roth Karol 1027
 Rouppert Kazimierz 514
 Ruczyński Teofil 153, 221, 248 — 250,
 515, 559 — 561, 607 — 609, 686, 687,
 797, 853, 854, 1006 — 1012, 1341,
 1422 — 1424, 1596, rec. 291
 Ruczyński Teofil 564, 574, 941, 1126
 Rudnicki Mikołaj 100, 134
 Rusiński Władysław 64, 101
 Russocki Stanisław 1278
 Rybicka Krystyna 1499
 Rybicki Paweł 65
 Rybka Eugeniusz 516 — 520
 Rychliński Jerzy Bogdan, polem. 55
 Rytlewski J. 1507
- Sadzawiczny Edward 1246
 Sakowicz S. 1553, 1554
 Samulowscy 1030
 Samulowski Andrzej 824, 960, 1011,
 1021, 1034, 1130, 1134
 Sandecki-Malecki Jan 960, 1004, 1086
 Sawik J. 522
 Seklucjan Jan 932, 960, 1004
 Selle Götz 578
 Sembrzycki Jan Karol 550, 909, 920
 Sendorowska Marta 1013 — 1015
 Serwański Edward 1016
 Siedzeniewski Wacław 1500
 Sienkiewicz H. 955, 1231
 Sikirycki Igor 251, 1017
 Sikorski Antoni 252, 563
 Silnicki Tadeusz 1018
- Siwiec Wacław, oprac. 246
 S. K. 364
 Skalski Sergiusz 717
 Skarżyński Bolesław 523
 Skibniewski L. 1555
 Skórzyński Jerzy, ilustr. 507
 Skurpski Hieronim 187—202, 222—
 224, 324—331, 718—720, 855, 1019,
 1020, 1247, red. 1150
 Skurpski Hieronim 708, 728, 908, 1391
 Smaga Wojciech, zob. Murawa Feliks
 Smoliński Jerzy 564
 Smolka August 764
 Sobejko Emma 16
 Sobociński Leon 253 — 255, 565,
 1021 — 1024, 1597
 Soboczyński F. 1501
 Sobol Roman 1342
 Sosnowska J. 1473
 Sowa Paweł 1279
 S. P. 332
 Spandowski Antoni 689, 1425
 Srocki Bolesław 102, 103, 1426
 Srokowski Stanisław 104
 Srokowski Stanisław 957
 Stankiewicz Irena 105
 Stankiewicz St. 610, 611, 856, 857,
 1025 — 1030
 Statkiewiczówna A. 232
 Stefanowicz J. 765, 1428
 Stefański N., zob. Ogrodziński Wł.
 Steffen Augustyn 960
 Stelmachowska Bożena 208, 688
 Stępowski Tadeusz 1031
 Stomma Stanisław 66
 Stow 1032
 Stradyń J. 1556
 Struś Józef 442
 Strzałka Kazimierz 292
 Stygma Fr. 339
 Suchocki Mieczysław 524
 Suchodolec Jan Władysław 1091
 Suchodolski Samuel 1091
 Sukertowa-Biedrawina Emilia 36,
 106 — 109, 121, 156 — 171, 203 —
 207, 225, 226, 256 — 269, 335 —
 338, 366, 525, 566 — 573, 580, 581,
 612 — 616, 644, 645, 690 — 694, 721,
 766 — 770, 798 — 801, 858 — 887,
 1034 — 1101, 1174, 1206, 1248 —
 1257, 1280 — 1283, 1312, 1343 —
 1365, 1430 — 1433, 1470, 1471, 1577,
 1578, 1598, 1599, wyd. 1150
 Sukertowa-Biedrawina Emilia 562,
 899, 992, 995, 1136, 1170, 1391
 Sulima Stefan, zob. Ogrodziński Wł.
 Suszkiewicz Zenon 1434
 S. W. 521
 Sydow Marian 526
 Sylwester Antoni 527
 Symokatta Teofilakt 491, 514
 Szadurski Wacław, polem. 730
 Szczaniecki Michał 365
 Szczepańska W. 1473
 Szczepański A. 1473, 1557
 Szczepański Franciszek 1008, 1141
 Szczerba A. 1503

Szczygieł Bolesław 888 — 891, 1176
Szeruda Jan 1579
Szmaglewska Seweryna 1102
Sznarbach Antoni 960, 1025, 1103
Sznarbach Sylwester 1020, 1106
Sztuke T. 1473
Szwengrub Maria Lili 67
Szye Jan 529
Szydłowski J. 1501
Szyfer Anna 135, 136, 172, 270, 271
Szymaniuk Antoni 480
Szymański Edward, red. 1150
Szymański Stanisław 37, 530, 531
Szymoński Jerzy 1033
Szyperski Alfons 80

Ślaski Kazimierz, dysk. 120
Śliwa Alojzy 154, 155, 1103 — 1106
Śliwa Alojzy 564, 939, 941, 960, 1006,
1102, 1126
Ślizień Otton 323
Śliziński Jerzy 1284
Świechowska Aleksandra 722
Świechowski Zygmunt 722 — 725
Świerkosz Alfred 726, 1175
Święcicki Henryk 696

(Tan. S.) 646
Targ Alojzy 69
Tarwid K. 1473, 1558
Taszycki Witold 110, 137
Tazbir Janusz, rec. 1289 a
T. B. 1107
T. G. 892
Thomaszczyk M. 246
T. K. 647
Tomaszewska Danuta 399
Tomaszewski Mieczysław 1108
tr. 532
Trepieński Antoni 392
Tschepius Samuel 960
(Tur.) 1109
Twarogowski Tadeusz 1367, 1435
Tymieniecki Kazimierz 111, 1110,
1258
Tymiński M. 1504
Tyrowicz Marian 1366

U. 1111
Ugglä Hjalmar 1505 — 1507
Urbańczyk Stanisław 138
Urbańczyk Stanisław 80

Vetulani Adam 1259, 1260, 1285,
1286, 1601
Vetulani Cecylia 209, 210, 727
Voisé Waldemar 534

Wach Władysław 70
Wachtel Jakub 1368, 1439
Wagner W. 18
Wakar Andrzej 71, 72, 697, 1112,
1287, 1369, 1370, 1440, 1441, oprac.
281

Walas Jan 1508
Walknowski Dobiesław 211
Wanic Dominik 1509

Wańkowicz M. 795, 1332
Wdowiszewski Zygmunt 536, dysk.
626, 1167
Wegner Czesław 531
Weremiej Feliks Zygmunt 1113 —
1116, 1261
Weremiej W. 112
Werfel Roman 537
Wernic Leon 1117 — 1121, 1177
Widera Aleksander 340
Wielopolski Alfred 38
Wieniawski J. 1559
Wierzbicki J. 39
Wiesiołowski Bronisław 75, 775, 776,
1442
Wietrzykowski A. 893, 894
Wiksel Jerzy 648
Wilamowski Bohdan 457, 773, 774,
802, 1443
Wilhelm, król 1348
Willan Tadeusz Zygfryd 272, oprac.
1444
Willaume Juliusz 1371 — 1377
Witkowski Adam 1123
Witkowski Józef 538 — 540
Witt Stefan 1297
Władysław Jagiełło 1243, 1254, 1255
Wnuk Włodzimierz, rec. 295
Wojakiewicz Zbigniew 649, red. 1148
Wojciechowski Zygmunt 76, 113,
1262 — 1264, 1288
Wojtkowski Andrzej 541, 803, 1265 —
1267, 1378, 1379, dysk. 626, 1167,
1265
Wojtowicz Zdzisław 1125
Wołowski Jacek 777
Wołowski Jerzy 294
Woźniakowski Mieczysław 382
W. S. 273, 274
W. W. 1126
Wycech 602
Wyczółkowski 301
W. Z. 1380, 1382
(WZ) 1381

X. 1438
XAJ 139
X. D. 1436
X. P. K. 1600

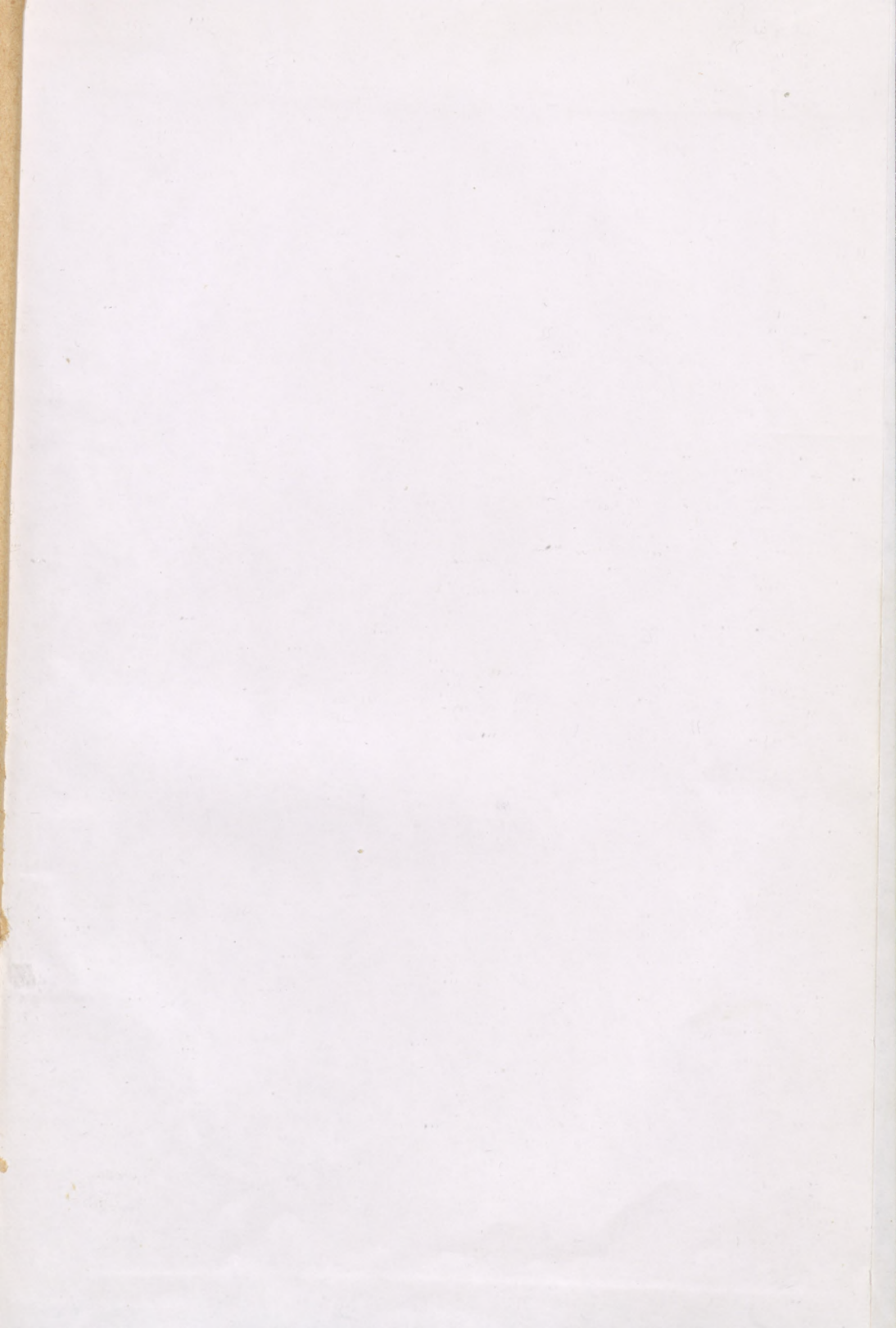
Z. 542
Zabłocki Jan 1207
Zabrocki Ludwik 114 — 116, 140
Zajackowski Stanisław 117, 1602,
1603, rec. 1209
Zajchowska Stanisława 122, 123
Zajkowski Stefan, red. 1158
Zapolski Szczęsny, zob. Jankowski
Franciszek
Zawadzki Jan 1127
Zawisza J. 1560
Zaz. 1446
(zb) 617
Zborowski Stanisław, zob. Eberhardt
Konrad
Zdanowicz Stanisław 1580
Zembatówna Maria 728

Zembrzuski Ludwik 543
Zes 40
(zez) 1178
Ziarno Jan 778
Zieliński Ludwik 42, 574, 650, 698,
779, 1142, 1447
Ziamba Stanisław 895
Zientara 945
Zientara-Malewska Maria 173, 227—
230, 275—280, 575, 576, 729, 730,
897, 898, 1129—1134, 1136—1141,
1449, 1604
Zientara-Malewska Maria 924, 941,
942, 960, 990, 1032, 1075, 1126, 1135
Zins Henryk 780, 1179, 1180, 1289—
1290

Z. M. 896
Znamierowska-Prüfferowa M. 175,
213, dysk. 120
Zubelewicz Aleksander 43, 44, 781,
1450—1452
Zwoliński Przemysław 118
Zygmunt I 392

Żbik Józef 1105
Żeromski Stefan 1320
Żurawska Zofia 805
Żurawski Alfons 1118
Żukrowski Wojciech 45, 544

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Olsztynie

060-003285